

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. április 18.
(OR. en)

**Intézményközi referenciaszám:
2018/0094 (NLE)**

**7966/18
ADD 1**

**WTO 70
SERVICES 19
COASI 87**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2018. április 18.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2018) 197 final - ANNEX 1
Tárgy:	MELLÉKLET a következőhöz: Javaslat – A Tanács határozata az Európai Unió és a Szingapúri Köztársaság közötti szabadkereskedelmi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2018) 197 final számú dokumentum

I. MELLÉKLETÉT.

Melléklet: COM(2018) 197 final - ANNEX 1

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.4.18.
COM(2018) 197 final

ANNEX 1

MELLÉKLET

a következőhöz:

**Javaslat
A Tanács határozata**

**az Európai Unió és a Szingapúri Köztársaság közötti szabadkereskedelmi
megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról**

SZABADKERESKEDELMI MEGÁLLAPODÁS
AZ EURÓPAI UNIÓ
ÉS A SZINGAPÚRI KÖZTÁRSASÁG KÖZÖTT

Az Európai Unió, a továbbiakban: az Unió,

és

a Szingapúri Köztársaság, a továbbiakban: Szingapúr,

ELISMERVE tartós és erős partnerségüket, amely a partnerségi és együttműködési megállapodásban megfogalmazott közös elveken és értékeken, valamint fontos gazdasági, kereskedelmi és beruházási kapcsolatukon alapul;

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy tovább erősítsék kapcsolatukat, amely része átfogó kapcsolataiknak és azzal összhangban áll, és meggyőződve arról, hogy ez a megállapodás új környezetet biztosít majd a Felek közötti kereskedelem és befektetés fejlesztéséhez;

ELISMERVE, hogy e megállapodás kiegészíti és előmozdítja majd a regionális gazdasági integráció érdekében tett erőfeszítéseket;

AZZAL A SZÁNDÉKKAL, hogy a fenntartható fejlődés célkitűzésével összhangban – annak gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi dimenziójában – erősítsék a gazdasági, kereskedelmi és a befektetések terén létesült kapcsolataikat és oly módon mozdítsák elő a kereskedelmet és a befektetéseket, hogy figyelembe veszik a környezetvédelem és a munkaügyi védelem magas szintjét, valamint a kapcsolódó nemzetközileg elismert normákat és azon megállapodásokat, amelyeknek részes Felei.

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy a kereskedelem és a befektetések liberalizálásának ösztönzése iránti kötelezettségvállalásaik ismételt megerősítése révén növeljék az életszínvonalat, előmozdítsák a gazdasági növekedést és a stabilitást, új foglalkoztatási lehetőségeket teremtsenek, és fokozzák az általános jólétet;

MEGGYŐZŐDVE arról, hogy ez a megállapodás áruk és szolgáltatások szélesebb körű és biztos piacát hozza majd létre, és így elősegíti a Felek vállalatai versenyképességének növekedését a világpiacokon;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE az egyes Feleknek a legitim szakpolitikai célkitűzések, köztük a társadalmi, környezetvédelmi, biztonsági, közegészségügyi és -biztonsági, valamint a kulturális sokszínűség ösztönzésére és védelmére irányuló célkitűzések megvalósításához szükséges intézkedések elfogadására és végrehajtására vonatkozó jogát;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket az Egyesült Nemzetek Alapokmánya iránt, amelyet 1945. június 26-án San Franciscóban írtak alá, továbbá az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában kifejtett alapelvekre figyelemmel, amelyet az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése 1948. december 10-én fogadott el;

ELISMERVE a nemzetközi kereskedelem átláthatóságának fontosságát valamennyi érdekelt fél szempontjából;

ARRA TÖREKEDVE, hogy kereskedelmük és befektetéseik szabályozására egyértelmű és kölcsönösen előnyös szabályokat alkossanak, valamint hogy csökkentsék vagy felszámolják a kölcsönös kereskedelem és befektetések akadályait;

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy a kereskedelem akadályait ezzel a megállapodással felszámolva hozzájáruljanak a nemzetközi kereskedelem harmonikus fejlődéséhez és bővüléséhez, és elkerüljék a Felek közötti kereskedelmet vagy befektetéseket akadályozó olyan újabb korlátok létrehozását, amelyek korlátozhatnák az ebből a megállapodásból származó előnyöket;

ÉPÍTVE azon vonatkozó jogaikra és kötelezettségeikre, amelyek a WTO-egyezmény, valamint egyéb többoldalú, regionális és kétoldalú megállapodások és intézkedések alapján állnak fenn, amelyeknek részes felei;

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

ELSŐ FEJEZET

CÉLKITŰZÉSEK ÉS ÁLTALÁNOS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1.1. CIKK

Szabadkereskedelmi térség létrehozása

E megállapodás Felei az 1994. évi GATT XXIV. cikkével és a GATS V. cikkével összhangban szabadkereskedelmi térséget hoznak létre.

1.2. CIKK

Célkitűzések

E megállapodás célja, hogy e megállapodás rendelkezései szerint liberalizálja és előmozdítsa a Felek közötti kereskedelmet és beruházásokat.

1.3. CIKK

Általánosan alkalmazandó fogalommeghatározások

Eltérő rendelkezés hiányában e megállapodás alkalmazásában:

„mezőgazdasági megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található mezőgazdasági megállapodás;

„közbeszerzésekről szóló megállapodás”: a WTO-egyezmény 4. mellékletében található közbeszerzésekről szóló megállapodás;

„szállítás előtti áruvizsgálatról szóló megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található szállítás előtti áruvizsgálatról szóló megállapodás;

„dömpingellenes megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található az Általános Vámtarifa- és Kereskedelmi Egyezmény VI. cikkének végrehajtására vonatkozó 1994. évi megállapodás;

„vámérték-megállapítási megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található, az Általános Vámtarifa- és Kereskedelmi Egyezmény VII. cikkének végrehajtására vonatkozó 1994. évi megállapodás;

„nap”: naptári nap;

„A WTO vitarendezési szabályokról és eljárásokról szóló egyetértési megállapodás (DSU): a WTO-egyezmény 2. mellékletében található;

„GATS”: a WTO-egyezmény 1B. mellékletében található a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezmény;

„1994. évi GATT”: a WTO-egyezmény 1 A. mellékletében található az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény;

„harmonizált rendszer”: a Harmonizált Áruleíró- és Kódrendszer (a továbbiakban: HR), amely tartalmazza annak valamennyi jogi megjegyzéseit és módosításait is;

„IMF”: a Nemzetközi Valutaalap;

„importengedélyezési megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található importengedélyezési eljárásokról szóló megállapodás;

„intézkedés”: bármely törvény, rendelet, eljárás, előírás vagy gyakorlat;

„egy Fél természetes személye”: szingapúri állampolgár vagy az Unió valamely tagállamának állampolgára az állama vonatkozó jogszabályai alapján;

„partnerségi és együttműködési megállapodás”: az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Szingapúri Köztársaság között [...] -án/-én kötött partnerségi és együttműködési megállapodás;

„személy”: természetes vagy jogi személy;

„védintézkedésekről szóló megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található, a védintézkedésekről szóló megállapodás;

„SCM-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található, a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás;

„SPS-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, az állat- és növényegészségügyi intézkedések alkalmazásáról szóló megállapodás;

„TBT-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1A. mellékletében található, a kereskedelem technikai akadályairól szóló megállapodás;

„TRIPS-megállapodás”: a WTO-egyezmény 1C. mellékletében foglalt, a szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás;

„WIPO”: a Szellemi Tulajdon Világszervezete;

„WTO-egyezmény”: a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó, 1994. április 15-én Marrakeshben elfogadott egyezmény.

„WTO”: Kereskedelmi Világszervezet.

MÁSODIK FEJEZET

NEMZETI ELBÁNÁS ÉS AZ ÁRUK PIACRA JUTÁSA

A. SZAKASZ

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

2.1. CIKK

Célkitűzés

A Felek az e megállapodás hatálybalépésével kezdődő átmeneti időszak során fokozatosan és kölcsönösen liberalizálják árukereskedelmüket, ezzel a megállapodással összhangban és az 1994. évi GATT XXIV. cikkének megfelelően.

2.2. CIKK

Hatály

E fejezetet a Felek közötti árukereskedelemre kell alkalmazni.

2.3. CIKK

Nemzeti elbánás

A Felek nemzeti elbánásban részesítik a másik Fél termékeit, összhangban az 1994. évi GATT III. cikkével, és a hozzá fűzött megjegyzésekkel és kiegészítő rendelkezésekkel. E célból az 1994. évi GATT III. cikkében foglalt kötelezettségek, beleértve az ahhoz fűzött megjegyzéseket és kiegészítő rendelkezéseket is, belefoglalták e megállapodásba, és értelemszerűen annak részét képezik.

2.4. CIKK

Vám

E fejezet alkalmazásában a „vám” mindenféle olyan illetéket és díjat tartalmaz, amelyet egy áru kivitelére vagy behozatalára, vagy ez utóbbiakkal kapcsolatosan vetnek ki, beleértve a kivitellel vagy behozatallal kapcsolatosan alkalmazott minden adótöbbletet és felárat is.

A „vám” nem tartalmaz semmiféle:

- (a) a 2.3. cikkel (Nemzeti elbánás) összhangban kivetett belső adóval egyenértékű díjat;
- (b) a Harmadik fejezettel (Piacvédelmi eszközök) összhangban kivetett vámot;

- (c) az 1994. évi GATT VI., XVI. és XIX. cikkével, a dömpingellenes megállapodással, az SCM-megállapodással, a mezőgazdasági megállapodás 5. cikkével és a vitarendezési szabályokról és eljárásokról szóló WTO egyetértési megállapodással összhangban alkalmazott vámokat;
- (d) a 2.10. cikkkel (A behozattal és kivittel kapcsolatos díjak és vámalakiságok) összhangban kivetett díjat vagy egyéb terhet.

2.5. CIKK

Az áruk osztályozása

A Felek közötti árukereskedelemben az áruk osztályozása a Felek vámtarifái szerint zajlik, összhangban a harmonizált rendszerrel és annak módosításaival.

B. SZAKASZ

A VÁMOK CSÖKKENTÉSE ÉS/VAGY ELTÖRLÉSE

2.6. CIKK

A behozatali vámok csökkentése és/vagy eltörlése

1. Valamennyi Fél csökkenti és/vagy eltörli a másik Fél országából származó importárakra kivetett vámokat a 2-A. mellékletben foglalt jegyzékeknek megfelelően. E fejezet alkalmazásában a „származó” jelentése az 1. jegyzőkönyvben meghatározott származási szabályokkal összhangban értendő.

2. A behozatali vám alapértéke, amelyre az (1) bekezdés szerinti folyamatos csökkentéseket alkalmazni kell, a 2-A. mellékletben található jegyzékekben meghatározott mérték.
3. Ha e megállapodás hatálybalépésének időpontját követően egy Fél bármikor csökkenti a legnagyobb kedvezményes behozatali vámtételét, akkor az említett vámtételt kell alkalmazni, feltéve, hogy – és addig, ameddig – az alacsonyabb, mint a 2-A. mellékletben található jegyzék szerint számított behozatali vámtétel.
4. Az e megállapodás hatálybalépését követő három év elteltével a Felek – valamelyik Fél kérésére – konzultációt kezdenek annak érdekében, hogy felgyorsítsák és szélesebb körben alkalmazzák a közöttük alkalmazott behozatali vámok csökkentését és eltörlését. A Felek által a Kereskedelmi Bizottságban elfogadott, arra vonatkozó döntés, hogy egy áru esetében felgyorsítják vagy szélesebb körben alkalmazzák a vám eltörlését, minden olyan vámtétel vagy szakaszolási kategória helyébe lép, amelyet az adott áru vonatkozásában a kapcsolódó jegyzékek szerint határoztak meg.

2.7. CIKK

Az exportra vonatkozó vámok és adók eltörlése

Egyik Fél sem tarthat fenn és nem vezethet be vámot vagy adót a másik Fél részére történő áruexportra vagy azzal összefüggésben, illetve belső adót a másik Fél részére exportált árukra, amennyiben annak mértéke meghaladná a belföldi értékesítésre szánt hasonló árukra kivetett terhek mértékét.

2.8. CIKK

A fennálló helyzet fenntartása

E megállapodás hatálybalépését követően egyik Fél sem emelhet fel bármely fennálló vámot és nem vezethet be új vámot a másik Fél származó termékének behozatala tekintetében. Ez azonban nem akadályozza meg azt, hogy a vámot egyoldalú csökkentést követően bármelyik Fél olyan szintre emelje, amely megfelel a 2-A. mellékletben található jegyzékében foglalt szintnek.

C. SZAKASZ

NEM TARIFÁLIS INTÉZKEDÉSEK

2.9. CIKK

Import- és exportkorlátozások

1. Egyik Fél sem fogadhat el és tarthat fenn tilalmat vagy korlátozást az 1994. évi GATT XI. cikkével, annak megjegyzéseivel és kiegészítő rendelkezéseivel összhangban a másik Fél bármely árujának behozatala vagy bármely árunak a másik Fél területére irányuló kivitele vagy exportra történő értékesítése esetén. E célból az 1994. évi GATT XI. cikkét, a hozzá fűzött megjegyzéseket és kiegészítő rendelkezéseket belefoglalták e megállapodásba, és értelemszerűen annak részét képezik.

2. A Felek tudomásul veszik, hogy az 1994. évi GATT XI. cikke (2) bekezdésének a) és c) pontjaiban foglalt intézkedések megtétele előtt az intézkedést tenni kívánó Fél köteles a másik Fél részére minden fontos információt megadni a Felek által elfogadható megoldás megtalálása érdekében. A Felek bármely olyan eszközben megállapodhatnak, amely a nehézségek leküzdése érdekében szükséges. Ha az ilyen információ megadását követő harminc napon belül nem születik megállapodás, az adott Fél az érintett áru kivitele tekintetében alkalmazhatja az e cikk szerinti intézkedéseket. Ha az azonnal cselekvést követelő kivételes és kritikus körülmények az előzetes tájékoztatást vagy vizsgálatot lehetetlenné teszik, az intézkedést tenni kívánó Fél haladéktalanul alkalmazhatja a helyzet megoldása által megkívánt óvintézkedéseket, és azokról köteles azonnal tájékoztatni a másik Felet.

2.10. CIKK

A behozatallal és kivitellel kapcsolatos díjak és vámalakiságok

1. Valamennyi Fél gondoskodik arról, hogy az 1994. évi GATT VIII. cikkével összhangban, ideértve a megjegyzéseket és kiegészítő rendelkezéseket is, minden díj és bármilyen jellegű teher (a vámok és a 2.4. cikk [Vám]) a), b) és c) pontjában felsorolt intézkedések kivételével), amelyet az áruimportra vagy -exportra, illetve azzal összefüggésben vetnek ki, összegében a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségére korlátozódjon, és annak kiszámítása ne ad valorem alapon történjen, továbbá az ne jelentsen közvetett védelmet a belföldi áruknak, illetve ne minősüljön az import vagy export fiskális célú megadóztatásának.
2. Valamennyi Fél egy hivatalosan kijelölt médium útján – ideértve az internetet – rendelkezésre bocsátja az importtal vagy exporttal összefüggésben általa kivetett díjakat és terheket.

3. Egyik Fél sem ír elő konzuli intézkedéseket¹, beleértve a kapcsolódó díjakat és terheket is, a másik Fél áruinak importjával összefüggésben.

2.11. CIKK

Import- és exportengedélyezési eljárások

1. A Felek megerősítik az importengedélyezési megállapodás alapján fennálló jogait és kötelezettségeiket.
2. A Felek bevezetik és kezelik az import- és exportengedélyezési eljárásokat² az alábbiakkal összhangban:
 - (a) a WTO importengedélyezési eljárásokról szóló megállapodásának 1. cikke (1)–(9) bekezdése;
 - (b) a WTO importengedélyezési eljárásokról szóló megállapodásának 2. cikke;
 - (c) a WTO importengedélyezési eljárásokról szóló megállapodásának 3. cikke.

¹ „Konzuli intézkedések”: az importáló Fél konzuljától az exportáló Fél területén vagy egy harmadik Fél területén az áruimporttal összefüggésben konzuli számla, a kereskedelmi számlára vonatkozó konzuli engedély, származási bizonyítvány, nyilatkozatok, szállítmányozói kiviteli nyilatkozatok, vagy egyéb vámügyi okiratok beszerzésére irányuló eljárás.

² E cikk alkalmazásában a „nem automatikus engedélyezési eljárások” olyan engedélyezési eljárások, amelyek esetében az alkalmazás jóváhagyása nem garantált valamennyi olyan jogi és természetes személy számára, akik teljesítik az érintett Félnek az engedélyezési eljárások alá tartozó árukra vonatkozó import- vagy exportügyletekkel kapcsolatos követelményeit.

E célból az e bekezdés a), b) és c) pontjában említett rendelkezéseket belefoglalták e megállapodásba, és annak részét képezik. A Felek értelemszerűen bármilyen exportengedélyezési eljárásra alkalmazzák a szóban forgó rendelkezéseket.

3. A Felek biztosítják, hogy valamennyi exportengedélyezési eljárás alkalmazása semleges, és az ügyvitel tisztességes, méltányos, átlátható és megkülönböztetésmentes módon történik.

4. A Felek csak akkor fogadnak el vagy tartanak fenn engedélyezési eljárásokat a területükre történő behozatal vagy a területükről a másik Félnek történő kivitel feltételeként, amikor egy közigazgatási cél elérésére irányuló egyéb megfelelő eljárások nem állnak rendelkezésre.

5. A Felek nem fogadnak el vagy tartanak fenn nem automatikus import- vagy exportengedélyezési eljárásokat, kivéve ha olyan intézkedést kell végrehajtani, amely összhangban van e megállapodással. Nem automatikus engedélyezési eljárásokat elfogadó valamely Fél egyértelműen megjelöli a szóban forgó engedélyezési eljárás révén végrehajtott intézkedést.

6. Az exportengedélyezési eljárásokat vagy azokban változásokat bevezető bármely Fél ezen eljárások közzétételét megelőző hatvan napon belül értesíti arról az Árukereskedelmi Bizottságot. Ez az értesítés az importengedélyezési megállapodás 5. cikke szerint kért információkat tartalmazza.

7. A Felek hatvan napon belül választ adnak a másik Félről érkező tájékoztatás iránti kérelmekre azon engedélyezési eljárásokra vonatkozóan, amelyeket a kérelem címzettjeként ismert Fél el kíván fogadni vagy már elfogadott, illetve fenntartott, valamint az import- vagy exportengedélyek biztosításával és/vagy elosztásával kapcsolatos kritériumokra vonatkozóan.

2.12. cikk

Állami kereskedelmi vállalkozások

1. A Felek megerősítik az 1994. évi GATT XVII. cikke, annak megjegyzései és kiegészítő rendelkezései, valamint a WTO-megállapodás 1A. mellékletében található, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény XVII. cikke értelmezéséről szóló egyetértés – amelyeket ebbe a megállapodásba foglalnak és amelyek értelemszerűen ennek részét képezik – alapján fennálló jogait és kötelezettségeiket.
2. A Felek az 1994. évi GATT XVII. cikke (4) bekezdésének c) és d) pontjában foglaltak szerint kétoldalú tájékoztatást kérhetnek a másik Félről.

2.13. CIKK

Ágazati nem tarifális intézkedések eltörlése

1. A Felek további kötelezettségvállalásokat tehetnek az árukra vonatkozó ágazatspecifikus nem tarifális intézkedésekkel kapcsolatban a 2-B. és 2-C. mellékletben (a továbbiakban: ágazati mellékletek) foglaltak szerint. E célból a Felek az Árukereskedelmi Bizottság döntésével módosíthatják az ágazati mellékleteket.
2. A Felek bármely Fél kérésére tárgyalásokat kezdenek az árukra vonatkozó ágazatspecifikus nem tarifális intézkedésekkel kapcsolatos kötelezettségvállalásaik alkalmazási körének kibővítése céljából.

D. SZAKASZ

ÁRUKKAL KAPCSOLATOS EGYEDI KIVÉTELEK

2.14. CIKK

Általános kivételek

1. E fejezet nem gördít akadályt az 1994. évi GATT XX. cikkével, az ahhoz fűzött megjegyzésekkel és kiegészítő rendelkezésekkel összhangban történő intézkedéshozatal elé, amelyeket belefoglaltak e megállapodásba, és azok értelemszerűen annak részét képezik.
2. A Felek tudomásul veszik, hogy az 1994. évi GATT XX. cikkének i) és j) pontjaiban foglalt intézkedések megtétele előtt az intézkedést tenni kívánó Fél köteles a másik Fél részére minden fontos információt megadni a Felek által elfogadható megoldás megtalálása érdekében. A Felek bármely olyan eszközben megállapodhatnak, amely a nehézségek leküzdése érdekében szükséges. Amennyiben harminc nap alatt nem születik megállapodás, az exportáló Fél alkalmazhatja az e cikk szerinti intézkedéseket az érintett termék exportjára. Ha az azonnal cselekvést követelő kivételes és kritikus körülmények az előzetes tájékoztatást vagy vizsgálatot lehetetlenné teszik, az intézkedést tenni kívánó Fél haladéktalanul alkalmazhatja a helyzet megoldása által megkívánt óvintézkedéseket, és azokról köteles azonnal tájékoztatni a másik Felet.

E. SZAKASZ

INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

2.15. CIKK

Árukereskedelmi Bizottság

1. A szakbizottságokról szóló 16.2. cikk alapján létrehozott Árukereskedelmi Bizottság egy Fél vagy a Kereskedelmi Bizottság kérelmére ülésezik az ezzel a fejezettel kapcsolatosan felmerülő ügyek megvitatása céljából, és a bizottság a Felek képviselőiből áll.
2. A bizottság feladatai a következők:
 - (a) e fejezet és a 2-A., 2-B. és a 2-C. melléklet alkalmazásának nyomon követése;
 - (b) a Felek közötti árukereskedelem előmozdítása, többek között a vámok eltörlésének felgyorsítására és körének szélesítésére, valamint az e megállapodás hatálya alá tartozó nem tarifális intézkedésekre vonatkozó kötelezettségvállalások körének szélesítésére, továbbá más megfelelő kérdésekre vonatkozó konzultációk útján. E konzultációk eredményeképp a bizottság határozat révén módosíthatja és bővítheti a kívánt módon a 2-A., 2-B. és a 2-C. mellékletet; és
 - (c) a Felek közötti árukereskedelemre vonatkozó tarifális és nem tarifális intézkedések tárgyalása és adott esetben az ilyen kérdéseknek a Kereskedelmi Bizottság elé történő utalása.

HARMADIK FEJEZET

PIACVÉDELMI ESZKÖZÖK

A. SZAKASZ

DÖMPINGELLENES ÉS KIEGYENLÍTŐ INTÉZKEDÉSEK

3.1. CIKK

Általános rendelkezések

1. A Felek megerősítik az 1994. évi GATT VI. cikkéből, a dömpingellenes megállapodásból és az SCM-megállapodásból eredő jogait és kötelezettségeiket, valamint e fejezet rendelkezéseivel összhangban dömpingellenes és kiegyenlítő intézkedéseket alkalmaznak.
2. A Felek – felismerve, hogy a dömpingellenes és kiegyenlítő intézkedésekkel úgy is vissza lehet élni, hogy akadályozzák a kereskedelmet – megállapodnak arról, hogy:
 - (a) ezen intézkedéseket a vonatkozó WTO-követelményekkel teljes összhangban kell alkalmazni, és azoknak tisztességes és átlátható rendszeren kell alapulniuk; és
 - (b) kellő figyelmet kell fordítani a Fél azon érdekeire, amellyel szemben egy ilyen intézkedés fogantatosítandó.

3. E cikk alkalmazásában a származást a Felek nem preferenciális származási szabályaival összhangban állapítják meg.

3.2. CIKK

Átláthatóság és információcsere

1. Miután a Fél illetékes hatóságai kézhez veszik a másik Féltől származó importtal kapcsolatos megfelelően dokumentált dömpingellenes kérelmet, a Fél – a vizsgálat kezdeményezését legalább tizenöt nappal megelőzően – írásban értesíti a másik Felet a kérelem kézhezvételéről.
2. Miután a Fél illetékes hatóságai kézhez veszik a másik Féltől származó importtal kapcsolatos megfelelően dokumentált kiegyenlítő vámra vonatkozó kérelmet, a Fél – legfeljebb tizenöt nappal a vizsgálat kezdeményezését megelőzően – írásban értesíti a másik Felet a kérelem kézhezvételéről, továbbá a másik Fél részére lehetőséget biztosít arra, hogy konzultációt folytasson az illetékes hatóságaival a kérelemről abból a célból, hogy egyértelművé tegye a tényszerű helyzetet és kölcsönösen elfogadott megoldást találjon. A Felek igyekeznek a lehető leghamarabb megtartani a konzultációkat.

3. A Felek gondoskodnak arról, hogy az ideiglenes intézkedések elrendelését követően haladéktalanul, és minden esetben a végleges döntést megelőzően teljes körűen és érdemben nyilvánosságra hozzanak minden alapvető tényt és indokot, amelynek alapján elrendelik az intézkedések alkalmazását. Ez nem sérti a dömpingellenes megállapodás 6.5. cikkét és az SCM-megállapodás 12.4. cikkét. A nyilvánosságra hozatalnak írásban kell megtörténnie, és az érdekelt felek számára kellő időt kell biztosítani az észrevételeik megtételére.
4. Valamennyi érdekelt Fél számára lehetőséget biztosítanak, hogy kifejthessék álláspontjukat a piacvédelmi eszközökkel kapcsolatos vizsgálat során.

3.3. CIKK

Az alacsonyabb vám szabálya

Amennyiben a Fél úgy dönt, hogy dömpingellenes vagy kiegyenlítő vámot vet ki, az ilyen vám összege nem haladhatja meg a dömpingkülönbség vagy a kiegyenlíthető támogatások különbségét, és a különbségnél alacsonyabbnak kell lennie, amennyiben ez az alacsonyabb vám elegendőnek bizonyul a belföldi iparágnak okozott kár orvoslására.

3.4. CIKK

A közérdek figyelembevétele

A dömpingellenes vagy kiegyenlítő intézkedéseket egyik Fél sem alkalmazhatja, ha a vizsgálat során rendelkezésre álló információk alapján egyértelműen megállapítható, hogy az ilyen intézkedések alkalmazása nem áll összhangban a közérdekkel. A közérdeknek figyelembe kell vennie a belföldi ipar helyzetét, az importőröket és képviseleti szerveiket, a felhasználói és fogyasztói képviseleti szerveket, amennyiben biztosították a vizsgálatot végző hatóságok részére a vonatkozó információkat.

3.5. CIKK

A kétoldalú vitarendezési és közvetítői eljárás kizárása

E fejezet rendelkezéseit nem érinti a Tizennegyedik fejezet (Vitarendezés) és a Tizenötödik fejezet (Közvetítő mechanizmus).

B. SZAKASZ

GLOBALIS VÉDINTÉZKEDÉSEK

3.6. CIKK

Általános rendelkezések

1. Az egyes Felek fenntartják az 1994. évi GATT XIX. cikke, a védintézkedésekről szóló megállapodás és a mezőgazdasági megállapodás 5. cikke alapján fennálló jogaikat és kötelezettségeiket. Ha ez a szakasz másként nem rendelkezik, ez a megállapodás nem biztosít további jogokat vagy kötelezettségeket a Felek részére az 1994. évi GATT XIX. cikke és a védintézkedésekről szóló megállapodás alapján tett intézkedések vonatkozásában.
2. Egyik Fél sem alkalmazhat ugyanazon termék tekintetében, egyazon időben:
 - (a) kétoldalú védintézkedést; és
 - (b) az 1994. évi GATT XIX. cikke, illetve a védintézkedésekről szóló megállapodás szerinti intézkedést.
3. E cikk alkalmazásában a származást a Felek nem preferenciális származási szabályaival összhangban állapítják meg.

3.7. CIKK

Átláthatóság

1. A 3.6. cikk (Általános rendelkezések) ellenére a másik Fél kérésére – és amennyiben az lényeges érdekeltséggel rendelkezik – védintézkedéssel kapcsolatos vizsgálat kezdeményezésekor vagy a védintézkedések elrendelésének szándékával a védintézkedéseket elrendelni kívánó Fél haladéktalanul és e kezdeményezést megelőzően legalább hét nappal köteles írásban ad hoc tájékoztatást adni a védintézkedéssel kapcsolatos vizsgálat kezdeményezését vagy a védintézkedések elrendelését érintő minden vonatkozó információról, az ideiglenes megállapításokról és adott esetben a vizsgálat végleges megállapításairól. Ez nem sérti a védintézkedésekről szóló megállapodás 3.2. cikkét.
2. Védintézkedések alkalmazásakor a Felek törekednek arra, hogy ezeket az intézkedéseket oly módon alkalmazzák, hogy azok a kétoldalú kereskedelmet a lehető legkevésbé befolyásolják.
3. A (2) bekezdés alkalmazásában amennyiben egy Fél úgy véli, hogy teljesülnek a végleges védintézkedések alkalmazására vonatkozó követelmények, akkor az adott intézkedéseket alkalmazni kívánó Fél értesíti a másik Felet, és lehetőséget biztosít számára kétoldalú konzultációk folytatására. Amennyiben az értesítést követő harminc napon belül nem sikerült kielégítő megoldásra jutni, az importáló Fél elfogadhatja a végleges védintézkedéseket. A másik Fél számára biztosítani kell a konzultáció lehetőségét, hogy az (1) bekezdésben említett információkról kifejthesse álláspontját.

3.8. CIKK

A kétoldalú vitarendezési és közvetítői eljárás kizárása

E fejezet rendelkezéseit nem érinti a Tizennegyedik fejezet (Vitarendezés) és a Tizenötödik fejezet (Közvetítő mechanizmus).

C. SZAKASZ

KÉTOLDALÚ VÉDINTÉZKEDÉSI ZÁRADÉK

3.9. CIKK

Fogalommeghatározások

E szakasz alkalmazásában:

- (a) a „súlyos kárt” és „fenyegető súlyos kárt” a védintézkedésekről szóló megállapodás 4.1. cikkének a) és b) pontjával összhangban kell értelmezni. Ebből a célból a védintézkedésekről szóló megállapodás 4.1. cikkének a) és b) pontjait értelemszerűen ebbe a megállapodásba foglalják és azok ennek részét képezik; és
- (b) az „átmeneti időszak” az e megállapodás hatálybalépésének időpontjától számított tíz évig terjedő időtartamot jelent.

3.10. CIKK

A kétoldalú védintézkedés alkalmazása

1. Ha egy vámnak az e megállapodás szerinti csökkentése vagy eltörlése következtében az egyik Fél származó áruját a másik Fél területére abszolút értékben vagy a belföldi termeléshez képest olyan megnövekedett mennyiségben és olyan feltételek mellett importálják, hogy az a hasonló vagy közvetlenül versenyző árukat előállító belföldi iparágnak súlyos kárt okoz, vagy ezzel fenyeget, akkor az importáló Fél kizárólag az átmeneti időszak során fogadhat el a (2) bekezdésben meghatározott intézkedéseket az ebben a szakaszban meghatározott feltételekkel és eljárásokkal összhangban.
2. Az importáló Fél olyan kétoldalú védintézkedéseket alkalmazhat, amelyek:
 - (a) felfüggesztik az érintett árura vonatkozó vámtételnek az 2-A. melléklet szerinti további csökkentését; vagy
 - (b) az érintett áru vámtételét olyan szintre emelik, amely nem haladja meg a következők közül az alacsonyabbat:
 - (i) az intézkedés meghozatalakor az árura alkalmazott legnagyobb kedvezményes vám; vagy
 - (ii) a 2-A. mellékletben található jegyzékekben meghatározott vám alapértéke, a 2.6. cikk (A behozatali vámok csökkentése és/vagy eltörlése) (2) bekezdése szerint.

3.11. CIKK

Feltételek és korlátok

1. A (2) bekezdésben meghatározott vizsgálat kezdeményezéséről a Fél köteles a másik Felet írásban tájékoztatni, és köteles a másik Féllel a kétoldalú védintézkedés alkalmazása előtt a lehető legkorábban konzultálni az alábbiak céljából:

- (a) a vizsgálatból származó információk áttekintése és annak vizsgálata, hogy teljesülnek-e az e cikkben meghatározott feltételek;
- (b) az intézkedéssel kapcsolatos eszmecsere és annak helyénvalósága e szakasz azon célkitűzéseinek fényében, hogy meg kell szüntetni a belföldi iparágnak a 3.10. cikk (A kétoldalú védintézkedés alkalmazása) (1) bekezdésében foglaltak szerinti importnövekedés által okozott súlyos kárt vagy annak veszélyét; és
- (c) a kártalanításra vonatkozó előzetes eszmecsere a 3.13. cikk szerint (Kompenzáció).

2. A Felek csak azt követően alkalmazhatnak kétoldalú védintézkedést, ha az illetékes hatóságaik a védintézkedésekről szóló megállapodás 3. cikkének és 4.2. cikke a) és c) pontjának megfelelően vizsgálatot folytattak, és ebből a célból a védintézkedésekről szóló megállapodás 3. cikkét és 4.2. cikke a) és c) pontját ebbe a megállapodásba foglalják, és az értelemszerűen ennek részét képezi.

3. A 3.10. cikkben (A kétoldalú védintézkedés alkalmazása) említett meghatározás nem valósul meg, kivéve, ha a vizsgálat objektív bizonyítékok alapján bizonyítja, hogy fennáll az exportáló Fél terméke importjának megnövekedése és a súlyos kár vagy fenyegető súlyos kár közötti ok-okozati összefüggés. E tekintetben egyéb tényezőket is kellőképp mérlegelni kell, ideértve a más országból származó ugyanazon termék behozatalát is.
4. Valamennyi Fél gondoskodik arról, hogy illetékes hatóságai a kezdeményezéstől számított egy éven belül befejezzék az ilyen vizsgálatot.
5. Egyik Fél sem alkalmazhat kétoldalú védintézkedést a 3.10. cikk (A kétoldalú védintézkedés alkalmazása) (1) bekezdésében foglaltak szerint:
- (a) olyan alkalmazási kört és időtartamot meghaladóan, amely a súlyos sérelem megelőzése vagy orvoslása és a kiigazítás előmozdítása érdekében szükséges lehet;
 - (b) két évnél hosszabb ideig, figyelemmel arra, hogy az időszak legfeljebb két évvel meghosszabbítható, ha az importáló Fél illetékes hatóságai az ebben a cikkben meghatározott eljárásokkal összhangban úgy döntenek, hogy az intézkedés a súlyos kár megelőzése vagy orvoslása és a kiigazítás előmozdítása érdekében továbbra is szükséges, és hogy bizonyított az iparág alkalmazkodása, feltéve hogy a védintézkedés teljes időszaka – az eredeti alkalmazással és a meghosszabbítással együtt – nem haladja meg a négy évet; vagy
 - (b) az átmeneti időszak lejártát követően, kivéve ha ehhez a másik Fél hozzájárul.

6. A Felek az átmeneti időszak során nem hozhatnak intézkedést ugyanazon áru behozatalára vonatkozóan, kivéve, ha már eltelt a védintézkedés alkalmazása korábbi időtartamának felével megegyező időtartam. Ebben az esetben a 3.13. cikk (Kompenzáció) (3) bekezdése nem alkalmazandó.

7. Ha egy Fél megszüntet egy kétoldalú védintézkedést, a vámtétel az a vámtétel lesz, amely a 2-A. mellékletben található jegyzéke szerint az intézkedés hiányában hatályban lett volna.

3.12. CIKK

Ideiglenes intézkedések

1. Kritikus körülmények esetén, amikor a késelem nehezen orvosolható kárt okozna, a Fél ideiglenes kétoldalú védintézkedést alkalmazhat, ha egyértelmű bizonyítékok alapján előzetesen megállapítja, hogy a másik Félről származó áruk behozatala a vámok e megállapodás szerinti csökkentése vagy eltörlése következtében növekedett meg, és ez az import a belföldi iparágnak súlyos kárt okoz vagy azzal fenyeget. Az átmeneti intézkedés tartama nem haladhatja meg a 200 napot, és a Fél ez alatt köteles megfelelni a 3.11. cikk (Feltételek és korlátok) (2) és (3) bekezdésében meghatározott előírásoknak. A Fél köteles haladéktalanul visszatéríteni minden olyan vámnövekedést, amelyről a 3.11. cikk (Feltételek és korlátok) (2) bekezdésében meghatározott vizsgálat nem állapítja meg, hogy az megfelel a 3.10. cikk (A kétoldalú védintézkedés alkalmazása) követelményeinek. Bármely ideiglenes intézkedés időtartama beleszámít a 3.11. cikk (Feltételek és korlátok) (5) bekezdésének b) pontjában meghatározott időtartamba.

2. Amennyiben egy Fél e cikk szerint ideiglenes intézkedést kíván hozni, a Fél az intézkedéshozatal előtt írásban értesíti arról a másik Felet és ezen intézkedéshozatalt követően haladéktalanul konzultációt kezdeményez a másik Féllel.

3.13. CIKK

Kompenzáció

1. A kétoldalú védintézkedést alkalmazó Fél köteles a másik Féllel konzultációt folytatni annak érdekében, hogy kölcsönösen megegyezzenek a megfelelő kereskedelmi liberalizációs kompenzációról olyan koncessziók formájában, amelyek lényegileg egyenértékű kereskedelmi hatásokkal járnak, vagy a védintézkedéstől várt kiegészítő vámtételek értékével megegyező értékűek. A Fél legkésőbb a kétoldalú védintézkedés alkalmazását követő harminc napon belül lehetőséget biztosít ilyen konzultációkra.
2. Ha az (1) bekezdés szerinti konzultációk eredményeként a konzultációk megkezdését követő harminc napon belül nem születik megállapodás a kereskedelmi liberalizációs kompenzációról, akkor az a Fél, amelynek az áru a védintézkedés hatálya alá esnek, felfüggesztheti a lényegileg egyenértékű koncessziók alkalmazását a védintézkedést alkalmazó Féllel szemben. Az exportáló Fél az e bekezdés szerinti koncessziók alkalmazásának felfüggesztése előtt legalább harminc nappal írásban értesíti a másik Felet.
3. A (2) bekezdésben említett felfüggesztési jog nem gyakorolható a kétoldalú védintézkedés hatályban állásának első huszonnégy hónapja alatt, ha a védintézkedés megfelel e megállapodás rendelkezéseinek.

NEGYEDIK FEJEZET

A KERESKEDELEM TECHNIKAI AKADÁLYAI

4.1. CIKK

Célkitűzések

E fejezet célja a Felek közötti árukereskedelem előmozdítása és fokozása, a kereskedelemben kialakult felesleges akadályok felismerésére, megelőzésükre és megszüntetésükre vonatkozó keret biztosítása a TBT-megállapodáson belül.

4.2. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. Ez a fejezet a TBT-megállapodás 1. mellékletében meghatározott olyan szabványok, műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások előkészítésére, elfogadására és alkalmazására vonatkozik, amelyek érinthetik a Felek közötti árukereskedelmet, a szóban forgó áruk származásától függetlenül.
2. Az (1) bekezdéstől eltérve, ez a fejezet nem vonatkozik a következőkre:
 - (a) kormányzati szervek által e szervek termelési és fogyasztási szükségletei vonatkozásában készített beszerzési műszaki előírásokra; vagy

- (b) az SPS-megállapodás A. mellékletében meghatározott állat- és növényegészségügyi intézkedésekre, amelyekkel e megállapodás Ötödik fejezete foglalkozik.

3. E fejezet alkalmazásában a TBT-megállapodás 1. mellékletében található fogalommeghatározásokat kell alkalmazni.

4.3. CIKK

A TBT-megállapodás megerősítése

A Felek megerősítik a TBT-megállapodásban meghatározott, egymással szemben fennálló jogaikat és kötelezettségeiket, amelyeket ebbe a megállapodásba foglalnak, és amelyek értelemszerűen ennek részét képezik.

4.4. CIKK

Közös együttműködés

1. A Felek erősítik együttműködésüket a szabványok, műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások terén annak érdekében, hogy fokozzák egymás rendszereinek kölcsönös megértését, és elősegítsék az egymás piacaira való belépést.
2. A Felek arra törekednek, hogy azonosítsák és fejlesszék az adott kérdések vagy ágazatok számára megfelelő szabályozási együttműködési kezdeményezéseket, amelyek az alábbiakat tartalmazzák, de nem azokra korlátozódnak:

- (a) információ- és tapasztalatcsere a műszaki előírásaik előkészítése és alkalmazása, valamint a jó szabályozási gyakorlatok használata vonatkozásában;
- (b) a műszaki előírások, szabványok és megfelelőségértékelési eljárások lehetőség szerinti egyszerűsítése;
- (c) a szükségtelen eltérés elkerülése a műszaki szabályzatok és a megfelelőségértékelési eljárások megközelítése terén, valamint együttműködés a műszaki szabályzatok lehetséges konvergenciája vagy összehangolása érdekében;
- (d) a mérésüggyel, szabványosítással, teszteléssel, tanúsítással és akkreditációval foglalkozó illetékes köz- vagy magántestületek közötti együttműködés ösztönzése;
- (e) a szabályozó hatóságok közötti eredményes interakció biztosítása nemzeti, regionális és nemzetközi szinten, például az egyik Félről érkező kérelmek megfelelő hatóságokhoz történő utalása révén; és
- (f) a fejlesztésekről a szabványokkal, műszaki előírásokkal és megfelelőségértékelési eljárásokkal kapcsolatos regionális és többoldalú fórumokon történő információcsere.

3. Kérésre a Fél kellő figyelmet fordít a másik Fél által a jelen fejezet alapján zajló együttműködés kapcsán előterjesztett javaslatokra.

4.5. CIKK

Szabványok

1. A Felek megerősítik a TBT-megállapodás 4.1. cikke szerinti kötelezettségeiket annak biztosítása érdekében, hogy szabványügyi testületeik elfogadják a TBT-megállapodás 3. mellékletében található, a szabványok elkészítésére, elfogadására és alkalmazására vonatkozó helyes gyakorlat kódexét, és megfeleljenek annak.
2. A szabványok a lehető legszélesebb körben történő összehangolása céljából a Felek arra ösztönzik szabványügyi testületeiket és a regionális szabványügyi testületeket, amelyek tagjai, illetve amelyeknek szabványügyi testületeik a tagjai, hogy működjenek együtt a másik Fél kapcsolódó szabványügyi testületeivel a nemzetközi szabványosítási tevékenységek tekintetében.
3. A Felek vállalják, hogy információt cserélnek a következőkről:
 - (a) a szabványok alkalmazása a műszaki előírások támogatása érdekében;
 - (b) egymás szabványosítási folyamatai és nemzeti szabványaik alapjaként a nemzetközi szabványok, illetve regionális szabványok alkalmazásának mértéke; és
 - (c) szabványosítási ügyekben valamely Fél által végrehajtott együttműködési megállapodások, feltéve, ha az információk nyilvánosságra hozhatók.

4.6. CIKK

Műszaki előírások

A Felek megállapodnak abban, hogy a TBT-megállapodásban foglalt, a műszaki előírások előkészítésére, elfogadására és alkalmazására vonatkozó jó szabályozási gyakorlatokat a lehető legjobban kihasználják, ideértve az alábbiakat:

- (a) a műszaki előírás fejlesztési folyamata során mérlegelni kell többek között az előírányzott műszaki előírás hatását és a javasolt műszaki előírás rendelkezésre álló szabályozási és nem szabályozási alternatíváit, amelyek eleget tesznek a Fél jogszerű célkitűzéseinek;
- (b) a TBT-megállapodás 2.4. cikkével összhangban a műszaki előírások alapjaként a lehető legnagyobb mértékben a releváns nemzetközi szabványokat használják, kivéve, ha ezek a nemzetközi szabványok a kívánatos jogszerű célok elérésére nézve nem hatékony vagy nem megfelelő eszköznek minősülnek; ha nem a nemzetközi szabványokat használták alapként, a másik Fél kérésére válaszolva magyarázatot adnak arra, hogy ezeket a szabványokat miért tekintették a célok elérésére nézve nem hatékony vagy nem megfelelő eszköznek; és
- (c) a TBT-megállapodás 2.8. cikkével összhangban szükség esetén inkább a teljesítményre, mintsem a tervezésre vagy a leíró jellemzőkre vonatkozó termékkövetelményekre alapuló műszaki előírások meghatározása.

4.7. CIKK

Megfelelőségértékelési eljárások

1. A Felek tudomásul veszik, hogy a megfelelőségértékelési eljárásokat követő eredmények elfogadásának elősegítésére számos mechanizmus áll rendelkezésre, ideértve a következőket:

- (a) a szállító megfelelőségi nyilatkozatának az importáló Fél általi elfogadása;
- (b) a másik Fél területén található testületek által végzett, egyedi műszaki előírásokra vonatkozó megfelelőségértékelési eljárások eredményeinek kölcsönös elfogadásáról szóló megállapodások;
- (c) megfelelőségértékelési testületek minősítésére vonatkozó akkreditációs eljárások alkalmazása;
- (d) megfelelőségértékelési testületek kormányzati kijelölése, ideértve a másik Fél területén található testületeket;
- (e) valamely Fél által a másik Fél területén lefolytatott megfelelőségértékelési eljárások eredményeinek egyoldalú elismerése;
- (f) önkéntes megegyezések az egyes Felek területein működő megfelelőségértékelési testületek között; és

- (g) regionális és nemzetközi többoldalú elismerési megállapodások és intézkedések, amelyeknek a Felek részes felei.
2. Különös tekintettel a fenti szempontokra, a Felek vállalják a következőket:
- (a) fokozzák az információcserét az ilyen és egyéb mechanizmusokról annak érdekében, hogy ösztönözzék a megfelelőségértékelési eredmények elfogadását;
- (b) információt cserélnek az egyes termékekre vonatkozó megfelelő megfelelőségértékelési eljárások kiválasztásához alkalmazott feltételekről, és a TBT-megállapodás 5.1.2. cikkével összhangban megkövetelik, hogy a megfelelőségértékelési eljárások, illetve azok alkalmazása ne legyen a szükségesnél szigorúbb, hogy kellőképp biztosítsák az importáló Felet arról, hogy a termékek megfelelnek az alkalmazandó technikai szabályzatnak vagy szabványoknak, figyelembe véve azt a kockázatot, amelyet a szabályok be nem tartása idézne elő;
- (c) információt cserélnek az akkreditációs politikáról és megvizsgálják, hogyan használhatók fel legjobban a nemzetközi akkreditációs szabványok és a Felek akkreditációs testületeinek részvételével kötött nemzetközi megállapodások, például a Nemzetközi Laboratóriumakkreditálási Együtműködés és a Nemzetközi Akkreditálási Fórum mechanizmusai útján; és
- (d) biztosítják, hogy amennyiben egy Fél két vagy több megfelelőségértékelési testületet hatalmaz fel a termék forgalomba hozatalához szükséges megfelelőségértékelési eljárások folytatására, úgy a gazdasági szereplők választhatnak közülük.

3. A Felek ismételten megerősítik a TBT-megállapodás 5.2.5. cikke szerinti azon kötelezettségeiket, hogy az importált termékek kötelező megfelelésértékelésére bevezetett díjak méltányosak lesznek – figyelemmel a hasonló nemzeti származású vagy más országokból származó termékek megfelelésértékelésére felszámítható díjakra –, tekintetbe véve a kérelmező és a megfelelésértékelő testület létesítményei elhelyezkedési különbségeiből eredő kommunikációs, szállítási és egyéb költségeket, és vállalják, hogy ezt az elvet az e fejezet hatálya alá tartozó területeken alkalmazzák.

4. Valamely Fél kérésére a Felek határozhatnak úgy, hogy konzultációt tartanak abból a célból, hogy meghatározzák a megfelelésértékelési eljárások használatára vonatkozó ágazati kezdeményezéseket, illetve megkönnyítsék a megfelelésértékelési eljárások azon eredményeinek elfogadását, amelyek megfelelnek a vonatkozó ágazatok szempontjából. A kérelmező Félnek kérelmét alá kell támasztania az arra vonatkozó információkkal, hogy ezen ágazati kezdeményezés miként segítené elő a Felek közötti kereskedelmet. E konzultációk során az (1) bekezdésben leírt valamennyi mechanizmus figyelembe vehető. Amennyiben az egyik Fél elutasítja a másik Fél kérelmét, kérésre meg kell indokolnia annak okait.

4.8. CIKK

Átláthatóság

A Felek ismételten megerősítik a TBT-megállapodás szerinti, átláthatóságra vonatkozó kötelezettségeiket szabványok, műszaki előírások és megfelelésértékelési eljárások előkészítésére, elfogadására és alkalmazására vonatkozóan és megállapodnak arról, hogy:

- (a) amennyiben a műszaki előírás fejlesztési folyamatának egy része nyilvános konzultáció tárgyát képezi, figyelembe veszik a másik Fél véleményét, és megkülönböztetés nélkül észszerű lehetőségeket biztosítanak a másik Fél és az érdekelt személyek számára észrevételeik megtételére;

- (b) a TBT-megállapodás 2.9. cikkével összhangban tett értesítések során az értesítést követően legalább hatvan napot biztosítanak a másik Fél részére abból a célból, hogy a javaslatra írásbeli megjegyzéseket tegyen és lehetőség szerint megfelelő módon megvizsgálják a véleményezési időszak meghosszabbítására irányuló indokolt kérelmeket;
- (c) elegendő időt biztosítanak a műszaki előírások közzététele és azok hatálybalépése között a másik Fél gazdasági szereplői számára az alkalmazkodáshoz, kivéve, ha sürgős biztonsági, egészségügyi, környezetvédelmi vagy nemzetbiztonsági problémák merülnek fel, vagy ez fenyeget; és
- (d) a másik Fél vagy gazdasági szereplői rendelkezésére bocsátják a hatályos műszaki előírásokra, szabványokra és megfelelőségértékelési eljárásokra vonatkozó információkat (például nyilvánosan elérhető honlap útján), továbbá – adott esetben és amennyiben hozzáférhető – kérés esetén indokolatlan késedelem nélküli írott iránymutatást nyújtanak a saját műszaki előírásaiknak való megfelelésről.

4.9. CIKK

Piacfelügyelet

A Felek vállalják, hogy megosztják egymással a piacfelügyelettel és a végrehajtási tevékenységekkel kapcsolatos információkat.

4.10. CIKK

Jelölés és címkézés

1. A Felek tudomásul veszik, hogy a TBT-megállapodás 1. mellékletének (1) bekezdése szerint a műszaki előírás tartalmazhat, vagy kizárólag foglalkozhat a jelölésre vagy a címkézésre vonatkozó követelményekkel, és megállapodnak, hogy ha műszaki előírásaik kötelező jelölést vagy címkézést tartalmaznak, akkor biztosítják, hogy a TBT-megállapodás 2.2. cikkében foglaltak szerint a műszaki előírások készítése nem célozhatja azt, illetve nem járhat olyan eredménnyel, hogy szükségtelenül akadályozza a nemzetközi kereskedelmet, és jogos cél elérése érdekében nem korlátozhatják a szükségesnél nagyobb mértékben a kereskedelmet.
2. A Felek megállapodnak abban, hogy ha egy Fél a termékek kötelező jelölését vagy címkézését írja elő,
 - (a) úgy a Fél igyekszik követelményeit a termék fogyasztóihoz vagy felhasználóihoz kapcsolódó követelményekre korlátozni, illetve megjelölni, hogy a termék megfelel-e a kötelező követelményeknek;
 - (b) úgy a Fél meghatározhatja a címkén feltüntetendő információt és előírhatja az egyes, a címke felragasztására vonatkozó szabályozási követelményeknek való megfelelést, de nem írhatja elő, hogy a termékek piacain történő értékesítésének feltétele a címkék vagy jelölések előzetes jóváhagyása vagy tanúsítása, kivéve, ha az az emberi, állati vagy növényi egészségre, illetve életre jelentett kockázat miatt szükséges;
 - (c) ha a Fél a gazdasági szereplők számára egyedi azonosítószám használatát írja elő, akkor a Fél biztosítja, hogy e számot az érintett gazdasági szereplők részére indokolatlan késedelem nélkül, megkülönböztetésmentes módon kiadják;

- (d) amennyiben az nem megtévesztő, ellentmondásos vagy zavaró az árukat importáló Fél által előírt információkkal összefüggésben, a Felek engedélyezik a következőket:
- (i) az árukat importáló Fél nyelve mellett más nyelven is feltüntetett információk;
 - (ii) nemzetközileg elfogadott nomenklátúra, piktogramok, szimbólumok és grafikai ábrázolások;
 - (iii) az árukat importáló Fél által kért információkon felüli további tájékoztatás;
- (e) a Fél elfogadja, hogy adott esetben a termék forgalmazását és értékesítését megelőzően címkézésre, egyebek mellett újracímkézésre és a címkézés kijavítására kerül sor az importáló Fél engedéllyel rendelkező helyiségeiben (például a behozatal helyén található vámraktárakban) a származási helyen végzett címkézés alternatívájaként, kivéve, ha a címkézést a közegészség vagy közbiztonság érdekében nem a származási helyen kell elvégezni; és
- (f) azokban az esetekben, ha a Fél úgy ítéli meg, hogy a TBT-megállapodás szerinti jogszerű célokat ezzel nem veszélyezteti, arra törekszik, hogy a termékhez fizikailag kapcsolódók helyett elfogadja a nem állandó, illetve a leválasztható címkéket, vagy a kísérő dokumentációban található jelölést, illetve címkézést.

3. A Felek WTO-egyezményből fakadó jogainak és kötelezettségeinek sérelme nélkül, a (2) bekezdés a mezőgazdasági termékekre, az ipari termékekre és a feldolgozott élelmiszertermékekre alkalmazandó, ideértve az italokat és az alkoholtartalmú folyadékokat is.

4.11. CIKK

Kapcsolattartó pontok

A kapcsolattartó pontoknak a 13.4. cikkel (Tájékoztatás és kapcsolattartó pontok) összhangban kijelölt funkciói az alábbiakat foglalják magukban:

- (a) e fejezet alkalmazásának és igazgatásának figyelemmel kísérése;
- (b) a másik Fél által felvetett, a szabványok, műszaki előírások vagy megfelelőségértékelési eljárások kialakításával, elfogadásával, alkalmazásával vagy végrehajtásával kapcsolatos kérdés haladéktalan kezelése;
- (c) az együttműködés fokozása a szabványok, műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások fejlesztése és javítása terén;
- (d) információcsere a szabványok, műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások területén;
- (e) szükség esetén az együttműködési tevékenységek előmozdítása a 4.4. cikk (Közös együttműködés) (2) bekezdésének megfelelően; és
- (f) a Felek közötti kereskedelemkönnyítés módjainak feltérképezése érdekében ad hoc munkacsoportok létrehozása valamely Fél kérésére.

4.12. CIKK

Záró rendelkezések

1. A Felek a 16.2. cikk (Szakbizottságok) értelmében létrehozott Árukereskedelmi Bizottságban az e fejezetből eredő bármely végrehajtási intézkedést megvitathatnak. A Felek e célból végrehajtási intézkedéseket fogadhatnak el a bizottság határozata útján.
2. A Felek további kötelezettségeket vállaltak az árukra vonatkozó ágazatspecifikus nem tarifális intézkedésekkel kapcsolatban a 4-A. mellékletben és az ahhoz kapcsolódó függelékekben meghatározottak szerint.

ÖTÖDIK FEJEZET

ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYEGÉSZSÉGÜGYI INTÉZKEDÉSEK

5.1. CIKK

Célkitűzések

E fejezet célja:

- (a) az emberi, állati vagy növényi élet és egészség védelme a Felek területén, egyúttal a Felek közötti kereskedelem megkönnyítése az állat- és növényegészségügyi intézkedések (a továbbiakban: SPS-intézkedések) tekintetében;

- (b) az SPS-megállapodás további végrehajtása érdekében történő együttműködés; és
- (c) a Felek közötti kereskedelmet érintő SPS-intézkedések végrehajtásával kapcsolatos kérdésekre vonatkozó kommunikáció, együttműködés és megoldás javítását szolgáló eszköz biztosítása.

5.2. CIKK

Hatály

1. Ez a fejezet a Felek valamennyi olyan SPS-intézkedésére vonatkozik, amelyek közvetlenül vagy közvetve érintik a Felek közötti kereskedelmet.
2. E fejezet vonatkozik továbbá a Felek kölcsönös érdekében álló állatjóléti ügyekkel kapcsolatos, a Felek közötti együttműködésre.
3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy érintené a Felek TBT-megállapodás szerinti jogait a nem e fejezet hatálya alá tartozó intézkedések tekintetében.

5.3. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

1. Az SPS-megállapodás A. mellékletében foglalt fogalommeghatározások alkalmazandók.

2. A Felek e fejezet alkalmazásában megállapodhatnak egyéb fogalommeghatározásokban is, figyelembe véve a megfelelő nemzetközi szervezetek, mint például a Codex Alimentarius Bizottság (a továbbiakban: Codex Alimentarius), az Állategészségügyi Világszervezet (a továbbiakban: OIE) és a Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény (a továbbiakban: IPPC) glosszáriumait és fogalommeghatározásait.

5.4. CIKK

Jogok és kötelezettségek

A Felek újólag megerősítik az SPS-megállapodás alapján fennálló jogaikat és kötelezettségeiket.

5.5. CIKK

Illetékes hatóságok

Az e fejezetben említett rendelkezések végrehajtásáért felelős Felek illetékes hatóságai az 5-A. mellékletben kerültek rögzítésre. A Felek ezen illetékes hatóságokkal kapcsolatos bármilyen változásról értesítik egymást.

5.6. CIKK

Általános elvek

E fejezet alkalmazása során a Felek:

- (a) biztosítják az SPS-intézkedéseknek az SPS-megállapodás 3. cikkével létrehozott elvekkel való összhangját;
- (b) nem alkalmaznak SPS-intézkedéseket oly módon, hogy azzal indokolatlan akadályokat állítsanak a kereskedelem elé.
- (c) biztosítják, hogy az e fejezettel létrehozott eljárásokat vállalják és indokolatlan késedelem nélkül lefolytatják, valamint ezeket az eljárásokat nem a másik Fél önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetését jelentő módon alkalmazzák, amennyiben azonos vagy hasonló feltételek állnak fenn; és
- (d) sem a c) pontban említett eljárásokat, sem a kiegészítő információkérést nem alkalmazhatják tudományos és technikai igazolás nélkül a piacaikhoz való hozzáférés késleltetése céljából.

5.7. CIKK

Importkövetelmények

1. Egy Fél importkövetelményei a másik Fél teljes területére vonatkoznak.

2. Az exportáló Fél biztosítja, hogy az importáló Fél területére exportált termékei megfeleljenek az importáló Fél állat- és növényegészségügyi előírásainak.
3. Az importáló Fél biztosítja, hogy importkövetelményei az exportáló Féltől behozott termékekre arányos és megkülönböztetésmentes módon kerülnek alkalmazásra.
4. Az exportáló Féltől behozott termékekre vonatkozó eljárásokra kiszabott díjaknak összhangban kell lenniük a hasonló belföldi termékekre kiszabott díjakkal, és nem haladhatják meg a szolgáltatás tényleges költségét.
5. Az SPS-intézkedések végrehajtása céljából az importáló Félnek jogában áll importellenőrzéseket végezni az exportáló Féltől importált termékekre vonatkozóan.
6. Az exportáló Féltől importált termékekre vonatkozóan végrehajtott importellenőrzések a szóban forgó behozatalokkal összefüggő állat- és növényegészségügyi kockázaton alapulnak. Ezen ellenőrzéseket haladéktalanul és a Felek közötti kereskedelemre minimális hatást gyakorolva hajtják végre.
7. Az importáló Fél az exportáló Fél kérésére annak rendelkezésére bocsátja az exportáló Féltől importált termékekre vonatkozóan végrehajtott importellenőrzések gyakoriságával kapcsolatos információkat. Az importáló Fél megváltoztathatja a termékszállítmányok fizikai ellenőrzésének gyakoriságát adott esetben i. ellenőrzések, ii. importellenőrzések, vagy iii. a Felek közötti kölcsönös megállapodás következményeként, egyebek mellett az e fejezetben előírt konzultációkat követően is.

8. Abban az esetben, ha az importellenőrzések azt igazolják, hogy a termékek nem felelnek meg az importáló Fél vonatkozó behozatali követelményeinek, az importáló Fél által tett bármely intézkedésnek arányosnak kell lennie a követelményeknek meg nem felelő termék behozatalával összefüggő állat- és növényegészségügyi kockázattal.

5.8. CIKK

Ellenőrzések

1. E fejezet rendelkezéseinek hatékony végrehajtása iránti bizalom megszerzése és fenntartása érdekében az importáló Fél jogosult bármikor ellenőrzéseket végezni, ideértve:
 - (a) az exportáló Félnél tett ellenőrző látogatás révén az exportáló Fél illetékes hatóságának vizsgálati és tanúsítási rendszerének egészén vagy egy részén végrehajtott ellenőrzést is, a Codex Alimentarius, az OIE és az IPPC vonatkozó nemzetközi szabványaival, iránymutatásaival vagy ajánlásaival összhangban; és
 - (b) az exportáló Féltől vizsgálati és tanúsítási rendszerére vonatkozó tájékoztatás kérése és a szóban forgó rendszer keretében végrehajtott ellenőrzések eredményeinek megszerzése révén.
2. Az importáló Fél megosztja az exportáló Féllal az (1) bekezdés szerint végrehajtott ellenőrzések eredményeit és következtetéseit. Az importáló Fél a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi ezeket az eredményeket.

3. Amennyiben az importáló Fél úgy határoz, hogy ellenőrző látogatást tesz az exportáló Félnél, erről a vizsgálat elvégzése előtt legalább hatvan naptári nappal értesíti az exportáló Felet, kivéve a sürgős eseteket, illetve, ha a Felek eltérően állapodnak meg. Az ilyen látogatást érintő minden módosítással kapcsolatban meg kell állapodniuk a Feleknek.
4. Az ellenőrzésnek a másik Fél illetékes hatóságainak vizsgálati és tanúsítási rendszereinek egészén vagy részén történő végrehajtása és az egyéni létesítmények vizsgálata során felmerülő költségeket az importáló Fél viseli.
5. Az importáló Fél hatvan naptári napon belül írásban megadja az exportáló Félnak az ellenőrzésről szóló tájékoztatást. Az exportáló Félnak negyvenöt naptári nap áll rendelkezésére, hogy észrevételeket tegyen a szóban forgó információkkal kapcsolatban. Az exportáló Fél megjegyzéseit csatolják a zárójelentéshez, és adott esetben bele is foglalják abba.
6. Az 5) bekezdésben foglaltaktól eltérve, amennyiben azonban az ellenőrzés súlyos emberi, állat- vagy növényegészségügyi kockázatot tárt fel, úgy az importáló Fél a lehető leghamarabb, de minden esetben az ellenőrzés befejezését követő tíz naptári napon belül tájékoztatja az exportáló Felet.

5.9. CIKK

A kereskedelem megkönnyítése

1. Azon esetekben, amelyekben az importáló Fél helyszíni ellenőrzést kíván egy adott állati eredetű termékkategória vagy termékkategóriák exportáló Féltől való behozatalának engedélyezése céljából, az alábbiak alkalmazandók:

- (a) az ellenőrzés értékeli az exportáló Fél vizsgálati és tanúsítási rendszerét az 5.8. cikknek (Ellenőrzések) megfelelően, és kérésre figyelembe veszi az exportáló Fél által nyújtott kapcsolódó írásbeli információkat; és
- (b) a vizsgálati és tanúsítási rendszer ellenőrzésének kielégítő eredménye esetében az importáló Fél írásban tájékoztatja az exportáló Felet az ellenőrzés pozitív eredményéről. Ebben az esetben a tájékoztatás azt is tartalmazhatja, hogy az importáló Fél engedélyezte vagy engedélyezni fogja bizonyos egyedi termékkategória vagy -kategóriák behozatalát; vagy
- (c) amennyiben a vizsgálati és tanúsítási rendszer ellenőrzésének eredménye nem kielégítő, az importáló Fél írásban tájékoztatja az exportáló Felet az ellenőrzés eredményéről. Ebben az esetben a tájékoztatás kiterjed az alábbiak egyikére:
 - (i) azon feltételek, ideértve az exportáló Fél vizsgálati és tanúsítási rendszerével kapcsolatos feltételeket is, amelyeket az exportáló Félnek alkalmaznia kell, hogy lehetővé tegye az importáló Fél számára az állati eredetű egyedi termékkategória vagy -kategóriák behozatalának engedélyezését;
 - (ii) hivatkozás arra a tényre, hogy az állati eredetű termékek meghatározott létesítményei az 5.7. cikk (Importkövetelmények) vonatkozó importkövetelményeinek való megfelelés esetén exportálhatók az importáló Fél részére; vagy
 - (iii) nyilatkozat, miszerint az importáló Fél nem engedélyezte az egyedi termékkategória vagy -kategóriák exportáló Féltől történő behozatalát.

2. Azon esetekben, amikor az importáló Fél engedélyezte az (1) bekezdés b) pontjában említett állati eredetű termékek egyedi kategóriájának vagy kategóriáinak behozatalát, az exportáló Fél tájékoztatja az importáló Felet az importáló Fél azon egyéni létesítményeinek jegyzékéről, amelyek megfelelnek a követelményeknek, különösen az 5.7. cikk (Importkövetelmények) és az 5.8. cikk (Ellenőrzések) követelményeinek. Ezen túlmenően:

- (a) az exportáló Fél kérésére az importáló Fél jóváhagyja az 5-B. melléklet (3) bekezdésében szereplő, az exportáló Fél területén található létesítményeket, az egyes létesítmények előzetes vizsgálata nélkül. Amennyiben az exportáló Fél az importáló Fél jóváhagyását kéri, az exportáló Fél a vonatkozó – ideértve az 5.7. cikkben (Importkövetelmények) foglalt – követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében megadja az importáló Fél által kért tájékoztatást. Az importáló Fél jóváhagyása összhangban áll az 5-B. mellékletben meghatározott feltételekkel és azon termékkategóriákra korlátozódik, amelyekre vonatkozóan importengedélyt adtak ki;
- (b) a (2) bekezdés a) pontjában említett egyes létesítmények jóváhagyása során az importáló Fél megteszi a szükséges jogalkotási és közigazgatási intézkedéseket az alkalmazandó jogi és közigazgatási eljárásainak megfelelően, hogy az exportáló Fél kérelmének és az importáló Fél által kért információk beérkezésétől számított negyven munkanapon belül lehetővé tegye a behozatalt annak érdekében, hogy biztosítsa a kapcsolódó, egyebek mellett az 5.7. cikkben (Importkövetelmények) foglalt követelményeknek való megfelelést; és
- (c) az importáló Fél értesíti az exportáló Felet a (2) bekezdés a) pontjában említett egyes létesítmények jóváhagyásáról és elutasításáról, valamint adott esetben az elutasítás indoklásáról.

5.10. CIKK

Az állat- és növényegészségüggyel kapcsolatos intézkedések

1. A Felek elfogadják a kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes és a kártevők vagy megbetegedések elterjedtségének alacsony szintjét felmutató térségek fogalmát, összhangban az SPS-megállapodással, valamint az OIE és az IPPC szabványaival, iránymutatásaival vagy ajánlásaival. Az 5.15. cikkben (állat- és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó bizottság) említett SPS-bizottság további részleteket határozhat meg a szóban forgó területek elismerésére vonatkozó eljárást illetően, ideértve a betegség kitörése/elterjedése során e területek elismerésére vonatkozó eljárásokat is, figyelemmel az SPS-megállapodás, valamint az OIE és az IPPC kapcsolódó szabványaira, iránymutatásaira vagy ajánlásaira.
2. A kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes és a kártevők vagy megbetegedések elterjedtségének alacsony szintjét felmutató térségek meghatározása során a Felek figyelembe veszik az olyan tényezőket, mint amilyenek a földrajzi fekvés, az ökológiai rendszerek, a járványügyi felügyelet, valamint az ilyen területek egészségügyi vagy növényegészségügyi ellenőrzése.
3. A Felek szoros együttműködést alakítanak ki a kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes és a kártevők vagy megbetegedések elterjedtségének alacsony szintjét felmutató térségek meghatározása terén azzal a céllal, hogy a másik Fél által követett, az ilyen területek meghatározására irányuló eljárásokban bizalmuk kiépüljön. Az ilyen területek exportáló Fél által végzett meghatározásának elfogadása során az importáló Fél az exportáló Fél vagy annak bizonyos részei állat- vagy növényegészségügyi helyzetére vonatkozó saját megállapításait elvben az exportáló Fél által szolgáltatott információkra alapozza, összhangban az SPS-megállapodással, valamint az OIE és az IPPC szabványaival, iránymutatásaival és ajánlásaival.

4. Amennyiben az importáló Fél nem fogadja el az exportáló Fél által tett meghatározást, ki kell fejtenie ennek indokait, és készen kell állnia konzultációk megkezdésére.

5. Azon exportáló Felek, amelyek azt állítják, hogy területeiken belül egységes térségeik kártevőktől vagy megbetegedésektől mentesek, vagy a kártevők vagy a megbetegedések elterjedtségének szintje alacsony, ezt releváns bizonyítékokkal alátámasztják, abból a célból, hogy objektíven kimutatható legyen az importáló Fél számára, hogy ezen térségek kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes térségek vagy a kártevők vagy megbetegedések elterjedtségének alacsony szintjét felmutató térségek, és felhasználásuktól függően valószínűleg azok is maradnak. Ennek érdekében az importáló Fél részére, kérése esetén, észszerű mértékű hozzáférést kell biztosítani vizsgálat, tesztelés és egyéb vonatkozó eljárások elvégzése céljából.

6. A Felek elismerik az OIE által meghatározott területi egységekre osztás, valamint az IPPC által meghatározott kártevőktől mentes termelési hely vagy helyszín elvét. Az 5.15. cikkben (Állat- és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó bizottság) említett SPS-bizottság értékeli majd az OIE és az IPPC ajánlásait, melyeket e tárgyban a jövőben közzétesznek majd, és ennek megfelelően az SPS-bizottság ajánlásokat bocsáthat ki.

5.11. CIKK

Átláthatóság és információcsere

1. A Felek:

- (a) átláthatóságra törekednek a kereskedelemre vonatkozó SPS-intézkedések, és különösen a másik Fél importjaira alkalmazott 5.7. cikk (Importkövetelmények) szerinti követelmények terén;

- (b) fokozzák az egyes Felek SPS-intézkedéseinek és azok alkalmazásának kölcsönös megértését;
- (c) információt cserélnek az SPS-intézkedések fejlesztésével és alkalmazásával kapcsolatos kérdésekről, beleértve a rendelkezésre álló új tudományos bizonyítékokkal kapcsolatos haladást is, amelyek érintik, vagy érinthetik a Felek közötti kereskedelmet, annak érdekében, hogy ezeknek a kereskedelemre gyakorolt negatív hatásait minimalizálják;
- (d) valamely Fél kérésére tizenöt naptári napon belül tájékoztatást adnak azon importkövetelményekről, amelyek egyes termékek behozatalára alkalmazandók; és
- (e) valamely Fél kérésére tizenöt naptári napon belül tájékoztatást adnak egyes termékek engedélyezésére vonatkozó kérelem ügyében elért előrehaladásról.

2. Az (1) bekezdés szerint az információért felelős kapcsolattartó pontokat a Felek a 13.4. cikk (Tájékoztatás és kapcsolattartó pontok) (1) bekezdésének megfelelően jelölik ki. Az információk megküldhetők levélben, faxon vagy e-mailben. Az e-mailben küldött információ elektronikusan aláírható, és azt csak a kapcsolattartó pontok között továbbítják.

3. Amennyiben az (1) bekezdés szerinti információkat a WTO-hoz a vonatkozó szabályokkal és eljárásokkal összhangban megküldött értesítés révén tették közzé, vagy a Felek hivatalos, nyilvánosan elérhető és ingyenes honlapján, az információcserét megtörténtnek kell tekinteni.

4. Az e fejezet szerinti valamennyi értesítést a (2) bekezdésben említett kapcsolattartó pontoknak kell megküldeni.

5.12. CIKK

Konzultációk

1. Minden Fél két naptári napon belül írásban értesíti a többi Felet minden súlyos vagy jelentős, az emberi, illetve az állati vagy növényi életet vagy egészséget fenyegető kockázatról, beleértve az élelmezési vészhelyzeteket is.
2. Amennyiben a Félnek komoly aggályai vannak az emberi, állati vagy növényi életet vagy egészséget fenyegető, a kereskedelem által érintett árukat befolyásoló kockázattal kapcsolatban, a helyzetről kérésre a lehető leghamarabb konzultációt kell tartani. Ebben az esetben az egyes Felek törekednek arra, hogy a kereskedelem torzulásának elkerülése érdekében szükséges valamennyi információt átadják.
3. Az e cikk (2) bekezdésében említett konzultációk megtarthatók e-mail, videó- vagy telefonkonferencia révén is. A konzultációt kérő Fél biztosítja a konzultáció jegyzőkönyveinek elkészítését.

5.13. CIKK

Szükséghelyzeti intézkedések

1. Az emberi, állati vagy növényi életet vagy egészséget veszélyeztető súlyos kockázat esetén az importáló Fél előzetes értesítés nélkül meghozhatja az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükséges intézkedéseket. A Felek között úton lévő szállítmányok esetében az importáló Fél mérlegeli a legmegfelelőbb és legarányosabb megoldást a sürgősségtelen kereskedelmi zavarok elkerülése érdekében.

2. Az intézkedéseket meghozó Fél a lehető leghamarabb, legkésőbb az intézkedés elfogadását követő huszonnégy órán belül tájékoztatja a másik Felet. Bármelyik Fél kérhet információt az állat- és növényegészségügyi helyzettel, illetve bármely elfogadott intézkedéssel kapcsolatban. A másik Fél arra azonnal válaszol, mihamarabb az információ rendelkezésre áll.

3. Bármelyik Fél kérelmére és e fejezet 5.12. cikkének (Konzultációk) rendelkezései szerint a Felek az értesítéstől számított tizenöt naptári napon belül konzultációt tartanak a helyzettel kapcsolatban. A konzultációk célja a kereskedelem szükségtelen megzavarásának elkerülése. A Felek mérlegelhetik az intézkedések végrehajtását megkönnyítő lehetőségeket, illetve az intézkedések felváltását.

5.14. CIKK

Egyenértékűség

1. A Felek elismerhetik a (4)–(7) bekezdésnek megfelelően az egy ágazatra vagy ágazat részére alkalmazandó egyéni intézkedés és/vagy intézkedéscsoport és/vagy rendszerek egyenértékűségét. Az egyenértékűség elismerése az állatok és állati termékek, valamint a növények és növényi termékek, vagy adott esetben a kapcsolódó áruk Felek közötti kereskedelmére vonatkozik.

2. Amennyiben nem ismerik el az egyenértékűséget, a kereskedelmet az importáló fél által a megfelelő szintű egészségügyi védelemnek való megfelelés érdekében előírt feltételeknek megfelelően lehet folytatni.

3. Az egyenértékűség elismerése a következők értékelését és elfogadását teszi szükségessé:

- (a) a jogszabályokban, szabványokban és eljárásokban meglévő SPS-intézkedések, ideértve a vizsgálati és tanúsítási rendszerekkel kapcsolatos ellenőrzéseket annak biztosítása érdekében, hogy az exportáló Fél és az importáló Fél SPS-intézkedéseit betartsák;
- (b) az illetékes hatóságok (írásban dokumentált) felépítése, hatásköre, intézményi hierarchiája, működési módja és a rendelkezésükre álló erőforrások; és
- (c) az illetékes hatóság teljesítménye az ellenőrzési programok és biztosítások vonatkozásában.

4. Felméréseik során a Felek figyelembe veszik a korábbi tapasztalatokat.

5. Az importáló Fél akkor fogadja el egyenértékűnek az exportáló Fél egy vagy több egészségügyi vagy növényegészségügyi intézkedését, ha az exportáló Fél objektív módon bemutatja, hogy intézkedése eléri az importáló Fél megfelelő szintű egészségügyi védelmét. Ennek érdekében az importáló Fél részére, kérése esetén, észszerű mértékű hozzáférést kell biztosítani vizsgálat, tesztelés és egyéb vonatkozó eljárások elvégzése céljából.

6. A Felek figyelembe veszik a Codex Alimentarius, az OIE, az IPPC és a WTO SPS-bizottságának iránymutatását az egyenértékűség elismerése terén.

7. Ezen túlmenően az egyenértékűség elismerése során a Felek megállapodhatnak az importra szánt állatok és állati termékek, növények és növényi termékek vagy egyéb kapcsolódó áruk szállításához szükséges hivatalos állat- és növényegészségügyi bizonyítványok egyszerűsített mintájáról.

5.15. CIKK

Állat- és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó bizottság

1. A 16.2. cikk (Szakbizottságok) alapján létrehozott állat- és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó bizottság (a továbbiakban: SPS-bizottság) a Felek illetékes hatóságainak képviselőiből áll.
2. Az SPS-bizottság az e megállapodás hatálybalépését követő első évben ül össze. Ezután évente legalább egyszer, illetve a Felek általi megállapodás szerint ül össze. Az SPS-bizottság eljárási szabályzatát az első ülésen fogadja el. Az üléseket személyesen, telefonon vagy videokonferencián keresztül, vagy a Felek általi megállapodás szerinti más módon is lebonyolíthatják.
3. Az SPS-bizottság megállapodhat a Felek szakértőiből álló műszaki munkacsoportok létrehozásáról, amelyek azonosítják és megoldják az e fejezet alapján felmerülő műszaki és tudományos jellegű problémákat, valamint feltárják a közös érdekű SPS-kérdésekkel kapcsolatos további együttműködés lehetőségeit. Amennyiben további szakértelemre van szükség, e csoportok tagjai a Felek képviselőitől eltérő személyek is lehetnek.
4. Az SPS-bizottság az e fejezet hatékony működésével összefüggő bármilyen kérdéssel foglalkozhat. Felelősségi köre és feladatai különösen a következők:
 - (a) kialakítja az e fejezet végrehajtásához szükséges eljárásokat vagy intézkedéseket, ideértve a mellékleteit is;

- (b) e fejezet alkalmazásának figyelemmel kísérése; és
 - (c) fórumot biztosít bizonyos SPS-intézkedések alkalmazásából eredő problémák megvitatására, a kölcsönösen elfogadható alternatívák elérése érdekében. Ebben az összefüggésben az SPS-bizottságot sürgősséggel kell összehívni a Fél kérésére a konzultációk lefolytatása céljából. E konzultációk nem sértik a Felek Tizennegyedik fejezet (Vitarendezés) és Tizenötödik fejezet (Közvetítő mechanizmus) szerinti jogait és kötelezettségeit.
5. Az SPS-bizottság információt, szakértelmet és tapasztalatot cserél az állatjólét területén, hogy előmozdítsa a Felek közötti együttműködést állatjóléti ügyekben.
6. A Felek az SPS-bizottság által hozott döntéssel ajánlásokat és határozatokat fogadhatnak el az importengedélyekkel, információcserével, átláthatósággal, a regionalizálás elismerésével, az egyenértékűséggel és alternatív intézkedésekkel, valamint a (4) és (5) bekezdésben említett egyéb kérdésekkel kapcsolatban.

5.16. CIKK

Technikai konzultációk

1. Amennyiben az egyik Fél úgy véli, hogy a másik Fél intézkedése ellentétes vagy ellentétes lehet a jelen fejezet szerinti kötelezettségekkel, és indokolatlan kereskedelmi zavart okoz vagy okozhat, úgy kölcsönösen elfogadható megoldások elérése érdekében technikai konzultációt kérhet az SPS-bizottságban. Az 5-A. mellékletben meghatározott illetékes hatóságok elősegítik e konzultációkat.

2. Az SPS-bizottságban folytatott technikai konzultációkat a kérelem előterjesztésétől számított harminc napon belül lezártnak kell tekinteni, kivéve, ha a konzultáló Felek a konzultációk folytatásában állapodtak meg. A technikai konzultációk lefolytathatók telefonkonferencia, videokonferencia révén vagy egyéb, a Felek kölcsönös megállapodása szerinti módon.

HATODIK FEJEZET

VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS A KERESKEDELEM KÖNNYÍTÉSE

6.1. CIKK

Célkitűzések

1. A Felek elismerik a vámügyi együttműködés és a kereskedelem könnyítésének jelentőségét a fejlődő globális kereskedelmi környezetben. A Felek megállapodnak abban, hogy megerősítik az együttműködést ezen a területen annak biztosítása érdekében, hogy a vonatkozó jogszabályok és eljárások, valamint a vonatkozó közigazgatási szervek igazgatási kapacitásai megfeleljenek a kereskedelemkönnyítési célkitűzéseknek, és biztosítsák a hatékony vámellenőrzést.
2. E célból a Felek megállapodnak abban, hogy a jogszabályok megkülönböztetésmentesek, és hogy a vámeljárások a csalás elleni küzdelem és a jogszerű kereskedelem védelme érdekében modern módszerek alkalmazásán és hatékony ellenőrzésen alapulnak.

3. A Felek elismerik, hogy a legitim közpolitikai célkitűzések, így a biztonsági, védelmi és a csalás megelőzésével kapcsolatos célkitűzések semmiképpen nem veszélyeztethetők.

6.2. CIKK

Alapelvek

1. A Felek megállapodnak abban, hogy a vonatkozó vámügyi rendelkezéseik és eljárásaik a következőkön alapulnak:

- (a) a vámügyekben és kereskedelmi ügyekben alkalmazandó, az érintett Felek által elfogadott nemzetközi eszközök és szabványok, beleértve a vámeljárások egyszerűsítéséről és összehangolásáról szóló felülvizsgált kiotói egyezmény legfontosabb elemeit, az összehangolt áruleíró és kódrendszerről szóló nemzetközi megállapodást és a Vámigazgatások Világszervezetének (a továbbiakban: WCO) a globális kereskedelem biztonságát és könnyítését szolgáló szabványkeretét (a továbbiakban: SAFE-keret);
- (b) a jogszerű kereskedelem védelme a vámjogi követelmények hatékony alkalmazásával és betartásával;
- (c) olyan jogszabályok, amelyek elkerülik a gazdasági szereplőkre háruló szükségtelen és megkülönböztetéssel járó terheket, további könnyítést biztosítanak a jogszabályoknak való magas szintű megfelelést megvalósító gazdasági szereplők számára, és védintézkedéseket biztosítanak a csalás és a tiltott vagy káros tevékenységek ellen; és

- (d) az azt biztosító szabályok, hogy a vámszabályok és eljárási előírások kismértékű megsértéséért kiszabott szankciók arányosak és megkülönböztetésmentesek legyenek, valamint hogy alkalmazásuk ne késleltettesse indokolatlanul az áruk forgalomba bocsátását.

2. A munkamódszerek javításának, illetve a műveletek hátrányos megkülönböztetésmentességének, áttekinthetőségének, hatékonyságának, teljességének és számon kérhetőségének a biztosítása érdekében a Felek:

- (a) lehetőség szerint az előírásokat és az alaki követelményeket egyszerűsítik az áruk gyors kiadása és vámkezelése tekintetében; és
- (b) további lépéseket tesznek a vám- és egyéb hatóságok által kért adatok és a dokumentációs anyagok egyszerűsítése és szabványosítása érdekében.

6.3. CIKK

Vámügyi együttműködés

1. A Felek megfelelő hatóságaik útján együttműködnek a vámügyek területén annak biztosítása érdekében, hogy a 6.1. cikkben (Célkitűzések) meghatározott célkitűzések teljesüljenek.
2. A vámügyi együttműködés fokozása érdekében a Felek többek között:
 - (a) információt cserélnek a vámjogszabályaikról, végrehajtásukról és a vámeljárásokról, különösen az alábbi területeken:

- (i) a vámeljáráások egyszerűsítése és modernizálása;
 - (ii) a szellemi tulajdon-jogok határokon történő érvényesítése a vámhatóságok által;
 - (iii) tranzit és átrakodás; és
 - (iv) az üzleti közösséggel való kapcsolatok;
- (b) közös kezdeményezések kidolgozását mérlegelik az importra, exportra és egyéb vámeljáráásra vonatkozóan, valamint az üzleti közösségnek nyújtott hatékony szolgáltatás biztosítását célzó munka érdekében;
- (c) a SAFE-keretmegállapodással összhangban együttműködnek a nemzetközi kereskedelmi ellátási lánc biztosításának és megkönnyítésének vámmal kapcsolatos szempontjait illetően;
- (d) adott esetben kölcsönösen elismerik a kockázatkezelési módszereket, a kockázati standardokat, a biztonsági ellenőrzéseket és a kereskedelmi partnerségi programokat, ideértve olyan szempontokat is, mint az adatátvitel és a kölcsönös megállapodás tárgyát képező előnyök; és
- (e) megerősítik a nemzetközi szervezeteken, mint a WTO-n és a WCO-n belüli együttműködésüket.

6.4. CIKK

Tranzit és átrakodás

1. A Felek biztosítják a területeiken keresztül történő átrakodási tevékenységek és a tranzitforgalom elősegítését és hatékony ellenőrzését.
2. A kereskedelem megkönnyítése érdekében a Felek előmozdítják és végrehajtják a regionális tranzit-megállapodásokat.
3. A Felek a tranzitforgalom megkönnyítése érdekében biztosítják az együttműködést és a koordinációt valamennyi, a területükön található érintett hatóság és ügynökség között.

6.5. CIKK

Előzetes rendelkezések

Azt megelőzően, hogy az árukat a területére importálnák, írásbeli kérelemre valamennyi Fél köteles – jogszabályaival és eljárásaival összhangban – a tarifális besorolással, a származással vagy az adott Fél döntése szerinti más ilyen kérdésekkel kapcsolatos előzetes írásbeli rendelkezéseket kiadni vámhatóságai, illetve egyéb illetékes hatóságai útján.

6.6. CIKK

Egyszerűsített vám eljárás

1. A Feleknek átlátható és hatékony egyszerűsített behozatali és kiviteli eljárásokat kell alkalmazniuk annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők, egyebek mellett a kis- és középvállalkozások esetében csökkenjenek a költségek és növekedjen a kiszámíthatóság mértéke. A vám eljárások egyszerűsítéséhez objektív és megkülönböztetésmentes feltételek szerint egyszerűbb hozzáférést kell biztosítani a meghatalmazott kereskedők számára.
2. Az egységes vámnyilatkozatot vagy elektronikus megfelelőjét az áru vám eljárás alá vonásához szükséges vámalakiságok elvégzéséhez használják.
3. A Felek az árubehozatal és -kiadás egyszerűsítése és megkönnyítése érdekében modern vámtechnikákat alkalmaznak, egyebek mellett kockázatértékelést és vámkezelés utáni ellenőrzési módszereket.
4. A Felek az érintett kereskedőik, a vámhatóságok és egyéb kapcsolódó ügynökségek közötti elektronikus adatcsere megkönnyítése érdekében ösztönzik a rendszerek folyamatos fejlesztését és felhasználását, beleértve az információs technológián alapuló rendszereket is.

6.7. CIKK

Áruk kiadása

Valamennyi Fél gondoskodik arról, hogy vámhatóságai, határőrizeti szervei és más illetékes hatóságai olyan követelményeket és eljárásokat alkalmazzanak, amelyek:

- (a) olyan határidőn belül biztosítják az áruk gyors kiadását, amely nem hosszabb annál, mint ami annak biztosításához szükséges, hogy megfeleljenek a vám- és a kereskedelemmel összefüggő egyéb jogszabályaiknak és formalitásaiknak;
- (b) lehetőséget biztosítanak az információk érkezés előtti feldolgozására (az információk előzetes elektronikus benyújtására és végleges feldolgozására az áruk fizikai beérkezése előtt) annak érdekében, hogy az áruk a beérkezéskor kiadhatók legyenek; és
- (c) lehetőséget biztosítanak az áruk vám megfizetése nélkül történő kiadására, a Felek jogszabályai szerint – szükség esetén – a vám végső megfizetésének biztosítása érdekében garancianyújtáshoz kötve.

6.8. CIKK

Díjak és terhek

1. Díjak és terhek csak a kérdéses importtal vagy exporttal kapcsolatosan nyújtott szolgáltatások vagy az ilyen import vagy export végzéséhez szükséges valamely formalitás után szabhatók ki. Azok nem haladhatják meg a szolgáltatás hozzávetőleges költségét és kiszámításuk nem történhet ad valorem alapon.
2. A díjakra és terhekre vonatkozó információk közzététele hivatalosan kijelölt médium útján történik, ideértve az internetet is. A tájékoztatásnak tartalmaznia kell a nyújtott szolgáltatásért felszámított illeték vagy díj indokát, a felelős hatóságot, az alkalmazott illetékeket és díjakat, valamint azt, mikor és hogyan kell a fizetést teljesíteni.

3. Új vagy módosított díjak és terhek nem vethetők ki mindaddig, amíg a (2) bekezdés szerinti információt nem tették közzé és az nem elérhető.

6.9. CIKK

Vámügynökök

A Felek megállapodnak abban, hogy a vonatkozó vámügyi rendelkezéseik és eljárásaik nem igénylik vámügynökök kötelező alkalmazását. A Felek átlátható, megkülönböztetéstől mentes és arányos szabályokat alkalmaznak, amennyiben vámügynökök segítségét veszik igénybe.

6.10. CIKK

Szállítás előtti ellenőrzés

A Felek megállapodnak arról, hogy megfelelő vámügyi rendelkezéseik és eljárásaik nem írják elő az előzetes áruvizsgálatról szóló megállapodásban meghatározott kötelező szállítás előtti áruvizsgálatot vagy egyéb, magánvállalatok által a vámvizsgálatot megelőzően a rendeltetési helyen folytatott vizsgálati tevékenységet.

6.11. CIKK

Vámérték-megállapítás

1. A Felek a vámérték-megállapítási megállapodásnak megfelelően meghatározzák az áruk vámértékét.
2. A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy a vámérték-megállapítással kapcsolatos kérdések tekintetében közös megoldást érjenek el.

6.12. CIKK

Kockázatkezelés

1. A Felek a valamennyi importkövetelménynek való megfelelés érdekében az összes szállítmány átfogó vizsgálatának elvégzése helyett vizsgálataikat, kibocsátási elveiket és a belépést követő ellenőrzési eljárásaikat a kockázatértékelési elvekre és ellenőrzésekre alapozzák.
2. A Felek megállapodnak abban, hogy olyan kockázatkezelési elvek alapján fogadják el és alkalmazzák a behozatalra, a kivitelre, a tranzitra és az átrakódásra vonatkozó ellenőrzési követelményeiket és eljárásaikat, amelyeket azért alkalmaznak hogy a megfelelési intézkedéseket a figyelmet érdemlő ügyletekre összpontosítsák.

6.13. CIKK

Egyablakos ügyintézés

A Felek törekednek arra, hogy az áruk kivitelére, behozatalára és vámtranzitjára vonatkozó vámügyi és egyéb jogszabályok által előírt információk elektronikus benyújtásának elősegítése érdekében egyablakos ügyintézési rendszert dolgozzanak ki és tartsanak fenn.

6.14. CIKK

Jogorvoslati eljárások

1. A Felek biztosítják a behozatalt, a kivitelt és a tranzitárukat érintő vámigazgatási intézkedések, rendelkezések és határozatok elleni jogorvoslati jogot lehetővé tevő, hatékony, gyors, megkülönböztetésmentes és könnyen hozzáférhető eljárásokat.
2. A jogorvoslati eljárások magukban foglalhatják a felügyeleti hatóság által végzett közigazgatási felülvizsgálatot és a Felek jogszabályai szerint közigazgatási szinten hozott határozatok bírósági felülvizsgálatát.

6.15. CIKK

Átláthatóság

1. A Felek kötelesek közzétenni vagy más módon – egyebek mellett elektronikus eszközök útján – rendelkezésre bocsátani a vámügyek és a kereskedelem könnyítésével összefüggő jogszabályait, szabályzataikat és igazgatási eljárásaikat, valamint az egyéb követelményeket.
2. A Felek kötelesek kijelölni vagy fenntartani egy vagy több felvilágosító és tájékoztató pontot, amely(ek) az érintett feleknek a vámügyekkel és a kereskedelem könnyítésével összefüggő kérdésekkel foglalkozik (foglalkoznak).

6.16. CIKK

Kapcsolatok az üzleti közösséggel

A Felek megállapodnak a következőkről:

- (a) a kereskedelmi képviselőkkel kellő időben folytatott konzultációk fontossága a vámüggyel, a kereskedelem megkönnyítésével kapcsolatos kérdésekre vonatkozó jogalkotási javaslatok és általános eljárások kidolgozása során. E célból a konzultációkat a vámhatóságok és adott esetben az üzleti közösség között tartják;

- (b) a vámügyi és kereskedelem megkönnyítésével kapcsolatos kérdésekre vonatkozó új jogszabályok és általános eljárások kihirdetéséhez vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétele, valamint az ilyen jogszabályok és eljárások változásainak és értelmezéseinek a lehetőségek mértékéig a szóban forgó jogszabályok és eljárások alkalmazását megelőzően elektronikus eszközökön keresztül történő közzétételi eljárásai. Ezek az eszközök felhasználhatók adminisztratív jellegű közlemények közzétételének a céljaira is, beleértve a vámhivatalok követelményeit és beléptetési eljárásait, a vámhivatalok munkaidejét és operatív tevékenységeit kikötőkben és határátkelőhelyeken, valamint az információs szolgáltatások elérési pontjait;
- (c) észszerű időtartamot hagynak az új vagy módosított vámügyi jogszabályok és eljárások, továbbá vámok, díjak és illetékek kihirdetése és hatálybalépése között, a legitim közpolitikai célkitűzések sérelme nélkül (például a vámtételekben bekövetkezett változások); és
- (d) biztosítják, hogy vámügyi és egyéb kapcsolódó követelményeik és eljárásaik folyamatosan kielégítik a kereskedő közösség igényeit, a bevált módszereket alkalmazzák, és a kereskedelmet a lehető legkisebb mértékben korlátozzák.

6.17. CIKK

Vámügyi Bizottság

1. A 16.2. cikk (Szakbizottságok) által létrehozott Vámügyi Bizottság a Felek vámügyi és egyéb illetékes hatóságainak képviselőiből állnak. A Vámügyi Bizottság biztosítja e fejezet, az 1. jegyzőkönyv és a kiegészítő vámmal kapcsolatos rendelkezéseinek, valamint a Felek közötti megállapodás tárgyát képező egyéb kiegészítő vámügyi rendelkezések alkalmazását. A Felek a Vámügyi Bizottságon belül megvizsgálhatják és határozatot hozhatnak a bizottságban felmerülő valamennyi kérdésről.

2. A Felek a Vámügyi Bizottságon belül ajánlásokat fogadhatnak el vagy határozatot hozhatnak a kockázatkezelési technikák, a kockázati standardok, a biztonsági ellenőrzések és a kereskedelmi partnerségi programok kölcsönös elismerésére vonatkozóan, ideértve olyan szempontokat is, mint az adatátvitel és a kölcsönös megállapodás tárgyát képező előnyök, továbbá egyéb, az (1) bekezdés alá tartozó kérdések.

3. A Felek megállapodhatnak abban, hogy ad hoc találkozókat tartanak bármely vámügyi kérdéssel, a származási szabályokkal vagy bármely, a Felek megállapodásának tárgyát képező vámmal kapcsolatos további rendelkezésekkel kapcsolatban. Adott esetben al csoportokat hozhatnak létre konkrét kérdések megvitatására.

HETEDIK FEJEZET

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOKBÓL VALÓ ENERGIATERMELÉSRE VONATKOZÓ KERESKEDELMET VAGY BERUHÁZÁSOKAT AKADÁLYOZÓ NEM VÁMJELLEGŰ AKADÁLYOK

7.1. CIKK

Célkitűzések

Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló globális erőfeszítésekkel összhangban a Felek közös célja, hogy – különösen a kereskedelem és a beruházások elősegítése révén – ösztönözzék, kifejlesszék és fokozzák a megújuló és fenntartható, nem fosszilis energiaforrásokból származó energiatermelést. E célból a Felek együttműködnek a vámok és a nem vámjellegű akadályok felszámolása, illetve visszaszorítása, valamint a regionális és nemzetközi szabványokkal való szabályozási konvergencia megerősítése érdekében.

7.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „helyi tartalmi követelmény”:
 - (i) az áruk tekintetében belföldi származású vagy belföldi forrásból származó termékek valamely vállalkozás általi megvásárlására vagy felhasználására vonatkozó követelmény, függetlenül attól, hogy azt konkrét termékekben, termékek mennyiségében vagy értékében, vagy helyi termelés mennyiségének vagy értékének arányában határozták meg;
 - (ii) a szolgáltatások tekintetében a másik Fél szolgáltatásaira vagy szolgáltatói számára hátrányt jelentő szolgáltató vagy a nyújtott szolgáltatás kiválasztásának korlátozására vonatkozó követelmény;
- (b) „intézkedés”: e fejezet alkalmazásában egy Fél által hozott bármilyen intézkedés, ami lehet törvény, rendelet, szabály, eljárás, határozat vagy igazgatási tevékenység, vagy megjelenhet bármilyen más formában;
- (c) „ellentételezés”: azok a feltételek, amelyek ösztönzik a helyi fejlesztéseket, például a technológia indokolatlan engedélyezése, beruházások, egy konkrét pénzügyi intézménnyel történő szerződéskötési kötelezettség, csereüzletek vagy hasonló követelmények;
- (d) „társulás”: olyan jogalany, mint a társaság, a tröszt, a társas vállalkozás, a közös vállalkozás vagy a társulás;

(e) „szolgáltató”: a 8.2. cikk (Fogalommeghatározások) 1) pontjában foglaltak szerint.

7.3. CIKK

Hatály

1. E fejezet azon intézkedésekre alkalmazandó, amelyek hatást gyakorolnak a Felek közötti, a megújuló és fenntartható, nem fosszilis energiaforrásokból származó energiatermelésre vonatkozó kereskedelemre és beruházásokra, nevezetesen szél-, nap-, légtermikus, geotermikus, hidrotermikus, valamint az óceánból nyert energia, vízenergia, biomassa, hulladék-lerakóhelyeken és szennyvíztisztító telepeken keletkező gázok és biogázok energiája, de nem azon termékekre vonatkozóan, amelyekből az energiát állítják elő.
2. E fejezet nem vonatkozik a kutatás-fejlesztési projektekre és a nem kereskedelmi mértékű demonstrációs projektekre sem.
3. E fejezet nem sérti e megállapodás egyéb kapcsolódó rendelkezéseinek alkalmazását, egyebek mellett az azokkal összefüggő kivételeket, fenntartásokat vagy korlátozásokat, és értelemszerűen az (1) bekezdésben említett intézkedéseket. Az egyértelműség kedvéért az e fejezet és e megállapodás egyéb rendelkezései közötti összeegyeztethetlenség esetében az összeegyeztethetlenség erejéig az e megállapodás egyéb rendelkezései élveznek elsőbbséget.

7.4. CIKK

Alapelvek

A Felek kötelesek:

- (a) tartózkodni a helyi tartalmi követelményeket vagy bármely, a másik Fél termékeit, szolgáltatóit, vállalkozásait vagy telephelyeit érintő ellentételezést előíró intézkedések elfogadásától.
- (b) tartózkodni a helyi vállalatokkal történő társulások kialakítását előíró intézkedések elfogadásától, kivéve, ha e társulásokat technikai okokból szükségesnek ítélik és a Fél e technikai okokat a másik Fél kérésére igazolni tudja;
- (c) biztosítani, hogy az alkalmazott tanúsítási és engedélyezési eljárásokra, különösen a berendezésekre, létesítményekre és a kapcsolódó szállítói hálózati infrastruktúrákra vonatkozó szabályok objektívak, átláthatóak, nem önkényesek, és a másik Fél kérelmezőivel szemben nem tesznek megkülönböztetést;
- (d) biztosítani, hogy az alábbiakra felszámolt vagy azokkal kapcsolatos adminisztratív díjak:
 - (i) a másik Féltől származó áruk behozatalára és felhasználására, illetve a másik Fél szállítói által szállított árukra felszámolt vagy azokkal kapcsolatos adminisztratív díjak a 2.10. cikk hatálya alá tartoznak (A behozatallal és kivitellel kapcsolatos díjak és vámalkiságok);

- (ii) a másik Fél szolgáltatói általi szolgáltatásnyújtás a 8.18. cikk (Hatály és fogalommeghatározások), a 8.19. cikk (Az engedélyezés és minősítés feltételei) és a 8.20. cikk (Engedélyezési és minősítési eljárások) hatálya alá tartozik; és
- (e) biztosítani, hogy a villamosenergia-átviteli hálózatok összekapcsolásának és azokhoz való hozzáférésnek a feltételei és eljárásai átláthatóak, és a másik Fél szállítóival szemben nem tesznek megkülönböztetést.

7.5. CIKK

Szabványok, műszaki előírások és megfelelésértékelés

1. Amennyiben léteznek nemzetközi és regionális szabványok a megújuló és fenntartható, nem fosszilis energiaforrásokból származó energiatermelésre szolgáló termékekre vonatkozóan, a Felek e szabványokat vagy megfelelő részeit alkalmazza műszaki előírásaik alapjaként, kivéve azt az esetet, ha e nemzetközi szabványok vagy megfelelő részeik nem lennének hatékonyak vagy nem felelnének meg a jogszerű célkitűzések teljesítése szempontjából. E bekezdés alkalmazása céljából a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (a továbbiakban: ISO) és a Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottság (a továbbiakban: IEC) tekintendő elsősorban megfelelő nemzetközi szabványkialakító testületnek.
2. A Felek adott esetben a tervezési és leíró jellemzők helyett inkább a teljesítményre – ideértve a környezetvédelmi teljesítményt – vonatkozó termékkövetelmények tekintetében határozzák meg a műszaki előírásokat.

3. A Harmonizált Rendszer 84. fejezetében felsorolt termékeket (a 8401 kivételével) és a HR 850231 és 854140 alá tartozó termékeit illetően:

- (a) az Unió ezen termékek forgalomba hozatala érdekében ugyanazon feltételek mellett – további követelmények nélkül – fogja elfogadni a szingapúri szállítók megfelelőségi nyilatkozatait, mint az uniós szállítókét; és
- (b) Szingapúr ezen termékek forgalomba hozatala érdekében további követelmények nélkül fogja elfogadni az uniós megfelelőségi nyilatkozatokat vagy vizsgálati jelentéseket. Szingapúr a 4-A. melléklet 5. (Védintézkedések) cikkében meghatározott feltételek szerint előírhat kötelező harmadik fél általi vizsgálatot vagy tanúsítást.

Az egyértelműség kedvéért e bekezdés nem sérti a Felek által alkalmazott, az e bekezdésben említett termékekhez nem kapcsolódó követelményeket, például a zónákra vonatkozó törvényeket vagy az építési szabályzatokat.

7.6. CIKK

Kivételek

1. E fejezet alárendelt a 2.14. cikkben (Általános kivételek), a 8.62. cikkben (Általános kivételek), a 9.3. cikkben (Biztonság és általános kivételek) szereplő biztonsági és/vagy általános kivételeknek, valamint az egyértelműség kedvéért a Tizenhatodik fejezet (Intézményi, általános és záró rendelkezések) vonatkozó rendelkezéseinek.

2. Az egyértelműség kedvéért, feltételezve, hogy ezeket az intézkedéseket nem az azonos feltételeket alkalmazó Felek önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetésének, illetve a Felek termékeinek értékesítői, szolgáltatói vagy beruházói közötti kereskedelem és beruházások leplezett korlátozásának eszközeként alkalmazzák, e fejezet egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza bármelyik Felet az érintett energiahálózatok biztonságos üzemeltetéséhez vagy az energiaellátás biztonságához szükséges intézkedések elfogadásában és végrehajtásában.

7.7. CIKK

Végrehajtás és együttműködés

1. A 16.1. cikk (Kereskedelmi Bizottság) alapján létrehozott Kereskedelmi Bizottságban a Felek együttműködnek és információt cserélnek az e fejezet rendelkezéseinek végrehajtásához kapcsolódó kérdésekről. A Felek a Kereskedelmi Bizottság határozatával elfogadhatják a megfelelő végrehajtási intézkedéseket, és adott esetben naprakésszé teszik e fejezetet.

2. Az együttműködés magában foglalhatja az alábbiakat:

(a) információcsere, szabályozási tapasztalatok és bevált gyakorlatok az alábbi területeken:

- (i) a megújuló energiaforrásokból származó energia használatát előmozdító intézkedések tervezése és megkülönböztetésmentes végrehajtása;
- (ii) szén-dioxid-leválasztás és -tárolás;
- (iii) intelligens hálózatok;

- (iv) energiahatékonyság; vagy
 - (v) műszaki előírások, szabványok és megfelelőségértékelési eljárások, például a hálózati kódra vonatkozó követelmények;
- (b) a megfelelő regionális fórumokon is, belföldi vagy regionális műszaki szabályaik, szabályozási koncepcióik, szabványaik, követelményeik és megfelelőségértékelési eljárásaik nemzetközi szabványokkal való konvergenciájának előmozdítása.

NYOLCADIK FEJEZET

SZOLGÁLTATÁSKERESKEDELEM, LETELEPEDÉS ÉS ELEKTRONIKUS KERESKEDELEM

A. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

8.1. CIKK

Célkitűzés és hatály

1. A Felek, ismételten megerősítve a WTO-egyezmény alapján fennálló vonatkozó kötelezettségvállalásaikat, megteszik a szükséges intézkedéseket a szolgáltatáskereskedelem, a letelepedés és az elektronikus kereskedelem fokozatos kölcsönös liberalizációja érdekében.

2. Amennyiben ez a fejezet másként nem rendelkezik, e fejezet:
- (a) nem vonatkozik a Fél által nyújtott támogatásokra, ideértve az államilag támogatott hiteleket, garanciákat és biztosítást;
 - (b) nem vonatkozik az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatásokra a Felek vonatkozó területein. E fejezet alkalmazásában az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatás alatt bármely szolgáltatás értendő, kivéve azt a szolgáltatást, amelyet kereskedelmi alapon vagy egy vagy több szolgáltatóval versenyezve nyújtanak;
 - (c) nem kívánja az állami vállalkozások privatizációját; és/vagy
 - (d) nem vonatkozik azokra a törvényekre, szabályokra és követelményekre, amelyek a kormányzatszervek által, kormányzati célokra vásárolt szolgáltatásokat érintik, amennyiben nincs szó ezek kereskedelmi viszonteladásáról, illetve kereskedelmi értékesítésre szánt szolgáltatások nyújtásáról.
3. Valamennyi Fél fenntartja a szabályozáshoz való jogát és az arra vonatkozó jogát, hogy új szabályozásokat vezessen be a jogszerű politikai célok megvalósítása érdekében, e fejezettel összhangban álló módon.

4. Ez a fejezet nem vonatkozik a Fél munkaerőpiacára történő belépést kereső természetes személyeket érintő intézkedésekre, illetve az állampolgárságot, a tartózkodást vagy az állandó munkavállalást érintő intézkedésekre. E fejezet egy rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza a Felet abban, hogy intézkedéseket alkalmazzon a másik Fél természetes személyeinek a területére való belépése vagy ideiglenes ott tartózkodása szabályozására, ideértve azokat az intézkedéseket, amelyek a természetes személyek testi épségének védelme és a határon át történő szabályozott mozgásának biztosítása érdekében szükségesek, feltéve, hogy az ilyen intézkedések alkalmazására nem olyan módon kerül sor, hogy az hatálytalanítsa vagy akadályozza a másik Fél által élvezett előnyöket¹ az ebben a fejezetben foglalt feltételek szerint.

8.2. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) a „közvetlen adók” magukban foglalják az összjövedelemre, az osztókére vagy a jövedelem, illetve a tőke egyes elemeire vonatkozó összes adót, a vagyont, az örökösödési és az ajándékozási adót, beleértve a tulajdon átruházásából adódó nyereségre kivetett adót, a bérek és fizetések teljes összegére kivetett, a vállalkozások által fizetendő adót és az értéknövekedési adót;
- (b) „jogi személy”: olyan jogalany, amely a hatályos jog szerint megfelelő formában került létrehozásra vagy más módon megszervezésre, függetlenül attól, hogy nyereségérdekelt-e vagy sem, illetve hogy magán- vagy állami tulajdonban van, ideértve a társasági és tröszt formát, valamint a társas vállalkozást, közös vállalkozást, az egyéni vállalkozást és a társulást;

¹ Az, hogy egyes országok természetes személyei számára vízumkötelezettséget írnak elő, míg mások számára nem, önmagában nem minősül úgy, hogy hatálytalanítja vagy akadályozza a valamely egyedi kötelezettségvállalás feltételei szerinti előnyöket.

(c) „uniós jogi személy” vagy „szingapúri jogi személy”:

- (i) az Unió és/vagy az Unió valamely tagállama vagy Szingapúr jogszabályaival összhangban létrehozott jogi személy, amelynek a létesítő okirat szerinti székhelye, központi ügyvezetése¹ vagy gazdasági tevékenységének székhelye az Unió vagy Szingapúr területén található; vagy
- (ii) letelepedett vállalkozás esetében a 8.8. cikk (Fogalommeghatározások) d) pontjával összhangban olyan jogi személy, amely az Unió tagállamai vagy Szingapúr természetes személyeinek, illetve uniós vagy szingapúri jogi személyek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll.

Amennyiben a jogi személy csak bejegyzett székhelyét vagy központi igazgatását működteti az Unió vagy Szingapúr területén, akkor az ilyen jogi személy nem tekintendő az Unió vagy Szingapúr jogi személyének, kivéve, ha üzleti tevékenységeinek² lényeges részét az Unió vagy Szingapúr területén végzi.

¹ „Központi ügyvezetés:” a tevékenység végzésének a központja, ahol a végső döntéshozatalra sor kerül.

² Az Unió az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 54. cikkében meghatározott, az Unió egy tagállama gazdaságával fenntartott „tényleges és folyamatos kapcsolat” fogalmát egyenértékűnek tartja a „jelentős üzleti tevékenység” fogalmával. Ennek megfelelően, a szingapúri jogszabályok szerint létrehozott olyan jogi személyre, amelynek csak a létesítő okirat szerinti székhelye vagy a központi ügyvezetése van Szingapúr területén, az Unió csak akkor terjeszti ki az e megállapodás alapján biztosított előnyöket, ha az adott jogi személy tényleges és folyamatos gazdasági kapcsolatban van Szingapúr gazdaságával.

Jogi személy:

- (i) az Unió és/vagy az Unió egy tagállama vagy Szingapúr természetes vagy jogi személyeinek „tulajdonát képezi”, amennyiben az alaptőkéjének több mint 50 %-a az Unió és/vagy az Unió valamely tagállama vagy Szingapúr személyeinek tulajdonában áll;
- (ii) „ellenőrzését” az Unió és/vagy az Unió tagállamai vagy Szingapúr természetes vagy jogi személyei végzik, ha ezek a személyek jogosultak az igazgatók többségét kinevezni vagy más módon jogilag irányítani tevékenységét;
- (iii) „kapcsolatban áll” egy másik személlyel, amennyiben ellenőrzi azt a személyt, vagy az a személy őt ellenőrzi, illetve amennyiben őt és a másik személyt is ugyanazon személy ellenőrzi;
- (d) a c) ponttól eltérve, az Unió területén kívül letelepedett és az Unió valamely tagállamának állampolgárai által ellenőrzött hajózási társaságokra szintén vonatkozik ez a megállapodás, amennyiben hajóik az Unió adott tagállamának jogszabályai szerint kerültek bejegyzésre és az Unió tagállamának a lobogója alatt hajóznak;
- (e) „intézkedés”: egy Fél által hozott bármilyen intézkedés, ami lehet törvény, rendelet, szabály, eljárás, határozat vagy igazgatási tevékenység, vagy megjelenhet bármilyen más formában;
- (f) „a Fél által elfogadott vagy fenntartott intézkedés”: olyan intézkedés, amelynek az elfogadója:
 - (i) központi kormány, regionális vagy helyi önkormányzatok, és hatóságok; vagy

- (ii) a központi kormány, regionális vagy helyi önkormányzatok vagy hatóságok által delegált jogosítványok alapján működő nem kormányzati testületek;
- (g) „a Fél által elfogadott vagy fenntartott, a szolgáltatások kereskedelmét érintő intézkedés”: intézkedések az alábbiak vonatkozásában:
 - (i) szolgáltatás vásárlása, kifizetése vagy használata;
 - (ii) hozzáférési és felhasználási lehetőség a szolgáltatásnyújtással összefüggő azon szolgáltatásokhoz, amelyeket valamely Fél igényel általános közösségi célokra; és
 - (iii) valamely Fél állampolgárainak jelenléte, ideértve az üzleti jelenlétet is egy másik Fél területén szolgáltatás nyújtása céljából;
- (h) „egyedi kötelezettségvállalások jegyzéke” az Unió esetében a 8-A. mellékletre és annak függelékeire vonatkozik, Szingapúr esetében pedig a 8-B. mellékletre és annak függelékeire;
- (i) a „szolgáltatást fogyasztó”: bármely olyan személy, aki szolgáltatásban részesül vagy felhasználja azt;
- (j) „szolgáltatás nyújtása”: magában foglalja a szolgáltatással összefüggő előállítási, terjesztési, marketing, értékesítési és kiszállítási tevékenységeket;

- (k) „a másik Fél szolgáltatása”: olyan szolgáltatás, amelynek nyújtása:
- (i) a másik Fél területéről vagy területén, illetve tengeri szállítás esetében a másik Fél törvényei szerint nyilvántartásba vett hajóval vagy a másik Fél egy személye által történik, amely/aki a szolgáltatást hajó üzemeltetése és/vagy annak egészben vagy részben történő felhasználása révén nyújtja; vagy
 - (ii) üzleti jelenléttel vagy természetes személyek jelenlétével történő szolgáltatásnyújtás esetében a másik Fél szolgáltatója révén történik;
- (l) „szolgáltató”: bármely olyan személy, aki szolgáltatást nyújt vagy kíván nyújtani, beleértve a vállalkozás létrehozása révén történő szolgáltatásnyújtást is;
- (m) „szolgáltatáskereskedelem”: olyan szolgáltatásnyújtás, amely:
- (i) az egyik Fél területéről a másik Fél területére irányul („határokon átnyúló”);
 - (ii) szolgáltatásnyújtás az egyik Fél területén a másik Fél fogyasztójának („külföldi fogyasztás”);
 - (iii) az egyik Fél szolgáltatója által, a másik Fél területén való kereskedelmi jelenléttel („kereskedelmi jelenlét”);
 - (iv) az egyik Fél szolgáltatója által, e Félnek a másik Fél területén jelen lévő természetes személyein keresztül („természetes személyek jelenléte”).

B. SZAKASZ

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS

8.3. CIKK

Hatály

Ez a szakasz a Feleknek a határokon átnyúló valamennyi szolgáltatási ágazatot érintő intézkedéseire vonatkozik, az alábbi kivételekkel:

- (a) audiovizuális szolgáltatások;
- (b) belföldi tengeri kabotázs¹; és
- (c) belföldi és nemzetközi menetrendszerű, illetve nem menetrendszerű légi szállítási szolgáltatások, valamint a forgalmi jogok gyakorlásához közvetlenül kapcsolódó szolgáltatások, a következők kivételével:
 - (i) repülőgép-karbantartási és -javítási szolgáltatások, amelyek során repülőgépet vonnak ki a szolgálatból;

¹ A vonatkozó nemzeti jogszabály alapján kabotázsnak tekintendő tevékenységek sérelme nélkül, a jelen fejezet alkalmazásában a belföldi tengeri kabotázs utasok vagy áruk szállítása az Unió valamely tagállama területén található kikötő vagy pont és az Unió ugyanezen tagállama területén található kikötő vagy pont között, beleértve a kontinentális talapzatot is az ENSZ tengerjogi egyezményében (a továbbiakban: UNCLOS) meghatározottak szerint, továbbá az Unió valamely tagállama területén található azonos kikötőből vagy pontból induló és oda visszatérő forgalom.

- (ii) a légi közlekedési szolgáltatások értékesítése és marketingje; és
- (iii) a számítógépes helyfoglalási rendszerrel (CRS) összefüggő szolgáltatások.

8.4. CIKK

Fogalommeghatározások

E szakasz alkalmazásában a „határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás” alatt az alábbi szolgáltatásnyújtás értendő:

- (a) az egyik Fél területéről a másik Fél területére; és
- (b) az egyik Fél területén a másik Fél fogyasztójának.

8.5. CIKK

Piacra jutás

1. Ami a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtáson keresztül megvalósuló piacra jutást illeti, valamennyi Fél legalább olyan kedvező elbánást biztosít a másik fél szolgáltatásainak és szolgáltatóinak, mint amelyet az egyedi kötelezettségvállalások jegyzékében szereplő és megállapodás tárgyát képező feltételek, korlátozások és kikötések alapján nyújtaniuk kell.

2. A piacra jutással kapcsolatos kötelezettségvállalások által érintett ágazatokban azok az intézkedések, amelyeket a Fél sem regionális felosztás alapján, sem az adott terület egészét figyelembe véve nem fogantatosít, illetve nem tart fenn, az alábbiak szerint kerülnek meghatározásra, az egyedi kötelezettségvállalások jegyzékében meghatározottaktól eltérő rendelkezésének a hiányában:

- (a) a szolgáltatók számának korlátozása számbeli kvóták, monopóliumok, kizárólagos szolgáltatók vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára¹ irányuló követelmény útján;
- (b) a szolgáltatási ügyletek vagy a tőke összértékének korlátozása számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján; és
- (c) a szolgáltatási műveletek teljes számának vagy a szolgáltatás teljesítménye kijelölt számbeli egységekben kifejezett mennyiségének korlátozása kvóták vagy a gazdasági igényfelmérésre irányuló követelmény útján².

¹ A (2) bekezdés a) pontja olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás feltételeként előírják, hogy a másik Fél szolgáltatója a 8.8. cikk (Fogalommeghatározások) d) pontja szerint letelepedett legyen vagy honos legyen a Fél területén. Ez a pont nem vonatkozik valamely Fél olyan intézkedéseire, amelyek a szolgáltatásnyújtás bemeneti oldalát korlátozzák.

² Ez a pont nem vonatkozik valamely Fél olyan intézkedéseire, amelyek a szolgáltatásnyújtás bemeneti oldalát korlátozzák.

8.6. CIKK

Nemzeti elbánás

1. Mindkét Fél, a saját egyedi kötelezettségvállalások jegyzékén szereplő ágazatokban, és a jegyzéken megállapított feltételekre és korlátozásokra is figyelemmel, a határokon átnyúló szolgáltatásokat érintő valamennyi intézkedése tekintetében legalább olyan kedvező elbánásban részesíti a másik Fél szolgáltatásait és szolgáltatóit, mint amilyet saját hasonló szolgáltatásainak és szolgáltatóinak nyújt.
2. A Fél teljesítheti az (1) bekezdésben foglalt követelményt azáltal, hogy egy másik Fél szolgáltatásainak és szolgáltatóinak a saját hasonló szolgáltatásainak és szolgáltatóinak nyújtott elbánással formálisan azonos, illetőleg attól formálisan eltérő elbánást biztosít.
3. A formálisan azonos vagy a formálisan eltérő elbánás kevésbé kedvezőnek minősül, amennyiben a versenyfeltételeket a másik Fél hasonló szolgáltatásaival és szolgáltatóival szemben, a Fél saját szolgáltatásainak és szolgáltatóinak javára módosítja.
4. Az ebben a cikkben vállalt egyedi kötelezettségek nem értelmezhetők oly módon, miszerint valamely Félnek kompenzációt kell nyújtani azokért az eleve fennálló versenyhátrányokért, amelyek az érintett szolgáltatás vagy szolgáltató külföldi jellegéből adódnak.

8.7. CIKK

Egyedi kötelezettségvállalások jegyzéke

1. Az egyes Felek által e szakasz alapján liberalizált ágazatokat, valamint – fenntartások révén – az említett ágazatokban a másik Fél szolgáltatásaira és szolgáltatóira alkalmazandó, a piacra jutással és a nemzeti elbánással kapcsolatos korlátozások az egyedi kötelezettségvállalások jegyzékében kerülnek meghatározásra.
2. Egyik Fél sem fogadhat el új vagy több hátrányos megkülönböztetést tartalmazó intézkedést a másik Fél szolgáltatásaival és szolgáltatóival kapcsolatban, az (1) bekezdéssel összhangban vállalt egyedi kötelezettségvállalások vonatkozásában.

C. SZAKASZ

LETELEPEDÉS

8.8. CIKK

Fogalommeghatározások

E szakasz alkalmazásában:

- (a) „egy jogi személy fióktelepe”: üzletviteli hely vagy külön jogi személyiséggel nem rendelkező jogi személy és egy anyavállalat kiterjesztése;

- (b) „gazdasági tevékenység”: magában foglal minden gazdasági jellegű tevékenységet, kivéve az államhatalom gyakorlása során végzett tevékenységeket, azaz a nem üzleti alapon, illetve a nem egy vagy több gazdasági szereplővel versengve végzett tevékenységeket;
- (c) „vállalkozó”: az egyik Fél bármely személye, aki vállalkozás létrehozása révén gazdasági tevékenységet folytat, vagy arra törekszik¹;
- (d) „letelepedés”:
 - (i) jogi személy alapítása, megszerzése vagy fenntartása; vagy
 - (ii) fiók vagy képviseleti iroda létrehozása vagy fenntartása,

a tartós gazdasági kapcsolatok létrehozása és fenntartása céljából, az egyik Fél területén gazdasági tevékenység végzése céljából, ideértve, de nem kizárólag a szolgáltatásnyújtást;

¹ Ha a gazdasági tevékenységet nem közvetlenül a jogi személy fejti ki, hanem az más letelepedési formákon keresztül történik, mint például fiók vagy képviseleti iroda útján, a vállalkozó – ideértve a jogi személyt is – részére mindazonáltal az ilyen letelepedés útján is biztosítani kell az e megállapodás szerint a vállalkozók részére nyújtott elbánást. Ezt az elbánást ki kell terjeszteni arra a letelepedési formára, amelyen keresztül a gazdasági tevékenységet folytatják, és nem kell kiterjeszteni a befektető más olyan részeire, amelyek a gazdasági tevékenység kifejtésének területén kívül találhatók.

- (e) „egy Fél jogi személyének leányvállalata”: olyan jogi személy, amely ténylegesen az adott Fél egy másik jogi személyének ellenőrzése alatt áll, nemzeti jogával összhangban¹.

8.9. CIKK

Hatály

E szakasz a Felek által elfogadott vagy fenntartott, a letelepedést érintő intézkedésekre vonatkozik valamennyi gazdasági tevékenység tekintetében, az alábbi kivételekkel:

- (a) nukleáris anyagok bányászata, gyártása és feldolgozása²;
- (b) fegyver-, lőszer- és hadianyaggyártás, illetve -kereskedelem;
- (c) audiovizuális szolgáltatások;

¹ Tovább pontosítva: egy Fél jogi személyének leányvállalata kifejezés azon jogi személyre is vonatkozhat, amely az adott Fél jogi személyéhez tartozó másik leányvállalat leányvállalata.

² Az egyértelműség kedvéért, a nukleáris anyagok feldolgozása magában foglal minden, az Egyesült Nemzetek Statisztikai Hivatala által meghatározott „Gazdasági tevékenységek nemzetközi ágazati osztályozási rendszerének” következő részében foglalt tevékenységet: Statistical Papers, M sorozat, 4. sz., ISIC REV 3.1, 2002 kód 2330.

- (d) belföldi tengeri kabotázs¹; és
- (e) belföldi és nemzetközi menetrendszerű, illetve nem menetrendszerű légi szállítási szolgáltatások, valamint a forgalmi jogok gyakorlásához közvetlenül kapcsolódó szolgáltatások, a következők kivételével:
 - (i) repülőgép-karbantartási és -javítási szolgáltatások, amelyek során repülőgépet vonnak ki a szolgálatból;
 - (ii) a légi közlekedési szolgáltatások értékesítése és marketingje; és
 - (iii) a számítógépes helyfoglalási rendszerrel (CRS) összefüggő szolgáltatások.

8.10. CIKK

Piacra jutás

1. Ami a letelepedésen keresztül megvalósuló piacra jutást illeti, valamennyi Fél legalább olyan kedvező elbánást biztosít a másik Fél letelepedett vállalatai és vállalkozói részére, mint amelyet az egyedi kötelezettségvállalások jegyzékében meghatározott és megállapodás tárgyát képező feltételek, korlátozások és kikötések alapján nyújtaniuk kell.

¹ A vonatkozó nemzeti jogszabály alapján kabotázsnak tekintendő tevékenységek sérelme nélkül, a jelen fejezet alkalmazásában a belföldi tengeri kabotázs utasok vagy áruk szállítása az Unió valamely tagállama területén található kikötő vagy pont és az Unió ugyanezen tagállama területén található kikötő vagy pont között, beleértve a kontinentális talapzatot is az ENSZ tengerjogi egyezményében (UNCLOS) meghatározottak szerint, továbbá az Unió valamely tagállama területén található azonos kikötőből vagy pontból induló és oda visszatérő forgalom.

2. A piacra jutással kapcsolatos kötelezettségvállalások által érintett ágazatokban azok az intézkedések, amelyeket a Fél sem regionális felosztás alapján, sem az adott terület egészét figyelembe véve nem foganatosít, illetve nem tart fenn, az alábbiak szerint kerülnek meghatározásra, az egyedi kötelezettségvállalások jegyzékében meghatározottaktól eltérő rendelkezésének a hiányában:

- (a) a letelepedett vállalatok számának korlátozása számbeli kvóták, monopóliumok, kizárólagos jogok vagy más letelepedési követelmények, például a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmények útján;
- (b) az ügyletek vagy a tőke összértékének korlátozása számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján;
- (c) a műveletek teljes számának vagy a kimenet kijelölt számbeli egységekben kifejezett mennyiségének korlátozása kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján¹;
- (d) a külföldi tőke részvételének korlátozása a külföldi tőkerészesedés legmagasabb százalékos arányának, illetve az egyéni vagy összesített külföldi beruházások összértékének megadásával;
- (e) egy adott gazdasági tevékenységnek a másik Fél vállalkozója általi végzéséhez meghatározott típusú jogi személy vagy közös vállalkozás létrehozását korlátozó vagy előíró intézkedések; és

¹ A (2) bekezdés a), b) és c) pontja nem terjed ki a valamely mezőgazdasági termék termelésének korlátozása érdekében tett intézkedésekre.

- (f) a 8.13. cikkben (Hatály és fogalommeghatározások)¹ meghatározott kulcsfontosságú személyzetnek és felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokoknak nem minősülő, egy adott ágazatban foglalkoztatható, vagy egy vállalkozó által foglalkoztatható olyan természetes személyek összes létszámának számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján történő korlátozása, akik a gazdasági tevékenység ellátásához szükségesek, és ahhoz közvetlenül kapcsolódnak.

8.11. CIKK

Nemzeti elbánás

1. Az egyedi kötelezettségvállalások jegyzékében meghatározott ágazatokban és az ott meghatározott feltételekre és minősítésekre is figyelemmel, a letelepedést érintő minden intézkedés tekintetében², mindegyik Fél a másik Fél letelepedett vállalatait és vállalkozóit legalább olyan elbánásban részesíti, mint saját hasonló letelepedett vállalatait és vállalkozóit.
2. A Fél azáltal is teljesítheti az (1) bekezdésben foglalt követelményt, hogy egy másik Fél letelepedett vállalkozásainak és vállalkozóinak a saját hasonló letelepedett vállalkozásainak és vállalkozóinak nyújtott elbánással formálisan azonos, illetőleg attól formálisan eltérő elbánást biztosít.

¹ A nagyobb biztonság érdekében a kulcsfontosságú személyzetre és a felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokokra vonatkozó intézkedések vagy korlátozások a 8.14. cikk (Kulcsfontosságú személyzet és felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok) tárgyát képezik.

² Az e cikkben foglalt kötelezettségeket egy letelepedett vállalat igazgatóságának összetételét szabályozó intézkedésekre is – mint például az állampolgársággal és a tartózkodási hellyel kapcsolatos követelmények – alkalmazni kell.

3. A formálisan azonos vagy a formálisan eltérő elbánás kevésbé kedvezőnek minősül, amennyiben a versenyfeltételeket a másik Fél hasonló letelepedett vállalkozásaival és vállalkozóival szemben, a Fél letelepedett vállalkozásainak és vállalkozóinak javára módosítja.

4. Az ebben a cikkben vállalt egyedi kötelezettségek nem értelmezhetők oly módon, miszerint valamely Félnek kompenzációt kellene nyújtani azokért az eleve meglévő versenyhátrányokért, amelyek az érintett letelepedett vállalat és vállalkozó külföldi jellegéből adódnak.

8.12. CIKK

Egyedi kötelezettségvállalások jegyzéke

1. Az egyik Fél által e szakasz alapján liberalizált ágazatokat, valamint – fenntartások révén – az említett ágazatokban a másik Fél letelepedett vállalataira és vállalkozóira alkalmazandó, a piacra jutással és a nemzeti elbánással kapcsolatos korlátozásokat a korábban említett Fél egyedi kötelezettségvállalásainak jegyzéke határozza meg.

2. Egyik Fél sem fogadhat el új vagy több hátrányos megkülönböztetést tartalmazó intézkedést a másik Fél letelepedett vállalataival és vállalkozóival kapcsolatban, az (1) bekezdéssel összhangban vállalt egyedi kötelezettségvállalások vonatkozásában.

D. SZAKASZ

TERMÉSZETES SZEMÉLYEK ÜZLETI CÉLÚ IDEIGLENES TARTÓZKODÁSA

8.13. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. E szakasz a 8.1. cikk (Célkitűzés és hatály) (4) bekezdésének megfelelően a Felek által a kulcsfontosságú személyzet, a felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok és az üzleti szolgáltatások értékesítői belépésével és a területükön való ideiglenes tartózkodásával kapcsolatban hozott intézkedésekre vonatkozik.
2. E szakasz alkalmazásában:
 - (a) „kulcsfontosságú személyzet”: az egyik Fél területén letelepedett, nonprofit szervezettől eltérő jogi személynél alkalmazott természetes személyek, akik egy letelepedett vállalat megalapításáért vagy megfelelő ellenőrzéséért, igazgatásáért és működéséért felelősek.

A kulcsfontosságú személyzet magában foglalja a vállalat megalapításáért felelős üzleti célú látogatókat, akik a letelepedett vállalat létrehozásáért és a társaságon belüli áthelyezésekért felelősek:

- (i) „a vállalat megalapításáért felelős üzleti célú látogatók: vezető beosztásban dolgozó természetes személyek, akik a letelepedett vállalat létrehozásáért felelősek. Nem bonyolódnak közvetlen ügyletekbe a lakossággal, és nem kapnak díjazást a fogadó Fél területén található forrásból; és
- (ii) „társaságon belül áthelyezett személyek”: olyan természetes személyek, akik valamely Fél jogi személyének munkavállalói voltak, vagy üzleti szolgáltatásokat nyújtó szakemberek esetében legalább egy éven keresztül abban partnerek voltak, és akiket egy másik Fél területén letelepedett vállalkozáshoz (ideértve a leányvállalatot, fióktelepet, illetve anyavállalatot) ideiglenesen áthelyeznek. Az érintett természetes személynek a következő kategóriák valamelyikébe kell tartoznia:

(1) Ügyvezetők:

adott jogi személy (vállalat) vezetését végző természetes személyek, akik a döntéshozatal széles körét gyakorolják, az igazgatótanács vagy a vállalat részvényesei vagy velük egyenrangú személyek általános felügyelete vagy irányítása mellett. Az ügyvezetők nem látnak el közvetlenül a tényleges szolgáltatásnyújtáshoz vagy a jogi személy szolgáltatásaihoz kapcsolódó feladatokat.

(2) igazgatók:

valamely jogi személynél vezető beosztásban tevékenykedő személyek, akiknek elsődleges feladata a letelepedett vállalat vezetése, és akik felett az általános felügyeletet vagy irányítást elsődlegesen a magas szintű vezetők, a vállalkozás igazgatóságának tagjai vagy részvényesei, vagy ezekkel egyenrangú személyek látják el, ideértve az alábbiakat:

- (aa) akik a letelepedett vállalkozást vagy annak egy részlegét vagy alegységét igazgatják;
- (bb) akik más felügyeleti, szakmai irányító vagy vezető beosztást ellátó munkavállalók tevékenységeit felügyelik és ellenőrzik; és
- (cc) akik személyes hatáskörrel rendelkeznek személyzet felvételére vagy elbocsátására, illetve személyzet felvételével és elbocsátásával vagy egyéb személyzeti feladatok ellátásával kapcsolatos javaslattételre;

(3) szakemberek:

egy jogi személyen belül tevékenykedő olyan természetes személyek, akik a letelepedett vállalat termeléséhez, kutatóberendezéseinek használatához, technikák alkalmazásához vagy irányításához szükséges lényeges, a szokásostól eltérő ismeretekkel vagy szakértelemmel rendelkeznek. Az ilyen ismeretek felmérése során nem csupán a letelepedés szempontjából jellemző ismereteket veszik figyelembe, hanem azt is, hogy adott esetben az adott személy rendelkezik-e magas szintű képzettséggel a végzett munka vagy különleges műszaki ismereteket megkövetelő szakterület jellegének megfelelően, ideértve az elismert szakmai szervezetben való tagságot is;

- (b) „felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornok”: olyan természetes személyek, akiket a Fél jogi személye legalább egy évig alkalmaz, egyetemi képesítéssel rendelkeznek, és akiket karrierfejlesztés, illetve az üzleti eljárásokkal vagy módszerekkel kapcsolatos képzés céljából ideiglenesen áthelyeztek a jogi személynek a másik Fél területén található letelepedett vállalatához¹.

¹ A fogadó vállalkozástól megkövetelhetik, hogy előzetes jóváhagyás céljából nyújtson be a tartózkodás időtartamára kiterjedő képzési programot, amely bizonyítja, hogy a tartózkodás képzés céljából történik. Az illetékes hatóságok előírhatják, hogy a képzésnek a megszerzett egyetemi fokozathoz kell kapcsolódnia.

- (c) „üzleti szolgáltatások értékesítői”: természetes személyek, a Fél szolgáltatójának olyan képviselői, akik a másik Fél területére ideiglenesen szándékoznak belépni, hogy szolgáltatások értékesítéséről tárgyaljanak, vagy hogy megállapodásokat kössenek az érintett szolgáltató szolgáltatásainak értékesítése céljából. Nem vesznek részt a lakosság részére történő közvetlen értékesítésben, és nem kapnak díjazást a fogadó Fél területén található forrásból.

8.14. CIKK

Kulcsfontosságú személyzet és felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok

1. A C. szakasznak (Letelepedés) megfelelően liberalizált minden ágazat tekintetében, és az egyedi kötelezettségvállalások jegyzékében felsorolt fenntartásokra is figyelemmel, valamennyi Fél engedélyezi a másik Fél vállalkozóinak, hogy a letelepedett vállalatukhoz természetes személyeket helyezzenek át, feltéve, hogy az ilyen alkalmazottak a 8.13. cikkben (Hatály és fogalommeghatározások) meghatározottak szerinti kulcsfontosságú személyzethez tartoznak vagy felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok. Belépésük és ideiglenes tartózkodásuk a társaságon belüli áthelyezések esetében legfeljebb három évig, az üzleti célú látogatók esetében tizenkét havonta kilencven napig, a felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok esetében pedig egy évig tart. A társaságon belüli áthelyezések esetében ez az időtartam további két évvel meghosszabbítható, a nemzeti jognak megfelelően¹.

¹ Az egyértelműség kedvéért és a 8.1. cikk (Célkitűzés és hatály) (4) bekezdésének sérelme nélkül, valamely Fél területén az e rendelkezések szerinti tartózkodás nem jogosítja fel a társaságon belül áthelyezett személyt arra, hogy az adott Fél területén állandó tartózkodás vagy állampolgárság megszerzése iránti kérelmet nyújtson be.

2. A C. szakasznak (Letelepedés) megfelelően liberalizált minden ágazat tekintetében azon intézkedéseket, amelyek a Fél által nem fogantatosíthatók, illetve tarthatók fenn – hacsak az egyedi kötelezettségvállalások jegyzéke másképp nem rendelkezik –, a vállalkozónként egy bizonyos ágazatban kulcsfontosságú személyzetként és felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokként áthelyezhető természetes személyek számának számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján történő korlátozásokként, valamint megkülönböztető korlátozásokként határozzák meg.

8.15. CIKK

Üzleti szolgáltatások értékesítői

A B. (Határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás) vagy C. szakasznak (Letelepedés) megfelelően liberalizált valamennyi ágazat tekintetében, és az egyedi kötelezettségvállalások jegyzékében felsorolt fenntartásokra is figyelemmel, valamennyi Fél engedélyezi az üzleti szolgáltatások értékesítői számára, hogy ideiglenesen belépjenek a területükre és tizenkét havonta maximum kilencven napig ott tartózkodjanak¹.

¹ Ez a cikk nem érinti a Szingapúr és az Unió valamely tagállama közötti kétoldalú vízummentességi megállapodásokból eredő jogokat és kötelezettségeket.

E. SZAKASZ

SZABÁLYOZÁSI KERET

1. ALSZAKASZ

ÁLTALÁNOSAN ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK

8.16. CIKK

Szakmai képesítések kölcsönös elismerése

1. E cikk alkalmazásában semmi sem akadályozza valamely Felet abban, hogy előírja, hogy a természetes személyeknek rendelkezniük kell a szolgáltatásnyújtás területén előírt szükséges képesítésekkel és/vagy szakmai tapasztalattal, az érintett tevékenységi ágazat tekintetében.
2. A Felek saját területükön arra ösztönzik a vonatkozó szakmai szervezeteket, hogy dolgozzanak ki és hozzanak létre egy közös ajánlást a kölcsönös elismerésre vonatkozóan, többek között a 16.2. cikk (Szakbizottságok) értelmében létrehozott, a szolgáltatáskereskedelemmel, beruházásokkal és kormányzati beszerzésekkel foglalkozó bizottság számára. Ezen ajánlást megfelelő bizonyítékokkal támasztják alá az alábbi területeken:
 - (a) a szakképesítések kölcsönös elismerésére vonatkozó tervezett megállapodás gazdasági értéke (a továbbiakban: kölcsönös elismerési megállapodás); és

(b) a megfelelő rendszerek összeegyeztethetősége, azaz a vállalkozók és szolgáltatók jóváhagyása, engedélyezése, működése és tanúsítása tekintetében a Felek által alkalmazott kritériumok összeegyeztethetőségének mértéke.

3. A közös ajánlás kézhezvételekor a szolgáltatáskereskedelemmel, beruházásokkal és kormányzati beszerzésekkel foglalkozó bizottság elfogadható időn belül áttekinti a közös ajánlást annak meghatározása érdekében, hogy az összhangban van-e ezzel a megállapodással.

4. Amennyiben a (2) bekezdésben foglalt információk alapján az ajánlás nem áll összhangban ezzel a megállapodással, úgy a Felek megteszik a szükséges lépéseket egy kölcsönös elismerési megállapodásnak az illetékes hatóságaikon vagy az egyik Fél által megbízott személyeken keresztül történő megtárgyalása érdekében.

8.17. CIKK

Átláthatóság

Mindkét Fél azonnal megválaszolja a másik Fél egyedi tájékoztatásra vonatkozó bármilyen kérését, amely ehhez a fejezethez tartozó vagy ezt a fejezetet érintő, általánosan alkalmazandó bármilyen intézkedésével vagy nemzetközi megállapodásokkal kapcsolatos. A 13.4. cikk (Tájékoztatás és kapcsolattartó pontok) szerint mindkét Fél létrehoz egy vagy több információs pontot azzal a céllal, hogy kérésre a másik Fél szolgáltatói számára konkrét tájékoztatást nyújtson minden ilyen ügyben.

2. ALSZAKASZ

BELSŐ SZABÁLYOZÁS

8.18. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. Ezen alszakasz a Feleknek az engedélyezési követelményekhez és eljárásokhoz vagy minősítési követelményekhez és eljárásokhoz kapcsolódó intézkedéseire vonatkozik, amelyek az alábbiakat érintik:
 - (a) a 8.4. cikkben (Fogalommeghatározások) meghatározott határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás;
 - (b) a 8.8. cikkben (Fogalommeghatározások) meghatározott természetes és jogi személyeknek a Felek területén való letelepedése;
 - (c) a 8.13. cikkben (Hatály és fogalommeghatározások) meghatározott természetes személyeknek a Felek területén való ideiglenes tartózkodása.
2. E területek csak azon ágazatokra alkalmazandók, amelyekre vonatkozóan egy Fél egyedi kötelezettségeket vállalt és csak olyan mértékben, ahogyan ezen egyedi kötelezettségek alkalmazandók.
3. E területek annyiban nem vonatkoznak az intézkedésekre, hogy az intézkedések korlátozásokat jelentenek a 8.5. cikkben (Piacra jutás) és a 8.10. cikkben (Piacra jutás) és/vagy a 8.6. cikkben (Nemzeti elbánás) és a 8.11. cikkben (Nemzeti elbánás) foglaltak szerint.

4. Ennek az alszakasznak az alkalmazásában:

- (a) „illetékes hatóságok”: olyan központi kormány, regionális vagy helyi önkormányzatok vagy hatóságok, illetve nem kormányzati szerv a központi, regionális vagy helyi kormányzat vagy hatóság által delegált hatáskör gyakorlása során, amely döntést hoz egy szolgáltatásnyújtás engedélyezésére vonatkozóan – ideértve a letelepedést is –, vagy a szolgáltatástól eltérő gazdasági tevékenység létrehozásának engedélyezésére vonatkozóan;
- (b) „engedélyezési eljárások”: olyan adminisztratív vagy eljárási szabályok, amelyeket egy szolgáltatásnyújtás vagy a szolgáltatástól eltérő gazdasági tevékenység létrehozásának engedélyezésére – ideértve az engedély módosítását vagy megújítását is –, törekvő természetes vagy jogi személynek be kell tartania az engedélyezési követelményeknek való megfelelés igazolása érdekében;
- (c) „engedélyezési követelmények”: olyan lényeges, a minősítési követelményektől eltérő követelmények, amelyeknek egy természetes vagy jogi személynek meg kell felelnie ahhoz, hogy egy szolgáltatásnyújtáshoz vagy a szolgáltatástól eltérő gazdasági tevékenység létrehozásához engedélyt szerezhessen, azt módosíthassa vagy megújíthassa;
- (d) „minősítési eljárások”: adminisztratív vagy eljárási szabályok, amelyeket egy természetes személynek be kell tartania, hogy bizonyítani tudja a minősítési követelményeknek való megfelelést egy szolgáltatásnyújtásra vonatkozó engedély megszerzése céljából;
- (e) „minősítési követelmények”: egy természetes személy szolgáltatásnyújtásra vonatkozó kompetenciájához kapcsolódó lényeges követelmények, amelyeket igazolni kell a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó engedély megszerzése céljából.

8.19. CIKK

Az engedélyezés és minősítés feltételei

1. Valamennyi Fél biztosítja, hogy az engedélyezési követelményekhez és eljárásokhoz, valamint a minősítési követelményekhez és eljárásokhoz kapcsolódó intézkedések olyan feltételeken alapulnak, amelyek:
 - (a) egyértelműek;
 - (b) objektívak és átláthatóak; és
 - (c) előre megállapítottak és hozzáférhetőek a nyilvánosság és az érdekelt személyek számára.
2. A jóváhagyást vagy engedélyt a rendelkezésre állástól függően azonnal ki kell adni, amint megfelelő vizsgálattal megállapításra került, hogy az engedélyezés feltételei teljesültek.
3. Valamennyi Fél köteles fenntartani vagy létrehozni olyan bírósági, választottbírósági vagy közigazgatási mechanizmust vagy eljárást, amely az érintett vállalkozó vagy szolgáltató kérése alapján rendelkezik a letelepedést, a határon átnyúló szolgáltatásnyújtást vagy természetes személyek üzleti céllal történő ideiglenes tartózkodását érintő adminisztratív döntések azonnali megvizsgálásáról, és ha jogos, a megfelelő jogorvoslatról. Amennyiben ezek az eljárások nem függetlenek az adott adminisztratív döntést hozó szervtől, a Feleknek rendelkezniük kell a tárgyilagos és elfogulatlan vizsgálatok biztosításáról.

E bekezdés nem értelmezhető oly módon, hogy az a Felektől alkotmányos rendjükkel és jogrendszerük természetével nem összeegyeztethető bíráskodás vagy eljárások létrehozását követelné meg.

8.20. CIKK

Engedélyezési és minősítési eljárások

1. Valamennyi Fél biztosítja, hogy az engedélyezési és minősítési eljárások és a vámalakiságok a lehető legegyszerűbbek legyenek, és nem bonyolítják vagy késleltetik indokolatlanul a szolgáltatásnyújtást. Az engedélyezési illetékeknek¹ – amelyek a kérelemből adódóan a kérelmező számára felmerülhetnek – észszerűnek kell lenniük, és önmagukban nem korlátozhatják a szolgáltatásnyújtást.
2. A Felek biztosítják, hogy az engedélyezési vagy jóváhagyási eljárás során az illetékes hatóság által alkalmazott eljárások és határozatok pártatlanok valamennyi kérelmező tekintetében. Az illetékes hatóság határozatát független módon hozza, és nem elszámoltatható azon szolgáltatások szolgáltatói által, amelyekre vonatkozóan az engedélyt vagy a jóváhagyást kérelmezik.
3. Amennyiben meghatározott határidők kerültek megállapításra a kérelmeket illetően, a kérelmező számára megfelelő határidőt kell biztosítani a kérelem benyújtására. Az illetékes hatóság indokolatlan késedelem nélkül kezdeményezi a kérelem feldolgozását. A kérelmeket lehetőség szerint elektronikus formában kell elfogadni a hitelesség ugyanazon feltételei szerint, mint a papíron benyújtott pályázatok esetében.

¹ Az engedélyezési vagy az engedélyhez kapcsolódó illetékek nem foglalják magukba az árverésért, pályáztatásért és a koncessziók vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulások egyéb megkülönböztetésmentes odaítélésért fizetendő összegeket.

4. Valamennyi Fél biztosítja, hogy a kérelem feldolgozása – ideértve a végső határozat meghozatalát is – a teljes kérelem benyújtásának időpontjától számított észszerű időn belül befejeződik. Valamennyi Fél törekszik arra, hogy észszerű határidőt állapítson meg a kérelem feldolgozására.
5. Az illetékes hatóság az általa hiányosnak ítélt kérelem beérkezését követő észszerű határidőn belül tájékoztatja a kérelmezőt, és amennyiben megvalósítható, azonosítja a kérelem befejezéséhez szükséges kiegészítő információkat, valamint lehetőséget teremt a hiányosságok javítására.
6. A hiteles másolatok lehetőség szerint elfogadhatók az eredeti dokumentumok helyett.
7. Amennyiben az illetékes hatóság elutasít egy kérelmet, arról írásban és indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja a kérelmezőt. A kérelmezőt – kérésére – tájékoztatni kell a kérelem elutasításához vezető indokokról és a határozat elleni fellebbezésre rendelkezésre álló időről is. Adott esetben a kérelmező számára lehetővé kell tenni, hogy észszerű határidőn belül újból benyújtsa kérelmét.
8. Valamennyi Fél biztosítja, hogy egy odaítélt engedély vagy jóváhagyás indokolatlan késedelem nélkül az abban meghatározott feltételekkel összhangban lép hatályba.

3. ALSZAKASZ

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZOLGÁLTATÁSOK

8.21. CIKK

Számítástechnikai szolgáltatások

1. A Felek a számítógépes szolgáltatások kereskedelmének a B. szakasz (Határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás), a C. szakasz (Letelepedés) és a D. szakasz (Természetes személyek üzleti célú ideiglenes tartózkodása) szerinti liberalizálása során csatlakoznak a következő bekezdésekben foglalt egyetértéshez.
2. A Felek tudomásul veszik, hogy a CPC¹ 84-et, a számítástechnikai és kapcsolódó szolgáltatások meghatározására használt ENSZ-kódot valamennyi számítástechnikai és kapcsolódó szolgáltatás nyújtása tekintetében alkalmazzák. A technológiai fejlesztések eredményeként ezeket a szolgáltatásokat egyre inkább egymáshoz kapcsolt szolgáltatások csomagjaként kínálják, amelyek ezen, a (3) bekezdésben felsorolt alapvető funkciók némelyikét vagy mindegyikét tartalmazhatják. Például a webes vagy domainhosting szolgáltatások, az adatbányászat (data mining) és a grid számítástechnika mindegyike alapvető számítástechnikai funkciók kombinációjából tevődik össze.

¹ A CPC az Egyesült Nemzetek Statisztikai Hivatala által meghatározott központi termékosztályozást jelenti (Statistical Papers, M. sorozat, 77. sz., CPC prov, 1991.).

3. A számítástechnikai és kapcsolódó szolgáltatások, függetlenül attól, hogy egy hálózaton, például az interneten keresztül biztosítják-e azokat, magukban foglalnak minden olyan szolgáltatást, amely az alábbiak bármelyikét vagy azok kombinációját nyújtja:

- (a) tanácsadás, adaptálás, stratégia, elemzés, tervezés, specifikáció, kialakítás, fejlesztés, telepítés, implementáció, integráció, tesztelés, hibaelhárítás, frissítés, támogatás, műszaki segítség vagy irányítás számítógépek vagy számítástechnikai rendszerek tekintetében vagy azok számára;
- (b) tanácsadás, stratégia, elemzés, tervezés, specifikáció, kialakítás, fejlesztés, telepítés, implementáció, integráció, tesztelés, hibaelhárítás, frissítés, adaptálás, karbantartás, támogatás, műszaki segítség, irányítás vagy felhasználás szoftverek tekintetében vagy azok számára¹;
- (c) adatfeldolgozás, adattárolás, tárhely vagy adatbázis szolgáltatások;
- (d) irodai gépek és berendezések, ideértve a számítógépeket, karbantartása és javítása; és
- (e) ügyfelek személyzete számára nyújtott, szoftverekhez, számítógépekhez, számítástechnikai rendszerekhez kapcsolódó képzési szolgáltatások, máshová be nem sorolt szolgáltatások.

¹ A „szoftver” kifejezés a számítógépek működéséhez és kommunikációjához szükséges utasítások halmazát jelenti. Számos különböző program kifejleszthető egyedi alkalmazásokhoz (alkalmazási szoftver), és a fogyasztó választhat az alábbiak közül: a polcra elérhető („off the shelf”) kész programok felhasználása (csomagolt szoftverek), konkrét követelmények szerint egyedi programok kifejlesztése (személyreszabott szoftverek) vagy a kettő kombinációjának alkalmazása.

4. A Felek tudomásul veszik, hogy sok esetben a számítógépes és kapcsolódó szolgáltatások lehetővé teszik egyéb szolgáltatások¹ elektronikus és egyéb úton történő nyújtását. Ilyen esetekben azonban fontos megkülönböztetés áll fenn a számítógépes és kapcsolódó szolgáltatások (pl. web-hosting vagy alkalmazás-hosting) és a számítógépes és kapcsolódó szolgáltatások által lehetővé tett egyéb szolgáltatások² között. Az egyéb szolgáltatások nem tartoznak a CPC 84 alá, tekintet nélkül arra, hogy azokat a számítógépes és kapcsolódó szolgáltatások teszik lehetővé.

4. ALSZAKASZ

POSTAI SZOLGÁLTATÁSOK

8.22. CIKK

A versenyellenes gyakorlatok megakadályozása a postai szolgáltatások ágazatában³

A Felek megfelelő intézkedéseket⁴ vezetnek be vagy alkalmaznak annak megakadályozása érdekében, hogy azon szolgáltatók, akik – magukban vagy másokkal – a postai szolgáltatások kapcsolódó piacán vezető szolgáltatónak minősülnek, ne folytathassanak versenyellenes gyakorlatokat.

¹ E.g., W/120.1.A.b. (számviteli, könyvvizsgálói és könyvelési szolgáltatások), W/120.1.A.d. (építészeti szolgáltatások), W/120.1.A.h. (orvosi és fogorvosi szolgáltatások), W/120.2.D (audiovizuális szolgáltatások), W/120.5. (oktatási szolgáltatások).

² Ld. az előző lábjegyzetet.

³ A nagyobb biztonság érdekében csak az alapvető levélszolgáltatásokhoz kapcsolódó intézkedések tartoznak a 8.22. cikk (A versenyellenes gyakorlatok megakadályozása a postai szolgáltatások ágazatában) hatálya alá.

⁴ A megfelelő intézkedések fenntartása magában foglalja ezen intézkedések hatékony végrehajtását.

8.23. CIKK

A szabályozó szervek függetlensége

A szabályozó szervek elkülönülnek valamennyi postai szolgáltatótól, és általuk nem elszámoltathatók. A szabályozó szervezetek határozatai és az általuk alkalmazott eljárások minden piaci résztvevő tekintetében pártatlanok.

5. ALSZAKASZ

TÁVKÖZLÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

8.24. CIKK

Hatály

1. Ezen alszakasz a távközlési szolgáltatások kereskedelmét érintő intézkedésekre vonatkozik és meghatározza a B–D. szakasz értelmében liberalizált távközlési szolgáltatásokra alkalmazandó szabályozási keret elveit.
2. Ezen alszakasz nem vonatkozik a televízió- és rádióprogramok kábeles vagy műsorszórás útján történő terjesztésével kapcsolatos, valamely Fél által elfogadott vagy fenntartott intézkedésre.

3. Ezen alszakasz egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy:

- (a) az egyik Fél kötelezhetné a másik Fél szolgáltatóját az egyedi kötelezettségvállalások jegyzékében foglalt távközlési közvetítói hálózatoktól, illetve szolgáltatásoktól eltérő hálózatok, illetve szolgáltatások létrehozására, kiépítésére, beszerzésére, bérletére, működtetésére vagy szolgáltatások nyújtására; vagy
- (b) az egyik Felet vagy egy szolgáltatót kötelezhetné a távközlési és közlekedési hálózatok, illetve szolgáltatások létrehozására, kiépítésére, beszerzésére, bérletére, működtetésére vagy szolgáltatások nyújtására, amennyiben ilyen hálózatok, illetve szolgáltatások általában nem állnak a nyilvánosság rendelkezésére.

4. Minden Fél a távközlési piacait szabályozó nemzeti jogával és belső eljárásaival összhangban álló módon előírja, fenntartja, módosítja vagy visszavonja a 8.26. cikkben (A nyilvános távközlési hálózatokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, illetve használatuk), a 8.28. cikkben (Összekapcsolás), a 8.29. cikkben (A vezető szolgáltatókkal való összekapcsolás), a 8.30. cikkben (A vezető szolgáltatók magatartása), a 8.32. cikkben (Függetlenített hálózati elemek), a 8.33. cikkben (Közös használat), a 8.34. cikkben (Viszonteladás), a 8.35. cikkben (Létesítmények megosztása), a 8.36. cikkben (A bérelt vonalakkal kapcsolatos szolgáltatások nyújtása) és a 8.38. cikkben (Tengeri kábelek szárazföldi csatlakozóállomásai) foglalt szolgáltatók jogait és kötelezettségeit. Az Unió számára ezen eljárások maguk után vonják a kapcsolódó uniós jogszabályokban előírt kapcsolódó termék és a szolgáltatási piacok uniós szabályozók általi elemzését, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kinevezését és a szabályozóknak ezen elemzésen alapuló, az említett jogok és kötelezettségek előírására, fenntartására, módosítására vagy visszavonására vonatkozó döntését.

8.25. CIKK

Fogalommeghatározások

Ennek az alszakasznak az alkalmazásában:

- (a) „műsorszolgáltatás”: a hallható és/vagy vizuális programjelek fogadásához és/vagy feltüntetéséhez a nyilvánosság egésze vagy része számára szükséges vezetékes vagy vezeték nélküli megszakításmentes átviteli láncolat, függetlenül az eredeti átvitel helyétől, de nem terjed ki a műsorsugárzók közötti kapcsolatokra.
- (b) „végfelhasználó”: szolgáltatás fogyasztója vagy szolgáltató, akinek részére nyilvános távközlési hálózatot biztosítanak vagy szolgáltatást nyújtanak, kivéve a nyilvános távközlési hálózat további biztosítása vagy szolgáltatás nyújtása terén történő felhasználást;
- (c) „alapvető létesítmények”: nyilvános távközlési közvetítő hálózatok és szolgáltatások létesítményei, amelyeket:
 - (i) kizárólagosan vagy főként egyetlen vagy korlátozott számú szolgáltató biztosít; és
 - (ii) gazdaságilag vagy műszakilag szolgáltatásnyújtás céljából nem helyettesíthető;

- (d) „összekapcsolás”: nyilvános távközlési közvetítő hálózatokat üzemeltető vagy ilyen szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók összekapcsolása annak érdekében, hogy lehetővé váljon az egyik szolgáltató felhasználói számára a másik szolgáltató felhasználóival való kommunikáció, valamint a másik szolgáltató által nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférés;
- (e) „vezető szolgáltató”: nyilvános távközlési hálózatokat üzemeltető vagy szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató, amely képes lényegesen befolyásolni a részvételi feltételeket (az ár és a szolgáltatásnyújtás tekintetében) a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások vonatkozó piacán az alábbiak miatt;
 - (i) alapvető létesítmények feletti ellenőrzés; vagy
 - (ii) piaci helyzetének kihasználása;
- (f) „megkülönböztetésmentes”: a hasonló nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások bármely más használója részére hasonló körülmények között biztosított elbánásnál nem kedvezőtlenebb elbánás;
- (g) „számhordozhatóság”: a nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatások végfelhasználóinak azon képessége, hogy a minőség, a megbízhatóság vagy a kényelem csökkenése nélkül megtarthassák ugyanazon a helyen változatlanul meglévő telefonszámukat, ha a hasonló nyilvános távközlési hálózatok vagy szolgáltatók között váltanak;
- (h) „nyilvános távközlési hálózat”: olyan távközlési hálózat, amelytől a Felek kérhetik a meghatározott hálózati végpontok közötti nyilvános távközlést;

- (i) „nyilvános távközlési szolgáltatás”: bármely olyan távközlési szolgáltatás, amelynek nyilvánosság számára történő általános szolgáltatását a Fél kifejezetten vagy ténylegesen előírja;
- (j) „tengeri kábelek szárazföldi csatlakozóállomásai”: azon helyiségek és épületek, ahová a nemzetközi tenger alatti vezetékek befutnak és ahol végződnek, valamint felhordóhálózatokhoz kapcsolódnak;
- (k) „távközlés”: jelek elektromágneses eszközökkel történő továbbításából és vételéből álló szolgáltatás;
- (l) „távközlési szolgáltatások”: elektromágneses jelek továbbítását és vételét magában foglaló minden szolgáltatás, amelybe azonban nem tartozik bele a műsorszolgáltatás és az olyan tartalom szolgáltatásából álló gazdasági tevékenység, amelynek átviteléhez távközlési módszerek szükségesek; és
- (m) „távközlési szabályozási szerv”: a távközlés szabályozásáért felelős nemzeti szerv vagy szervek.

8.26. CIKK

A nyilvános távközlési hálózatokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, illetve használatuk

1. A Felek biztosítják, hogy a másik Fél valamennyi szolgáltatója elfogadható, megkülönböztetésmentes és átlátható feltételek, valamint a (2) és (3) bekezdésben foglalt feltételek mellett hozzáférhessen és használhassa a területén, illetve a határokon túlmenően kínált nyilvános távközlési hálózatokat, illetve szolgáltatásokat, ideértve a bérelt vonalkapcsolt szolgáltatásokat is.

2. A Felek biztosítják, hogy e szolgáltatók engedélyt kapnak:
- (a) felhasználói állomás vagy más berendezés vásárlására vagy bérlésére, amely csatlakozik a nyilvános távközlési hálózathoz;
 - (b) a bérelt vagy saját tulajdonú magánhálózatok összekötésére nyilvános távközlési hálózatokkal és szolgáltatásokkal területükön vagy határain keresztül, illetve olyan hálózatokkal, amelyek más szolgáltatók tulajdonában vagy bérletében vannak; és
 - (c) a távközlési hálózatoknak és szolgáltatásoknak a nyilvánosság számára történő rendelkezésre bocsátásának biztosításához szükségesétől eltérő, általuk választott működési protokoll használatára.
3. Minden Fél gondoskodik arról, hogy valamely másik Fél szolgáltatói használhassák a nyilvános távközlési hálózatokat, illetve szolgáltatásokat a határokon belüli, illetve keresztülmenő információ továbbítására, ideértve az ilyen szolgáltatók vállalaton belüli kommunikációját, és a hozzáférési lehetőséget a Fél területén adatbázisokban vagy más, gépileg olvasható formában tárolt információhoz. A Felek értesítik a másik Felet az ilyen célú felhasználást érintő bármely új vagy módosított intézkedésről, és azok konzultáció tárgyát képezik.

8.27. CIKK

Az információk bizalmas kezelése

Valamennyi Fél biztosítja a távközlési és a kapcsolódó forgalmi adatok bizalmas jellegét nyilvános távközlési hálózat és nyilvános távközlési szolgáltatások révén, a szolgáltatáskereskedelem korlátozása nélkül.

8.28. CIKK

Összekapcsolás¹

1. A Felek gondoskodnak arról, hogy a területükön elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására engedéllyel rendelkező szolgáltatónak joga és kötelezettsége legyen összekapcsolásról szóló tárgyalásokat kezdeni más nyilvános távközlési hálózatokat működtető vagy ilyen szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókkal. Az összekapcsolásról az érintett Feleknek üzleti tárgyalás keretében kell megállapodniuk.
2. A szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy azok a szolgáltatók, amelyek az összekapcsolási megállapodásról folytatott tárgyalások alatt információt szereznek egy másik vállalkozástól, azt az információt kizárólag arra a célra használják fel, amelyre azt a rendelkezésükre bocsátották, és mindenkor tiszteletben tartják az átadott vagy tárolt információk bizalmas jellegét.

8.29. CIKK

A vezető szolgáltatókkal való összekapcsolás

1. A Felek biztosítják, hogy a vezető szolgáltatók gondoskodnak arról, hogy a területükön megvalósul a másik Fél nyilvános távközlési hálózatainak üzemeltetői, illetve szolgáltatásait nyújtó szolgáltatóinak létesítményei és berendezései közötti összekapcsolás a vezető szolgáltató hálózatának minden műszakilag megvalósítható pontjánál. Az ilyen összekapcsolást az alábbiaknak megfelelően kell biztosítani:

¹ E cikk és a 8.30. cikk (A vezető szolgáltatók magatartása) alkalmazásában a nyilvános távközlési hálózatokat biztosító vagy szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató vezető szolgáltatóként történő kinevezése valamennyi Fél belföldi jogával és eljárásaival összhangban történik.

- (a) megkülönböztetésmentes feltételek mellett, valamint olyan feltételek (ideértve a műszaki előírásokat és specifikációkat), díjak és színvonal biztosításával, amelyek nem kevésbé kedvezőek annál, mint amit ilyen vezető szolgáltató saját hasonló szolgáltatásai vagy nyilvános távközlési hálózatok, illetve szolgáltatások nem kapcsolt szolgáltatóinak hasonló szolgáltatásai tekintetében vagy leányvállalatai vagy más kapcsolt vállalkozások számára biztosítanak;
- (b) időben pontosan, a gazdasági megvalósíthatóság szempontjából átlátható és észszerű feltételekkel, kondíciókkal (a műszaki szabványokat és előírásokat is beleértve) és költségorientált díjszabással, megfelelő részletességgel, hogy a szolgáltatónak ne kelljen fizetnie a hálózat olyan összetevőieért vagy berendezéseieért, amelyekre a nyújtani kívánt szolgáltatáshoz nincs szüksége; és
- (c) kérésre, a nyilvános távközlési hálózatok, illetve szolgáltatások szolgáltatóinak többsége számára kínált hálózati végpontokon túl egyéb pontoknál – ezekre olyan díjak vonatkoznak, amelyek tükrözik a szükséges kiegészítő szolgáltatások kiépítésének költségeit.

2. Valamennyi Fél biztosítja, hogy területén a vezető szolgáltatók nyilvánosan tegyék közzé az összekapcsolásra vonatkozó hatályos megállapodásaikat, vagy az összekapcsolásra vonatkozó referenciaajánlatukat.

3. A vezető szolgáltatóval való összekapcsolásra vonatkozó eljárásokat nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

4. Amennyiben a nyilvános távközlési hálózatok, illetve szolgáltatások szolgáltatói képtelenek rendezni az azon feltételekre és a díjakra vonatkozó vitákat, amelyek alapján a vezető szolgáltató az összekapcsolást biztosítja, úgy a szabályozó hatósághoz fordulhatnak, amely a lehető legrövidebb időtartamon belül, a beterjesztést követő legfeljebb 180 napon belül rendezni kívánja a vitát, kivéve, hogy az összetett viták rendezése 180 napnál tovább tarthat.

8.30. CIKK

A vezető szolgáltatók magatartása

1. A Felek a megkülönböztetésmentességre vonatkozóan kötelezettségeket róhatnak a vezető szolgáltatókra az összekapcsolással és/vagy a hozzáféréssel összefüggésben.
2. A megkülönböztetésmentességre vonatkozó kötelezettségek biztosítják különösen azt, hogy a vezető szolgáltató azonos körülmények között azonos feltételeket alkalmazzon az azonos szolgáltatásokat nyújtó egyéb szolgáltatókra, és hogy másoknak a szolgáltatásokat és az információkat ugyanolyan feltételek mellett és ugyanolyan minőségben nyújtsa, mint ahogyan saját szolgáltatásai, illetve leányvállalatainak vagy partnereinek szolgáltatásai esetében teszi.

8.31. CIKK

A vezető szolgáltatókra vonatkozó, versennyel kapcsolatos védintézkedések

A Felek megfelelő intézkedéseket¹ vezetnek be vagy alkalmaznak annak megakadályozása érdekében, hogy a nyilvános távközlési hálózatok, illetve szolgáltatások szolgáltatói, akik – magukban vagy másokkal – területükön vezető szolgáltatónak minősülnek, ne vehessenek részt versenyellenes gyakorlatokban, illetve ne folytathassák azokat. Ezek a versenyellenes gyakorlatok különösen az alábbiakat foglalják magukban:

- (a) versenyellenes kereszttámogatás vagy az árrésre vonatkozó prés;
- (b) a versenytársaktól szerzett információknak a versennyel ellentétes érdekekre való felhasználása;

¹ A megfelelő intézkedések fenntartása magában foglalja ezen intézkedések hatékony végrehajtását.

- (c) annak elmulasztása, hogy alapvető létesítményekre vonatkozó olyan műszaki adatokat és üzleti szempontból lényeges információkat nyilvános távközlési hálózatok, illetve szolgáltatások szolgáltatói számára időben rendelkezésre bocsássák, amelyek az utóbbiak számára szükségesek a nyilvános távközlési szolgáltatások nyújtásához;
- (d) a szolgáltatások oly módon történő árképzése, amely valószínűleg indokolatlanul korlátozza a versenyt, például kizorító árazás.

8.32. CIKK

Függetlenített hálózati elemek

1. A Felek a hálózat minden műszakilag megvalósítható pontjánál leválasztott alapon, megfelelő időben és elfogadható, átlátható és megkülönböztetésmentes feltételek mellett történő hozzáférésre és egyes hálózati elemek, illetve azokhoz kapcsolódó létesítmények használatára irányuló észszerű kérelmek teljesítésére vonatkozó kötelezettségeket róhatnak a vezető szolgáltatókra, valamint különösképp az alábbiak érdekében:

- (a) hozzáférés biztosítása egyes hálózati elemekhez és/vagy létesítményekhez, ideértve az inaktív hálózati elemekhez való hozzáférést és/vagy a helyi hurok átengedését (leválasztott hozzáférés) is, többek között az előfizetői vonalra vonatkozó viszonteladási ajánlatok lehetővé tétele érdekében;
- (b) nyílt hozzáférés biztosítása műszaki interfészekhez, protokollokhoz vagy más kulcsfontosságú technológiákhoz, amelyek nélkülözhetetlenek a szolgáltatások interoperabilitásához vagy a virtuális hálózati szolgáltatásokhoz;
- (c) a közös használat biztosítása; és

(d) a két végpont közötti szolgáltatások és a felhasználók közötti átjárhatóság biztosításához szükséges szolgáltatások nyújtása.

2. Amennyiben az egyik Fél mérlegeli az (1) bekezdésben említett kötelezettségeket, úgy számba veheti többek között az alábbi tényezőket:

- (a) a versengő létesítmények használatának vagy üzembe helyezésének műszaki és gazdasági megvalósíthatóságát, figyelembe véve a szóban forgó összekapcsolás és/vagy hozzáférés jellegét és típusát, beleértve az egyéb hozzáférési termékek, például alépítményekhez való hozzáférés megvalósíthatóságát;
- (b) a felajánlott hozzáférés biztosításának megvalósíthatóságát az elérhető kapacitás fényében;
- (c) az eszköz tulajdonosának kezdeti beruházását, szem előtt tartva a beruházás kockázatait; és
- (d) a hatékony és fenntartható verseny oltalmának szükségességét.

8.33. CIKK

Közös használat

1. A Felek biztosítják, hogy a vezető szolgáltatók gondoskodnak arról, hogy a területükön megvalósul a másik Fél nyilvános távközlési hálózatainak üzemeltetőinek, illetve szolgáltatásait nyújtó szolgáltatóinak az összekapcsoláshoz vagy a hálózati elemekhez leválasztott alapon, megfelelő időben és elfogadható és megkülönböztetésmentes feltételek mellett való hozzáféréséhez szükséges berendezések fizikai közös használata.

2. A Felek belső joguknak megfelelően meghatározhatják azokat a helyszíneket, amelyeken a vezető szolgáltatók területükön az (1) bekezdés szerint közös használatot kívánnak biztosítani.

8.34. CIKK

Viszonteladás

A Felek biztosítják, hogy a vezető szolgáltatók területükön viszonteladásra kínálják a másik Fél nyilvános távközlési hálózatainak üzemeltetői, illetve szolgáltatásait nyújtó szolgáltatói részére azon nyilvános távközlési szolgáltatásokat, amelyeket e vezető szolgáltatók ezen alszakasz rendelkezéseinek, különösen a 8.32. cikknek (Függetlenített hálózati elemek) megfelelően kiskereskedelmi szinten nyújtanak a végfelhasználóknak.

8.35. CIKK

Létesítmények megosztása

1. A Feleknek – az arányosság elvének figyelembevételével – képesnek kell lenniük arra, hogy előírják a köz- vagy magántulajdonban lévő ingatlanon vagy az alatt elhelyezkedő létesítmények telepítésére vonatkozó jogokkal rendelkező vezető szolgáltatók számára e létesítmények vagy ingatlan, ideértve az épületek, az épületekbe való becsatlakozások, az épületek kábelezése, a tartóoszlopok, az antennatartók, a tornyok és egyéb támasztószervezetek, az alépítmények, a kábelcsatornák, az ellenőrzőaknák és szekrények közös használatát.

2. A Felek belső joguknak megfelelően meghatározhatják azokat a létesítményeket, amelyekhez a vezető szolgáltatók területükön az (1) bekezdés szerint hozzáférést kívánnak biztosítani azon az alapon, hogy azok gazdaságilag vagy műszakilag egymással versengő szolgáltatásnyújtás céljából nem helyettesíthetők.

8.36. CIKK

A bérelt vonalakkal kapcsolatos szolgáltatások nyújtása

A Felek biztosítják, hogy a bérelt vonalakkal kapcsolatos szolgáltatások vezető szolgáltatói területükön a másik Fél jogi személyei számára bérelt vonalakkal kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtanak, amelyek megfelelő időben és elfogadható, megkülönböztetésmentes és átlátható feltételek mellett biztosított nyilvános távközlési szolgáltatások.

8.37. CIKK

Számhordozhatóság

Valamennyi Fél gondoskodik arról, hogy a területén nyilvános távközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók technikailag megvalósítható módon, megfelelő időben és észszerű feltételekkel biztosítsák a számhordozhatóságot a szóban forgó Fél által kijelölt szolgáltatásokra vonatkozóan.

8.38. CIKK

Tengeri kábelek szárazföldi csatlakozóállomásai

Valamennyi Fél hozzáférést biztosít a területén lévő tenger alatti kábelrendszerekhez, ideértve azok szárazföldi csatlakozóállomásait is, amennyiben a szolgáltató elfogadható, megkülönböztetésmentes és átlátható feltételek mellett engedéllyel rendelkezik tenger alatti kábelrendszer nyilvános távközlési szolgáltatásként történő üzemeltetésére.

8.39. CIKK

Független szabályozó hatóság

1. A Felek biztosítják, hogy távközlési szabályozó szervük elkülönült valamennyi nyilvános távközlési hálózatot vagy távközlési berendezéseket üzemeltető és szolgáltatást nyújtó szolgáltatótól, és utóbbiak által nem elszámoltathatók. E célból a Felek biztosítják, hogy távközlési szabályozó szervüket nem fűzi semmiféle pénzügyi érdekelttség ilyen szolgáltatóhoz, illetve nem ellenőriz ilyen szolgáltatót.
2. A Felek biztosítják, hogy távközlési szabályozási szerveik határozatai és az általuk követett eljárások tisztességesek és pártatlanok valamennyi piaci résztvevőt illetően, és azokat indokolatlan késedelem nélkül hozzák és hajtják végre. E célból a Felek biztosítják, hogy a nyilvános távközlési hálózatot üzemeltető és szolgáltatást nyújtó szolgáltatóhoz fűződő pénzügyi érdek nem befolyásolja a távközlési szabályozási szerveik határozatait és az általuk követett eljárásokat.

3. A szabályozó hatóságok hatásköreit átlátható módon, az alkalmazandó belső jognak megfelelően kell gyakorolni.
4. A szabályozó hatóságok hatáskörrel rendelkeznek annak biztosítására, hogy a területeiken nyilvános távközlési hálózatot üzemeltető és szolgáltatást nyújtó szolgáltatók kérésre valamennyi olyan információt – beleértve a pénzügyi információt is – mihamarabb rendelkezésükre bocsássák, amely szükséges annak lehetővé tétele érdekében, hogy a szabályozó hatóságok feladataikat ezen alszakasznak megfelelően hajthassák végre. A kért információnak megfelelőképp arányosnak kell lennie a szabályozó hatóságok feladatainak végrehajtásával, és azokat a titoktartási követelményekkel összhangban kell kezelni.
5. A szabályozó hatóság rendelkezik az ágazat szabályozásához szükséges felhatalmazásokkal. A szabályozó hatóság által elvégzendő feladatokat könnyen hozzáférhető és világosan érthető formában közzéteszik, különösen ha ezeket a feladatokat egynél több szervre ruházzák rá.

8.40. CIKK

Egyetemes szolgáltatások

1. Mindkét Fél jogosult meghatározni azokat az egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket, amelyeket fenn kíván tartani.
2. Az ilyen kötelezettségek önmagukban nem tekinthetők versenyellenesnek, feltéve, hogy azokat átlátható, objektív, megkülönböztetésmentes és versenysemleges módon igazgatják, és nem jelentenek nagyobb terhet annál, mint ami adott egyetemes szolgáltatás tekintetében szükséges, a Fél által meghatározottak értelmében.

3. Amennyiben valamely Fél a távközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatótól kéri az előfizetők névjegyzékét, az adott Félnek biztosítania kell, hogy a szolgáltató alkalmazza a megkülönböztetés tilalmának elvét azon információk kezelésére, amelyeket a szóban forgó távközlési szolgáltatások egyéb szolgáltatói rendelkezésükre bocsátottak.

8.41. CIKK

Távközlési szolgáltatási tevékenység engedélyezése

1. Valamennyi Fél biztosítja, hogy az engedélyezési eljárások a lehető legegyszerűbbek, és nem bonyolítják vagy késleltetik indokolatlanul a szolgáltatásnyújtást.
2. Amennyiben egy Fél úgy kívánja, hogy a nyilvános távközlési hálózatokat üzemeltető vagy szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató engedéllyel rendelkezzen, a Fél nyilvánosan hozzáférhetővé teszi az alábbiakat:
 - (a) az általa alkalmazott összes engedélyezési kritérium, feltétel és eljárás; és
 - (b) az az időtartam, amely általában szükséges az engedély iránti kérelmekre vonatkozó határozatok meghozatalához.
3. Valamennyi Fél biztosítja, hogy a kérelmező kérésre írásban kapja meg az engedély elutasításának indoklását.
4. Az engedély kérelmezője számára biztosítani kell, hogy egy fellebbezési testülethez folyamodhasson, ha az engedély iránti kérelmet alaptalanul utasítják el.

5. Az engedélyezési illetékeknek¹ – amelyek a kérelemből adódóan a kérelmező számára felmerülhetnek – észszerűnek kell lenniük, és önmagukban nem korlátozhatják a szolgáltatásnyújtást.

8.42. CIKK

Az elégtelen források elosztása és felhasználása

1. Az elégtelen források – ideértve a frekvenciákat, a számokat és a hozzáférési utakat – elosztására és felhasználásra vonatkozó eljárásokat objektív, kellő időben történő, átlátható és megkülönböztetésmentes módon kell végrehajtani. A kiosztott frekvenciasávok jelenlegi állapotát nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, de a különleges kormányzati célokra kiosztott frekvenciák részletes azonosítása nem szükséges.
2. A Felek tudomásul veszik, hogy a frekvencia kiosztásról és a-kijelölésről, valamint a frekvenciák kezeléséről szóló határozatok nem olyan intézkedések, amelyek természetükből eredően nem állnának összhangban a 8.5. cikkel (Piacra jutás) és a 8.10. cikkel (Piacra jutás). Ennek megfelelően valamennyi Fél fenntartja a rádiófrekvencia-gazdálkodási szakpolitikák gyakorlásához való jogát, amely hatással lehet a nyilvános távközlési szolgáltatások szolgáltatóinak számára, amennyiben erre az e fejezettel összhangban lévő módon kerül sor. A Felek a meglévő és a jövőbeli igények figyelembevételével fenntartják a jogot a frekvenciasávok kiosztására.

¹ Az engedélyezési vagy az engedélyhez kapcsolódó illetékek nem foglalják magukba az árverésért, pályáztatásért és a koncessziók vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulások egyéb megkülönböztetésmentes odaítélésért fizetendő összegeket.

8.43. CIKK

Végrehajtás

1. A Felek biztosítják, hogy távközlési szabályozó szerveik megfelelő eljárásokat és hatóságot tartanak fenn az ezen alszakasz szerinti kötelezettségekre vonatkozó nemzeti intézkedések érvényesítése érdekében. A szóban forgó eljárások lehetővé teszik és a hatóság képes megfelelő időben arányos és hatékony szankciók kivetésére, illetve az engedélyeket módosítására, felfüggesztésére és visszavonására.
2. Amennyiben a vezető szolgáltató visszautasítja a 8.29. cikkben (A vezető szolgáltatókkal való összekapcsolás), a 8.30. cikkben (A vezető szolgáltatók magatartása), a 8.31. cikkben (A vezető szolgáltatókra vonatkozó, versennyel kapcsolatos védintézkedések), a 8.32. cikkben (Függetlenített hálózati elemek), a 8.33. cikkben (Közös használat), a 8.34. cikkben (Viszonteladás), a 8.35. cikkben (Létesítmények megosztása) és a 8.36. cikkben (A bérelt vonalakkal kapcsolatos szolgáltatások nyújtása) foglalt jogok és kötelezettségek alkalmazását, úgy a kérelmező szolgáltató kérheti a szabályozó szerv beavatkozását, amely nemzeti jogának megfelelően a lehető legrövidebb időtartamon vagy legalábbis észszerű határidőn belül kötelező érvényű határozatot ad ki.

8.44. CIKK

Távközléssel kapcsolatos viták rendezése

1. Valamennyi Fél biztosítja, hogy a másik Fél nyilvános távközlési hálózatokat üzemeltető vagy szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatói megfelelő időben folyamodhatnak a távközlési szabályozó hatósághoz vagy egyéb kapcsolódó szervhez a jelen alszakaszban meghatározott kérdéssel foglalkozó nemzeti intézkedések keretében felmerülő viták megoldása érdekében.

2. Valamennyi Fél biztosítja, hogy a távközlési szabályozó hatóságának határozata által érintett másik Fél nyilvános távközlési hálózatokat üzemeltető vagy szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatója az ilyen határozattal szemben az érintett Felektől független igazságszolgáltatási vagy közigazgatási hatóság előtt jogorvoslattal élhet.
3. Ha a fellebbezési testület nem bírói szerv, úgy írásos indokolást kell adnia határozatairól, amelyeket egy pártatlan és független bíróság felülvizsgál.
4. A fellebbezési testület határozatait az érintett Felek az alkalmazandó nemzeti jognak és a belső eljárásoknak megfelelően hatékonyan végrehajtják. A fellebbezés nem jelent indokot a szabályozási határozatnak való meg nem felelésre, kivéve, ha egy megfelelő hatóság a szabályozó hatóság marad.

8.45. CIKK

Átláthatóság

Amennyiben a szabályozó szervek ezen alszakasz rendelkezéseivel kapcsolatos intézkedéseket kívánnak tenni, úgy az érdekelt feleknek lehetőséget biztosítanak arra, hogy az intézkedés-tervezettel kapcsolatos észrevételeiket észszerű időn belül a nemzeti jogszabályaiknak megfelelően megtehessék. A szabályozó szervek nyilvánosan elérhetővé teszik az ilyen intézkedés-tervezetekre vonatkozó konzultációs eljárásaikat. A konzultációs eljárás eredményeit a szabályozó szerv az üzleti titokra vonatkozó nemzeti jogszabályoknak megfelelően nyilvánosan elérhetővé teszi, kivéve a bizalmas információk esetét.

8.46. CIKK

Rugalmasság a technológiák kiválasztásában

A Felek nem akadályozzák meg a nyilvános távközlési szolgáltatások szolgáltatóit abban, hogy rugalmasan kiválaszthassák a szolgáltatásaik nyújtásához igénybe vett technológiákat, a Felek abbéli képessége függvényében, hogy intézkedéseket hozzanak annak biztosítására, hogy a különböző hálózatok végfelhasználói kommunikálni tudjanak egymással.

8.47. CIKK

Egyéb alszakaszokkal, szakaszokkal és fejezetekkel való kapcsolat

Abban az esetben, ha ezen és egy másik alszakasz, illetve ezen vagy egy másik fejezet szakasza között következtetlenség áll fenn, az összeegyeztethetlenség erejéig ezen alszakasz élvez elsőbbséget.

8.48. CIKK

Együttműködés

1. A Felek, felismerve a távközlési és információtechnológiák iparának gyors fejlődését, nemzeti és nemzetközi összefüggésben egyaránt együttműködnek ezen szolgáltatások fejlesztésének előmozdítása érdekében, hogy a Felek a távközlési és információtechnológiák felhasználásának maximális előnyeit élvezhessék.

2. Az együttműködés területei az alábbiakra terjedhetnek ki:
- (a) eszmecsere a szakpolitikai kérdésekről, például a nagysebességű szélessávú hálózatokra és a nemzetközi mobil hívások roamingdíjainak csökkentésére vonatkozó szabályozási keretről; és
 - (b) előmozdítani a távközlési és információtechnológiai szolgáltatásoknak, ideértve az újonnan megjelenő szolgáltatásokat is, a fogyasztók, a közszféra és a magánszféra általi felhasználását.
3. Az együttműködés formái az alábbiakat tartalmazzák:
- (a) a szakpolitikai kérdésekben folytatott a párbeszéd ösztönzése;
 - (b) az együttműködés fokozása a nemzetközi fórumokon a távközlés és az információs technológia terén; és
 - (c) az együttműködési tevékenységek egyéb formái.

6. ALSZAKASZ

PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK

8.49. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. Ezen alszakasz meghatározza a B. szakasz (A határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás), a C. szakasz (Letelepedés) és a D. szakasz (Természetes személyek üzleti célú ideiglenes tartózkodása) szerint liberalizált valamennyi pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó szabályozási keret alapelveit.
2. Ennek az alszakasznak az alkalmazásában:
 - (a) „pénzügyi szolgáltatás”: bármely, az egyik Fél pénzügyi szolgáltatója által nyújtott pénzügyi jellegű szolgáltatás, ideértve a pénzügyi jellegű szolgáltatás eseti vagy azt kiegészítő szolgáltatását is. A pénzügyi szolgáltatások az alábbi tevékenységekre terjednek ki:
 - (i) biztosítási- és biztosítással összefüggő szolgáltatások:
 - (1) közvetlen biztosítás (ideértve az együttes biztosítást):
 - (aa) életbiztosítás;
 - (bb) nem-életbiztosítás;

- (2) viszontbiztosítás és visszamenőlegesen cedált biztosítás;
- (3) biztosításközvetítés, úgymint brókerség és ügynökölés; és
- (4) kiegészítő biztosítási szolgáltatások, úgymint szaktanácsadás, biztosításmatematikai szolgáltatások, kockázatértékelési és kárrendezési szolgáltatások;

és

(ii) banki és egyéb pénzügyi szolgáltatások (a biztosítás kivételével):

- (1) lakossági betét- és más visszafizetendő pénzeszközök gyűjtése;
- (2) mindenfajta hitelezés, ideértve a fogyasztási hiteleket, a jelzáloghitelt, a hitelfaktorálást és a kereskedelmi ügyletek finanszírozását;
- (3) pénzügyi lízing;
- (4) minden fizetési és pénzáttutalási szolgáltatás, ideértve a hitel-, terhelési és betéti kártyákat, utazási csekkeket, banki váltókat;
- (5) garanciák és kötelezettségvállalások;

- (6) saját vagy az ügyfél számlájára folytatott kereskedés, ideértve a tőzsdei, a közvetlen eladási vagy egyéb módozatokat, az alábbiak szerint:
- (aa) pénzügyi eszközök (ideértve a csekket, váltót és letéti jegyeket);
 - (bb) devizák;
 - (cc) származékos termékek, ideértve egyebek mellett a határidős és opciós szerződéseket;
 - (dd) árfolyam- és kamatlábeszközök, ideértve az olyan termékeket, mint például a swapügyletek, kamatláb-megállapodások;
 - (ee) átruházható értékpapírok;
 - (ff) egyéb forgatható értékpapírok és pénzügyi eszközök, ezen belül veretlen arany;
- (7) mindenfajta értékpapír kibocsátásában való részvétel, ideértve a jegyzési garanciavállalást és kibocsátói tevékenységet (nyilvánosan és zárt körben egyaránt) és az ilyen kibocsátásokkal összefüggő szolgáltatások nyújtását;
- (8) ügynöki tevékenység a bankközi piacon;
- (9) vagyonkezelés, úgymint készpénz- vagy portfóliókezelés, a közös befektetések minden formájának szervezése, nyugdíjalap-kezelés, vagyonkezelői és letéti szolgáltatások;

- (10) pénzügyi eszközök elszámolásával és kiegyenlítésével összefüggő szolgáltatások, ideértve az értékpapírokat, a származékos termékeket és az egyéb forgatható instrumentumokat;
 - (11) pénzügyi információk nyújtása és továbbítása, pénzügyi adatfeldolgozás és ezzel kapcsolatos szoftverek más pénzügyi szolgáltatók révén; és
 - (12) tanácsadás, közvetítés és más kiegészítő pénzügyi szolgáltatások az (1)–(11) pontban felsorolt tevékenységek vonatkozásában, ideértve a hitelreferenciát és -elemzést, a befektetési és portfólió-kutatást és tanácsadást, a felvásárlással, illetve vállalkozási szerkezetátalakítással és stratégiával összefüggő tanácsadást;
- (b) „pénzügyi szolgáltató”: valamelyik Fél természetes vagy jogi személye, aki pénzügyi szolgáltatás-nyújtási tevékenységet folytat vagy kíván folytatni a szóban forgó Fél területén. A „pénzügyi szolgáltató” kifejezés azonban nem terjed ki az állami szervekre;
- (c) „új pénzügyi szolgáltatás”: pénzügyi jellegű szolgáltatás, ideértve a meglévő vagy új termékekkel kapcsolatos szolgáltatásokat vagy a termék szolgáltatásának módját, amelyet a Fél területén egyik pénzügyi szolgáltató sem nyújt, de a másik Fél területén igénybe vehető;
- (d) Az „állami szerv” az alábbiakat jelenti:
- (i) a Fél kormányzata, központi bankja, monetáris hatósága vagy olyan szerv, amely a Fél tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll és elsősorban kormányzati funkciók vagy kormányzati célú tevékenységek végrehajtásával foglalkozik, ide nem értve azokat a szerveket, amelyek kereskedelmi alapon nyújtanak pénzügyi szolgáltatásokat; vagy

- (ii) valamely magánszervezet, amely olyan funkciókat lát el, amelyek szokásosan a központi bank vagy más monetáris hatóság feladatai lennének; és
- (e) „önszabályozó szervezet”: bármilyen nem kormányzati szervezet, beleértve az értékpapír- vagy határidős tőzsdét vagy piacot, elszámoló ügynökséget vagy más szervezetet, illetve egyesületet, amely saját vagy központi kormány, regionális vagy helyi önkormányzatok vagy hatóságok által átruházott szabályozó vagy felügyeleti jogkört gyakorol a pénzügyi szolgáltatók felett.

8.50. CIKK

A körütekintésre vonatkozó külön szabályok

1. E megállapodás egy rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza a Felet abban, hogy észszerű intézkedéseket fogadjon el vagy alkalmazzon prudenciális okokból, például:
 - (a) a beruházók, betétesek, kötvénytulajdonosok vagy olyan személyek védelme érdekében, akiknek valamely pénzügyi szolgáltató bizalmi kötelezettséggel tartozik;
 - (b) a pénzügyi szolgáltatók biztonságának, fizetőképességének, integritásának vagy pénzügyi megbízhatóságának fenntartása érdekében; vagy
 - (c) a Fél pénzügyi rendszerének integritása és stabilitása érdekében.

2. Ezen intézkedések nem jelentenek a szükségesnél több terhet céljuk eléréséhez, és saját pénzügyi szolgáltatóihoz képest nem jelentenek a másik Fél pénzügyi szolgáltatóival szembeni önkényes vagy indokolatlan hátrányos megkülönböztetési eszközt vagy a pénzügyiszolgáltatás-kereskedelem rejtett korlátozását.
3. A megállapodás egy rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az előírja valamely Fél részére az egyedi fogyasztóinak ügyeire és számlájára vonatkozó információk, vagy az állami szervek birtokában lévő bármely bizalmas vagy saját információ átadását.
4. A Felek minden tőlük telhetőt megtesznek annak biztosítása érdekében, hogy területükön végrehajtsák és alkalmazzák a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság hatékony bankfelügyeleti alapelvét, a Biztosításfelügyelet Nemzetközi Szövetségének és az Értékpapír-felügyelet Nemzetközi Szervezetének az értékpapír-szabályozás céljairól és alapelveiről szóló dokumentumának standardjait és alapelveit, valamint a 2008. évi OECD jövedelem- és tőkeadózási modellegyezményben foglaltak szerint az átláthatóságról és az adózási célú információcserére vonatkozó nemzetközileg elfogadott standardot.
5. A 8.6. cikk (Nemzeti elbánás) szerint és a pénzügyi szolgáltatások határon átnyúló kereskedelmének prudenciális szabályozása egyéb eszközeinek sérelme nélkül a Fél előírhatja a másik Fél határon átnyúló pénzügyi szolgáltatást nyújtó szolgáltatóinak és a pénzügyi instrumentumoknak a regisztrációját.

8.51. CIKK

Önszabályozó szervezetek

Ha egy Fél valamely önszabályozó szervezetben fennálló tagságot, részvételt vagy ilyenbe történő belépést írja elő annak feltételeként, hogy a másik Fél pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatója az első Fél területén vagy területére nyújthasson pénzügyi szolgáltatásokat, akkor a Fél köteles gondoskodni arról, hogy az ilyen önszabályozó szervezet figyelembe vegye a 8.6. cikkben (Nemzeti elbánás) és a 8.11. cikkben (Nemzeti elbánás) foglalt kötelezettségeket.

8.52. CIKK

Fizetési és elszámolási rendszerek

Valamennyi Fél a területén letelepedett és nemzeti joga szerint pénzügyi szolgáltatóként szabályozott vagy felügyelt, a másik Fél pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatói számára – a nemzeti elbánást biztosító feltételekkel azonosan és valamennyi Fél hozzáférésre vonatkozó kritériumainak függvényében – köteles hozzáférést biztosítani az állami szervek által működtetett fizetési és elszámolási rendszerekhez, valamint a szokásos üzleti életben rendesen elérhető hivatalos finanszírozási és refinanszírozási lehetőségekhez. Ennek a cikknek nem célja, hogy hozzáférést biztosítson valamelyik Fél végső hitelezői lehetőségeihez.

8.53. CIKK

Új pénzügyi szolgáltatások

Valamennyi Fél lehetővé teszi a másik Fél pénzügyi szolgáltatói számára olyan új pénzügyi szolgáltatás nyújtását, amelyet az első Fél saját hasonló pénzügyi szolgáltatóinak lehetővé tenne, anélkül, hogy az az első Fél kiegészítő jogalkotási intézkedését igényelné. A Felek meghatározhatják azt az intézményes és jogi formát, amelynek keretében az új pénzügyi szolgáltatás nyújtható, és engedélykötelessé tehetik a szolgáltatásnyújtást. Amennyiben a Fél engedélyhez köti az új pénzügyi szolgáltatást, észszerű időn belül határozatot kell hozni és az engedélyt csak a 8.50. cikk (A körütekintésre vonatkozó külön szabályok) szerinti prudenciális okokból lehet elutasítani.

8.54. CIKK

Adatfeldolgozás

1. Valamennyi Fél – a magánélethez való jogra és a bizalmas kezelésre vonatkozó megfelelő biztosítékok függvényében – lehetővé teszi a másik Fél pénzügyi szolgáltatója számára, hogy elektronikus vagy egyéb formában információkat továbbítson a területére, illetve a területéről adatfeldolgozás céljából, amennyiben az a pénzügyi szolgáltató rendes üzletmenetéhez szükséges.

2. Valamennyi Fél megfelelő biztosítékokat fogad el vagy tart fenn a magánélethez való jog és a személyes adatok, egyebek mellett az egyéni adatok és nyilvántartások védelme érdekében, amennyiben e biztosítékokat nem a jelen megállapodás rendelkezéseinek kijátszására használják fel.

8.55. CIKK

Különleges kivételek

1. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető oly módon, hogy az megakadályozza valamely Felet – ideértve annak állami szerveit – abban, hogy területén törvény által szabályozott állami nyugdíjrendszer vagy társadalombiztosítási rendszer részét képező tevékenységeket vagy szolgáltatásokat kizárólagosan folytasson vagy nyújtson, kivéve, ha azon tevékenységek – a Fél nemzeti jogával összhangban – pénzügyi szolgáltatók által is végezhetők, állami szervekkel vagy magánintézményekkel versengve.
2. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem vonatkozik a központi bank vagy monetáris hatóság vagy más állami szerv által a monetáris és árfolyam-politika végrehajtása során kifejtett tevékenységekre.
3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza a Felet – ideértve azok állami szerveit – abban, hogy területükön kizárólagosan a Fél vagy azok állami szerveinek megrendelésére, illetve garanciája mellett vagy forrásaiból végzett tevékenységeket vagy szolgáltatásokat végezzenek vagy nyújtsanak, kivéve, ha azon tevékenységek – a Fél nemzeti jogával összhangban – pénzügyi szolgáltatók által is végezhetők, állami szervekkel vagy magánintézményekkel versengve.

7. ALSZAKASZ

NEMZETKÖZI TENGERI SZÁLLÍTÁSI SZOLGÁLTATÁSOK

8.56. CIKK

Hatály, meghatározások és elvek

1. Ezen alszakasz meghatározza a B. szakasz (A határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás), a C. szakasz (Letelepedés) és a D. szakasz (Természetes személyek üzleti célú ideiglenes tartózkodása) szerinti nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatások liberalizációjára vonatkozó alapelveket.
2. E szakasz alkalmazásában: „nemzetközi tengeri szállítás”: magában foglalja az egységes fuvarokmánnyal, háztól házig történő és multimodális, azaz több szállítási mód alkalmazásával történő áruszállítást, amely a tengeri szállítást is magában foglalja, és ebből a célból lehetőséget biztosít arra, hogy közvetlenül kapcsolatba lépjenek a más szállítási módokat biztosító szolgáltatókkal;
3. A nemzetközi tengeri szállítást illetően a Felek megállapodnak abban, hogy kereskedelmi alapon biztosítják a rakományokhoz való korlátlan hozzáférés elveinek hatékony alkalmazását, a nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatásnyújtás szabadságát és a szóban forgó szolgáltatások nyújtásának keretében a nemzeti elbánást.

Tekintettel a Felek között a nemzetközi tengeri szállítás tekintetében meglévő liberalizáció szintjére:

- (a) a Felek üzleti és megkülönböztetésmentes alapon ténylegesen alkalmazzák a nemzetközi tengeri piacokhoz és kereskedelemhez való korlátlan hozzáférés elvét; és
- (b) mindkét Fél a másik Fél lobogója alatt hajózó vagy a másik Fél szolgáltatója által üzemeltetett hajókat a saját hajói, illetve harmadik országbeli hajók – attól függően, hogy melyik az előnyösebb – számára biztosítotttnál nem kevésbé előnyös elbánásban részesíti, többek között a kikötők elérése, az ilyen kikötők infrastruktúrája, kiegészítő tengerészeti szolgáltatásai, valamint az azokkal kapcsolatos illetékek és díjak, a vámügyi létesítmények és a be- és kirakodásra szolgáló horgonyzóhelyekhez való hozzáférés tekintetében.

4. A Felek ezen elvek alkalmazása során vállalják, hogy:

- (a) a harmadik országokkal jövőben kötendő, tengeri szállítási szolgáltatásokról – köztük a száraz és a folyékony ömlesztett áru menetrend-szerinti kereskedelméről – szóló kétoldalú megállapodásokba nem foglalnak bele rakománymegosztási záradékot, és elfogadható időn belül felbontják az ilyen rakománymegosztási megállapodásokat, amennyiben azok korábbi megállapodásokból kifolyólag még fennállnak; és
- (b) e megállapodás hatálybalépésekor eltörölnek minden olyan egyoldalú intézkedést¹, közigazgatási, technikai és egyéb akadályt, illetve tartózkodnak minden ilyentől, amely rejtett korlátozó vagy megkülönböztető hatást gyakorolhat a szabad szolgáltatásnyújtásra a nemzetközi tengeri szállításban.

¹ Ezen albekezdés alkalmazásában az „intézkedések” kifejezés csak olyan intézkedésekre vonatkozik, amelyek hátrányosan megkülönböztetőek azon természetes vagy jogi személy nemzetisége vagy származási földrajzi területe(i) alapján, amelyre az intézkedést alkalmazzák.

5. Valamennyi Fél az egyedi kötelezettségvállalások jegyzékében meghatározott feltételekkel összhangban lehetővé teszi, hogy a másik Fél nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatói a letelepedés és működés feltételei szerint területén letelepedhessenek.

6. A Felek elfogadható és megkülönböztetésmentes feltételek mellett a másik Fél nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatói számára elérhetővé teszik az alábbi szolgáltatások felhasználását a kikötőnél:

- (a) révkalauzolás;
- (b) vontatás és vontató biztosítása;
- (c) étel-miszer-ellátás;
- (d) üzemanyag- és vízellátás;
- (e) hulladékgyűjtés és ballaszt hulladékeltávolítás;
- (f) révkapitányi szolgáltatások;
- (g) navigációs segítség; és
- (h) a hajó üzemeltetéséhez szükséges parti üzemeltetési szolgáltatások, ideértve a hírközlés, a víz és az elektromos energia biztosítását, a vészhelyzeti javító berendezéseket, a horgonyzási, kikötési és parthozállási szolgáltatásokat.

F. SZAKASZ

Elektronikus kereskedelem

8.57. CIKK

Célkitűzések

1. A Felek – elismerve, hogy az elektronikus kereskedelem számos ágazatban fokozza a kereskedelmi lehetőségeket – egyetértenek abban, hogy támogatni kell az elektronikus kereskedelem alkalmazását, fejlesztését és a WTO-szabályok elektronikus kereskedelemre való alkalmazhatóságát.
2. A Felek egyetértenek abban, hogy támogatják a közöttük megvalósuló elektronikus kereskedelem fejlesztését, különösen azáltal, hogy együttműködést folytatnak az e fejezet rendelkezései értelmében az elektronikus kereskedelem tekintetében felmerülő kérdésekben. Ennek keretében mindkét Félnek el kell kerülnie az elektronikus kereskedelem szükségtelen szabályozását és korlátozását.
3. A Felek elismerik az információ interneten való szabad áramlásának jelentőségét, ugyanakkor egyetértenek abban, hogy az nem érintheti hátrányosan a szellemi tulajdon-jogok jogosultjait, tekintettel a szellemi tulajdon-jogok védelmének fontosságára az interneten.
4. A Felek egyetértenek abban, hogy az elektronikus kereskedelem fejlesztésének teljes mértékben a nemzetközi adatvédelmi előírásokkal összhangban kell történnie, az elektronikus kereskedelmet felhasználók bizalmának biztosítása érdekében.

8.58. CIKK

Vámok

A Felek nem vetnek ki vámot az elektronikus úton történő továbbításokra.

8.59. CIKK

Elektronikus szolgáltatásnyújtás

Az egyértelműség kedvéért a Felek megerősítik, hogy az elektronikus szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó intézkedések az e fejezet vonatkozó rendelkezéseiben foglalt kötelezettségek alkalmazási körébe tartoznak, figyelemmel a szóban forgó kötelezettségekre alkalmazandó kivételekre.

8.60. CIKK

Elektronikus aláírások

1. A Felek lépéseket tesznek annak érdekében, hogy jobban megértsék egymás elektronikus aláírásaira vonatkozó keretrendszerét és – figyelemmel a megfelelő nemzeti feltételekre és jogszabályokra – megvizsgálják, hogy megvalósítható-e a jövőben az elektronikus aláírásokra vonatkozó kölcsönös elismerési megállapodás létrehozása.
2. Az (1) bekezdés célkitűzéseinek teljesítése során a Felek:

- (a) a lehető legnagyobb mértékben elősegítik a másik Félnek az illetékes hatóságai által formálisan vagy informálisan szervezett, elektronikus aláírásokról szóló, rendelkezésre álló fórumokon való képviseletét azáltal, hogy lehetővé teszi a másik Fél számára az elektronikus aláírásokra vonatkozó keretének bemutatását;
- (b) a lehető legnagyobb mértékben ösztönzik az elektronikus aláírásokra vonatkozó véleménycserét az e témának szentelt szemináriumok és szakértői találkozók révén olyan területeken, mint a biztonság és az átjárhatóság; és
- (c) a lehető legnagyobb mértékben – a megfelelő információk rendelkezésre bocsátásával – hozzájárulnak a másik Fél azon erőfeszítéseéhez, hogy tanulmányozzák és elemezzék egymás keretét.

8.61. CIKK

Az elektronikus kereskedelem szabályozási szempontjai

1. A Felek párbeszédet folytatnak az elektronikus kereskedelem kapcsán felmerülő szabályozási kérdésekről, ami egyebek mellett az alábbi témákat érinti:
 - (a) a lakosság számára engedélyezett elektronikus aláírások tanúsítványainak elismerése és a határokon átnyúló tanúsítási szolgáltatások elősegítése;
 - (b) a közvetítő szolgáltatók felelőssége az információk továbbítása vagy tárolása tekintetében;
 - (c) a kérértlen elektronikus üzleti kommunikáció kezelése;

- (d) a fogyasztók védelme; és
- (e) az elektronikus kereskedelem fejlesztése tekintetében releváns minden egyéb kérdés.

2. Ez az együttműködés megvalósulhat a Feleknek ezekre a kérdésekre vonatkozó jogszabályaira, valamint az e jogszabályok végrehajtására vonatkozó információcsere útján.

G. SZAKASZ

KIVÉTELEK

8.62. CIKK

Általános kivételek

Feltételezve, hogy ezeket az intézkedéseket nem a másik Fél önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetésének, illetve a letelepedés vagy a határokon átnyúló kereskedelem leplezett korlátozásának eszközeként alkalmazzák, e fejezet egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy akadályozza bármelyik Felet az alábbiakkal kapcsolatos intézkedések elfogadásában és fenntartásában:

- (a) a közbiztonság vagy a közerkölcs védelme, illetve a közrend fenntartása¹;

¹ A közrendre hivatkozó kivétel csak akkor alkalmazható, ha a társadalom valamely alapvető érdeke valódi és kellően súlyos fenyegetettség alatt áll.

- (b) az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelme;
- (c) a kimerülő természeti erőforrások megőrzése, amennyiben az ezzel kapcsolatos intézkedéseket a szolgáltatások belföldi nyújtásának vagy fogyasztásának, és a hazai vállalkozók korlátozásával összefüggésben léptetik hatályba;
- (d) a művészeti, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelme;
- (e) azon törvények vagy rendeletek betartásának biztosítása, amelyek nem ellentétesek e fejezet rendelkezéseivel, ideértve a következőkre vonatkozókat is:
 - (i) félrevezető vagy csalárd gyakorlatok megakadályozása vagy a szerződések nem teljesítése hatásának kezelése;
 - (ii) az egyének személyiségi jogainak védelme a személyes adatok feldolgozása és terjesztése során, és az egyéni nyilvántartások és számlák titkosságának védelme;
 - (iii) biztonság;

- (f) a 8.6. (Nemzeti elbánás) és 8.11. (Nemzeti elbánás) cikkel való összeegyeztethetlenség, feltéve, hogy az eltérő bánásmód célja a másik Fél gazdasági tevékenységei, befektetői vagy szolgáltatói tekintetében a közvetlen adók hatékony vagy méltányos kivetésének vagy beszedésének biztosítása¹.

¹ Azon intézkedések körébe, amelyek célja a közvetlen adók hatékony vagy méltányos kivetésének vagy beszedésének biztosítása, az adott Fél által saját adózási rendszere keretében hozott intézkedések tartoznak, amelyek:

- (a) a nem belföldi illetőségű vállalkozókra vagy szolgáltatókra alkalmazandók, elismerve azt, hogy a nem belföldi illetőségű adóalanyok adókötelezettségét a Fél területén szerzett vagy elhelyezkedő adóköteles tételek tekintetében határozzák meg;
- (b) a nem belföldi illetőségű adóalanyokra alkalmazandók annak érdekében, hogy biztosítsák az adók kivetését vagy beszedését a Fél területén;
- (c) a nem belföldi illetőségű vagy belföldi illetőségű adóalanyokra alkalmazandók annak érdekében, hogy megakadályozzák az adóelkerülést vagy adócsalást, ideértve a megfelelési intézkedéseket is;
- (d) az egyik Fél területén vagy területéről nyújtott szolgáltatás fogyasztóira alkalmazandók annak érdekében, hogy biztosítsák az ilyen fogyasztókra kivetett adó kivetését vagy beszedését, amelyet a Fél területén lévő forrásokból vezetnek le;
- (e) különbséget tesznek azon vállalkozók és szolgáltatók között, akikre globális adózás szerinti tételek alapján vetnek ki adót, valamint más vállalkozók és szolgáltatók között, elismerve az adóalap természetében megmutatkozó eltéréseket; vagy
- (f) belföldi illetőségű személyeknél vagy fióktelepeken, illetve kapcsolt viszonyban álló személyek vagy ugyanazon személy fióktelepei között jövedelmet, profitot, nyereséget, veszteséget, csökkentést vagy jóváírást határoznak meg, allokálnak vagy osztanak fel, hogy védjék a Fél adóalapját.

Az f) pontban és az ebben a lábjegyzetben említett adózási feltételeket és fogalmakat az intézkedést hozó Fél belső törvényei szerinti adózási meghatározások és fogalmak, illetve ezekkel egyenértékű vagy hasonló meghatározások és fogalmak alapján kell meghatározni.

8.63. CIKK

Felülvizsgálat

A Felek a liberalizáció további mélyítése és a fennmaradó korlátozások megszüntetése, valamint a jogok és kötelezettségek általános egyensúlyának biztosítása céljából legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított három év elteltével, majd ezt követően rendszeres időközönként felülvizsgálják e fejezetet és az egyedi kötelezettségvállalások jegyzékét. A felülvizsgálat eredményeként a 16.2. cikk (Szakbizottságok) szerint létrehozott, a szolgáltatáskereskedelemmel, beruházásokkal és kormányzati beszerzésekkel foglalkozó bizottság határozhat úgy, hogy módosítja a megfelelő egyedi kötelezettségvállalások jegyzékét.

KILENCEDIK FEJEZET

KORMÁNYZATI BESZERZÉSEK

9.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „kereskedelmi áruk vagy szolgáltatások”: olyan áru vagy szolgáltatás, amelyet általában kereskedelmi piactereken adnak el vagy kínálnak eladásra nem állami beszerzőknek, és amelyeket nem állami célokra szoktak beszerezni;

(b) „versenyképes tevékenység”: az Unió szempontjából:

- (i) az Unió egy tagállamának területén végzett olyan tevékenység, amely ki van téve az olyan piacokon zajló közvetlen versenynek, amelyek esetében a piacra jutás nem korlátozott; és
- (ii) egy uniós illetékes hatóság határozatot fogadott el az i. alpont alkalmazhatóságának létrehozásáról.

A b) pont i. alpontja alkalmazásában az arra vonatkozó kérdést, hogy valamely tevékenység közvetlenül ki van-e téve a versenynek, az érintett áruk vagy szolgáltatások jellemzői, a helyettesítő áruk vagy szolgáltatások megléte, az árak, valamint az alapján kell eldönteni, hogy van-e ténylegesen vagy potenciálisan az érintett árunak, illetve szolgáltatásnak egynél több szállítója, illetve szolgáltatója;

- (c) „építési szolgáltatások”: olyan szolgáltatás, amelynek célja magas- vagy mélyépítési munkák bármely eszközzel történő megvalósítása, az Egyesült Nemzetek Szervezetének ideiglenes központi termékosztályozása (a továbbiakban: CPC) 51. főcsoportja alapján;
- (d) „korrekciós intézkedés”: a nemzeti felülvizsgálati eljárásokkal összefüggésben az ajánlatkérő által törvénytelenül hozott határozatok elkülönítése vagy elkülönítésének biztosítása, egyebek mellett az ajánlati felhívásban található megkülönböztető műszaki, gazdasági vagy pénzügyi leírások, a szerződés dokumentumai vagy bármely egyéb, a pályázati eljáráshoz kapcsolódó dokumentum;
- (e) „elektronikus árverés” olyan iteratív folyamat, amelyben az ajánlattevők az új árakra, illetőleg az ajánlatnak a bírálati részszempontokhoz kapcsolódó egyes számszerűsíthető, az ártól különböző elemeire, vagy mindkettőre vonatkozóan kedvezőbb ajánlatot tesznek elektronikus úton, ami az ajánlatok rangsorolását vagy újbóli rangsorolását eredményezi;

- (f) „írásbeli, írásban”: bármely, szavakból vagy számjegyekből álló kifejezési forma, amely olvasható, reprodukálható és később közölhető. Tartalmazhat elektronikus úton továbbított és tárolt adatokat is;
- (g) „jogi személy” a 8.2. cikk (Fogalommeghatározások) b) pontjában meghatározottak szerint;
- (h) „uniós jogi személy” vagy „szingapúri jogi személy” a 8.2. cikk (Fogalommeghatározások) b) pontjában meghatározottak szerint;
- (i) „korlátozott körű tendereljárás”: olyan beszerzési módszer, amelynek keretében az ajánlatkérő kapcsolatba lép a választása szerinti ajánlattevővel vagy ajánlattevőkkel;
- (j) „helyben letelepedett”: az egyik Fél természetes vagy jogi személyei tulajdonában álló vagy általuk ellenőrzött, az egyik Fél területén letelepedett jogi személy.

Jogi személy:

- (i) a másik Fél természetes vagy jogi személyei „tulajdonában áll”, amennyiben az alaptőkéjének több mint 50 %-a a másik Fél személyeinek tulajdonában áll; és
- (ii) „ellenőrzését” a másik Fél természetes vagy jogi személyei végzik, ha ezek a személyek jogosultak az igazgatók többségét kinevezni vagy más módon jogilag irányítani tevékenységét;
- (k) „intézkedés”: az e megállapodás hatálya alá tartozó, beszerzéshez kapcsolódó bármilyen törvény, rendelet, eljárás, igazgatási iránymutatás vagy gyakorlat, vagy az ajánlatkérő bármilyen intézkedése;

- (l) „többszöri felhasználásra szánt jegyzék”: azon ajánlattevőket tartalmazó jegyzék, amelyekről az ajánlatkérő megállapította, hogy megfelelnek a jegyzékbe való felvétel feltételeinek, és amely jegyzéket az ajánlatkérő többször kíván felhasználni;
- (m) „szándékolt beszerzésről szóló értesítés”: az ajánlatkérő által közzétett értesítés, amelyben felhívják az érdekelt ajánlattevőket részvételi jelentkezés, ajánlat vagy mindkettő benyújtására;
- (n) „ellentételezés”: azok a feltételek vagy kötelezettségvállalások, amelyek ösztönzik a helyi fejlesztéseket vagy javítják valamelyik Fél fizetésimérleg-elszámolásait, mint például a belföldi tartalom alkalmazása, a technológia engedélyezése, beruházások, csereüzletek vagy hasonló intézkedések vagy követelmények;
- (o) „nyílt eljárás”: olyan beszerzési módszer, amelynek keretében valamennyi érdekelt ajánlattevő benyújthatja az ajánlatát;
- (p) „privatizált”: Szingapúr esetében olyan szerv, amely egy ajánlatkérőből vagy annak egy részéből állt össze, hogy a kereskedelmi megfontolásoknak megfelelően jogi személyként működjön az árubeszerzés során és amely már nem jogosult az államhatalom gyakorlására, jóllehet a kormánynak abban részesedése van, illetve annak igazgatótanácsába tagokat delegál.

Az egyértelműség kedvéért, amennyiben a kormánynak egy privatizált szervben részesedése van vagy annak igazgatótanácsába kormánytisztviselőt delegál, úgy a szerv a kereskedelmi megfontolásoknak megfelelően jogi személyként működik az árubeszerzés és szolgáltatások vásárlása során, például az áruk és szolgáltatások rendelkezésre állása, ára és minősége tekintetében, amennyiben a kormány vagy az ily módon kinevezett igazgatótanács közvetve vagy közvetlenül nem gyakorol hatást az igazgatótanács határozataira vagy nem irányítja azokat az áruk és szolgáltatások adott szerv általi beszerzéseit illetően;

- (q) „ajánlatkérő”: a 9-A., 9-B. és a 9-C. mellékletben foglaltak szerinti ajánlatkérő;
- (r) „minősített ajánlattevő”: olyan ajánlattevő, amelyet az ajánlatkérő a részvétel feltételeit teljesítő ajánlattevőként ismer el;
- (s) „felülvizsgált GPA”: a közbeszerzésekről szóló megállapodás (GPA) szövegére utal, amelyet a GPA XXIV. cikke (7) bekezdése szerint a tárgyalások eredményeiről szóló, 2012. március 30-i határozat módosított.
- (t) „meghívásos eljárás”: olyan beszerzési módszer, amelynek keretében az ajánlatkérő csak minősített ajánlattevőt kér fel ajánlat benyújtására;
- (u) a „szolgáltatások” eltérő rendelkezés hiányában a szolgáltatások magukban foglalják az építési szolgáltatásokat is;
- (v) olyan okmány, amelyet egy elismert testület fogadott el és hagyott jóvá általános és ismételt használatra; és amely árukra, szolgáltatásokra vagy kapcsolódó folyamatokra és gyártási módszerekre vonatkozó szabályokat, iránymutatásokat vagy jellemző ismertetőjegyeket határoz meg, amelyek teljesítése nem kötelező. Az okmány tartalmazhat valamely árura, szolgáltatásra, folyamatra vagy gyártási módszerre vonatkozó terminológiát, jeleket, csomagolási, jelölési vagy címkézési követelményeket, illetve vonatkozhat kizárólag ezekre;
- (w) „ajánlattevő”: adott esetben valamely Fél árukat vagy szolgáltatásokat nyújtó vagy nyújtani képes személye vagy személyeinek csoportja;

- (x) „műszaki leírás”: olyan ajánlattételi követelmény, amely:
- (i) meghatározza a közbeszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások tekintetében megkövetelt jellemzőket, ideértve a minőségre, a teljesítményre, a biztonságra és a méretekre vonatkozó jellemzőket, vagy az ilyen áruk előállításához vagy az ilyen szolgáltatások nyújtásához szükséges gyártási folyamatokra és módszerekre vonatkozó követelményeket; vagy
 - (ii) meghatározza az árura vagy szolgáltatásra alkalmazandó, a terminológiára, a jelekre, a csomagolásra, a jelölésre vagy a címkézésre vonatkozó követelményeket.

9.2. CIKK

Hatály és alkalmazási kör

E fejezet alkalmazása

1. E fejezet az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésre vonatkozó bármely intézkedésre vonatkozik, amelynek lefolytatása kizárólag vagy részben elektronikus úton történik.
2. E fejezet alkalmazásában az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzés kormányzati célú beszerzést jelent:
 - (a) amelynek tárgya olyan áruk, szolgáltatások vagy ezek bármilyen kombinációjának beszerzése:
 - (i) amelyek az egyes Felek vonatkozásában a 9-A.–9-G. melléletekben szerepelnek; és

- (ii) amelyek beszerzése nem kereskedelmi értékesítés vagy viszonteladás, vagy kereskedelmi értékesítésre vagy viszonteladásra szánt termékek gyártása vagy szállítása vagy szolgáltatások nyújtása céljából történik;
 - (b) bármely szerződéses módon, ideértve a vételt; haszonbérletet; bérletet vagy részletvásárlást, vételi opció kikötésével vagy anélkül; és a 9-I. mellékletben meghatározott köz- és magánszféra közötti partnerségi szerződések útján;
 - (c) amely vonatkozásában a (6)–(8) bekezdéssel összhangban becsült érték megegyezik vagy meghaladja a 9-A.–9-G. mellékletben meghatározott küszöbértéket a 9.6. cikkel (Értesítések) összhangban adott értesítés közzétételének időpontjában;
 - (d) amelyet az ajánlatkérő végez; és
 - (e) amely más módon nincs kizárva a (3) bekezdésben vagy valamely Fél 9-A.–9-G. mellékletében foglaltak alkalmazási köréből.
3. Kivéve, ha a 9-A. – 9-G. melléklet arról másként nem rendelkezik, e fejezet nem vonatkozik az alábbiakra:
- (a) földterület, meglévő épületek vagy ingatlanok, illetve az ezekhez fűződő jogok megvásárlása vagy bérlete;
 - (b) nem szerződéses megállapodások vagy bármilyen formájú támogatás, amelyet valamelyik Fél nyújt, beleértve az együttműködési megállapodásokat, támogatásokat, hiteleket, tőkeinjekciókat, garanciákat és pénzügyi ösztönzőket is;

- (c) pénzügyi vagy letéti szolgáltatások, szabályozott pénzügyi intézményekre irányuló felszámolási vagy vállalatvezetői szolgáltatások, illetve államadósság értékesítéséhez, visszaváltásához és elosztásához kapcsolódó szolgáltatások beszerzése vagy vásárlása, beleértve a hitelek és államkötvényeket, kincstárjegyeket és más értékpapírokat is;
- (d) állami hatóságokkal kötött munkaszerződések;
- (e) a következő beszerzések:
 - (i) közvetlenül nemzetközi segítségnyújtás céljából lefolytatott beszerzések, beleértve a fejlesztési segítyt is;
 - (ii) olyan nemzetközi megállapodás meghatározott eljárása vagy feltétele szerinti beszerzés, amely csapatok állomásoztatására, illetve amely egy projektnek az aláíró Felek általi közös megvalósítására irányul; vagy
 - (iii) egy nemzetközi szervezet meghatározott eljárása vagy feltétele, illetve nemzetközi támogatásokból, hitelekkel vagy más segítségnyújtásból finanszírozott eljárás vagy feltétel szerinti beszerzések, amennyiben az alkalmazandó eljárás vagy feltétel nem lenne összeegyeztethető ezzel a fejezettel.

4. Valamennyi Fél meghatározza az alábbi információkat a 9-A.–9-G. mellékletben:

- (a) a 9-A. mellékletben azon központi kormányzati szervek megnevezése, amelyek beszerzései e fejezet hatálya alá esnek;
- (b) a 9-B. mellékletben azon központi kormányzati szintnél alacsonyabb szintű szervek megnevezése, amelyek beszerzései e fejezet hatálya alá esnek;

- (c) a 9-C. mellékletben felsorolt összes egyéb szerv megnevezése, amelynek beszerzései e fejezet hatálya alá esnek;
- (d) a 9-D. mellékletben azon áruk megnevezése, amelyek e fejezet hatálya alá esnek;
- (e) a 9-E. mellékletben az építési szolgáltatások kivételével azok a szolgáltatások, amelyek e fejezet hatálya alá esnek;
- (f) a 9-F. mellékletben az e fejezet hatálya alá eső építési szolgáltatások; és
- (g) a 9-G. mellékletben bármely általános megjegyzés.

5. Amennyiben az ajánlatkérő az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzés meghatározott követelményeknek megfelelő lefolytatása során olyan, a Felekhez tartozó személyeket vesz igénybe, akik nem szerepelnek a 9-A.–9-C. mellékletben, az ilyen követelményekre értelemszerűen a 9.4. cikk (Általános elvek) alkalmazandó.

Értékelés

6. A beszerzés becsült értékének annak megállapítása céljából történő meghatározása során, hogy a beszerzés e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésnek minősül-e, az ajánlatkérő:
- (a) a beszerzést nem oszthatja fel részbeszerzésekre, és nem választhat ki vagy használhat a beszerzés becsült értékének meghatározására különleges értékelési módszert a végett, hogy a beszerzést teljes mértékben vagy részlegesen kivonja e fejezet alkalmazása alól; és
 - (b) a beszerzés becsült maximális összértékét annak teljes tartama alatt figyelembe veszi, akár egy, akár több ajánlattevőnek ítéltek oda, figyelemmel a díjazás valamennyi formájára, beleértve:

- (i) a prémiumokat, díjakat, jutalékokat és kamatokat is; és
- (ii) amennyiben a beszerzésben opcionális záradékok is szerepelhetnek, ezen opciók összértékét.

7. Amennyiben a beszerzésre vonatkozó egyedi követelmény több mint egy szerződés odaítélését, vagy a szerződés elkülönült részekben való odaítélést eredményezi (a továbbiakban: szakaszos közbeszerzés), a becsült maximális összérték számítása a következőkön alapul:

- (a) az ugyanolyan típusú áru vagy szolgáltatás tekintetében a megelőző tizenkét hónapban vagy a ajánlattevőnek előző pénzügyi évében odaítélt szakaszos közbeszerzések értéke, amennyiben lehetséges, kiigazítva, annak érdekében, hogy figyelembe vegyék a következő tizenkét hónap során beszerzendő áru vagy szolgáltatás mennyiségében vagy értékében előre láthatóan bekövetkező változásokat; vagy
- (b) az eredeti szerződés odaítélését vagy a ajánlatkérő pénzügyi évét követő tizenkét hónap során az ugyanolyan típusú áru vagy szolgáltatás tekintetében odaítélendő szakaszos közbeszerzések értéke.

8. Olyan, áruk vagy szolgáltatások bérletére, haszonbérletére, lízingjére vagy részletvételére irányuló beszerzés esetén, amelynél összértéket nem jelölnek meg, az értékelés alapja a következő:

- (a) határozott időre szóló szerződés esetén:
 - (i) amennyiben a szerződés tartama legfeljebb tizenkét hónap, a tartama alatti becsült összesített maximális érték; vagy

- (ii) amennyiben a szerződés tartama meghaladja a tizenkét hónapot, a becsült összesített maximális érték, beleértve bármilyen becsült maradványértéket;
- (b) határozatlan időre kötött szerződés esetén a becsült havi részlet 48-szorosa; és
- (c) amennyiben nem biztos, hogy a szerződés határozott időtartamra szól, úgy a b) pontot kell alkalmazni.

9.3. CIKK

Biztonság és általános kivételek

1. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az akadályozná a Feleket abban, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, vagy olyan információkat hozzanak nyilvánosságra, amelyeket szükségesnek tartanak a fegyver, lőszer vagy hadianyag beszerzésével vagy a nemzetbiztonság, illetve a honvédelem szempontjából nélkülözhetetlen beszerzésekkel kapcsolatos alapvető biztonsági érdekeik védelmében.
2. Figyelemmel arra a követelményre, hogy ilyen intézkedést nem szabad olyan módon alkalmazni, amely azonos körülmények fennállása esetén a Felek közötti önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést vagy a nemzetközi kereskedelem rejtett korlátozását jelenti, e fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az akadályozná a Feleket olyan intézkedés meghozatalában vagy végrehajtásában, amely:
 - (a) a közerkölcs, közrend vagy közbiztonság védelméhez szükséges;

- (b) az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelme;
- (c) a szellemi tulajdon oltalmához szükséges; vagy
- (d) fogyatékkal élők, jótékonyági intézmények vagy börtönmunka termékeire vagy szolgáltatásaira vonatkozik.

9.4. CIKK

Általános elvek

Nemzeti elbánás és megkülönböztetésmentesség

1. Az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésre vonatkozó bármely intézkedés tekintetében mindegyik Fél, beleértve az ajánlatkérőit is, a másik Fél áruit és szolgáltatásait, valamint a másik Fél ajánlattevőit azonnal és feltétel nélkül köteles legalább olyan kedvezményes elbánásban részesíteni, mint amilyenben a Fél, beleértve az ajánlatkérőit is, a hazai árukat, szolgáltatásokat és ajánlattevőket részesíti.
2. Az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzéssel kapcsolatos valamennyi intézkedés tekintetében valamelyik Fél, beleértve az ajánlatkérőit:
 - (a) külföldi érdekeltség vagy tulajdonjog mértéke alapján nem részesítheti kedvezőtlenebb elbánásban a másik Fél egy helyben letelepedett ajánlattevőjét egy másik, helyben letelepedett ajánlattevőnél; vagy

- (b) nem alkalmazhat hátrányos megkülönböztetést helyben letelepedett ajánlattevővel szemben azon az alapon, hogy egy bizonyos beszerzésben az általa ajánlott termékek vagy szolgáltatások a másik Fél termékei vagy szolgáltatásai.

Elektronikus eszközök alkalmazása

- 3. Amennyiben az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzést elektronikus úton folytatják le, az ajánlatkérő:
 - (a) biztosítja, hogy a beszerzést olyan információtechnológiai rendszerekkel és szoftverekkel bonyolítsák le, beleértve az információk hitelesítésével és titkosításával kapcsolatosakat is, amelyek általánosan elérhetők és együttműködtethetők más általánosan elérhető információtechnológiai rendszerekkel és szoftverekkel; és
 - (b) fenntartja azokat a rendszereket, amelyek biztosítják a részvételi jelentkezések és az ajánlatok sértetlenségét, ideértve a beérkezés idejének meghatározását, az ajánlat befogadását és a jogosulatlan hozzáférés megakadályozását.

A beszerzés lefolytatása

- 4. Az ajánlatkérő az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzést átlátható módon és pártatlanul folytatja le, amely
 - (a) összhangban áll e fejezettel, olyan módszereket alkalmaz, mint a nyílt eljárás, a meghívásos eljárás és a tárgyalásos eljárás;
 - (b) amivel elkerülhető az összeférhetetlenség és
 - (c) megelőzhető a korrump gyakorlat.

Származási szabályok

5. Az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzések céljából egyik Fél sem alkalmazhat a másik Féltől behozott vagy a másik Fél által szállított árukra vagy nyújtott szolgáltatásokra olyan származási szabályokat, amelyek eltérnek azoktól a származási szabályoktól, amelyeket a Fél ezzel egyidejűleg a rendes kereskedelmi forgalom során alkalmaz az ugyanezen Féltől származó ugyanezen áruk vagy szolgáltatások behozatalára vagy szállítására.

Ellentételezések

6. Az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzések céljából egyik Fél, beleértve az ajánlatkérőt, sem kérhet, vehet figyelembe, szabhat ki vagy hajthat végre ellentételezést.

Nem a beszerzésre vonatkozó intézkedések

7. Az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazható a vámokra, illetve az importra, vagy azzal összefüggésben kivetett díjakra, az ilyen vámok és díjak kivetésének módjaira, egyéb importszabályozásokra és formalitásokra, valamint a szolgáltatáskereskedelmet érintő olyan intézkedésekre, amelyek nem az e megállapodás hatálya alá tartozó kormányzati beszerzéseket szabályozó intézkedések.

9.5. CIKK

A beszerzési rendszerre vonatkozó információk

1. Minden Fél köteles:

- (a) haladéktalanul közzétenni az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésekre vonatkozó jogszabályban vagy rendeletben előírt, az értesítésekbe és az ajánlattételi dokumentációba hivatkozással belefoglalt jogszabályokat, rendeleteket, bírósági határozatokat, általánosan alkalmazandó igazgatási döntéseket, szokásos szerződéses záradékokat, valamint az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésekre vonatkozó eljárásokat, és ezek bármilyen módosítását, hivatalosan kijelölt, széles körben terjesztett és a nyilvánosság számára mindenkor hozzáférhető, elektronikus vagy nyomtatott médium útján; és
- (b) a másik Fél kérésére felvilágosítást nyújtani.

2. Valamennyi Fél felsorolja a 9-H. mellékletben:

- (a) azokat az elektronikus vagy nyomtatott médiumokat, amelyekben a Fél közzéteszi az (1) bekezdésben leírt információkat;
- (b) azokat az elektronikus vagy nyomtatott médiumokat, amelyekben a Fél közzéteszi a 9.6. cikkben (Értesítések), a 9.8. cikk (Az ajánlattevők minősítése) (8) bekezdésében és a 9.15. cikk (A beszerzési információk átláthatósága) (2) bekezdésében előírt értesítéseket.

3. Valamennyi Fél haladéktalanul értesíti a 16.2. cikk (Szakbizottságok) szerint létrehozott, a szolgáltatáskereskedelemmel, beruházásokkal és kormányzati beszerzésekkel foglalkozó bizottságot a Felekre vonatkozóan a 9-H. mellékletben felsorolt információk módosításáról.

9.6. CIKK

Értesítések

Szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény

1. Az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzések esetében az ajánlatkérő közzétesz egy szándékolt beszerzésről szóló értesítést, amely elektronikus úton, díjmentesen és egyetlen ponton át közvetlenül hozzáférhető, kivéve a 9.12. cikkben (Korlátozott körű tendereljárás) leírt körülményeket. A szándékolt beszerzésről szóló értesítés a nyilvánosság számára legalább az értesítésben feltüntetett határidő lejártáig hozzáférhető. A megfelelő elektronikus médiumot a Felek a 9-H. mellékletben sorolják fel.
2. Kivéve, ha ez a fejezet másként rendelkezik, a tervezett beszerzésről szóló értesítés az alábbiakat tartalmazza:
 - (a) az ajánlatkérő nevét és címét, valamint minden más információt, amely szükséges az intézménnyel való kapcsolatfelvételhez a beszerzéshez kapcsolódó összes lényeges dokumentum megszerzéséhez, valamint a dokumentáció árát és a fizetés módjait, amennyiben a dokumentáció nem térítésmentes;
 - (b) a beszerzés leírását, ideértve a beszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások jellegét és mennyiségét, illetve, ha a mennyiség nem ismert, a becsült mennyiséget;
 - (c) az időszakonként visszatérően kötött szerződések esetében, amennyiben lehetséges, a szándékolt beszerzésekről szóló értesítések közzétételének várható ütemezését;

- (d) valamennyi opció leírását;
- (e) az áruk szállítására vagy a szolgáltatások nyújtására meghatározott határidőt vagy a szerződés időtartamát;
- (f) az alkalmazandó beszerzési eljárás és annak meghatározása, hogy tartalmaz-e tárgyalást vagy elektronikus árverést;
- (g) adott esetben a részvételi jelentkezés benyújtására vonatkozó címet és határidőt;
- (h) az ajánlatok benyújtására vonatkozó címet és határidőt;
- (i) azon nyelv vagy nyelvek meghatározását, amelyen vagy amelyeken az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések benyújthatók/benyújtandók, amennyiben ez nem a hivatalos nyelve annak a Félnek, amelyikhez az ajánlatkérő tartozik;
- (j) az ajánlattevőkre vonatkozó részvételi feltételek felsorolását és rövid leírását, ideértve az ajánlattevők által ezzel kapcsolatban benyújtandó meghatározott dokumentumokra és igazolásokra vonatkozó követelményeket, hacsak ezeket a követelményeket nem tartalmazza az ajánlattételi dokumentáció, amelyet a szándékolt beszerzésről szóló hirdetménnyel egy időben bocsátanak az összes érdekelt ajánlattevő rendelkezésére;
- (k) azokban az esetekben, ahol az ajánlatkérő a 9.8. cikk (Az ajánlattevők minősítése) szerint korlátozott számú minősített ajánlattevőt szándékozik kiválasztani és felhívni ajánlat benyújtására, azoknak a kritériumoknak a meghatározását, amelyek alapján az ajánlattevők kiválasztása történik, és adott esetben azon ajánlattevők számának bármilyen korlátozását, akik ajánlatot nyújthatnak be; és

- (l) annak feltüntetését, hogy a szerződés a megállapodás hatálya alá tartozik-e.

Összefoglaló értesítés

3. Az ajánlatkérő a szándékolt beszerzés minden egyes esetére vonatkozóan a WTO egyik hivatalos nyelvén összefoglaló értesítést tesz közzé a szándékolt beszerzésről szóló értesítés közzétételével egy időben. Az értesítés legalább az alábbi információkat tartalmazza:

- (a) a beszerzés tárgyát;
- (b) az ajánlatok benyújtási határidejét, vagy adott esetben a beszerzésben való részvételi jelentkezés, vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelem benyújtásának valamint; és
- (c) az a cím, ahonnan beszerezhető a beszerzéshez kapcsolódó dokumentáció.

A tervezett beszerzésről szóló értesítés

4. Az ajánlatkérőket arra ösztönzik, hogy minden pénzügyi évben a lehető legkorábban a szándékolt beszerzésről szóló értesítés közzétételéhez használt egyetlen hozzáférési pont révén elektronikus úton tegyék közzé a jövőbeli beszerzési tervekről szóló értesítést (a továbbiakban: szándékolt beszerzésről szóló értesítés). Az értesítés tartalmazza a beszerzés tárgyát és a szándékolt beszerzésről szóló értesítés közzétételének tervezett időpontját.

5. A 9-B. vagy a 9-C. mellékletben szereplő ajánlatkérő a tervezett beszerzésről szóló értesítést felhasználhatja szándékolt beszerzésről szóló értesítésként, feltéve, hogy a (2) bekezdésben említett, lehető legtöbb már rendelkezésre álló információt tartalmazza, valamint egy nyilatkozatot, amelyben az érdekelt ajánlattevőknek jelezniük kell az ajánlatkérő felé ajánlattételi szándékukat.

9.7. CIKK

A részvétel feltételei

1. Az ajánlatkérő arra a szükséges mértékre korlátozza a valamely beszerzésben való részvétel feltételeit, amellyel biztosítható, hogy az ajánlattevő rendelkezik azokkal a jogi, kereskedelmi, műszaki és pénzügyi képességekkel, amelyekkel az adott beszerzés megvalósítható.
2. A részvétel feltételeinek meghatározása során az ajánlatkérő:
 - (a) a közbeszerzésben való részvételt nem köti ahhoz a feltételhez, amely szerint az ajánlattevőnek olyan ajánlattevőnek kell lennie, akinek valamely adott Fél ajánlatkérője korábban már odaítélt egy vagy több szerződést, illetve ahhoz a feltételhez, hogy az ajánlattevőnek valamely adott Fél területén korábban szerzett munkatapasztalatokkal kell rendelkeznie; és
 - (b) követelhet szakmai tapasztalatot, ha az szükséges a beszerzés követelményeinek teljesítéséhez.
3. Annak értékelése során, hogy az ajánlattevő megfelel-e a részvétel feltételeinek, az ajánlatkérő:

(a) értékeli az ajánlattevő pénzügyi, kereskedelmi és műszaki alkalmasságát az ajánlattevő által az ajánlatkérő szerinti Fél területén és azon kívül végzett üzleti tevékenységei alapján; és

(b) az értékelést azon feltételek alapján végzi, amelyeket előzetesen meghatározott az értesítésekben vagy az ajánlattételi dokumentációban.

4. Amennyiben igazoló okirat áll rendelkezésére, a Fél, beleértve az ajánlatkérőit is, kizárhatja a szállítót az alábbi okokból:

(a) csődeljárás;

(b) hamis adatok szolgáltatása;

(c) jelentős vagy ismétlődő hiányosságok korábbi szerződés vagy szerződések szerinti lényeges követelmény vagy kötelezettség teljesítésében;

(d) súlyos bűncselekményt megállapító bírósági ítéletek vagy szabálysértést megállapító egyéb ítéletek;

(e) szakmai kötelezettségszegés vagy mulasztás, amely hátrányosan érinti az ajánlattevő kereskedelmi feddhetetlenségét; vagy

(f) adófizetési kötelezettség nem teljesítése.

9.8. CIKK

Az ajánlattevők minősítése

Nyilvántartási rendszerek és minősítési eljárások

1. A Felek – ajánlatkérőiket is beleértve – működtethetik az ajánlattevők nyilvántartási rendszerét, amelynek keretében az érdekelt ajánlattevőknek regisztrálniuk kell és meg kell adniuk bizonyos információkat.
2. Valamennyi Fél biztosítja, hogy:
 - (a) ajánlatkérői erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy minimálisra csökkentsék a minősítési eljárásaik közötti különbségeket; és
 - (b) amennyiben ajánlatkérőik nyilvántartási rendszert tartanak fenn, az ajánlatkérők erőfeszítéseket tesznek a nyilvántartási rendszereik között fennálló különbségek minimálisra csökkentése érdekében.
3. A Felek – ajánlatkérőiket is beleértve – nem fogatosítanak vagy alkalmaznak nyilvántartási rendszert vagy minősítési eljárást azzal a szándékkal vagy eredménnyel, hogy szükségtelen akadályt állítsanak a másik Fél ajánlattevői elé a beszerzésében való részvételt illetően.

Meghívásos eljárás

4. Amennyiben az ajánlatkérő meghívásos eljárást kíván lefolytatni, köteles:

- (a) belefoglalni legalább a 9.6. cikk (Értesítések) (2) bekezdésének a), b), f), g), j), k) és l) pontjaiban meghatározott információkat a szándékolt beszerzésről szóló értesítésbe, és felhívni az ajánlattevőket részvételi jelentkezés benyújtására; és
- (b) az ajánlattételi határidő kezdetéig tájékoztatást nyújtani azon minősített ajánlattevőknek legalább a 9.6. cikk (Értesítések) (2) bekezdésének c), d), e), h) és i) pontjaiban meghatározott információkról, akiket a 9.10. cikk (Határidők) (3) bekezdésének b) pontjának megfelelően értesít.

5. Az ajánlatkérő lehetővé teszi valamennyi minősített ajánlattevő számára, hogy részt vegyen egy adott beszerzésben, hacsak az ajánlatkérő a szándékolt beszerzésről szóló értesítésben nem korlátozza azoknak az ajánlattevőknek a létszámát, akiknek engedélyezik ajánlat benyújtását, és nem állapítja meg a korlátozott létszámú ajánlattevők kiválasztásának szempontjait. Az ajánlat benyújtására engedéllyel rendelkező ajánlattevők számának mindenképpen elegendőnek kell lennie a verseny biztosításához anélkül, hogy befolyásolná a beszerzési rendszer működési hatékonyságát.

6. Amennyiben az ajánlattételi dokumentáció nyilvánosan nem hozzáférhető a (4) bekezdésben említett értesítés közzétételének időpontjától, az ajánlatkérő biztosítja, hogy ezeket a dokumentumokat valamennyi, az (5) bekezdéssel összhangban kiválasztott minősített ajánlattevőnek egyszerre bocsátja rendelkezésére.

Többszöri felhasználásra szánt jegyzékek

7. Az ajánlatkérők többszöri felhasználásra szánt jegyzéket tarthatnak fenn, feltéve, hogy az értesítést, amelyben felhívják az érdekelt ajánlattevőket, hogy kérelmezzék a jegyzékbe való felvételüket:

- (a) évente közzéteszik; és

- (b) amennyiben elektronikus úton teszik közzé, a 9-H. mellékletben felsorolt megfelelő médiában folyamatosan elérhetővé teszik.

8. A (7) bekezdésben előírt értesítés az alábbiakat tartalmazza:

- (a) azon áruk vagy szolgáltatások, illetve azok alosztályainak leírása, amelyekre vonatkozóan a listát felhasználhatják;
- (b) az ajánlattevők által a jegyzékbe való felvétel érdekében teljesítendő részvételi feltételeket és azokat a módszereket, amelyeket az ajánlatkérő annak ellenőrzésére használ fel, hogy az ajánlattevők megfelelnek-e a feltételeknek;
- (c) az ajánlatkérő nevét és címét, valamint az intézménnyel való kapcsolatfelvételhez és a jegyzékkel kapcsolatos valamennyi lényeges dokumentum megszerzéséhez szükséges más információkat;
- (d) a jegyzék érvényességi időtartamát, és megújításának vagy megszüntetésének módjait, illetve, ahol az érvényességi időt nem írják elő, annak a módszernek a megadását, amellyel értesítést küldenek a jegyzék használatának megszüntetéséről; és
- (e) annak feltüntetése, hogy a jegyzék felhasználható az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésre.

9. A (7) bekezdéstől függetlenül, ha egy többszöri felhasználásra szánt jegyzék legfeljebb három évig érvényes, az ajánlatkérőnek elegendő a (7) bekezdésben említett értesítést csak egy alkalommal, a jegyzék érvényességi időtartamának kezdetén közzétennie, feltéve, hogy az értesítésben:

- (a) meghatározták az érvényesség időtartamát, és hogy további értesítések nem kerülnek közzétételre; és

(b) az értesítést elektronikus úton teszik közzé, és érvényességének időtartamán belül folyamatosan rendelkezésre bocsátják.

10. Az ajánlatkérő lehetővé teszi az ajánlattevőknek a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételük bár mikori kérelmezését, és észszerűen rövid időn belül feltünteti a jegyzékben valamennyi minősített ajánlattevőt.

11. Amennyiben a többszöri felhasználásra szánt jegyzékben nem szereplő ajánlattevő a 9.10. cikk (Határidők) (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül arra irányuló kérelmet terjeszt elő, hogy részt kíván venni a többszöri felhasználásra szánt jegyzéken alapuló beszerzésben, és benyújt minden előírt dokumentumot, úgy az ajánlatkérő megvizsgálja a kérelmet. Az ajánlatkérő nem zárhatja ki az ajánlattevőt a mérlegelésből azon az alapon, hogy nem rendelkezett elegendő idővel arra, hogy megvizsgálja a kérelmet, kivéve, ha kivételes esetekben, a beszerzés bonyolultsága miatt az ajánlatkérő nem képes elvégezni a kérelem vizsgálatát az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidőn belül.

9-C. melléklet Szervek

12. A 9-C. mellékletben szereplő ajánlatkérő felhasználhatja szándékolt beszerzésről szóló értesítésként azt az értesítést, amely alapján az érdekelt ajánlattevők kérelmezhetik a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételüket, feltéve, hogy:

(a) az értesítést a (7) bekezdéssel összhangban tették közzé, és tartalmazza a (8) bekezdésben foglalt információt, valamint a lehető legtöbb rendelkezésre álló információt a 9.6. cikk (Értesítések) (2) bekezdésében előírt információból, és egy arról szóló nyilatkozatot, hogy az értesítés a szándékolt beszerzésről szóló értesítésnek minősül, vagy hogy a többszöri felhasználásra szánt jegyzéken szereplő ajánlattevők a többszöri felhasználásra szánt jegyzékhez tartozó beszerzésekről további értesítéseket kapnak; és

- (b) az ajánlatkérő haladéktalanul rendelkezésére bocsátja az adott beszerzésben való részvételi szándékukat kifejező ajánlattevők számára azokat az információkat, amelyek alapján az ajánlattevők dönthetnek arról, hogy részt kívánnak-e venni a beszerzésben, ideértve a 9.6. cikk (Értesítések) (2) bekezdésében előírt összes információt, amennyiben ez az információ rendelkezésre áll.

13. Az 9-C. mellékletben szereplő ajánlatkérő lehetővé teheti egy ajánlattevőnek, aki a (10) bekezdéssel összhangban kérte a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételét, hogy részt vehessen egy adott beszerzésben, amennyiben az ajánlatkérő számára elegendő idő áll rendelkezésre annak megvizsgálására, hogy az ajánlattevő teljesíti-e a részvétel feltételeit.

Az ajánlatkérő határozataira vonatkozó információk

14. Az ajánlatkérő haladéktalanul tájékoztatja a részvételi jelentkezést vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelmet benyújtó ajánlattevőt az ajánlatkérő által a jelentkezéssel vagy a kérelemmel kapcsolatban meghozott döntésről.

15. Abban az esetben, amikor az ajánlatkérő elutasítja az ajánlattevő minősítési kérelmét vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelmét, visszavonja a ajánlattevő minősítését, vagy leveszi az ajánlattevőt a többszöri felhasználásra szánt jegyzékből, az ajánlatkérő erről haladéktalanul értesíti az ajánlattevőt és az ajánlattevő kérésére haladéktalanul írásos indoklást küld döntéséről.

9.9. CIKK

Műszaki előírások és ajánlattételi dokumentáció

Műszaki előírások

1. Az ajánlatkérő nem készít, nem fogad el vagy nem alkalmaz műszaki előírásokat, vagy nem ír elő megfelelőségértékelési eljárásokat azzal a szándékkal vagy eredménnyel, hogy szükségtelen akadályt állítson a nemzetközi kereskedelem útjába.
2. A beszerzendő árukra és szolgáltatásokra vonatkozó műszaki előírások rögzítésekor az ajánlatkérő adott esetben:
 - (a) a tervezési és leíró jellemzők helyett inkább a teljesítmény- és funkcionális követelmények tekintetében határozza meg a műszaki előírásokat; és
 - (b) a műszaki előírásokat nemzetközi szabványokra alapozza, amennyiben ilyenek léteznek; illetve ezek hiányában a nemzeti műszaki előírásokra, elismert nemzeti szabályzatokra vagy építési kódexekre.
3. Amennyiben a műszaki előírás tervezési vagy leíró jellemzőket tartalmaz, az ajánlatkérő adott esetben a „vagy ezzel egyenértékű” szavaknak az ajánlattételi dokumentációban való szerepeltetésével köteles jelezni, hogy figyelembe veszi azokat az árubeszerzésre vagy szolgáltatás megrendelésére irányuló ajánlatokat, amelyek bizonyíthatóan teljesítik a beszerzés követelményeit.

4. Az ajánlatkérő nem írhat elő olyan műszaki előírásokat, amelyek bizonyos védjegyet vagy kereskedelmi nevet, szabadalmat, szerzői jogot, formatervet, típust, konkrét származást, gyártót vagy szállítót követelnek meg, vagy ezekre hivatkoznak, kivéve, ha a beszerzési követelményeknek nincs más kellően pontos és érthető leírási módja, és feltéve, hogy ezekben az esetekben az ajánlatkérő az ajánlattételi dokumentációban a „vagy ezzel egyenértékű” szavakat szerepelteti.
5. Az ajánlatkérő kiírója nem kér vagy fogad el egy adott beszerzésre vonatkozó műszaki előírások előkészítése vagy elfogadása során felhasználható tanácsot olyan személytől, aki üzletileg érdekelt lehet a beszerzésben, oly módon, hogy a verseny akadályozását okozhatja.
6. Az egyértelműség kedvéért a Felek, ideértve azok ajánlatkérőit, e cikkel összhangban elkészíthetnek, elfogadhatnak vagy alkalmazhatnak olyan műszaki előírásokat, amelyek a természeti erőforrások megőrzésére vagy a környezetvédelem előmozdítására irányulnak.
7. Amennyiben az ajánlatkérők környezetvédelmi jellemzőket állapítanak meg a (2) bekezdés a) pontjában említett teljesítmény, illetve funkcionális követelmények tekintetében, használhatják az Unión belül meglévő ökocímkék vagy a Szingapúrban meglévő zöld címkék által meghatározott részletes leírásokat, vagy szükség esetén azok egy részét, feltéve, hogy:
- (a) ezek a leírások megfelelőek a szerződés tárgyát képező árubeszerzés vagy szolgáltatás jellemzőinek meghatározására;
 - (b) a címke követelményeit tudományos adatok alapján állapítják meg; és

- (c) a leírások valamennyi érdekelt fél számára hozzáférhetők.

Ajánlattételi dokumentáció

8. Az ajánlatkérőnek az ajánlattevők rendelkezésére kell bocsátania az ajánlattételi dokumentációt, amely tartalmazza az összes olyan információt, ami szükséges az ajánlattevők számára az ajánlatok elkészítéséhez és benyújtásához. Kivéve, ha a szándékolt beszerzésről szóló értesítésben már megadták, az ilyen dokumentációnak tartalmaznia kell az alábbiak teljes körű ismertetését:

- (a) beszerzés leírását, ideértve a beszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások jellegét és mennyiségét, illetve, ha a mennyiség nem ismert, a becsült mennyiséget és minden más teljesítendő követelményt, ideértve a műszaki leírást, a megfelelőségértékelési igazolást, a terveket, a rajzokat és utasításokat tartalmazó anyagokat;
- (b) az ajánlattevőkre vonatkozó részvételi feltételeket, ideértve az ajánlattevők által a részvételi feltételekkel kapcsolatban megküldendő információk és dokumentumok listáját;
- (c) az ajánlattevő által a szerződés odaítélésekor figyelembe vett összes bírálati szempontot, és az ilyen szempontok relatív jelentőségét, kivéve azokat az eseteket, ahol az ár az egyetlen szempont;
- (d) azokban az esetekben, ahol az ajánlatkérő elektronikus eszközökkel folytatja le a beszerzést, a hitelesítéssel és titkosítással kapcsolatos valamennyi követelményt vagy az információ elektronikus úton történő benyújtásához kapcsolódó más követelményeket;

- (e) amennyiben az ajánlatkérő elektronikus árverést alkalmaz, azoknak a szabályoknak az ismertetését, ideértve az ajánlatnak a bírálati szempontok szerinti tartalmi elemeinek a meghatározását is, amelyek alapján az árverést lefolytatják;
- (f) amennyiben az ajánlatokat nyilvánosan bontják fel, az ajánlatok felbontásának dátumát, időpontját és helyét, valamint adott esetben az ajánlatok felbontásánál jelenlétre jogosultakat;
- (g) minden más feltétel, ideértve a fizetési feltételeket és az ajánlatok benyújtási módjainak bármilyen meghatározását, pl. a nyomtatott formában vagy elektronikus úton történő benyújtást; és
- (h) az áruk szállítására vagy a szolgáltatások nyújtására meghatározott határidőket.

9. A beszerzés tárgyát képező áruk és szolgáltatások szállítási határidejének megállapításakor az ajánlatkérő figyelembe vesz olyan tényezőket, mint a beszerzés összetett volta, a tervezett alvállalkozás mértéke és a gyártáshoz, az áru kitárolásához és a szállítási helyszínektől történő szállításához vagy a szolgáltatások nyújtásához reálisan szükséges idő.

10. Az ajánlatkérők környezetvédelmi jellemzőket állapíthatnak meg egy beszerzés teljesítménye tekintetében, feltéve, ha azok összhangban állnak az e fejezettel létrehozott szabályokkal és megjelennek a szándékolt beszerzésről szóló értesítésben vagy egy másik, szándékolt beszerzésről szóló értesítésként használt értesítésben¹, illetve ajánlattételi dokumentációban.

¹ E cikk (10), (11) és (13) bekezdésének és a 9.11. cikk (Tárgyalások) (2) bekezdésének alkalmazásában „a szándékolt beszerzésről szóló értesítésként használt másik értesítés” a 9.6. cikk (Értesítések) (5) bekezdésének hatálya alá tartozó tervezett beszerzésről szóló értesítést és a 9.8. cikk (Az ajánlattevők minősítése) (12) bekezdésének hatálya alá tartozó, többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelem benyújtására vonatkozó értesítést jelent.

11. A szándékolt beszerzésről szóló értesítésben vagy a szándékolt beszerzésről szóló értesítésként használt másik értesítésben, illetve a pályázati dokumentációban megadott értékelési kritériumok többek között az ár és egyéb költségtényezők, a minőség, a műszaki érték, a környezeti jellemzők és a szállítási feltételek.

12. Az ajánlatkérő haladéktalanul:

- (a) rendelkezésre bocsátja az ajánlattételi dokumentációt annak biztosítása érdekében, hogy az érdekelt ajánlattevők elegendő időt kapjanak az ajánlatok benyújtására;
- (b) kérésre az érdekelt ajánlattevők rendelkezésére bocsátja az ajánlattételi dokumentációt; és
- (c) választ ad az érdekelt vagy részt vevő ajánlattevők minden indokolt információkérésére, feltéve, hogy az ilyen információ szolgáltatása nem jelent az ajánlattevő számára a többi ajánlattevővel szemben versenyelőnyt.

Módosítások

13. Amennyiben az ajánlatkérő a szerződés odaítélését megelőzően megváltoztatja a szándékolt beszerzésekről szóló értesítésben vagy a szándékolt beszerzésekről szóló értesítésként használt másik értesítésben, illetve a részt vevő ajánlattevők rendelkezésére bocsátott ajánlattételi dokumentációban meghatározott szempontokat vagy követelményeket, vagy módosítja, illetve újból közzéteszi a értesítést vagy az ajánlattételi dokumentációt, az ajánlatkérő köteles írásban megküldeni az összes ilyen módosítást vagy a módosított vagy újból közzétett értesítést vagy az ajánlattételi dokumentációt:

- (a) a módosítás vagy újbóli közzététel időpontjában részt vevő valamennyi ajánlattevő részére, amennyiben ezen ajánlattevők ismertek az ajánlatkérő előtt, és minden további esetben az eredeti információ rendelkezésre bocsátásával azonos módon; és
- (b) megfelelő időben, biztosítva az ajánlattevők számára, hogy adott esetben módosíthassák és ismét benyújthassák ajánlataikat.

9.10. CIKK

Határidők

Általános megjegyzések

1. Az ajánlatkérőnek saját észszerű szükségleteivel összhangban elegendő időt kell biztosítania az ajánlattevők számára, hogy elkészíthessék és benyújthassák részvételi jelentkezéseiket és ajánlataikat, az olyan tényezők figyelembevételével, mint:

- (a) a beszerzés jellege és összetettsége;
- (b) alvállalkozók bevonásának várható mértéke; és
- (c) az ajánlatok külföldről, illetve belföldről történő eljuttatásához általában szükséges idő az olyan esetekben, amikor nem kerül sor elektronikus eszközök használatára.

Ezek a határidők, beleértve a határidők meghosszabbítását is, valamennyi érdekelt vagy résztvevő szállító esetében azonosak.

Határidők

2. A meghívásos eljárást alkalmazó ajánlatkérő megállapítja, hogy a részvételi jelentkezések benyújtásának határideje elvileg nem lehet a szándékolt beszerzésről szóló értesítés közzétételének napjától számított huszonöt napnál rövidebb. Amennyiben az ajánlatkérő által megfelelően indokolt sürgősség miatt ez a határidő nem lenne betartható, a határidő tíz napnál nem rövidebb időtartamra rövidíthető.
3. A (4), (5), (7) és (8) bekezdésben foglaltak kivételével az ajánlatkérő az ajánlattételi határidőt negyven napnál nem rövidebb időtartamban határozza meg:
 - (a) nyílt eljárás esetében a szándékolt beszerzésről szóló értesítés megküldésének napjától számítva; vagy
 - (b) meghívásos eljárás esetében attól a naptól számítva, hogy az ajánlatkérő megküldte az ajánlattevőknek az ajánlattételi felhívást, attól függetlenül, hogy alkalmaz-e többszöri felhasználásra szánt jegyzéket vagy sem.
4. Az ajánlatkérő lerövidítheti a (3) bekezdésben meghatározott ajánlattételi határidőt tíz napnál nem rövidebb időtartamra, amennyiben:

- (a) az ajánlatkérő a 9.6. cikk (Értesítések) (4) bekezdése szerint tervezett beszerzésről szóló értesítést tett közzé a szándékolt beszerzésről szóló értesítés feladásának napját legalább negyven nappal és legfeljebb tizenkét hónappal megelőzően, és a tervezett beszerzésről szóló értesítés tartalmazza a következőket:
- (i) a beszerzés leírását;
 - (ii) az ajánlatok vagy a részvételi kérelmek benyújtásának várható határidejét;
 - (iii) annak jelzését, hogy az érdekelt ajánlattevőknek az ajánlatkérő felé jelezniük kell a beszerzésben való részvételi szándékukat;
 - (iv) az a cím, amelyen keresztül a beszerzéssel kapcsolatos dokumentumok beszerezhetők; és
 - (v) a 9.6. cikk (Értesítések) (2) bekezdése szerint előírt, a szándékolt beszerzésekről szóló értesítéshez rendelkezésre álló információkat;
- (b) az ajánlatkérő a visszatérő jellegű beszerzések esetében a szándékolt beszerzésről szóló értesítésben jelzi, hogy a későbbi értesítésekben szereplő ajánlattételi határidőket e bekezdés alapján határozza meg; vagy
- (c) az ajánlatkérő által megfelelően indokolt sürgősség miatt a (3) bekezdésnek megfelelően megállapított ajánlattételi határidő nem tartható be.

5. Az ajánlatkérő a következő feltételek fennállása esetén feltételenként öt nappal lerövidítheti a (3) bekezdésben meghatározott ajánlattételi határidőt:

- (a) a szándékolt beszerzésről szóló értesítés közzététele elektronikus úton történik;
- (b) az összes dokumentációt elektronikus úton bocsátják rendelkezésre a szándékolt beszerzésről szóló értesítés közzétételének napjától; és
- (c) az ajánlatkérő az ajánlatokat elektronikus úton kaphatja meg.

6. Az (5) bekezdés (4) bekezdéssel összefüggésben történő alkalmazása semmiképpen sem eredményezheti a (3) bekezdésben meghatározott ajánlattételi határidőnek a szándékolt beszerzésről szóló értesítés közzétételének napjától számított tíz napnál rövidebb időtartamra történő lerövidítését.

7. Az e cikkben foglalt rendelkezéstől eltérően abban az esetben, amikor az ajánlatkérő kereskedelmi árukat vagy szolgáltatásokat szerez be, illetve azok kombinációit, a (3) bekezdésben meghatározott ajánlattételi határidőt lerövidítheti tizenhárom napnál nem rövidebb időtartamra, feltéve, hogy az ajánlatkérő elektronikus úton egy időben teszi közzé a szándékolt beszerzésről szóló értesítést és a teljes ajánlattételi dokumentációt. Ezenkívül, ha az ajánlatkérő a kereskedelmi árukra vagy szolgáltatásokra benyújtott ajánlatokat elektronikus úton fogadja, a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott határidőt lerövidítheti tíz napnál nem rövidebb időtartamra.

8. Amennyiben a 9-B. vagy 9-C. melléklet szerinti ajánlatkérő kiválasztotta az összes minősített ajánlattevőt, vagy korlátozott számú ajánlattevőt választott ki, az ajánlattételi határidőt az ajánlatkérő és a kiválasztott ajánlattevők közös megegyezésével határozhatják meg. Megegyezés hiányában az időtartam nem lehet tíz napnál rövidebb.

9.11. CIKK

Tárgyalások

1. A Felek a következő esetekben írhatják elő az ajánlatkérők számára, hogy tárgyalások révén folytassanak le beszerzéseket:
 - (a) amennyiben az ajánlatkérő kifejezte tárgyalások folytatására irányuló szándékát a 9.6. cikk (Értesítések) (2) bekezdésében előírtak szerint a tervezett beszerzésről szóló értesítésben; vagy
 - (b) ha az értékelésből az állapítható meg, hogy egyetlen ajánlatot sem lehet nyilvánvalóan legkedvezőbbnek minősíteni a tervezett beszerzésről szóló értesítésekben vagy a pályázati dokumentációkban meghatározott egyedi értékelési kritériumok alapján.
2. Az ajánlatkérő:
 - (a) biztosítja, hogy a tárgyalásokon részt vevő szállítók elutasítására a tervezett beszerzésről szóló értesítésben vagy a tervezett beszerzésről szóló értesítésként használt másik értesítésben vagy a pályázati dokumentációban megadott értékelési kritériumoknak megfelelően kerüljön sor; és
 - (b) a tárgyalások lezárásakor minden versenyben maradó, részt vevő ajánlattevőnek biztosít egy közös határidőt új vagy módosított ajánlat benyújtására.

9.12. CIKK

Korlátozott körű tendereljárás

1. Feltéve, hogy az ajánlatkérő az ajánlattevők közötti verseny elkerülése érdekében nem alkalmazza ezt a rendelkezést vagy nem oly módon teszi azt, hogy a másik Fél ajánlattevőivel szemben hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, illetve védelmezi a belföldi ajánlattevőket, úgy az ajánlatkérő választhatja a korlátozott körű tendereljárás folytatását és azt is, hogy nem alkalmazza a 9.6. cikket (Értesítések), a 9.7. cikket (A részvétel feltételei), a 9.8. cikket (Az ajánlattevők minősítése), a 9.9. cikk (Műszaki leírások és ajánlattételi dokumentáció) (8)–(13) bekezdését, a 9.10. cikket (Határidők), a 9.11. cikket (Tárgyalások), a 9.13. cikket (Elektronikus árverések) és a 9.14. cikket (Az ajánlatok kezelése és a szerződések odaítélése), kizárólag a következő körülmények valamelyike esetén:

(a) amennyiben:

- (i) nem nyújtottak be ajánlatot, vagy egy ajánlattevő sem nyújtott be részvételi jelentkezést;
- (ii) a benyújtott ajánlatok egyike sem felel meg az ajánlattételi dokumentációban meghatározott alapvető követelményeknek;
- (iii) egyik ajánlattevő sem felelt meg a részvétel feltételeinek; vagy
- (iv) a benyújtott ajánlatok összejátszáson alapultak;

feltéve, hogy az ajánlattételi dokumentáció előírásait nem módosítják lényegesen.

- (b) amennyiben az árukat vagy szolgáltatásokat csak egy bizonyos ajánlattevő szállíthatja vagy nyújthatja, és nem létezik reális alternatíva vagy nem léteznek helyettesítő áruk vagy szolgáltatások a következő okok bármelyikére vonatkozóan:
 - (i) a megrendelés egy műalkotásra szól;
 - (ii) szabadalmak, szerzői jogok vagy más kizárólagos jogok védelme miatt; vagy
 - (iii) a verseny műszaki okokra visszavezethető hiánya miatt;
- (c) az árut szállító vagy a szolgáltatást nyújtó eredeti nyertes ajánlattevő általi olyan kiegészítő szállítások esetén, amelyek nem képezték az eredeti beszerzés részét, ahol az ilyen pótlólagos áruk és szolgáltatások szállítójának megváltoztatása:
 - (i) nem történhet meg gazdasági vagy olyan műszaki okokból, mint a meglévő berendezésekkel, szoftverekkel, szolgáltatásokkal vagy az eredeti beszerzés folyamán beszerzett felszerelésekkel való felcserélhetőség vagy kölcsönös átjárhatóság követelményei; és
 - (ii) jelentős kényelmetlenséget vagy jelentős mértékű párhuzamos költségeket okozna az ajánlatkérő számára;
- (d) amennyiben feltétlenül szükséges, ha az ajánlatkérő által előre nem látható események által előidézett rendkívüli sürgősségi okokból az árukat vagy szolgáltatásokat nyílt vagy meghívásos eljárással nem lehet időben beszerezni;
- (e) árupiacon vásárolt áruk esetében;

- (f) ha egy ajánlatkérő olyan prototípusokat vagy első árut, illetve szolgáltatást vásárol, amelyet egyedi kutatási, kísérleti, tanulmányi vagy eredeti fejlesztési szerződés keretében vagy céljából az ajánlatkérő kérésére fejlesztettek ki; Az első termék vagy szolgáltatás eredeti kifejlesztése magában foglalhat korlátozott mértékű gyártást vagy szolgáltatásnyújtást annak érdekében, hogy felölelje a helyszínen végzett vizsgálat eredményeit, és kimutatható legyen, hogy a termék vagy szolgáltatás alkalmas a minőségi szabványok szempontjából elfogadható mennyiségben történő gyártásra vagy szolgáltatás nyújtására, de nem tartalmaz mennyiségi előállítás vagy szolgáltatásnyújtást a piacképesség megalapozására, illetve a kutatási és fejlesztési költségek fedezésére;
- (g) rendkívül előnyös feltételekkel lebonyolított vásárlások esetében, amely feltételek csak nagyon rövid ideig állnak fenn szokatlan értékesítések esetén, mint például a felszámolás, vagyonfelügyelő általi vagy csőd miatti értékesítések, tehát nem a rendszeres szállítóktól történő szokásos vásárlások esetében; és
- (h) amennyiben egy szerződést a tervpályázat győztesének ítélnék oda, feltéve, ha:
 - (i) a verseny megszervezésére az e fejezet alapelveivel összhangban álló módon került sor, különösen a szándékolt beszerzésről szóló értesítés közzétételével kapcsolatban; és
 - (ii) a résztvevőket független bírálóbizottság bírálja el a tervpályázati szerződések nyertesének történő odaítélés céljából.

2. Az ajánlatkérő írásos jelentést készít minden egyes, az (1) bekezdés alapján odaítélt szerződésről. A jelentés tartalmazza az ajánlatkérő nevét, a beszerzett áruk vagy szolgáltatások értékét és fajtáját, valamint az (1) bekezdésben leírt körülményeket és feltételeket feltüntető nyilatkozatot, amely igazolta a tárgyalásos eljárás alkalmazását.

9.13. CIKK

Elektronikus árverések

Amennyiben az ajánlatkérő elektronikus árverés útján szándékozik az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzést lefolytatni, az ajánlatkérőnek az elektronikus árverés megkezdése előtt minden egyes résztvevő rendelkezésére kell bocsátania a következőket:

- (a) az automatikus értékelési módszert, beleértve a matematikai formulát, amely az ajánlattételi dokumentációban meghatározott bírálati szempontokra épül és az árverés során az ajánlatok automatikus rangsorolására vagy újbóli rangsorolására használják fel;
- (b) az ajánlat elemei bármilyen első értékelésének eredményeit, amennyiben a szerződést a legelőnyösebb ajánlat alapján ítélik oda; és
- (c) az árverés lefolytatásához kapcsolódó bármilyen más vonatkozó információt.

9.14. CIKK

Az ajánlatok kezelése és a szerződések odaítélése

Az ajánlatok kezelése

1. Az ajánlatkérő valamennyi ajánlatot olyan eljárások keretében fogadja, bontja fel és kezeli, amelyek biztosítják a beszerzési eljárás tisztességességét és pártatlanságát, valamint az ajánlatok bizalmasságát.

2. Az ajánlatkérő nem büntetheti azokat az ajánlattevőket, akiknek ajánlatai a benyújtási határidő után érkeznek be, amennyiben a késedelem kizárólag az ajánlatkérő mulasztásából ered.
3. Ha az ajánlatkérő az ajánlatok felbontása és a szerződés odaítélése között valamely ajánlattevőnek lehetőséget nyújt nem szándékolt formai hibák javítására, az ajánlatkérőnek ugyanezt a lehetőséget kell biztosítania az összes ajánlattevőnek.

A szerződések odaítélése

4. Ahhoz, hogy az odaítélésről dönthessenek, az ajánlatot írásban kell benyújtani, és a felbontás időpontjában meg kell felelnie az értesítésekben, illetve az ajánlattételi dokumentációban meghatározott alapvető követelményeknek, és a részvételi feltételeknek eleget tevő ajánlattevőtől kell származnia.
5. Hacsak az ajánlatkérő meg nem állapítja, hogy a szerződés odaítélése nem szolgálja a közérdeket, az ajánlatkérő a szerződést annak az ajánlattevőnek ítéli oda, amelyről megállapította, hogy alkalmas a szerződés feltételeinek teljesítésére, és annak az ajánlattevőnek, amely kizárólag az értesítésekben és az ajánlattételi dokumentációban meghatározott bírálati szempontok alapján a következőt nyújtotta be:
 - (a) a legelőnyösebb ajánlatot; vagy
 - (b) ha az ár volt az egyetlen szempont: a legalacsonyabb árat.

6. Ha az ajánlatkérőhöz a többi benyújtott ajánlathoz képest kirívóan alacsony árat tartalmazó ajánlat érkezik, kérheti az ajánlattevőtől annak bizonyítását, hogy az megfelel a részvétel feltételeinek és alkalmas a szerződés feltételeinek teljesítésére és/vagy az ár figyelembe veszi-e támogatások odaítélését is.

7. Amennyiben az ajánlatkérő megállapítja, hogy az ajánlatban szereplő ellenszolgáltatás értéke azért kirívóan alacsony, mert a szolgáltató támogatáshoz jutott, az ajánlatot pusztán ezen az alapon csak akkor utasíthatja el, ha a szolgáltatóval konzultált, és az utóbbi az ajánlatkérő által megállapított kellő időn belül nem tudja bizonyítani, hogy a kérdéses támogatás odaítélése az e megállapodásban meghatározott támogatásokhoz kapcsolódó szabályoknak megfelelően történt-e.

8. Az ajánlatkérő nem élhet opciókkal, nem állhat el a beszerzéstől vagy nem módosíthat odaítélt szerződéseket olyan módon, amely az e fejezet szerinti kötelezettségek megkerülését szolgálja.

9.15. CIKK

A közbeszerzési információk átláthatósága

Az ajánlattevőknek nyújtott információk

1. Az ajánlatkérő haladéktalanul tájékoztatja a részt vevő ajánlattevőket a szerződés odaítéléséről szóló döntéséről, és ezt a tájékoztatást az ajánlattevő kérésére írásban is megadja. A 9.16. cikk (Az információk közzététele) (2) és (3) bekezdésére figyelemmel az ajánlatkérő kérésre indokolást küld az elutasított ajánlattevőnek, amelyben ismerteti az ajánlat elutasításának okait és a nyertes ajánlattevő ajánlatának relatív előnyeit.

A szerződések odaítéléséről szóló információk közzététele

2. Az e fejezet hatálya alá tartozó minden egyes szerződés odaítélése után legkésőbb hetvenkét nappal az ajánlatkérő a 9-H. mellékletben felsorolt megfelelő nyomtatott vagy elektronikus médiumban értesítést köteles közzétenni. Amennyiben az ajánlatkérő csak elektronikus médiát használ, az információnak egy észszerű időtartamig könnyen hozzáférhetőnek kell lennie. Az értesítésnek legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- (a) a beszerzett áruk vagy szolgáltatások leírása;
- (b) az ajánlatkérő neve és címe;
- (c) a nyertes ajánlattevő neve és címe;
- (d) a nyertes ajánlat értéke, illetve a szerződés odaítélésénél figyelembe vett legmagasabb és legalacsonyabb értékű ajánlat;
- (e) az odaítélés dátuma; és
- (f) az alkalmazott beszerzési módszer típusa, és azon esetekben, amikor a korlátozott körű tendereljárás alkalmazása a 9.12. cikk (Korlátozott körű tendereljárás) szerint történt, az ilyen eljárás alkalmazását indokoló körülmények leírása.

A dokumentáció, jelentések fenntartása és elektronikus nyomonkövethetőség

3. Minden ajánlatkérő a szerződés odaítélésének időpontjától számított legalább három évig megőrzi:

- (a) a dokumentáció és az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésekre vonatkozó ajánlati eljárásokról és a szerződések odaítéléséről szóló jelentéseket, a 9.12. cikk (Korlátozott körű tendereljárás) szerint előírt jelentéseket is beleértve; és
- (b) azokat az adatokat, amelyek biztosítják az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzések elektronikus úton történő megfelelő nyomonkövethetőségét.

A statisztika összegyűjtése és jelentés készítése

4. A Felek megállapodnak abban, hogy az e fejezet hatálya alá tartozó beszerzésre vonatkozóan rendelkezésre álló és összehasonlítható statisztikai adatokról tájékoztatják a másik Felet.

9.16. CIKK

Az információk közzététele

Információszoigáztatás a Felek számára

1. Valamely Fél kérésére a másik Fél haladéktalanul rendelkezésre bocsátja az annak megállapításához szükséges összes információt, hogy a beszerzést tisztességesen, pártatlanul és e fejezettel összhangban folytatták-e le, ideértve a nyertes ajánlat jellemzőiről és relatív előnyeiről szóló információkat is. Azokban az esetekben, ahol az ilyen információ nyilvánosságra hozatala sértené a jövőbeni ajánlatok közötti versenyt, az a Fél, akihez az információ beérkezik, nem adja azt tovább egyik ajánlattevőnek sem. Az információ csak az információt nyújtó Féllel folytatott konzultációt követően és annak beleegyezésével hozható nyilvánosságra.

Az információk felfedésének tilalma

2. E fejezet bármely más rendelkezése ellenére a Felek, ideértve az ajánlatkérőket, nem bocsátanak az ajánlattevők rendelkezésére olyan információkat, amelyek sérthetik az ajánlattevők közötti tisztességes versenyt.

3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az kötelezné a Feleket, ideértve azok ajánlatkérőit, hatóságait és felülvizsgálati testületeit bizalmas információk nyilvánosságra hozatalára, amennyiben a nyilvánosságra hozatal:

- (a) akadályozná a jogérvényesítést;
- (b) sértheti az ajánlattevők közötti tisztességes versenyt;

- (c) sértené egyes személyek jogos üzleti érdekeit, ideértve a szellemi tulajdon védelmét; vagy
- (d) más módon ellentétes lenne a közérdekkel.

9.17. CIKK

Hazai jogorvoslati eljárások

1. Mindegyik Félnek biztosítania kell a gyors, hatékony, átlátható és megkülönböztetéstől mentes igazgatási vagy bírósági felülvizsgálati eljárásokat, amelyeken keresztül az ajánlattevő:

- (a) az e fejezetben foglaltak megsértésével kapcsolatban; vagy
 - (b) ha az ajánlattevőnek nem áll jogában a Fél belföldi törvényei alapján, hogy közvetlenül kifogást emeljen az e fejezetben foglaltak megsértésével kapcsolatban, az egyik Fél által az e fejezet végrehajtására hozott intézkedéseknek való megfelelés elmulasztásával kapcsolatban,
- kifogást emelhet olyan, az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzéssel összefüggésben, amelyben az ajánlattevő érdekelt, vagy érdekelt volt. A Felek mindenképpen biztosítják, hogy a felülvizsgálati testület – az ajánlattevők kifogásai esetén – megvizsgálhatja a megfelelő ajánlatkérőik által arra vonatkozóan hozott határozataikat, hogy egy bizonyos beszerzés az e fejezet hatálya alá tartozó beszerzés alá esik-e.

Az eljárási szabályokat valamennyi kifogásra vonatkozóan írásba kell foglalni és elektronikus úton és/vagy nyomtatott médium útján általánosan hozzáférhetővé kell tenni.

2. Abban az esetben, amikor egy ajánlattevő olyan, az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzéssel összefüggésben, amelyben érdekelt, vagy érdekelt volt, tesz panaszt az (1) bekezdésben meghatározott jogsértéssel vagy mulasztással kapcsolatban, az érintett Félnek ösztönöznie kell az ajánlatkérőt és az ajánlattevőt arra, hogy konzultáció keretében keressenek megoldást a panaszra. Az ajánlatkérőnek az ilyen panaszokat pártatlanul és időben kell megvizsgálnia olyan módon, hogy az ne érintse az ajánlattevő részvételét a jelenleg zajló vagy a jövőbeni beszerzésekben, vagy az ahhoz való jogát, hogy jogorvoslással éljen igazgatási vagy bírósági felülvizsgálati eljárás keretében.
3. Minden ajánlattevőnek elegendő időt biztosítanak a kifogás elkészítésére és benyújtására, amely semmiképp sem lehet tíz napnál rövidebb attól a naptól számítva, amelyen a kifogás alapja ismertté vált, vagy észszerűen ismertté kellett válnia az ajánlattevő előtt.
4. Mindegyik Fél meghatároz vagy kijelöl legalább egy pártatlan közigazgatási vagy bírói hatóságot, amely független az ajánlatkérőtől, hogy átvegye és felülvizsgálja az ajánlattevőnek a megállapodás hatálya alá tartozó beszerzés összefüggésében felmerült kifogásait.
5. Abban az esetben, ha először a (4) bekezdésben említett hatóságtól különböző testület vizsgálja felül a kifogást, a Félnek biztosítania kell, hogy az ajánlattevő fellebbezéssel fordulhasson az eredeti határozat ellen egy pártatlan igazgatási vagy bírói hatósághoz, mely független attól az ajánlatkérőtől, amelynek beszerzése a kifogás tárgyát képezi.

6. Valamennyi Fél gondoskodik arról, hogy a felülvizsgálati testület – amely nem bíróság – vagy bírósági felülvizsgálat alatt áll, vagy olyan eljárási garanciákkal rendelkezik, amelyek biztosítják a következőket:

- (a) az ajánlatkérő írásban válaszol a kifogásra, és a felülvizsgálati testület rendelkezésére bocsátja az összes vonatkozó dokumentumot;
- (b) az eljárás résztvevőit (a továbbiakban: a résztvevők) megilleti az a jog, hogy a felülvizsgálati testület kifogással kapcsolatos határozathozatala előtt meghallgassák őket;
- (c) a résztvevőket megilleti a jog, hogy képviseltethessék magukat és segítséget vehessenek igénybe;
- (d) a résztvevőknek biztosítani kell, hogy részt vehessenek az egész eljárásban;
- (e) a résztvevőknek jogában áll kérni, hogy az eljárások nyilvánosak legyenek és tanúkat idézhessenek be; és
- (f) a felülvizsgálati testület a határozatokat vagy ajánlásokat időben, írásba foglalva és minden egyes határozatot vagy ajánlást megindokolva biztosítja.

7. Mindegyik Félnek a következőket biztosító eljárásokat kell elfogadnia vagy fenntartania:

- (a) azonnali átmeneti intézkedések, amelyek biztosítják az ajánlattevő számára a beszerzésben való részvétel lehetőségét. Az ilyen átmeneti intézkedések a beszerzési eljárás felfüggesztését eredményezhetik. Az eljárások lehetővé tehetik az érintett érdekek – a közérdeket is beleértve – szempontjából túlnyomóan hátrányos következmények figyelembevételét annak eldöntésekor, hogy szükséges-e az említett intézkedések alkalmazása. Az intézkedés mellőzését írásban kell indokolni; és

- (b) ha a felülvizsgálati testület megállapította az (1) bekezdésben említett jogsértést vagy mulasztást, úgy korrekciós intézkedést vagy kártalanítást határozhat meg, amely kiterjedhet vagy az ajánlat elkészítésének költségeire, vagy a kifogással kapcsolatos költségekre. Tervpályázat nyertesének odaítélt szerződések esetén a Felek meghatározhatják, hogy korrekciós intézkedés nem áll rendelkezésre.

9.18. CIKK

Az alkalmazási kör módosítása és kiigazítása

A javasolt módosításról szóló értesítés

1. Az egyik Fél köteles értesíteni a másik Felet a javasolt kiigazításról, az ajánlatkérő egyik mellékletből egy másikba való áthelyezéséről, egy ajánlatkérő visszavonásáról vagy a 9-A.–9-I. mellékletek egyéb módosításáról (a továbbiakban: módosítás).
2. Az ajánlatkérőnek az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzések feletti kormányzati ellenőrzés vagy befolyás tényleges megszűnése miatti, a 9-A.–9-G. mellékletekből való javasolt visszavonására vonatkozóan a módosítást javasló Fél (a továbbiakban: módosító Fél) feltünteti az értesítési bizonyítékok között, hogy ténylegesen megszűnt a szóban forgó kormányzati ellenőrzés vagy befolyás. A 9-C. mellékletben felsorolt ajánlatkérőknek az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzései feletti kormányzati ellenőrzés vagy befolyás ténylegesen megszűntnek minősül, amennyiben:
 - (a) az Unió esetében az ajánlatkérő versenyszerű tevékenységet folytat; és

- (b) Szingapúr esetében az ajánlatkérő szervet privatizálták.

Amennyiben ténylegesen megszűnik az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzések feletti kormányzati ellenőrzés vagy befolyás, a másik Fél nem jogosult kompenzációs kiigazításra.

3. Bármely egyéb javasolt módosítás tekintetében a módosító Fél feltünteti az értesítésben az e fejezetben előírt alkalmazási körben bekövetkezett változás valószínű következményeire vonatkozó információkat. Amennyiben a módosító Fél az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzést nem érintő kis jelentőségű kiegészítést, vagy teljesen formai jellegű technikai helyesbítést javasol, úgy e módosításokról legalább két évente értesítést küld.

A kifogás kapcsán felmerülő probléma megoldása

4. A módosító Fél általi értesítésre vonatkozóan a másik Fél (a továbbiakban: a kifogással élő Fél) által emelt kifogás esetén a Felek kétoldali konzultációk, szükség esetén a 16.2. cikk (Szakbizottságok) szerint létrehozott, a szolgáltatáskereskedelemmel, beruházásokkal és kormányzati beszerzésekkel foglalkozó bizottságban folytatott konzultációk révén igyekeznek a kifogás tárgyát képező problémát megoldani. E konzultációk során a Felek mérlegelik:

- (a) a (2) bekezdés szerinti értesítés esetében az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzések feletti kormányzati ellenőrzés vagy befolyás tényleges megszűnésével kapcsolatos bizonyítékokat;
- (b) az arra vonatkozó bizonyítékokat, hogy a javasolt módosítás nem érinti az alkalmazási kört a (3) bekezdés szerinti értesítés esetében; és

- (c) az (1) bekezdés szerinti értesített módosításokból eredően a kompenzációs kiigazítások szükségességével és azok szintjével kapcsolatos bármely kérelmeket. A jogok és kötelezettségek egyensúlyának és az e fejezetben meghatározott, kölcsönös megállapodás tárgyát képező alkalmazási kör összehasonlítható szintjének fenntartása céljából a kiigazítások vagy az alkalmazási kör módosító Fél általi kompenzációs kibővítéséből vagy az azonos alkalmazási kör kifogással élő Fél általi visszavonásából állhatnak.

5. Amennyiben a kifogással élő Fél a (4) bekezdés szerinti kétoldalú konzultációkat követően úgy véli, hogy az alábbi szituációk egyike vagy azok közül több is fennáll:

- (a) a (4) bekezdés a) pontja esetében az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzések feletti kormányzati ellenőrzés vagy befolyás nem szűnt meg ténylegesen;
- (b) a (4) bekezdés b) pontja esetében a módosítás nem felel meg a (3) bekezdésben foglalt kritériumoknak és az hatás gyakorol az alkalmazási körre, és a kompenzációs kiigazításoknak is vonatkozniuk kell a módosításra; vagy
- (c) a (4) bekezdés c) pontja esetében a Felek közötti konzultáció során javasolt kompenzációs kiigazítások nem felelnek meg a kölcsönös megállapodás tárgyát képező összehasonlítható szintű alkalmazási kör fenntartásához,

úgy a Felek hivatkozhatnak a tizennegyedik fejezet (Vitarendezés) szerinti vitarendezési mechanizmusra.

Végrehajtás

6. A javasolt módosítás csak akkor lép hatályba, amennyiben:

- (a) a másik Fél a javasolt módosításokról szóló értesítések időpontjától számított negyvenöt napon belül nem nyújtott be a módosító Félnek írásbeli kifogást a javasolt módosítás ellen;
- (b) a kifogással élő Fél értesítette a módosító Felet a kifogás visszavonásáról;
- (c) a Felek a (4) bekezdés szerinti megfelelő konzultációkat követően megállapodásra jutottak; vagy
- (d) a kifogás tárgyát képező problémát az (5) bekezdés szerinti vitarendezési mechanizmus révén megoldották.

9.19. CIKK

A bizottság feladatai

A Felek a 16.2. cikk (Szakbizottságok) értelmében létrehozott, a szolgáltatáskereskedelemmel, beruházásokkal és kormányzati beszerzésekkel foglalkozó bizottságban:

- (a) elfogadhatják a 9.15. cikk (A beszerzési információk átláthatósága) (4) bekezdése szerinti statisztikai adatok jelentésének módjait;
- (b) felülvizsgálhatják az alkalmazási kört érintő módosításokról szóló, folyamatban lévő értesítéseket és jóváhagyhatják a 9-A–9-C. mellékletben foglalt ajánlatkérők jegyzékének aktualizálását;
- (c) jóváhagyhatják az alkalmazási kört érintő módosításokból eredő kompenzációs kiigazításokat;

- (d) kérésre átdolgozhatják azokat az indikatív kritériumokat, amelyek egy ajánlatkérőnek az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzése feletti kormányzati ellenőrzés vagy befolyás tényleges megszűnését bizonyítják;
- (e) elfogadhatnak kritériumokat az alkalmazási kör kompenzációs kiigazítási szintjére vonatkozó határozatokkal kapcsolatban;
- (f) megvizsgálhatják a kormányzati beszerzésekkel kapcsolatos, valamely Fél által a bizottság elé utalt kérdéseket;
- (g) információt cserélhetnek a kormányzati beszerzési lehetőségekre vonatkozóan, ideértve a központi szint alatti beszerzési szinteket is, valamennyi Fél tekintetében; és
- (h) megvitathatják az e fejezet alkalmazásával kapcsolatos bármely egyéb kérdéseket.

A Felek a 16.2. cikk (Szakbizottságok) szerint létrehozott, a szolgáltatáskereskedelemmel, beruházásokkal és kormányzati beszerzésekkel foglalkozó bizottságban határozatot hozhatnak az a)–h) pontok alkalmazásában foglaltaknak megfelelően.

9.20. CIKK

A közbeszerzésről szóló megállapodás (GPA) rendelkezéseinek kiigazításai

Amennyiben a felülvizsgált GPA-t egy másik megállapodás módosítja vagy annak helyébe lép, a Felek a 16.2. cikk (Szakbizottságok) szerint létrehozott, a szolgáltatáskereskedelemmel, beruházásokkal és kormányzati beszerzésekkel foglalkozó bizottság határozatával szükség szerint módosítják e fejezetet.

TIZEDIK FEJEZET

SZELLEMI TULAJDON

10.1. CIKK

Célkitűzések

1. E fejezet célkitűzései a következők:
 - (a) az innovatív és kreatív termékek előállításának és kereskedelmi forgalomba hozatalának elősegítése, valamint a szolgáltatásnyújtás a Felek között; és
 - (b) a kereskedelemből és a beruházásokból származó előnyök fokozása a szellemi tulajdon-jogok oltalmának megfelelő és hatékony szintje révén, valamint az e jogok hatékony érvényesítésére irányuló intézkedések meghozatala.
2. A TRIPS-megállapodás I. részében, különösen a 7. cikkben (Célkitűzések) és a 8. cikkben (Alapelvek) meghatározott célkitűzések és alapelvek értelemszerűen vonatkoznak e fejezetre.

A. SZAKASZ

ALAPELVEK

10.2. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. A Felek emlékeztetnek a szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos nemzetközi szerződések, köztük a TRIPS-megállapodás és az 1883. március 20-án elfogadott, 1967. július 15-én Stockholmban átdolgozott, az ipari tulajdon oltalmáról szóló párizsi egyezmény (a továbbiakban: párizsi egyezmény) szerinti kötelezettségekre. E fejezet rendelkezései kiegészítik a Feleknek a szellemi tulajdon tekintetében a TRIPS-megállapodás és azon egyéb nemzetközi szerződések szerinti jogait és kötelezettségeit, amelyeknek mindketten részes felei.
2. E fejezet alkalmazásában a „szellemitulajdon-jogok” a következőket testesítik meg:
 - (a) a TRIPS-megállapodás II. részének 1–7. szakasza alá tartozó szellemitulajdon-jogok valamennyi kategóriája:
 - (i) szerzői jogok és szomszédos jogok;
 - (ii) szabadalmak¹;

¹ Az Unió esetében e fejezet alkalmazásában a „szabadalmak” tartalmazzák a kiegészítő oltalmi tanúsítványokból eredő jogokat.

- (iii) védjegyek;
 - (iv) formatervezési minták;
 - (v) integrált áramkörök topográfiája;
 - (vi) földrajzi árujelzők;
 - (vii) a nyilvánosságra nem hozott adatok védelme; és
- (b) növényfajta-oltalmi jogok.

10.3. CIKK

Jogkimerülés

A Felek szabadon létrehozhatják a szellemi tulajdon-jogok kimerülésére vonatkozó saját rendszerüket, a TRIPS-megállapodás rendelkezései alapján.

B. SZAKASZ

A SZELLEMITULAJDON-JOGOKRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

A. ALSZAKASZ

SZERZŐI JOGOK ÉS SZOMSZÉDOS JOGOK

10.4. CIKK

A biztosított védelem

A Felek eleget tesznek az 1886. szeptember 9-én elfogadott, legutóbb 1971. július 24-én Párizsban módosított irodalmi és művészeti művek védelméről szóló berni egyezményben, az 1996. december 20-án Genfben elfogadott, szerzői jogokról szóló WIPO-szerződésben, az 1996. december 20-án Genfben elfogadott, előadásokról és hangfelvételekről szóló WIPO-szerződésben és a TRIPS-megállapodásban foglalt jogokat és kötelezettségeket¹. A Felek az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelméről szóló római egyezménynek (Róma, 1961. október 26.) megfelelően biztosítják az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelmét.

¹ A 10.6. cikk (A hangfelvételek előállítói) sérelme nélkül a Felek elismerik, hogy e nemzetközi megállapodásokra történő hivatkozások a Felek által ezzel kapcsolatban megfogalmazott fenntartásoktól függenek.

10.5. CIKK

Az oltalom időtartama

1. Valamennyi Fél úgy rendelkezik, hogy ha a mű védelmének időtartamát a szerző életének alapján kell kiszámítani, akkor ez az időszak nem lehet rövidebb a szerző életénél, és a halálát követő 70 év eltelténél.
2. Amennyiben egy művön fennálló szerzői jog több szerzőtársat illet, az (1) bekezdésben meghatározott védelmi időt az utoljára elhunyt szerző halálától kell számítani.
3. A filmművészeti alkotásokra¹ vonatkozó oltalom időtartama a szerző engedélyével végzett nyilvánosságra hozataltól számított legalább hetven év, az ilyen mű elkészítésétől számított legalább ötven éven belül engedélyezett nyilvánosságra hozatal hiányában a mű elkészítésétől számított legalább hetven év².
4. A hangfelvételekre vonatkozó jogok oltalmi időtartama nem lehet rövidebb a hangfelvételek előállításától számított ötven évnél, ha azonban a hangfelvételt ezen időszakon belül jogszerűen nyilvánosságra hozzák, az említett jogok az első jogszerű nyilvánosságra hozatal időpontját követő hetven év elteltével szűnnek meg.

¹ Az Unió esetében a „filmművészeti alkotások” kifejezés az audiovizuális művekre is kiterjed.
² Az Unió esetében az oltalom időtartama a belső jogszabályai szerint szerzőként utolsóként kinevezett személy halála után hetven év múlva jár le, amely időtartam semmiképp sem lehet rövidebb a 10.5. cikk (Az oltalom időtartama) (3) bekezdése szerint nyújtott minimális oltalmi időtartamnál.

5. A műsorsugárzásra vonatkozó jogok oltalmi időtartama nem lehet rövidebb az első sugárzástól vagy a műsor előállításától számított ötven évnél.
6. Az ebben a cikkben foglalt védelmi időket az azokat megalapozó eseményt követő év januárjának első napjától kell számítani.

10.6. CIKK

A hangfelvételek előállítói

Valamennyi Fél biztosítja a hangfelvételek¹ előadói és előállítói számára az egyszeri méltányos díjazás jogát, ha a hangfelvételt kereskedelmi célból teszik közzé, vagy az ilyen hangfelvétel megjelenítését vezeték nélküli sugárzás céljára vagy a nyilvánossághoz történő bármely közvetítésre használják^{2, 3}

¹ A „hangfelvétel előállítója” az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely egy előadás hangjainak vagy más hangoknak, illetve hangok megjelenítésének az első rögzítését kezdeményezi, és az ezzel kapcsolatos felelősséget viseli.

² „Nyilvános előadás” egy hangfelvétel vonatkozásában: a hangfelvételen rögzített hangoknak vagy a hangok leképezésének a nyilvánosság számára hallhatóvá tételének bármely módja.

³ Szingapúr az e cikkekben foglalt kötelezettségeket az e megállapodás hatálybalépését követő két éven belül hajtja végre teljes mértékben.

10.7. CIKK

Viszonteladási jogok

A Felek megállapodnak abban, hogy megosztják nézeteiket és információikat a művészek viszonteladási jogaira vonatkozó gyakorlatok és politikák tekintetében.

10.8. CIKK

Együtműködés a szerzői jogok kollektív kezelése terén

A Felek törekednek arra, hogy előmozdítsák a megfelelő közös jogkezelő szervezeteik közötti párbeszédet és együttműködést abból a célból, hogy biztosítsák a könnyebb hozzáférést és tartalomszolgáltatást a Felek területei között, valamint biztosítsák a művek és a szerzői jog által védett más anyagok használatáért fizetendő jogdíjak átutalását.

10.9. CIKK

A technológiai intézkedések védelme

1. A Felek megfelelő jogi védelmet és hatékony jogorvoslatot biztosítanak a szerzők, előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók számára a műveikkel, előadásaikkal és hangfelvételeikkel összefüggő jogaik gyakorlásával kapcsolatban alkalmazott, valamint az ezen művekkel, előadásokkal és hangfelvételekkel összefüggő – az érintett szerzők, előadóművészek és hangfelvétel-előállítók engedélye nélküli, illetve a jogszabály által meg nem engedett – tevékenységek korlátozása érdekében alkalmazott hatékony technológiai intézkedések¹ kijátszása ellen².

¹ E cikk alkalmazásában a „technológiai intézkedés” minden olyan technológia, eszköz vagy alkatrész, amely rendes működése során alapvetően arra szolgál, hogy a Felek nemzeti jogszabályaiban előírtaknak megfelelően a művek, előadások és hangfelvételek tekintetében megelőzze, illetve korlátozza a szerzők, előadóművészek és hangfelvétel-előállítók engedélye nélküli tevékenységeket. A technológiai intézkedés – a Felek nemzeti jogszabályaiban foglalt szerzői, illetve szomszédos jogok alkalmazási körének sérelme nélkül – akkor minősül hatékonnak, ha a jogi védelem alatt álló művek, előadások, illetve hangfelvételek felhasználását a szerzők, előadóművészek vagy hangfelvétel-előállítók valamely hozzáférés-ellenőrzési vagy védelmet nyújtó eljárással, mint például kódolással, titkosítással vagy másolatkészítést ellenőrző mechanizmus útján ellenőrzik, amely a védelem célját megvalósítja.

² E fejezet egyetlen rendelkezése sem írja elő, hogy Szingapúr korlátozza olyan eszköz behozatalát vagy belföldi értékesítését, amely nem tesz hatékonná egy olyan technológiai intézkedést, amelynek egyetlen célja a filmek legális másolására vonatkozó piaci szegmentáció ellenőrzése, és egyébként nemzeti jogát nem sérti.

2. A Felek az (1) bekezdésben említett megfelelő jogi védelem és hatékony jogorvoslat biztosítása érdekében legalább az alábbiak ellen nyújtanak védelmet:

(a) nemzeti joguk által előírt mértékben:

(i) valamely hatékony technológiai intézkedés tudatosan vagy az elvárható gondosság mellőzésével történő jogosulatlan kijátszása; és

(ii) valamely hatékony műszaki intézkedés kijátszásával valamely eszköz vagy termék, többek között számítógépes program vagy szolgáltatás piaci értékesítése; és

(b) olyan eszköz vagy termék, többek között számítógépes program gyártása, behozatala vagy terjesztése, valamint olyan szolgáltatás nyújtása:

(i) amelyet elsősorban valamely hatékony technológiai intézkedés kijátszása céljából terveztek vagy állítottak elő; vagy

(ii) amely a hatékony technológiai intézkedés kijátszásán kívül számottevő gazdasági céllal nem rendelkezik¹.

¹ E cikk (1) és (2) bekezdésének végrehajtása során a Felek nem kötelesek előírni, hogy a szórakoztatóelektronikai, távközlési vagy számítástechnikai termékek alkatrészeinek és tartozékainak tervezése, illetve tervezése és kiválasztása jelentse a megoldást az egyes technológiai intézkedésekre, feltéve, hogy a termék egyébként nem sérti az e bekezdésekben foglalt intézkedések végrehajtását.

3. A megfelelő jogi védelem és hatékony jogorvoslat (1) bekezdés szerinti biztosítása céljából a Felek elfogadhatnak vagy fenntarthatnak megfelelő korlátozásokat vagy kivételeket az (1) és (2) bekezdést végrehajtó intézkedések alól. Az (1) és (2) bekezdésekben előírt kötelezettségek nem érintik a szerzői jogokkal vagy szomszédos jogokkal összefüggő, a Felek nemzeti jogszabályaiban foglalt jogokat, korlátozásokat, kivételeket vagy oltalmakat.

10.10. CIKK

A jogkezelési információk védelme

1. A Felek az elektronikus jogkezelési adatok védelme¹ érdekében megfelelő jogi védelmet és hatékony jogorvoslatot biztosítanak az alábbi cselekmények bármelyikét tudatosan jogosulatlanul végző személyekkel szemben, akik tudatában vannak annak, vagy – polgári jogorvoslat esetén – az elvárható gondosság elve alapján tudatában kellene lenniük, hogy e cselekményükkel más szerzői jogok vagy szomszédos jogok megsértésére indítanak, illetve ilyen jog megsértését teszik lehetővé, könnyítik meg vagy leplezik: E cselekmények a következők:

¹ E cikk alkalmazásában a „jogkezelési információ”:

- (a) azon információk, amelyek azonosítják a művet, az előadást vagy a hangfelvételt; a mű szerzőjét, az előadóművészt vagy a hangfelvétel-előállítót; illetőleg a művel, az előadással vagy a hangfelvétellel kapcsolatos bármilyen jog tulajdonosát;
- (b) minden olyan információ, amely a mű, az előadás vagy a hangfelvétel felhasználásának feltételeiről tájékoztat; vagy
- (c) az a) és b) pontban foglalt információt leképező bármely szám vagy kód, amennyiben a fenti információs tételek bármelyike egy mű, előadás vagy hangfelvétel másolatához társul, illetve a mű vagy előadás vagy hangfelvétel közönséghez történő közvetítésével kapcsolatban jelenik meg.

- (a) elektronikus jogkezelési információ eltávolítása vagy megváltoztatása;
- (b) művek, előadások vagy hangfelvételek másolatainak terjesztése, terjesztés céljából történő behozatala, sugárzása, közzététele, továbbá a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétele annak ismeretében, hogy azokról az elektronikus jogkezelési adatot engedély nélkül eltávolították vagy megváltoztatták.

2. A megfelelő jogi védelem és hatékony jogorvoslat (1) bekezdés szerinti biztosítása céljából a Felek elfogadhatnak vagy fenntarthatnak megfelelő korlátozásokat vagy kivételeket az (1) bekezdést végrehajtó intézkedések alól. Az (1) bekezdésben előírt kötelezettségek nem érintik a szerzői jogokkal vagy szomszédos jogokkal összefüggő, a Felek nemzeti jogszabályaiban foglalt jogokat, korlátozásokat, kivételeket vagy oltalmakat.

10.11. CIKK

Kivételek és korlátozások

A Felek kizárólag olyan különös esetekben állapíthatnak meg korlátozásokat vagy kivételeket a 10.6. cikkben (A hangfelvételek előállítói) foglalt jogokkal kapcsolatban, amelyek nem ütköznek a mű vagy más tárgy rendes hasznosításával, és indokolatlanul nem károsítják a jogosultak jogos érdekeit.

B. ALSZAKASZ

VÉDJEGYEK

10.12. CIKK

Nemzetközi megállapodások

Valamennyi Fél minden tőle telhetőt megtesz az 1994. október 27-én Genfben elfogadott Védjegyjogi Szerződésnek és a 2006. március 27-én Szingapúrban elfogadott Szingapúri Védjegyjogi Szerződésnek való megfelelés érdekében¹.

10.13. CIKK

Lajstromozási eljárás

A Felek a védjegyek lajstromozásának olyan rendszerét hozzák létre, amelyben a megfelelő védjegyhatóság írásban megindokolja a védjegy lajstromozásának esetleges elutasítását. A kérelmező lehetőséget kap arra, hogy ezen elutasítás ellen bírói hatóság előtt fellebbezzon. Valamennyi Fél bevezeti harmadik felek számára a védjegykérelmek kifogásolásának lehetőségét. Valamennyi Fél nyilvánosan hozzáférhető elektronikus adatbázist hoz létre a védjegykérelmek és a lajstromozott védjegyek tekintetében.

¹ Szingapúr a Szingapúri Védjegyjogi Szerződés részes fele, az Unió pedig minden tőle telhető észszerű erőfeszítést megtesz a Szingapúri Védjegyjogi Szerződéshez való csatlakozás megkönnyítése érdekében.

10.14. CIKK

Közismert védjegyek

A Felek a TRIPS-megállapodással összhangban oltalmazzák a közismert védjegyeket. Annak megállapítása során, hogy egy védjegy közismert védjegynek minősül-e, a Felek fontolóra veszik az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Uniós Egyezmény Közgyűlésének és a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) Közgyűlésének a WIPO-tagállamok közgyűléseinek harmincnegyedik ülésorozata (1999. szeptember 20–29.) keretében elfogadott „A közismert védjegyek oltalmával kapcsolatos rendelkezésekre vonatkozó közös ajánlásait”.

10.15. CIKK

Kivételek a védjegyek által biztosított jogok alól

Mindkét Fél köteles:

- (a) a védjegyoltalom hatálya alóli korlátozott kivételként rendelkezni a leíró jellegű kifejezések¹ méltányos használatáról; és
- (b) egyéb korlátozott kivételekről rendelkezni,

feltéve, ha e kivételek figyelembe veszik a védjegytulajdonosok és harmadik felek jogos érdekeit.

¹ A leíró jellegű kifejezések méltányos használata magában foglalja azon jel használatát, hogy feltüntethető legyen az áruk és szolgáltatások földrajzi eredete, és hogy e használat összhangban van-e az üzleti tisztesség követelményeivel.

C. ALSZAKASZ

FÖLDRAJZI ÁRUJELZŐK¹

10.16. CIKK

Hatály

1. A C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) a Felek területéről származó borokra, szeszes italokra, mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre vonatkozó földrajzi árujelző elismerésére vagy védelmére alkalmazandó.
2. A Fél másik Fél által védelemben részesítendő földrajzi árujelzői csak akkor tartoznak a C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) hatálya alá, ha azokat származási országukban elismerték és azokat földrajzi árujelzőnek nyilvánították.

¹ E fejezet alkalmazásában a „földrajzi árujelző” valamely Fél területének, egy régiójának vagy helységének a neve, amelyet az e helyről származó olyan termék megjelölésére használnak, amelynek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője lényegileg ennek a földrajzi származásnak tulajdonítható.

A földrajzi árujelzők védelmének rendszere

1. A Felek e megállapodás hatálybalépését követően területükön létrehozzák a földrajzi árujelzők nyilvántartási és védelmi rendszereit a borok, szeszes italok, mezőgazdasági termékek és élelmiszerek megfelelőnek ítélt kategóriának vonatkozásában.
2. Az (1) bekezdésben említett rendszerek az alábbi elemeket tartalmazzák:
 - (a) belföldi nyilvántartás;
 - (b) igazgatási folyamat annak ellenőrzésére, hogy a (2) bekezdés a) pontjában említett belföldi nyilvántartásba bevezetett vagy bevezetendő földrajzi árujelzők egy árut az egyik Fél területéről, vagy a Fél területének egy régiójából, illetve helységéből származóként azonosítanak, amelynek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője lényegileg ennek a földrajzi származásnak tulajdonítható;
 - (c) kifogásolási eljárás, amely lehetővé teszi a harmadik felek jogos érdekeinek figyelembevételét; és
 - (d) olyan jogi eszközök, amelyek lehetővé teszik a (2) bekezdés a) pontjában említett belföldi nyilvántartásba felvett bejegyzések helyesbítését és törlését, amelyek figyelembe veszik a harmadik felek és a szóban forgó nyilvántartásba vett földrajzi árujelzők jogosultjainak jogos érdekeit.

3. A Felek – amint a gyakorlatban kivitelezhető – a 10-A. mellékletben felsorolt nevekre vonatkozóan a földrajzi árujelzők védelmére irányuló eljárások¹ lezárultát követően 10-A összeülnek, hogy elfogadják a 16.1. cikkben (Kereskedelmi Bizottság) említett Kereskedelmi Bizottság határozatát valamennyi Félnek a 10-A. mellékletben foglalt azon nevének a 10-B. mellékletben való felsorolása vonatkozásában, amelyek a (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően az érintett Fél rendszere szerinti földrajzi árujelzőkként oltalom alatt álltak és továbbra is állnak.

10.18. CIKK

A földrajzi árujelzők jegyzékének módosítása

A Felek megállapodnak annak lehetővé tételében, hogy módosíthassák a C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) szerint valamennyi Fél által oltalmazandó, a 10-B. mellékletben felsorolt borokra, szeszes italokra, mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre vonatkozó földrajzi árujelzők jegyzékét. A 10-B. melléklet módosításaira a 10.17. cikk (A földrajzi árujelzők védelmének rendszere) (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az érintett Fél rendszere szerint földrajzi árujelzőkként már oltalom alatt álló és továbbra is oltalom alatt álló földrajzi árujelzők vonatkoznak.

¹ A C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) alkalmazásában Szingapúr esetében a földrajzi árujelzők védelmére irányuló eljárás a 10.17. cikk (A földrajzi árujelzők védelmének rendszere) (2) bekezdése szerint létrehozott rendszer keretében történő belföldi nyilvántartásba vételi eljárásra vonatkozik.

10.19. CIKK

A földrajzi árujelzők védelmének terjedelme

1. A 10.22. cikkre (Általános szabályok) figyelemmel a Felek a 10-B. mellékletben felsorolt és a 10.17. cikk (A földrajzi árujelzők védelmének rendszere) (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az érintett Fél rendszere szerint földrajzi árujelzőkként továbbra is oltalom alatt álló borokra, szeszes italokra, mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre vonatkozó földrajzi árujelzők tekintetében jogi eszközöket biztosítanak az érdekelt felek számára az alábbiak megakadályozása érdekében:

- (a) termék megjelölésében vagy külső kialakításában olyan eszközök használatát, amelyek az áru földrajzi eredetével kapcsolatban a közönség megtévesztésére alkalmas módon arra mutatnak vagy azt sugallják, hogy a kérdéses termék olyan földrajzi területről származik, amely eltér annak tényleges származási helyétől; és
- (b) a párizsi egyezmény 10a. cikke (Tisztességtelen verseny) értelmében tisztességtelen versenycselekményt képező bármely egyéb használatot.

2. A 10.22. cikkre (Általános szabályok) figyelemmel, a Felek a 10-B. mellékletben felsorolt és a 10.17. cikk (A földrajzi árujelzők védelmének rendszere) (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az érintett Fél rendszere szerint földrajzi árujelzőkként továbbra is oltalom alatt álló borok és szeszes italok földrajzi árujelzői tekintetében jogi eszközöket biztosítanak az érdekelt felek számára annak megakadályozása érdekében, hogy a borokat jelölő földrajzi árujelzőt nem a szóban forgó földrajzi árujelzővel jelölt helyről származó borokra, illetve a szeszes italokat jelölő földrajzi árujelzőt nem a szóban forgó földrajzi árujelzővel jelölt helyről származó szeszes italokra alkalmazzák, még akkor is, ha:

- (a) feltüntetik az áru valódi származási helyét;

- (b) a földrajzi árujelzõt fordításban használják; vagy
- (c) a földrajzi árujelzõt a „fajtájú”, „típusú”, „stílusú”, „utánezat” vagy más hasonló kifejezés kíséri.

3. A 10.22. cikkre (Általános szabályok) figyelemmel, a Felek a 10-B. mellékletben felsorolt és a 10.17. cikk (A földrajzi árujelzők védelmének rendszere) (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az érintett Fél rendszere szerint földrajzi árujelzőkként továbbra is oltalom alatt álló mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi árujelzői tekintetében jogi eszközöket biztosítanak az érdekelt felek számára annak megakadályozása érdekében, hogy egy árut jelölő földrajzi árujelzõt nem a szóban forgó földrajzi árujelzővel jelölt helyről származó hasonló árura¹ alkalmazzák, még akkor is, ha:

- (a) feltüntetik az áru valódi származási helyét;
- (b) a földrajzi árujelzõt fordításban használják²; vagy

¹ E bekezdés és a 10.21. cikk (Kapcsolat a védjegyekkel) (1) bekezdésének alkalmazásában, a „hasznló áru” kifejezés a 10.17. cikk (A földrajzi árujelzők védelmének rendszere) (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az érintett Fél rendszere szerint földrajzi árujelzőként oltalom alatt álló áru tekintetében olyan árut jelent, amely ugyanabba a termék kategóriába tartozna a szóban forgó Fél nyilvántartásában, mint az az áru, amelyre vonatkozóan a földrajzi árujelzõt nyilvántartásba vették.

² Az egyértelműség kedvéért a Felek rögzítik, hogy mindezt eseti alapon értékelik. E rendelkezés nem alkalmazandó olyan esetben, amikor bizonyíték van arra, hogy nem áll fenn kapcsolat az oltalom alá vett földrajzi árujelző és a lefordított kifejezés között. A Felek továbbá rögzítik, hogy e rendelkezés a C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) általános szabályainak sérelme nélkül alkalmazandó.

(c) a földrajzi árujelzőt a „fajtájú”, „típusú”, „stílusú”, „utánpótlás” vagy más hasonló kifejezés kíséri.

4. A C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) egyetlen rendelkezése sem követeli meg, hogy valamely Félnek alkalmaznia kelljen rendelkezéseit egy földrajzi árujelzővel kapcsolatban abban az esetben, ha egy jogosult elmulasztja:

(a) meghosszabbítani a nyilvántartást; vagy

(b) fenntartani a minimáliskereskedelmi tevékenységet vagy érdeket, ideértve a forgalomba hozatalt, promóciót vagy piaci ellenőrzést is

a földrajzi árujelző vonatkozásában az adott Fél piacán.

5. A TRIPS-megállapodás 23. cikke (3) bekezdésének sérelme nélkül a Felek meghatározzák a használat gyakorlati feltételeit, amelyek segítségével területükön a megegyező nevű földrajzi árujelzőket megkülönböztetik egymástól, szem előtt tartva annak szükségességét, hogy az érintett termelőket méltányosan kezeljék, valamint a fogyasztókat ne vezessék félre.

6. Amennyiben az egyik Félhez egy olyan földrajzi árujelző nyilvántartásba vétele vagy oltalma iránti kérelem érkezik be, amely megegyező nevű a 10-B. mellékletben foglalt földrajzi árujelzők egyikével, úgy a Fél fontolóra veszi a kérelmező és az érintett termelők¹ észrevételeit és beadványait azon feltételek meghatározásához, amelyek alapján a földrajzi árujelzőket megkülönböztetik egymástól.

¹ Szingapúr esetében „az érintett termelők” kifejezés a szóban forgó jogosultakra utal.

10.20. CIKK

A földrajzi árujelzők használatának joga

Nem kizárólag a kérelmező használhatja a C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) alapján oltalom alatt álló földrajzi árujelzőt, feltéve, hogy e használat a szóban forgó földrajzi árujelző által azonosított árukhoz kapcsolódik.

10.21. CIKK

Kapcsolat a védjegyekkel

1. A 10.22. cikke (Általános szabályok) figyelemmel, a 10-B. mellékletben felsorolt és a 10.17. cikk (A földrajzi árujelzők védelmének rendszere) (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az érintett Fél rendszere szerint földrajzi árujelzőkként továbbra is oltalom alatt álló földrajzi árujelzők tekintetében egy árukra vonatkozó védjegylajstromozást, amely hasonló árukat azonosító földrajzi árujelzőt tartalmaz vagy abból áll, automatikusan vagy valamelyik érdekelt fél kérésére, az érintett Fél belső jogszabályainak megfelelően el kell utasítani vagy érvényteleníteni kell azon áruk tekintetében, amelyek nem az érintett földrajzi árujelző származásával rendelkeznek, amennyiben a védjegy lajstromozása iránti kérelmet a földrajzi árujelző nyilvántartásba vételére vonatkozó kérelem időpontját követően nyújtják be az érintett területen.

2. A (4) bekezdés sérelme nélkül a Felek elismerik, hogy egy korábbi ellentétes védjegy megléte az egyik Fél területén nem zárna ki teljes mértékben egy másik földrajzi árujelző nyilvántartásba vételét a későbbiekben a szóban forgó Fél területén meglévő hasonló áruk vonatkozásában¹.

3. Amennyiben egy védjegy iránt kérelmet nyújtottak be vagy jóhiszeműen védjegylajstromozásra került sor, vagy egy védjegyre vonatkozó jogokat jóhiszemű felhasználás révén szereztek meg, feltéve, hogy e lehetőséget a Felek megfelelő belső jogszabályai biztosítják, vagy:

(a) a földrajzi árujelző oltalom alá helyezése iránti kérelem időpontját megelőzően az érintett területen; vagy

(b) a földrajzi árujelző származási országban történő oltalom alá helyezését megelőzően,

a C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) végrehajtására tett intézkedések nem érintik a védjegy lajstromozhatóságát, a lajstromozás érvényességét, illetve a védjegyhasználati jogot pusztán azon az alapon, hogy a védjegy azonos vagy hasonló a földrajzi árujelzőhöz.

4. A Feleknek nem kötelezettségük, hogy a C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) szerinti oltalmat biztosítsanak egy olyan földrajzi árujelzőnek, amely esetében az oltalom egy híres vagy jól ismert védjegy fényében megtévesztheti a fogyasztókat a termék valódi azonossága tekintetében.

¹ Szingapúr esetében a földrajzi árujelző, amely ellentétes egy már meglévő védjeggyel, nyilvántartásba vehető a már meglévő védjegy jogosultjának egyetértésével. Az Unió esetében e jóváhagyás nem előfeltétele egy már létező védjeggyel ellentétes földrajzi árujelző nyilvántartásba vételének.

10.22. CIKK

Általános szabályok

1. A C. alszakaszban (Földrajzi árujelzők) említett termékek behozatalát, kivitelét és a Fél területén történő kereskedelmi forgalomba hozatalát az említett Fél belföldi törvényei szabályozzák.
2. A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek tekintetében a C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) egyetlen rendelkezése sem írja elő a Felek számára, hogy akadályozzák meg olyan állampolgáraikat vagy lakosaikat a másik Fél valamelyik konkrét földrajzi árujelzője folytonos, illetve párhuzamos használatában árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban, akik a szóban forgó földrajzi árujelzőt folyamatosan használták ugyanarra vagy kapcsolódó árukra és szolgáltatásokra az adott Fél területén vagy:
 - (a) 2004. január 1-jét megelőzően legalább tíz évig; vagy
 - (b) jóhiszeműen ezen időpontot megelőzően.
3. A 10-B. mellékletben felsorolandó földrajzi árujelzőkkel kapcsolatban, amennyiben előzetes felhasználásról határoztak az alábbiak értelmében:
 - (a) a kifogásolással kapcsolatos eljárás belföldi nyilvántartásba vételi eljárások során; vagy
 - (b) bármely jogi eljárás,

ezen előzetes felhasználást a 10-B. mellékletben kell felsorolni a szóban forgó földrajzi árujelző tekintetében:

- (i) a (3) bekezdés a) pontja esetében a 10.17. cikk (A földrajzi árujelzők védelmének rendszere) (3) bekezdésében létrehozott mechanizmussal összhangban; és
- (ii) a (3) bekezdés b) pontja esetében a 10.18. cikkben (A földrajzi árujelzők jegyzékének módosítása) létrehozott mechanizmussal összhangban.

4. A Felek meghatározzák az előzetes használat gyakorlati feltételeit, amelyek segítségével területükön a földrajzi árujelzőket megkülönböztetik egymástól, szem előtt tartva annak szükségességét, hogy a fogyasztókat ne vezessék félre.

5. A C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) egyetlen rendelkezése sem követeli meg, hogy valamely Félnek alkalmaznia kelljen rendelkezéseit egy másik Fél földrajzi árujelzőjével kapcsolatban olyan árukra vagy szolgáltatásokra, amelyek esetében a szóban forgó megjelölés megegyezik az adott Fél területén a köznyelvben az áruk vagy szolgáltatások nevéként szokásosan használt kifejezéssel.

6. A C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) egyetlen rendelkezése sem követeli meg, hogy valamely Félnek alkalmaznia kelljen rendelkezéseit egy másik Fél földrajzi árujelzőjében foglalt névvel kapcsolatban olyan árukra vagy szolgáltatásokra, amelyek esetében a szóban forgó elnevezés megegyezik az adott Fél területén a köznyelvben az áruk vagy szolgáltatások nevéként szokásosan használt kifejezéssel.

7. A C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) egyetlen rendelkezése sem követeli meg, hogy valamely Félnek alkalmaznia kelljen rendelkezéseit a másik Fél földrajzi árujelzőjével kapcsolatban olyan borászati termékekre, amelyek esetében a szóban forgó megjelölés megegyezik a WTO-egyezmény hatálybalépésének időpontjában az adott Fél területén létező szőlőfajta szokásos nevével.
8. A C. alszakaszban (Földrajzi árujelzők) semmi sem akadályozza meg a Felet egy elnevezés földrajzi árujelzőként – belföldi törvényeivel összhangban – történő oltalmazásában, ha az valamely növény- vagy állatfajta nevével ütközik.
9. Bármely Fél kikötheti, hogy a jelen fejezet szerinti védjegyhasználattal vagy lajstromozással kapcsolatos kérelmeket a védjegynek a Félben történt lajstromozásától vagy az oltalom alatt álló megjelöléssel ütköző megjelölésnek az adott tagban történt ismertté válását követő öt éven belül nyújtásuk be, amennyiben a védjegyet addig a napig közzétették, és ha ez a nap korábbi mint az ütköző megjelölés használata ismertté válásának napja, feltéve, hogy a földrajzi jelzést nem rosszhiszeműen használták vagy lajstromozták.
10. A C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) semmilyen módon nem sértheti egyetlen személynek sem azt a jogát, hogy a kereskedelmi tevékenység során saját nevét vagy üzleti jogelődje nevét használja, kivéve, ha a nevet a nyilvánosság megtévesztésére alkalmas módon használják.
11. A C. alszakasz (Földrajzi árujelzők) egyetlen rendelkezése sem kötelezi egyik Felet sem arra, hogy oltalomban részesítse a másik Fél olyan földrajzi árujelzőjét, amely nem áll oltalom alatt, illetve amelynek oltalma megszűnik származási országának belső jogszabályaival összhangban. A Felek értesítik egymást, ha egy földrajzi árujelzőt származási országában már nem részesítenek oltalomban.

10.23. CIKK

A Kereskedelmi Bizottsághoz fűződő viszony

A 16.1. cikk alapján létrehozott Kereskedelmi Bizottság (Kereskedelmi Bizottság) felhatalmazást kap arra, hogy:

- (a) elfogadja a 10.17. cikk (A földrajzi árujelzők védelmének rendszere) (3) bekezdésében említett, a 10-B. mellékletben foglalt felsorolást illető határozatot; és
- (b) módosítsa a 10-B. mellékletet a 10.18. cikkel (A földrajzi árujelzők jegyzékének módosítása) összhangban.

D. ALSZAKASZ

FORMATERVEZÉSI MINTÁK

10.24. CIKK

A formatervezésiminta-oltalom feltételei¹

1. A Felek biztosítják az önállóan alkotott, új vagy eredeti ipari minták oltalmát². Ezt az oltalmat a lajstromozás biztosítja, amely – a D. alszakasz (Formatervezési minták) rendelkezéseivel összhangban – kizárólagos jogokkal ruházza fel a jogosultakat³.

¹ Ezen alszakasz alkalmazásában az Unió oltalmat biztosít a nem lajstromozott formatervezési mintákra is, amennyiben azok megfelelnek a közösségi formatervezési mintáról szóló, 2001. december 12-i 6/2002/EK tanácsi rendelet előírásainak, annak legutóbb a 2006. december 18-i 1891/2006/EK tanácsi rendelet által módosított formájában.

² A Felek megállapodnak abban, hogy amennyiben valamelyik Fél belső jogszabálya úgy rendelkezik, a minta eredeti jellege is megkövetelhető. Ez olyan formatervezési mintákra vonatkozik, amelyek jelentősen eltérnek az ismert mintáktól vagy az ismert formatervezési minták jellegzetességeinek kombinációitól. Az Unió álláspontja szerint a formatervezési minta nem minősül egyedi jellegűnek, ha a tájékozott felhasználókban az általa keltett összbenyomás nem tér el az ilyen felhasználókban a korábban már nyilvánosságra hozott bármely formatervezési minta által keltett összbenyomástól.

³ A Felek rögzítik, hogy a formatervezési mintákat nem zárják ki az oltalom alól azon az alapon, hogy egy árucikk vagy termék részét képezik, feltéve, hogy láthatóak és eleget tesznek e bekezdés kritériumainak, és:

- (a) eleget tesznek a formatervezési minták oltalmára vonatkozó egyéb kritériumoknak is; és
- (b) egyébként azokat nem zárják ki a formatervezési minták oltalma alól,

a Felek megfelelő belső jogszabályai szerint.

2. A formatervezési minta oltalma nem terjed ki az alapvetően műszaki vagy funkcionális meggondolások által indokolt mintákra.
3. A mintaoltalmi jog nem vonatkozik olyan mintára, amely ellentétes a közcélokkal vagy az elfogadott erkölcsi elvekkel¹.

10.25. CIKK

A bejegyzés által biztosított jogok

A mintaoltalom jogosultjának jogában áll harmadik feleket megakadályozni legalább abban, hogy a tulajdonos engedélye nélkül kereskedelmi célra előállítson, értékesítésre felkínáljon, forgalmazzon vagy importáljon olyan, az oltalmazott formatervezési mintát megtestesítő terméket, amely az oltalmazott minta utánzata vagy lényegében az utánzata.

10.26. CIKK

Az oltalom időtartama

A rendelkezésre álló oltalmi idő az alkalmazás időpontjától számított legalább tíz évre szól.

¹ E cikk egyetlen rendelkezése sem zárja ki, hogy a Felek a megfelelő belső jogszabályaik alapján előír hassanak a formatervezési minta oltalma alóli egyéb kizárásokat. A Felek tudomásul veszik, hogy az ilyen kizárások alkalmazási köre nem lesz kiterjedt.

10.27. CIKK

Kivételek

A Felek rendelkezhetnek meghatározott kivételekről a formatervezési mintaoltalom hatálya alól, feltéve, hogy az ilyen kivételek nem észszerűtlenül ellentétesek az oltalmazott minta szokásos hasznosításával, és nem sértik aránytalanul a mintaoltalom jogosultjának jogos érdekeit, figyelembe véve harmadik felek jogos érdekeit is.

10.28. CIKK

A szerzői joghoz fűződő viszony

A Felek felkínálják annak lehetőségét, hogy a D. alszakasszal (Formatervezési minták) összhangban az egyik Fél területén lajstromozott formatervezési minta nem kerül teljes mértékben kizárásra az említett Fél szerzői jogra vonatkozó belső jogszabályai szerinti védelem alól. E védelem mértékét, illetve feltételeit, beleértve az eredetiség szükséges szintjét is, az egyes Felek állapítják meg¹.

¹ Szingapúr esetében az ilyen jellegű védelem mértéke és annak feltételei magukban foglalják a szingapúri szerzői jogi törvény 74. szakasza szerinti követelményeket.

E. ALSZAKASZ

SZABADALMAK

10.29. CIKK

Nemzetközi megállapodások

A Felek emlékeztetnek a Szabadalmi Együtműködési Szerződés (Washington, 1970. június 19., 1979. szeptember 28-án és 1984. február 3-án módosítva) szerinti kötelezettségekre. A Felek megtesznek minden észszerű intézkedést annak érdekében, hogy belső jogszabályaikkal és eljárásaikkal összhangban álló módon megfeleljenek a (2000. június 1-jén Genfben elfogadott) Szabadalmi Jogi Szerződés 1–16. cikkének.

10.30. CIKK

Szabadalmak és a közegészség

1. A Felek elismerik a WTO miniszteri konferenciája által 2001. november 14-én elfogadott, a TRIPS-megállapodás és a közegészségügy kapcsolatáról szóló nyilatkozat jelentőségét. Az E. alszakasz (Szabadalmak) és az F. alszakasz (A gyógyszeripari termékek forgalmazási engedélyének megszerzése céljából benyújtott vizsgálati adatok védelme) szerinti jogok és kötelezettségek értelmezése és végrehajtása során a Felek biztosítják az e nyilatkozattal való összhangot.

2. Valamennyi Fél tiszteletben tartja a WTO Általános Tanácsa által 2003. augusztus 30-án elfogadott, a TRIPS-megállapodás és a közegészségügy kapcsolatáról szóló dohai nyilatkozat 6. pontjának végrehajtásáról szóló határozatot, valamint a WTO Általános Tanácsa által 2005. december 6-án elfogadott, a TRIPS-megállapodást módosító jegyzőkönyvet elfogadó, a TRIPS-megállapodást módosító határozatot.

10.31. CIKK

A szabadalom által biztosított jogok időtartamának meghosszabbítása

A Felek tudomásul veszik, hogy a területeiken szabadalom által oltalmazott gyógyszeripari termékekre¹ közigazgatási forgalmazási engedélyezési folyamat vonatkozik a piacra bocsátásukat megelőzően. A Felek biztosítják a szabadalmi oltalom által nyújtott jogok időtartamának meghosszabbítását annak érdekében, hogy kompenzálják a szabadalom jogosultja számára a tényleges szabadalmi élettartamnak a forgalmazási engedélyezési folyamatból eredő csökkenését². A szabadalmi oltalom által nyújtott jogok időtartamának a meghosszabbítása nem haladhatja meg az öt évet³.

¹ Az e cikk és a 10.33. cikk (A gyógyszeripari termékek forgalmazási engedélyének megszerzése céljából benyújtott vizsgálati adatok védelme) alkalmazásában a „gyógyszeripari termék” kifejezést valamennyi Fél számára meg kell határozni a Felek vonatkozó jogszabályai szerint e megállapodás aláírásának időpontjában. Az Unió esetében a „gyógyszeripari termék” kifejezés „gyógyszerre” vonatkozik.

² Szingapúr vállalja, hogy biztosítja a szabadalmi oltalom által nyújtott jogok időtartamának meghosszabbítását annak érdekében, hogy kompenzálják a szabadalom jogosultja számára a tényleges szabadalmi élettartamnak a betegség diagnosztizálásához vagy vizsgálatokhoz használt és gyógyszerként engedélyezett anyagokra vonatkozó forgalmazási engedélyezési folyamatból eredő csökkenését.

³ A szabadalmi időtartam meghosszabbításának biztosítására vonatkozó feltételeket és eljárásokat a Felek megfelelő jogszabályai határozzák meg. Ez nem érinti a gyermekgyógyászati célú felhasználásra vonatkozó lehetséges meghosszabbítást, ha valamely Fél így rendelkezik.

10.32. CIKK

Együtműködés

A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek bizonyos kezdeményezések terén, hogy megkönnyítsék:

- (a) a szabadalmaknak az egyik Fél kérelmezői által a másik Fél területén benyújtott kérelmek alapján történő megadását; és
- (b) az egyik Fél szabadalmi ügyvivőjének a másik Fél területén történő minősítését és elismerését.

F. ALSZAKASZ

A VIZSGÁLATI ADATOK VÉDELME

10.33. CIKK

A gyógyszeripari termékek forgalmazási engedélyének megszerzése céljából benyújtott vizsgálati adatok védelme

E célból, amennyiben valamely Fél egy gyógyszer forgalomba hozatalának engedélyezése előtt az adott gyógyszer biztonságára és hatékonyságára vonatkozó vizsgálati adatok vagy tanulmányok benyújtását írja elő, e Fél a területén való első engedélyezéstől számított legalább ötéves időszak során kizárólag akkor engedélyezheti más kérelmező számára ugyanannak vagy egy hasonló terméknek a forgalmazását a vizsgálati adatokat és tanulmányokat benyújtó kérelmezőnek megadott forgalombahozatali engedély alapján, ha a vizsgálati adatokat és tanulmányokat benyújtó kérelmező ahhoz hozzájárult¹.^{2,3}

¹ Az e cikk szerinti védelem biztosítására vonatkozó feltételeket és eljárásokat a Felek megfelelő jogszabályai határozzák meg.

² A Felek e megállapodás hatálybalépésének napjától számított öt év elteltével tárgyalásokat kezdeményeznek a gyógyszeripari termékek forgalmazási engedélyének megszerzése céljából benyújtott vizsgálati adatok védelmére megállapított határidő esetleges meghosszabbításáról.

³ E cikkel összefüggésben a Felek rögzítik, hogy az ilyen bizalmas vizsgálati adatok vagy tanulmányok nem használhatók fel annak meghatározására, hogy legalább ötéves időtartamra helyt adnak-e kérelemnek:

- (a) Szingapúr esetében az első kérelem beérkezésének időpontjától számítva;
 - (b) az Unió esetében az első kérelem jóváhagyásának időpontjától számítva;
- kivéve, ha a vizsgálati adatokat vagy tanulmányokat benyújtó fél erre engedélyt adott.

A mezőgazdasági vegyi termékek¹ forgalmazási engedélyének megszerzése céljából benyújtott
vizsgálati adatok védelme

1. Amennyiben valamely Fél egy mezőgazdasági vegyi termék forgalomba hozatalának engedélyezése előtt az adott termék biztonságára és hatékonyságára vonatkozó vizsgálati adatok vagy tanulmányok benyújtását írja elő, az engedélyezés időpontjától számított legalább tízéves időszakban kizárólag akkor engedélyezheti harmadik felek számára ugyanannak vagy egy hasonló terméknek a forgalmazását a vizsgálati adatokat és tanulmányokat benyújtó Félnek megadott forgalombahozatali engedély alapján, ha a vizsgálati adatokat és tanulmányokat benyújtó Fél ahhoz hozzájárult.

¹ Az Unió esetében e cikk alkalmazásában „mezőgazdasági vegyi termék” az EU szempontjából: hatóanyagok és egy vagy több hatóanyagot tartalmazó készítmények felhasználásra szánt formában, a következő célokra:

- (a) növények vagy növényi termékek védelme mindenfajta káros szervezet ellen vagy az ilyen káros szervezet hatásának megelőzése, amennyiben e hatóanyagokra vagy készítményekre a b)–e) pontokban szereplő meghatározások egyike sem vonatkozik;
- (b) a növények életfolyamatainak befolyásolása másként, mint tápanyaggal (például növekedésszabályozókkal);
- (c) a növényi termékek tartósítása, amennyiben ezek az anyagok vagy termékek nem képezik a tartósítószerre vonatkozó külön tanácsi vagy bizottsági szabályozás tárgyát;
- (d) nemkívánatos növények elpusztítása; vagy
- (e) növényi részek elpusztítása, növények nemkívánatos növekedésének gátlása vagy megelőzése.

2. Amennyiben valamely Fél intézkedéseket vagy eljárásokat ír elő a gerinces állatokon végzett párhuzamos kísérletek elkerülése végett a mezőgazdasági vegyi termékek tekintetében, akkor meghatározhatja azon feltételeket és körülményeket, amelyek figyelembevételével a harmadik felek ugyanazt vagy egy hasonló terméket forgalmazhatnak a vizsgálati adatokat és tanulmányokat benyújtó Félnek megadott forgalombahozatali engedély alapján.

3. Amennyiben valamely Fél egy mezőgazdasági vegyi termék forgalomba hozatalának engedélyezése előtt az adott termék biztonságára és hatékonyságára vonatkozó vizsgálati adatok vagy tanulmányok benyújtását írja elő, a szóban forgó Fél törekedni fog arra, hogy jelentős erőfeszítéseket tegyen az indokolatlan késedelem elkerülése érdekében a kérelem haladéktalan feldolgozására.

G. ALSZAKASZ

NÖVÉNYFAJTÁK

10.35. CIKK

Nemzetközi megállapodások

A Felek ismételten megerősítik az 1961. december 2-án Párizsban elfogadott és legutóbb 1991. március 19-én Genfben módosított, az új növényfajták oltalmáról szóló nemzetközi egyezmény szerinti kötelezettségeiket, ideértve a növénynemesítők jogaira vonatkozó opcionális kivétel végrehajtására vonatkozó képességüket is, ahogy az az egyezmény 15. cikkének (2) bekezdésében szerepel.

C. SZAKASZ

A SZELLEMITULAJDON-JOGOK POLGÁRI JOGI ÉRVÉNYESÍTÉSE

10.36. CIKK

Általános kötelezettségek

1. A Felek ismételten megerősítik a TRIPS-megállapodás 41 – 50. cikke szerinti kötelezettségvállalásaikat és intézkedéseket, valamint e kötelezettségvállalásoknak megfelelő eljárásokat és jogorvoslatot írnak elő vonatkozó belső jogszabályaik szerint az e fejezet hatáskörébe tartozó szellemi tulajdon-jogok megsértésével járó cselekményekkel szemben.
2. Különösen az (1) bekezdésben említett és a Felek által belső jogszabályaik szerint rögzített intézkedések, eljárások és jogorvoslatok:
 - (a) figyelembe veszik adott esetben a jogsértés súlyossága és a harmadik felek érdekei közötti arányosság szükségességét;
 - (b) tisztességesek és méltányosak;
 - (c) nem lehetnek indokolatlanul bonyolultak vagy költségesek, továbbá nem tartalmazznak észszerőtlenül hosszú határidőket és indokolatlan késedelmeket; és

- (d) amelyeket olyan módon kell alkalmazni, hogy elkerüljék a jogszerű kereskedelem akadályozását, és védelmet nyújtsanak az ezekkel történő visszaélés ellen.

3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem érinti az érintett Fél belső jogszabályainak általános érvényesítésére vonatkozó képességét, illetve nem kötelezi a Feleket arra, hogy módosítsa meglévő, a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésével kapcsolatos jogszabályait. A fent említett általános alapelvek sérelme nélkül e fejezet egyetlen rendelkezése sem kötelezi a Feleket arra, hogy:

- (a) a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésére az általános jogérvényesítést szolgáló bíróságoktól elkülönített bíróságokat hozzanak létre; vagy
- (b) nem tartalmaz kötelezettséget az erőforrások megosztására a szellemi tulajdon-jogok érvényesítése és az általános jogérvényesítés között.

10.37. CIKK

Bírósági határozatok közzététele

A szellemi tulajdon-jogok megsértése miatt indított polgári igazságszolgáltatási eljárásokban valamennyi Fél belső jogszabályai és politikái értelmében megteszi a megfelelő intézkedéseket, hogy közzétegye vagy a nyilvánosság rendelkezésére bocsássa a végleges bírósági határozatokkal kapcsolatos információkat. E cikk egyik rendelkezése sem igényli egyik Féltől sem, hogy olyan bizalmas információkat szolgáltatson, amelyek közlése gátolná a jogszabályok végrehajtását, vagy más módon ellentétben állna a közérdekkel, vagy amely egyes állami vállalatok vagy magánvállalkozások jogszerű kereskedelmi érdekeit sértené. A Felek a határozat nyilvánossá tételével kapcsolatban az adott körülményektől függően további intézkedésekről is rendelkezhetnek, ideértve a kiemelt helyen történő megjelentetést.

Polgári jogi intézkedések, eljárások és jogorvoslatok elérhetősége

1. A Felek kapcsolódó belső jogszabályaik szerint a jogosultak rendelkezésére bocsátják a C. szakaszban (A szellemi tulajdon-jogok polgári jogi érvényesítése) említett polgári jogi intézkedéseket, eljárásokat és jogorvoslatokat a (2) bekezdésben meghatározott szellemi tulajdon-jogokra vonatkozóan.
2. A C. szakasz (A szellemi tulajdon-jogok polgári jogi érvényesítése) alkalmazásában az alábbi kifejezések jelentése a következő:
 - (a) „jogtulajdonosok”: az ilyen jogok érvényesítésére feljogosított kizárólagos engedélyesek, valamint szövetségek és egyesületek¹; és
 - (b) „szellemi tulajdon-jogok”: a TRIPS-megállapodás II. részének 1–6. szakaszai alá tartozó valamennyi kategóriájú szellemi tulajdonra vonatkoznak².

¹ A vonatkozó jog engedélyének és rendelkezéseinek megfelelően a Felek rögzítik, hogy a „szövetségek és egyesületek” kifejezés magában foglalja a kollektív jogkezelési szervezeteket és uniós összefüggésben a szellemi tulajdon védelmével foglalkozó szakmai szervezeteket, amelyeknek általában véve elismerik azon jogát, hogy szellemi tulajdon-jogok jogosultjait képviseljék.

² A Felek kizárhatják a szabadalmakat a C. szakasz (A szellemi tulajdon-jogok polgári jogi érvényesítése) alkalmazási köréből.

A bizonyítékok megóvását célzó intézkedések

1. A Felek gondoskodnak arról, hogy a bírói hatóságoknak felhatalmazásuk legyen azonnali és hatékony intézkedések elrendelésére:
 - (a) az adott bírói hatóság joghatósága alatt álló féllel vagy adott esetben harmadik személlyel szemben, annak érdekében, hogy a szellemitulajdon-jog megsértésének bekövetkezését, különösen a szellemitulajdon-jogot megsértő áruk kereskedelmi csatornába kerülését megelőzze; és
 - (b) a feltételezett jogsértésre vonatkozó bizonyítékok megóvása érdekében.
2. A Felek gondoskodnak arról, hogy a bírói hatóságnak jogában álljon adott esetben a másik fél meghallgatása nélkül (*inaudita altera parte*) ideiglenes intézkedéseket hozni, különösen akkor, ha a késedelem valószínűsíthetően helyrehozhatatlan kárt okozna a jogtulajdonosnak, vagy ha bizonyíthatóan fennáll a bizonyíték megsemmisítésének kockázata. A Felek gondoskodnak arról, hogy a bírói hatóságnak a másik Fél meghallgatása nélkül lefolytatott eljárásokban ideiglenes intézkedések meghozatalára irányuló kérelem esetében jogában álljon haladéktalanul eljárni, és indokolatlan késedelem nélkül határozatot hozni.
3. A Felek gondoskodnak arról, hogy legalább a szerzői jogok vagy szomszédos jogok megsértése, illetve védjegyhamisítás esetén a polgári igazságszolgáltatási eljárásokban a bírói hatóságnak jogában álljon a gyanús áruk, valamint a jogsértő tevékenység szempontjából fontos anyagok és kellékek, továbbá legalább a védjegyhamisítás esetén a jogsértés szempontjából fontos eredeti igazoló okmányok vagy azok másolatainak lefoglalása vagy egyéb módon történő zár alá vétele.

4. A Felek gondoskodnak arról, hogy a bírói hatóság – az ideiglenes intézkedések tekintetében – rendelkezzen felhatalmazással arra, hogy a kérelmezőtől megkövetelje az észszerűen fellelhető bizonyítékok bemutatását, amelyek révén kellő bizonyosság szerezhető arról, hogy a jogtulajdonos jogát megsértik, illetőleg ilyen jogsértés bekövetkezhet; valamint hogy az alperes védelmére és a visszaélés megakadályozására alkalmas biztosítékot vagy ezzel egyenértékű garanciát követelhessen a kérelmezőtől. Az említett biztosíték vagy garancia nem tarthatja vissza az érintetteket észszerűtlen mértékben az ideiglenes intézkedésekre irányuló eljárás igénybevételétől.

5. Amennyiben az ideiglenes intézkedéseket visszavonják, vagy a kérelmező cselekménye vagy mulasztása folytán az intézkedés hatályát veszti, illetve amennyiben utólag megállapítást nyer, hogy nem történt szellemi tulajdon elleni jogsértés, a bírói hatóságnak jogában áll – az alperes kérelmére – a kérelmezőt arra kötelezni, hogy az alperest az intézkedés folytán elszenvedett sérelemért kártalanítsa.

10.40. CIKK

Bizonyíték és az információhoz való jog

1. A Felek – a mentességet, a bizalmas kezelés védelmét vagy a személyes adatok feldolgozását szabályozó nemzeti jogszabályaik sérelme nélkül – gondoskodnak arról, hogy a szellemitulajdon-jogok érvényesítését szolgáló polgári igazságszolgáltatási eljárásokban a bírói hatóságnak jogában álljon a jogtulajdonos indokolt kérésére elrendelni, hogy a jogsértő vagy feltételezett jogsértő fél legalább a bizonyítékok összegyűjtése céljából – az adott állam alkalmazandó nemzeti jogszabályaiban és rendelkezéseiben előírtak szerint – bocsássa a jogtulajdonos vagy a bírói hatóság rendelkezésére azon releváns információkat, amelyek a jogsértő vagy feltételezett jogsértő fél birtokában vagy ellenőrzése alatt állnak.

2. Az (1) bekezdésben említett vonatkozó információk lehetnek a jogsértés vagy feltételezett jogsértés bármely részében közreműködő bármely személlyel kapcsolatos információk, valamint a jogsértő vagy feltételezetten jogsértő áruk vagy szolgáltatások előállításának módjára vagy terjesztési csatornáira vonatkozó információk, ideértve az ilyen áruk vagy szolgáltatások előállításában vagy terjesztésében feltételezetten közreműködő harmadik személyek azonosítását, illetve a terjesztési csatornák megnevezését.

10.41. CIKK

Egyéb jogorvoslatok

1. Valamennyi Fél biztosítja, hogy a polgári igazságszolgáltatási eljárásokban – amennyiben a szellemi tulajdon-jog megsértését kimondó bírósági határozat születik – az igazságszolgáltatási hatóságok – a bejelentő kérésére – jogosultak legalább a szerzői jogi kalózkodás által érintett áruk és a hamis védjeggyel ellátott áruk tekintetében:

(a) elrendelni, hogy az ilyen jogsértő árukat:

(i) megsemmisítsék, kivéve a kivételes körülményeket; vagy

(ii) vonják ki a kereskedelmi csatornákból oly módon, hogy elkerülhető legyen a jogtulajdonosnak okozott kár,

bárminemű kártérítés fizetése nélkül; és

- (b) elrendelni, hogy az elsődlegesen a jogsértő áruk gyártásához és előállításához használt anyagokat és eszközöket indokolatlan késedelem nélkül és kártérítés nélkül semmisítsék meg vagy vonják ki a kereskedelmi csatornákból oly módon, hogy minimálisra csökkentsék a további jogsértések kockázatát.
2. A jogosult (1) bekezdés szerinti kérésének elbírálása során figyelembe kell venni a jogsértés súlyossága és az elrendelt jogorvoslatok közötti arányosságot, valamint a harmadik felek érdekeit.
3. Az e cikk szerinti jogorvoslatok a jogsértő költségére hajthatók végre.

10.42. CIKK

Tiltó bírósági végzések

Valamennyi Fél biztosítja, hogy a polgári igazságszolgáltatási eljárásokban – amennyiben a szellemi tulajdon-jog megsértését kimondó bírósági határozat születik – az igazságszolgáltatási hatóságok – a bejelentő kérésére – jogosultak tiltó határozatot kiadni az adott bírói hatóság joghatósága alatt álló jogsértővel vagy adott esetben harmadik személlyel szemben, amelyben megtiltja a jogsértés további folytatását. Amennyiben azt a belső jogszabályok előírják, a tiltó bírósági végzés nem teljesítése esetén – adott esetben – többször is bírságot vethetnek ki a végzésnek való megfelelés biztosítása érdekében.

10.43. CIKK

Alternatív intézkedések

Valamennyi Fél belső jogszabályaiban biztosítja, hogy a polgári igazságszolgáltatási eljárásokban – amennyiben a szellemitulajdon-jog megsértését kimondó bírósági határozat születik – indokolt esetben azon személy kérelmére, akivel szemben a 10.41. cikkben (Egyéb jogorvoslatok) és/vagy a 10.42. cikkben (Tiltó bírósági végzések) foglalt intézkedések alkalmazhatók, az illetékes bíróságok elrendelhessék pénzbeli kártérítés megfizetését a sértett fél javára a 10.41. cikkben (Egyéb jogorvoslatok) és/vagy a 10.42. cikkben (Tiltó bírósági végzések) foglalt intézkedések alkalmazása helyett, amennyiben e személy nem szándékosan és nem gondatlanul járt el, és az intézkedések végrehajtása számára aránytalan kárt okozna, és a sértett fél javára fizetendő pénzbeli kártérítés észszerű ellenszolgáltatást biztosít¹.

10.44. CIKK

Kártérítés

1. A Felek gondoskodnak arról, hogy a szellemitulajdon-jogok érvényesítését szolgáló polgári igazságszolgáltatási eljárásokban a bírói hatóságnak jogában álljon arra kötelezni a jogsértőt – aki tudatosan vagy az elvárható gondosság mellőzésével követett el jogsértést –, hogy a jogtulajdonosnak olyan mértékű kártérítést fizessen, amely fedezetet nyújt a jogtulajdonosnak a jogsértés által elszenvedett kárra.

¹ A Felek rögzítik, hogy Szingapúr esetében Szingapúr előírhatja, hogy illetékes bíróságai elrendelhessék pénzbeli kártérítés megfizetését, amennyiben e személy nem szándékosan és nem gondatlanul járt el, vagy az intézkedések végrehajtása számára aránytalan kárt okozna és a sértett fél javára fizetendő pénzbeli kártérítés észszerű ellenszolgáltatást biztosít.

2. A szellemi tulajdon-jogok megsértése miatt szükséges kártérítés összegének meghatározásakor a Felek bírói hatóságainak jogában áll többek között a jogtulajdonos által megadott bármilyen igazolható értéket figyelembe venni, amely tartalmazhatja az elmaradt nyereséget, a jogsértéssel érintett áruk vagy szolgáltatások piaci értékét, illetve ajánlott kiskereskedelmi árát¹. A Felek gondoskodnak arról, hogy legalább a szerzői jogok vagy szomszédos jogok megsértése, illetve védjegyhamisítás esetén a bírói hatóságnak jogában álljon a jogsértőt a jogsértésből származó nyereségének a jogtulajdonos részére történő megfizetésére kötelezni, akár a kártérítés további lehetőségeként, azon felül vagy a kártérítés részeként.

3. A (2) bekezdés mellett további lehetőségként, megfelelő esetekben, a kártérítést átalányösszegben is megállapíthatják olyan tényezők alapján, mint amilyen például legalább azon jogdíjak vagy díjak összege, amelyek a jogosultnak jártak volna, ha a jogsértő engedélyt kért volna a szóban forgó szellemi tulajdon-jog használatáért.

4. Ha a jogsértő nem tudta, vagy észszerű indokok alapján nem tudhatta, hogy jogsértő tevékenységet végez, a Felek előírhatják, hogy az igazságszolgáltatási hatóságok elrendelhetik a nyereség behajtását vagy kártérítés fizetését, amelyet előzetesen is megállapíthatnak.

¹ Az Unió esetében ide tartoznak adott esetben – a gazdasági szempontoktól eltérő tényezők is, mint például a jogsértő által a jogosultnak okozott erkölcsi sérelem.

10.45. CIKK

Jogi költségek

A Felek gondoskodnak arról, hogy a bírói hatóságnak adott esetben legalább a szerzői jogok vagy szomszédos jogok megsértését, illetve védjegybitorlást érintő polgári igazságszolgáltatási eljárások kimeneteleként jogában álljon elrendelni, hogy a pervesztes fél a bírósági eljárási költségeket vagy díjakat, illetve a megfelelő ügyvédi díjakat, továbbá a Felek nemzeti joga alapján fizetendő egyéb költségeket térítse meg a pernyertes Félnak.

10.46. CIKK

A szerzői jogokkal és kapcsolódó jogokkal összefüggő feltételezések

Szerzői joggal vagy kapcsolódó jogokkal kapcsolatos polgári eljárásokban valamennyi Fél – legalább az irodalmi vagy művészeti alkotások, előadások vagy hangfelvételek tekintetében – azon vélelem bevezetéséről rendelkezik, hogy ellenkező bizonyítás hiányában a mű, előadás vagy hangfelvételen szokásos módon feltüntetett nevű természetes vagy jogi személy az adott műnek, előadásnak vagy hangfelvételnek a megfelelő jogtulajdonosa, és következésképp jogsértési eljárást indíthat.

A közvetítő szolgáltatók felelőssége

1. A (2)–(6) bekezdésre figyelemmel a Felek mentességeket vagy korlátozásokat írhatnak elő belső jogszabályaikban a szerzői jogok vagy szomszédos jogok megsértését, illetve védjegybitorlást okozó szolgáltatók felelősségére vagy a velük szemben elérhető jogvédelem hatályára vonatkozóan, amely jogsértésre az általuk vagy nevükben ellenőrzött vagy üzemeltetett rendszereken vagy hálózatokon keresztül kerül sor.
2. Az 1. cikkben említett mentességek vagy korlátozások:
 - (a) az alábbi funkciókra terjednek ki:
 - (i) átvitel¹ vagy az anyaghoz való hozzáférés biztosítása tartalmának kiválasztása és/vagy módosítása nélkül²; és
 - (ii) az automatizált folyamaton keresztül végrehajtott gyorsítótárolóban történő rögzítés (caching)³; és

¹ A Felek rögzítik, hogy az átviteli funkció magában foglalja a továbbítási funkciót is.

² A Felek rögzítik, hogy az anyaghoz való hozzáférés tartalmának kiválasztása és/vagy módosítása nélkül történő biztosításának funkciója minden, a kommunikációs hálózathoz való hozzáféréshez használt eszközre is vonatkozik, és magában foglalja azon eseteket, amelyekben biztosított az anyaghoz fűződő kapcsolat.

³ A Felek rögzítik, hogy az automatizált folyamaton keresztül végrehajtott gyorsítótárolóban történő rögzítés (caching) folyamata az anyag azonnali és ideiglenes tárolására utalhat a szóban forgó anyag átvitelének vagy az ahhoz való hozzáférés biztosítása során.

(b) kiterjedhet az alábbi funkciókra is:

- (i) tárolás a szolgáltató által ellenőrzött vagy üzemeltetett rendszeren vagy hálózaton lévő anyag felhasználójának irányítása mellett; és
- (ii) a felhasználóknak egy online elérhetőségre történő utalása vagy azzal való összekapcsolása az információk fellelését szolgáló eszközök, egyebek mellett hiperlinkek és címjegyzékek felhasználásával.

3. Az e cikkben említett mentességekre vagy korlátozásokra vonatkozó jogosultság nem függhet a szolgáltatását figyelemmel kísérő vagy a jogsértő tevékenységekre utaló tényeket aktívan kutató szolgáltatótól, kivéve az ilyen technikai intézkedésekkel összhangban lévő mértéket.

4. A Felek belső jogszabályaikban előírhatják azokat a feltételeket, amelyek esetén a szolgáltatók részesülhetnek az e cikkben foglalt mentességekben vagy korlátozásokban. Az (1)–(3) bekezdés sérelme nélkül a Felek megfelelő eljárásokat dolgoznak ki a vélt szabálysértésről szóló, azok által benyújtott hatékony értesítésekre és a hatékony viszontbejelentésekre vonatkozóan, akiknek az anyagát eltávolították vagy hiba, illetve téves azonosítás következtében alkalmatlanná tették.

5. E cikk nem sérti a szerzői jogokkal vagy szomszédos jogokkal összefüggő jogok megsértésére vagy a védjegybitorlásra vonatkozó, általánosan alkalmazható oltalmak rendelkezésre állását. Ez a cikk nem érinti a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy a Felek jogrendjével összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék.

6. Bármely Fél kérhet konzultációt a másik Félről az e cikkben említett funkcióhoz hasonló jellegű jövőbeni funkciókkal kapcsolatosan.

D. SZAKASZ

HATÁRON ALKALMAZOTT KERESKEDELMI INTÉZKEDÉSEK

10.48. CIKK

Fogalommeghatározások

E szakasz alkalmazásában:

- (a) „hamisított földrajzi árujelzővel ellátott áruk”: olyan áruk, ideértve azok csomagolását, amelyek engedély nélkül az ilyen áruk tekintetében érvényesen bejegyzett földrajzi árujelzővel azonos jelet viselnek magukon az áruk területén, vagy amelyek alapvető jellemzőiket tekintve nem megkülönböztethetők az ilyen földrajzi árujelzőtől és amelyek ezáltal – azon Fél belső jogszabályai szerint, ahol az áruk találhatók – megsértik a szóban forgó földrajzi árujelző tulajdonosának vagy jogosultjának jogait;
- (b) „hamis védjeggyel ellátott áruk”: olyan áruk, ideértve azok csomagolását, amelyek engedély nélkül olyan védjegyet viselnek magukon, amely azonos az ilyen áruk tekintetében érvényesen lajstromozott védjeggyel, vagy amely alapvető jellemzőit tekintve nem megkülönböztethető az ilyen védjegytől, és amely ezáltal – azon Fél belső jogszabályai szerint, ahol az áruk találhatók – megsérti a szóban forgó védjegy tulajdonosának jogait;

- (c) „tranzitárúk”: az egyik Fél területén áthaladó áruk átrakással vagy anélkül – a Fél területén történő kirakodással vagy anélkül, raktározással, az ömlesztett szállítás megbontásával, illetve a szállítási vagy továbbítási mód megváltoztatásával vagy ezek nélkül – történő továbbítása azon Fél területhatárán kívül kezdődő és végződő teljes útnak csak egy részét képezi, amelynek területén a tranzitforgalom áthalad;
- (d) „szerzői jogot bitorló kalóz termék”: az olyan másolat, amely a jogtulajdonos, illetőleg az előállítás országában általa feljogosított személy engedélye nélkül készült, s amelyet közvetlenül vagy közvetve olyan termékből állítottak elő, amelynek sokszorosítása az importáló ország joga szerint szerzői, illetve a kapcsolódó jogok megsértésének minősül.
- (e) „formatervezési mintaoltalom megsértésével előállított kalóz áruk”: olyan áruk, amelyekre vonatkozóan sor került a formatervezési mintaoltalom lajstromozására vagy amelyekre azt, illetve attól nem jelentős mértékben eltérő formatervezési mintaoltalmat a jogtulajdonos, illetőleg az előállítás országában általa feljogosított személy engedélye nélkül alkalmazták, amennyiben ezen áruk előállítása azon Fél belső jogszabályai szerint jogsértésnek minősül, amelynek területén az áruk találhatóak.

10.49. CIKK

A határon alkalmazott kereskedelmi intézkedések hatálya

1. A (3) bekezdés sérelme nélkül a Felek eljárásokat fogadnak el és tartanak fenn vámhatósági ellenőrzés alatt álló áruk tekintetében, amelyek keretében a jogosult felkérheti illetékes hatóságait, hogy függesszék fel az alábbi áruk szabad forgalomba bocsátását:

- (a) hamis védjeggyel ellátott áruk;
- (b) szerzői jogot bitorló kalóz termékek;
- (c) hamisított földrajzi árujelzővel ellátott áruk; és
- (d) formatervezési mintaoltalom megsértésével előállított kalóz áruk.

2. A Felek eljárásokat fogadnak el és tartanak fenn a vámhatósági ellenőrzés alatt álló áruk tekintetében, amelynek keretében illetékes hatóságaik saját kezdeményezésükre felfüggeszthetik az áruk szabad forgalomba bocsátását¹:

- (a) hamis védjeggyel ellátott áruk;
- (b) szerzői jogot bitorló kalóz termékek; és
- (c) hamisított földrajzi árujelzővel ellátott áruk.

3. A Felek nem kötelesek előírni az (1)–(2) bekezdésben említett eljárásokat a tranzitárukat illetően. Ez nem sérti a 10.51. cikk (Együttműködés) (2) bekezdését.

¹ A Felek az e megállapodás hatálybalépését követő három éven belül felülvizsgálják a formatervezési mintaoltalom megsértésével előállított kalóz áruk e cikk (2) bekezdésének hatálya alá vonásának lehetőségét. A Felek ezen felülvizsgálat eredményeként a Kereskedelmi Bizottság határozatával módosíthatják e cikk (2) bekezdését.

4. Szingapúr az e megállapodás hatálybalépését követő két, de legfeljebb három éven belül teljes mértékben eleget tesz az (1) és (2) bekezdés szerinti kötelezettségeknek az alábbi eljárások vonatkozásában:

- (a) hamisított földrajzi árujelzővel ellátott áruk; és
- (b) formatervezési mintaoltalom megsértésével előállított kalóz áruk.

10.50. CIKK

A szállítmányok azonosítása

A szellemitulajdon-jogok hatékony érvényesítésének megkönnyítése érdekében a vámhatóságok különböző megközelítéseket fogadnak el a hamis védjeggyel ellátott árukat, a szerzői jogot bitorló kalóz termékeket, a formatervezési mintaoltalom megsértésével előállított kalóz árukat és a hamisított földrajzi árujelzővel ellátott árukat tartalmazó szállítmányok azonosítására vonatkozóan. E megközelítések között szerepelnek kockázatelemzési technikák, amelyek többek között a jogosultak által nyújtott információkon, az összegyűjtött információkon és a szállítmányok ellenőrzésén alapulnak.

10.51. CIKK

Együtműködés

1. A Felek megállapodnak, hogy együttműködnek egymással azzal a céllal, hogy megakadályozzák a szellemi tulajdon-jogokat sértő termékek nemzetközi kereskedelmét. E célból a Felek elsősorban információt cserélnek és megszervezik a vámhatóságaik között kölcsönös megállapodás tárgyát képező együttműködést a hamis védjeggyel ellátott áruk, a szerzői jogi kalózkodás által érintett áruk, a kalóztermékek vagy a hamisított földrajzi árujelzővel ellátott áruk kereskedelmét illetően.
2. A Felek területén átrakott vagy továbbított és a másik Fél területére szánt áruk – feltehetően hamisított vagy kalózáruk – szállítása tekintetében, a Felek saját kezdeményezésükre vagy a másik Fél kérésére tájékoztatást nyújtanak a másik Fél számára a rendelkezésre álló információkról, hogy lehetővé tegyék a szóban forgó szállításokkal szemben történő hatékony jogérvényesítést. A Felek nem szolgáltathatnak a szállító, a hajózási társaság vagy ügynöke által benyújtott bizalmas információkat.

E. SZAKASZ

EGYÜTTMŰKÖDÉS

10.52. CIKK

Együttműködés

1. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek az ebben a fejezetben szereplő kötelezettségvállalások és kötelezettségek végrehajtásának támogatása céljából. Az együttműködés területei többek között a következő cselekményekre terjednek ki:
- (a) a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó jogi keretről szóló információcsere, ideértve a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó jogszabályok és rendszerek végrehajtását is, amelynek célja a szellemi tulajdon-jogok eredményes nyilvántartásba vételének előmozdítása;
 - (b) a szellemi tulajdon-jogok érvényesítéséért felelős megfelelő hatóságok közötti tapasztalatok és a szellemi tulajdon-jogok érvényesítését célzó bevált gyakorlatok cseréje;
 - (c) a tájékoztatási tevékenységgel és a megfelelő kezdeményezésekkel kapcsolatos információcsere és együttműködés a szellemi tulajdon-jogok és rendszerek előnyeire való figyelemfelhívás előmozdítása érdekében;

- (d) kapacitás-építés és műszaki együttműködés az alábbiakkal kapcsolatban, de nem kizárólag: a szellemi tulajdon-jogok kezelése, engedélyezése, értékelése és hasznosítása; technológia és piaci információk; az ipari együttműködés megkönnyítése, ideértve azokat a szellemi tulajdon-jogokat, amelyek a környezetvédelem vagy annak javítása céljából alkalmazhatók – ezek között szerepelhet platform vagy adatbázis létrehozása is; valamint a kultúra és az innováció támogatására irányuló, a köz- és magánszféra közötti partnerség;
- (e) információcsere és együttműködés a szellemi tulajdon-joggal kapcsolatos kérdésekben, adott esetben és a környezetbarát technológiák fejlesztése terén; és
- (f) az együttműködés vagy a tevékenységek bármely egyéb területe, amelyeket a Felek megvitatnak vagy amelyekben megállapodnak.

2. Az (1) cikk sérelme nélkül a Felek megállapodnak abban, hogy kapcsolattartó pontot jelölnek ki az e fejezet hatáskörébe tartozó kérdésekről folytatott párbeszéd fenntartása, egyebek mellett – amennyiben azt hasznosnak tartják – műszaki szakértőik részvételével zajló ülések összehívása érdekében a szellemi tulajdon-joggal kapcsolatos kérdésekben.

3. Az e cikk szerinti együttműködés végrehajtására a Felek törvényei, szabályai, rendeletei, irányelvei vagy szakpolitikái alapján kerül sor. Az együttműködésre kölcsönös megállapodás tárgyát képező feltételekkel és a Felek erőforrásainak rendelkezésre állásától függően kerül sor.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

VERSENY ÉS A KAPCSOLÓDÓ KÉRDÉSEK

A. SZAKASZ

TRÖSZTELLENES POLITIKA ÉS AZ ÖSSZEFONÓDÁSOKKAL KAPCSOLATOS POLITIKA

11.1. CIKK

Alapelvek

1. A Felek elismerik a szabad és torzulásoktól mentes verseny fontosságát kereskedelmi kapcsolataikban. A Felek tudomásul veszik, hogy a versenyellenes üzleti magatartás és a versenyellenes tranzakciók torzíthatják a piacok megfelelő működését, és általában véve gyengítik a kereskedelem liberalizálásából származó előnyöket.
2. A szabad és torzulásoktól mentes versenynek a gazdaság valamennyi ágazatában történő előmozdítása érdekében a Felek területükön olyan átfogó jogszabályokat tartanak fenn, amelyek hatékonyan kezelik az alábbiakat:

- (a) vállalkozások közötti olyan horizontális és vertikális megállapodások¹, vállalkozások egyesületeinek döntései vagy összehangolt magatartások, amelyek célja az, hogy bármelyik Fél területének egészén vagy jelentős részén megakadályozzák, korlátozzák vagy torzítsák a versenyt, vagy amelyek ilyen hatást fejtenek ki;
- (b) egy vagy több vállalkozás által gyakorolt, piaci erőfölénnyel való visszaélés bármelyik Fél területének egészén vagy jelentős részén; és
- (c) vállalkozások olyan összefonódása, amely jelentős mértékben fékezi a versenyt vagy jelentősen gátolja a hatékony versenyt, különösen azáltal, hogy bármelyik Fél területének egészén vagy jelentős részén erőfölényes helyzetet hoz létre vagy erősít meg,

amely befolyásolja a közöttük zajló kereskedelmet.

¹ Amennyiben a szingapúri illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy a versenytörvény (50B. fejezet) 34. szakaszában meghatározott tiltás szerint a vertikális megállapodások versenyellenes hatásai valószínűleg túlsúlyban vannak annak versenytámogató hatásaihoz viszonyítva, úgy az illetékes hatóság az ügyet a miniszterhez irányítja. A miniszter döntést hoz a versenytörvény 34. szakaszának a szóban forgó vertikális megállapodásra történő alkalmazhatóságáról. Ez nem sérti a szingapúri illetékes hatóságnak a versenytörvény azon 47. szakaszának alkalmazására vonatkozó lehetőségét, amely egy domináns cég által kötött vertikális megállapodásokra alkalmazandó.

11.2. CIKK

Végrehajtás

1. Valamennyi Fél megőrzi önállóságát jogszabályainak kidolgozása és végrehajtása terén. A Felek azonban vállalják, hogy olyan hatóságokat működtetnek, amelyek felelősek a 11.1. cikk (Alapelvek) (2) bekezdésében említett jogszabályok hatékony végrehajtásáért, és rendelkeznek az ehhez szükséges eszközökkel.
2. A Felek a 11.1. cikk (Alapelvek) (2) bekezdésében említett vonatkozó jogszabályokat átláthatóan és megkülönböztetésmentes módon fogják alkalmazni, figyelemmel a tisztességes eljárás elveire és az érintett Felek védekezéshez való jogára, ideértve az érintett Felek egy ügyre vonatkozó döntés meghozatala előtti meghallgatáshoz való jogát is.

B. SZAKASZ

KÖZVÁLLALKOZÁSOK ÉS KÜLÖNLEGES VAGY KIZÁRÓLAGOS JOGOKKAL RENDELKEZŐ VÁLLALKOZÁSOK, VALAMINT ÁLLAMI MONOPÓLIUMOK

11.3. CIKK

Közvállalkozások és különleges vagy kizárólagos jogokkal rendelkező vállalkozások

1. E fejezet egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg valamely Felet abban, hogy jogszabályainak megfelelően közvállalkozásokat hozzon létre vagy tartson fenn, illetve hogy különleges vagy kizárólagos jogokkal ruházzon fel vállalkozásokat.

2. A Felek biztosítják, hogy a közvállalkozások és különleges vagy kizárólagos jogokkal rendelkező vállalkozások az A. szakaszban (Trösztellenes politika és az összefonódásokkal kapcsolatos politika) említett jogszabályok hatálya alá tartoznak, amennyiben ezek alkalmazása sem jogilag, sem ténylegesen nem akadályozza a rájuk bízott sajátos feladatok végrehajtását.
3. A Felek biztosítják, hogy a különleges vagy kizárólagos jogokkal rendelkező vállalkozások nem alkalmazzák különleges vagy kizárólagos jogaikat arra, hogy közvetve vagy közvetlenül – anya- és leányvállalataik vagy egyéb közös tulajdonban lévő vállalkozásokkal való ügyleteik révén – olyan versenyellenes gyakorlatokat folytassanak egy másik piacon – amelyekre vonatkozóan ezen vállalkozások nem rendelkeznek különleges vagy kizárólagos jogokkal –, amelyek kedvezőtlen hatást gyakorolnak a másik Fél beruházásaira, az áruk és szolgáltatások kereskedelmére.
4. Szingapúr biztosítja, hogy bármely közvállalkozás és különleges vagy kizárólagos jogokkal rendelkező vállalkozás kizárólag a kereskedelmi megfontolásoknak megfelelően működik az árubeszerzés és szolgáltatások vásárlása vagy értékesítése során, például az áruk és szolgáltatások ára, minősége, rendelkezésre állása, értékesíthetősége, szállítása és a vásárlás vagy értékesítés egyéb feltételei tekintetében, továbbá megkülönböztetésmentes elbánást biztosít az uniós vállalkozások, az uniós áruk és szolgáltatók vonatkozásában, egyebek mellett vásárlásai vagy értékesítései tekintetében, különleges vagy kizárólagos jogokkal rendelkező vállalkozás esetében, különleges vagy kizárólagos jogok gyakorlásával kapcsolatban.

11.4. CIKK

Állami monopóliumok

Míg e fejezet egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy megakadályozhatna bármely Felet egy állami monopólium létrehozásában vagy fenntartásában, a Felek kiigazítanak minden kereskedelmi jellegű állami monopóliumot annak biztosítása érdekében, hogy az áruk és szolgáltatások értékesítésére és megvásárlására vonatkozó feltételek tekintetében a másik Fél természetes és jogi személyei között ne kerüljön sor megkülönböztetésre.

C. SZAKASZ

TÁMOGATÁSOK

11.5. CIKK

Fogalommeghatározás és hatály

1. E megállapodás alkalmazásában a támogatás egy olyan intézkedés, amely értelemszerűen megfelel az SCM-megállapodás 1.1. cikkében foglalt feltételeknek, függetlenül attól, hogy a támogatást az áruk előállítása vagy szolgáltatásnyújtás kapcsán nyújtották¹.

¹ E bekezdés nem sérti a WTO-ban a jövőben folytatandó viták eredményét a szolgáltatásokra vonatkozó támogatások meghatározását illetően. A Felek ténylegesen mérlegelik a Kereskedelmi Bizottság által hozott azon, az e megállapodás aktualizálására irányuló lehetséges határozat elfogadását, hogy tükrözze a szolgáltatásokra vonatkozó támogatások meghatározását illetően a WTO-ban kötött megállapodást.

2. A támogatásra csak akkor vonatkozik ez a fejezet, ha az az SCM-megállapodás 2. cikke szerint egyedinek minősül. Bármely, a 11.7. cikk (Tiltott támogatások) hatálya alá tartozó támogatás egyedinek minősül.

3. A 11.7. cikk (Tiltott támogatások), a 11.8. cikk (Egyéb támogatások), a 11.10. cikk (Felülvizsgálati záradék) és a 11-A. melléklet rendelkezései nem alkalmazandók a halászati támogatásokra, a mezőgazdasági megállapodás 1. mellékletének hatálya alá tartozó termékekre vonatkozó támogatásokra és a mezőgazdasági megállapodás hatálya alá tartozó egyéb támogatásokra.

11.6. CIKK

Kapcsolat a WTO-val

Az ebben a szakaszban található rendelkezések nem sértik a Feleknek a WTO-egyezmény alapján fennálló jogait és kötelezettségeit különösen arra nézve, hogy a másik Fél által alkalmazott támogatással szemben piacvédelmi eszközökkel éljenek, illetve hogy vitarendezési eljárást vagy más megfelelő lépést kezdeményezzenek.

11.7. CIKK

Tiltott támogatások

1. Az árukereskedelemmel kapcsolatos támogatások tekintetében a Felek megerősítik az SCM-megállapodás 3. cikke alapján fennálló jogait és kötelezettségeiket, amelyeket bele kell foglalni a megállapodásba és amelyek értelemszerűen a megállapodás részét képezik.

2. A következő, az áruk és szolgáltatások kereskedelmével kapcsolatos támogatások tiltottak:
- (a) bármely olyan jogi megállapodás, amely szerint a kormány vagy valamely köztestület felelősséget vállal bizonyos vállalkozások adósságainak vagy kötelezettségeinek fedezésére, az ilyen adósságok és kötelezettségek összegére, vagy a kötelezettségvállalás időtartamára vonatkozó jogi vagy ténybeli korlátozás nélkül; és
 - (b) olyan fizetéseképtelen vagy rosszul működő vállalkozások részére bármilyen formában nyújtott támogatás (hitellel, garanciavállalással, készpénztámogatással, tőkejuttatással, eszközök piaci ár alatti juttatásával vagy adókedvezményekkel), amelyek nem rendelkeznek olyan megalapozott szerkezetátalakítási tervvel, amely észszerű várakozásokon alapul arra nézve, hogy észszerű időn belül biztosítsák azt, hogy a fizetéseképtelen vagy rosszul működő vállalat újra hosszú távon életképes legyen, és amennyiben a vállalkozás nem járul hozzá jelentősen a szerkezetátalakítás költségeihez,¹

kivéve, ha a támogatást nyújtó Fél a másik Fél kérésére bebizonyította, hogy a szóban forgó támogatás nem érinti, illetve valószínűleg nem fogja érinteni a másik Fél kereskedelmét.

3. A (2) bekezdés a) és b) pontja nem gátolja meg a Feleket abban, hogy a gazdaságban bekövetkezett komoly zavar orvoslása érdekében biztosított támogatást nyújtsanak. Valamely Fél gazdaságában bekövetkezett komoly zavar egy kivételes, ideiglenes és jelentős válságot jelent, amely a Fél teljes gazdaságára, és nem csupán egy konkrét régióra vagy a Fél gazdasági ágazatára gyakorol hatást.

4. A (2) bekezdés b) pontja nem vonatkozik a közszolgáltatások nyújtására tekintettel kompenzációként adott támogatásokra és a széniparnak nyújtott támogatásokra.

¹ Ez nem akadályozza a Feleket abban, hogy ideiglenes likviditási támogatást nyújtsanak hitelgarancia formájában, vagy olyan korlátozott összegű hitelek útján, amelyek pusztán ahhoz szükségesek, hogy egy rosszul működő vállalkozás működőképes maradjon a szerkezetátalakítási vagy likvidációs terv kidolgozásához szükséges ideig.

11.8. CIKK

Egyéb támogatások

1. A Felek vállalják, hogy megtesznek minden erőfeszítést annak érdekében, hogy orvosolják vagy a versenyjog útján vagy más módon megszüntessék a 11.7. cikk (Tiltott támogatások) hatálya alá nem tartozó egyéb konkrét, az áruk és szolgáltatások kereskedelmével kapcsolatos támogatásokból eredő versenytorzításokat, amennyiben azok érintik vagy valószínűleg érinteni fogják a másik Fél kereskedelmét, és hogy megelőzzék ilyen helyzetek keletkezését. A 11-A. melléklet tartalmaz iránymutatást különösen az olyan támogatástípusokra vonatkozóan, amelyek nem járnak ilyen hatással.
2. A Felek megegyeznek abban, hogy bármelyik Fél kérésére információt cserélnek, és e megállapodás hatálybalépését követő két éven belül megtartják az első párbeszédet abból a célból, hogy kidolgozzák az egyéb támogatásokra alkalmazható szabályokat, figyelemmel a többoldalú szinten elért fejleményekre. E célból a Felek határozatot hozhatnak a Kereskedelmi Bizottságban.

11.9. CIKK

Átláthatóság

1. Az áruk kereskedelmével és a szolgáltatásnyújtással kapcsolatos támogatások területén valamennyi Fél biztosítja az átláthatóságot. E célból a Felek kétévente jelentést terjesztenek a másik Fél elé a kormány vagy állami szerv által nyújtott támogatások jogalapjáról, formájáról, valamint ha lehetséges, összegéről vagy költségvetéséről és kedvezményezettjéről.

2. Az ilyen jelentés megtettnek minősül, ha a vonatkozó információt a Felek honlapján vagy nevükben más nyilvánosan elérhető internetes oldalon a támogatás odaítélését követő második naptári év júniusáig közzéteszik.

11.10. CIKK

Felülvizsgálati záradék

A Felek folyamatosan felülvizsgálják az ebben a szakaszban említett ügyeket. Bármelyik Fél a Kereskedelmi Bizottsághoz fordulhat az ilyen ügyekben. A Felek megállapodnak abban, hogy e szakasz végrehajtásának előrehaladását e megállapodás hatálybalépését követően kétfévente felülvizsgálják, kivéve, ha a Felek ettől eltérően egyeznek meg.

D. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

11.11. CIKK

Együtműködés és koordináció a jogérvényesítés terén

A Felek elismerik az együtműködés és összehangolás jelentőségét annak érdekében, hogy tovább fokozzák a hatékony jogérvényesítést. Érintett hatóságai törekednek arra, hogy összehangolják tevékenységüket és együtműködjenek megfelelő jogszabályaik érvényesítése terén az e megállapodás célkitűzésének, azaz kereskedelmi kapcsolataikban a szabad és torzulásoktól mentes verseny megvalósítása érdekében.

11.12. CIKK

Titoktartás

1. Amennyiben valamely Fél e megállapodás alapján információt közöl, úgy biztosítania kell az üzleti titkok és egyéb bizalmas információk védelmét.
2. Amennyiben valamely Fél e megállapodás alapján bizalmas információt közöl a másik Féllel, az azt átvevő Fél törvényeinek és rendeleteinek megfelelően megőrzi a közölt információ titkosságát.

11.13. CIKK

Konzultáció

1. A Felek közötti kölcsönös megértés előmozdítása és az A. szakasz (Trösztellenes politika és az összefonódásokkal kapcsolatos politika), a B. szakasz (Közvállalkozások és különleges vagy kizárólagos jogokkal rendelkező vállalkozások és állami monopóliumok) vagy a D. szakasz (Általános kérdések) alapján felmerülő egyedi kérdések kapcsán a Fél a másik Fél kérésére konzultációt kezd a másik Fél által tett nyilatkozatokról. Kérelmében a Fél adott esetben megjelöli, hogyan hat a kérdés a Felek közötti kereskedelemre.
2. Bármelyik Fél kérelmére a Felek haladéktalanul megvitatnak az A. szakasz (Trösztellenes politika és az összefonódásokkal kapcsolatos politika), a B. szakasz (Közvállalkozások és különleges vagy kizárólagos jogokkal rendelkező vállalkozások és állami monopóliumok) vagy a D. szakasz (Általános kérdések) értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban felmerülő bármely kérdést.
3. A konzultáció tárgyát képező kérdés megvitatásának megkönnyítése érdekében valamennyi Fél arra törekszik, hogy a vonatkozó nem bizalmas információkat átadja a másik Fél részére.

11.14. CIKK

Vitarendezés és közvetítő mechanizmus

Egyik Fél sem hivatkozhat a Tizennegyedik fejezetre (Vitarendezés) és a Tizenötödik fejezetre (Közvetítő mechanizmus) az e cikk keretében felmerülő ügyekben, kivéve a 11.7. cikket (Tiltott támogatások).

TIZENKETTEDIK FEJEZET

KERESKEDELEM ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

A. SZAKASZ

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

12.1. CIKK

Háttér és célkitűzések

1. A Felek emlékeztetnek az 1992. évi, az ENSZ környezetről és a fejlődésről szóló Agenda 21-ére, a WTO-egyezmény preambuluma, a WTO 1996. évi szingapúri miniszteri nyilatkozatára, a fenntartható fejlődés végrehajtásáról szóló, 2002. évi johannesburgi tervre, az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának a teljes körű foglalkoztatásról és a tisztességes munkáról szóló, 2006. évi miniszteri nyilatkozatára és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek (a továbbiakban: ILO) a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló, 2008. évi nyilatkozatára. Ezen eszközöket illetően a Felek újra megerősítik kötelezettségvállalásaikat arra nézve, hogy a nemzetközi kereskedelmet, kétoldalú kereskedelmüket és gazdasági kapcsolatukat olyan módon fejlesszék és ösztönözzék, hogy az hozzájáruljon a fenntartható fejlődéshez.

2. A Felek elismerik, hogy a gazdasági fejlődés, a társadalmi fejlődés és a környezetvédelem a fenntartható fejlődés kölcsönösen összefüggő és egymást erősítő összetevői. Mindezek kiemelik a kereskedelemmel kapcsolatos társadalmi és környezetvédelmi kérdésekre vonatkozó együttműködés előnyeit, a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó globális megközelítés részeként.
3. A Felek elismerik, hogy helytelen a kereskedelemnek vagy a beruházásoknak a belső munkajogi és környezetvédelmi jogszabályok által biztosított védelmi szint gyengítésével vagy csökkentésével való ösztönzése. A Felek ugyanakkor hangsúlyozzák, hogy a környezetvédelmi és munkaügyi előírások nem használhatók fel protekcionista kereskedelmi célokra.
4. A Felek elismerik, hogy céljuk az, hogy az (1) és (2) bekezdéssel összefüggésben oly módon szilárdítsák meg kereskedelmi kapcsolataikat és együttműködésüket, amely előmozdítja a fenntartható fejlődést. Tekintve a Felek egyedi körülményeit, a Felek nem kívánják összehangolni a munkaügyi és környezetvédelmi előírásaikat.

12.2. CIKK

A szabályozási jog és a védelem szintje

1. A Felek elismerik egymás jogát a környezetvédelem és munkavédelem saját szintjeinek meghatározására, valamint a vonatkozó jogszabályok és politikák ennek megfelelő – a 12.3. cikkben (Többoldalú munkaügyi előírások és megállapodások) és a 12.6. cikkben (Többoldalú környezetvédelmi előírások és megállapodások) említett azon nemzetközileg elismert normák és megállapodások – kiigazítására vagy módosítására, amelyeknek részes felei.

2. A Felek továbbra is javítják a jogszabályokat és politikákat, valamint törekednek a magas szintű környezetvédelem és munkavédelem biztosítására és ösztönzésére.

B. SZAKASZ

A KERESKEDELEM ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS MUNKAÜGYI SZEMPONTJAI¹

12.3. CIKK

Többoldalú munkaügyi előírások és megállapodások

1. A Felek elismerik a foglalkoztatásra és a munkaügyre vonatkozó nemzetközi együttműködés és megállapodások értékét, mint a nemzetközi közösségnek a globalizációból eredő gazdasági, foglalkoztatási és társadalmi kihívásokra és lehetőségekre adott válaszát. Elkötelezik magukat a konzultáció és az együttműködés mellett a kölcsönös érdeklődésre számot tartó és a kereskedelemmel összefüggő munkaügyi és foglalkoztatási kérdésekben.

¹ E fejezetben a munkára való hivatkozás tartalmazza az ILO által elfogadott méltányos munka programhoz és az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának a teljes foglalkoztatásról és a tisztességes munkáról szóló, 2006. évi miniszteri nyilatkozatához kapcsolódó kérdéseket.

2. A Felek ismételten megerősítik elkötelezettségüket az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának a teljes körű foglalkoztatásról és a tisztességes munkáról szóló, 2006. évi miniszteri nyilatkozata értelmében arra nézve, hogy elismerjék a teljes és produktív foglalkoztatást és a mindenki számára rendelkezésre álló tisztességes munkát, mint valamennyi ország fenntartható fejlődésének kulcselemét, és mint a nemzetközi együttműködés elsőbbséget élvező célját. A Felek elhatározzák magukat a nemzetközi kereskedelem oly módon történő fejlesztése mellett, ami a teljes és produktív foglalkoztatás, valamint a mindenki számára rendelkezésre álló tisztességes munka irányába mutat.

3. A Felek az ILO-tagságukból fakadó kötelezettségeikkel és az 1998-ban a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 86. ülészakán elfogadott, a munka világára vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló ILO-nyilatkozattal és annak mellékleteivel összhangban kötelezettséget vállalnak az alapvető munkahelyi jogokra vonatkozó következő elvek tiszteletben tartására, előmozdítására és megvalósítására:

- (a) az egyesülés szabadsága és a kollektív tárgyaláshoz való jog hatékony elismerése;
- (b) a kényszer- és kötelező munka minden formájának felszámolása;
- (c) a gyermekmunka tényleges megszüntetése; és
- (d) a foglalkoztatással és a munkával kapcsolatos megkülönböztetések felszámolása.

A Felek ismételten megerősítik elkötelezettségüket azon ILO-egyezmények hatékony végrehajtása mellett, amelyeket Szingapúr és az Unió tagállamai megerősítettek.

4. A Felek folyamatos és tartós erőfeszítéseket tesznek az alapvető ILO-egyezmények megerősítésére és hatékony végrehajtására, továbbá e tekintetben információcserét folytatnak. A Felek a hazai körülmények figyelembevételével más ILO-egyezmények megerősítését és hatékony végrehajtását is megfontolják. A Felek e tekintetben információcserét folytatnak.
5. A Felek elismerik, hogy a munka világára vonatkozó alapvető elvek és jogok megsértése nem használható fel jogos komparatív előnyként.

12.4. CIKK

Munkaügyi együttműködés a kereskedelemmel és a fenntartható fejlődéssel összefüggésben

A Felek elismerik az e megállapodás célkitűzéseinek megvalósítása céljából a munkaügyi politikák kereskedelmi vonatkozású szempontjait illetően folytatott együttműködés fontosságát. A Felek kölcsönös együttműködési tevékenységeket kezdeményezhetnek többek közt, de nem kizárólag a következő területeken:

- (a) együttműködés a kereskedelem és a fenntartható fejlődés munkaügyi szempontjaival foglalkozó nemzetközi fórumokon, ideértve, de nem kizárólag az ILO és az Ázsia-Európa találkozó keretében;
- (b) információcsere és bevált gyakorlatok megosztása olyan területeken, mint a munkaügyi jogszabályok és gyakorlatok, a megfelelési és jogérvényesítési rendszerek, a munkaügyi jogviták kezelése, a munkaügyi konzultáció, a munkaügyi feltételek terén folytatott együttműködés és a munkahelyi egészségvédelem és biztonság;

- (c) véleménycsere a megállapodásnak a fenntartható fejlődés munkaügyi szempontjaira gyakorolt pozitív és negatív hatásairól, valamint ezek erősítésének, megelőzésének vagy csillapításának módjairól, figyelembe véve a valamely vagy mindkét Fél által elvégzett fenntarthatósági hatásvizsgálatokat;
- (d) véleménycsere az alapvető ILO-egyezmények és egyéb, kölcsönös érdekeket szolgáló egyezmények megerősítésének előmozdításáról, valamint a megerősített egyezmények hatékony végrehajtásáról;
- (e) együttműködés az ILO méltányos munka programja (Decent Work Agenda) kereskedelmi vonatkozásaiban, ideértve a kereskedelem és a teljes és produktív foglalkoztatás közötti összefüggéseket, a munkaerőpiaci kiigazításokat, az alapvető munkaügyi normákat, a munkaügyi statisztikát, a humánerőforrás-fejlesztést és az egész életen át tartó tanulást, a szociális védelmet és a társadalmi befogadást, a szociális párbeszédet, valamint a nemek közötti egyenlőséget; és
- (f) véleménycsere a munkaügyi szabályozások, normák és szabványok kereskedelemre gyakorolt hatásáról.

12.5. CIKK

Tudományos adatok

A Felek a munkahelyi egészségre és biztonságra irányuló, a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat érintő intézkedések előkészítése és végrehajtása során figyelembe veszik a kapcsolódó tudományos és műszaki információkat, valamint a vonatkozó nemzetközi előírásokat, iránymutatásokat és ajánlásokat, ideértve az említett nemzetközi előírásokban, iránymutatásokban és ajánlásokban foglalt elővigyázatosság elvét is.

C. SZAKASZ

A KERESKEDELEM ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS KÖRNYEZETVÉDELMI SZEMPONTOK

12.6. CIKK

Többoldalú környezetvédelmi előírások és megállapodások

1. A Felek elismerik a nemzetközi környezetvédelmi irányítás és megállapodások értékét, mint a nemzetközi közösségnek a globális és regionális környezeti problémákra adott választát, és hangsúlyozzák a kereskedelem és a környezetvédelmi politikák, szabályok és intézkedések közötti kölcsönös támogatás megerősítésének szükségességét. Ezzel összefüggésben a Felek konzultálnak, és szükség esetén együttműködnek a kölcsönös érdek által fedett kereskedelemmel kapcsolatos környezetvédelmi kérdésekről szóló tárgyalásokkal kapcsolatban.
2. A Felek hatékonyan végrehajtják vonatkozó jogszabályaikban, rendeleteikben vagy egyéb intézkedéseikben és területükön folytatott gyakorlataikban azon többoldalú környezetvédelmi megállapodásokat, amelyeknek részes felei¹.
3. A Felek ismételten megerősítik kötelezettségvállalásukat az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye (a továbbiakban: UNFCCC) és annak Kiotói Jegyzőkönyve végső célkitűzésének oly módon történő elérésére, amely összhangban áll az UNFCCC alapelveivel és rendelkezéseivel. A Felek elkötelezik magukat amellet, hogy megerősítsék a többoldalú, szabályokon alapuló rendszert az UNFCCC keretében az UNFCCC elfogadott határozataira támaszkodva, és hogy támogassák azon erőfeszítéseket, hogy a valamennyi Félre alkalmazandó UNFCCC keretében kidolgozzanak egy 2020 utáni éghajlatváltozásról szóló nemzetközi megállapodást.

¹ A többoldalú környezetvédelmi megállapodásokra való utalás magában foglalja azoknak a Feleknek nézve kötelező jegyzőkönyveit, módosításait, mellékleteit és kiigazításait.

4. E megállapodás egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy akadályozza bármelyik Felet olyan multilaterális környezetvédelmi megállapodások végrehajtására hozott intézkedések elfogadásában vagy fenntartásában, amelyeknek részes felei, feltéve, hogy ilyen intézkedéseket nem szabad olyan módon alkalmazni, amely a Felek közötti önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést vagy a kereskedelem rejtett korlátozását jelenti.

12.7. CIKK

A fa és fatermékek kereskedelme

A Felek elismerik az erdők globális megőrzésének és fenntartható gazdálkodásának jelentőségét. Ennek érdekében a Felek vállalják a következőket:

- (a) információcsere a legális és fenntartható módon kezelt erdőkből származó fa és fatermékek kereskedelmének és felhasználásának ösztönzésére irányuló megközelítésekről, valamint e megközelítésekkel kapcsolatos tudatosság előmozdítása;
- (b) a globális erdészeti jogszabályok végrehajtásának és irányításának ösztönzése, valamint az illegális fakitermelésből származó fa és fatermékek kereskedelmének kezelése, például a legális és fenntartható módon kezelt erdőkből származó fa és fatermékek felhasználásának ösztönzése révén, egyebek mellett ellenőrzési és tanúsítási rendszerek alkalmazásával;
- (c) az illegális fakitermelésből származó fa és fatermékek kereskedelmének kezelésére irányuló intézkedések vagy politikák hatékonyságának ösztönzése terén folytatott együttműködés; és

- (d) a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény (CITES) eredményes alkalmazásának előmozdítása azon fajok tekintetében, amelyek védettségi helyzete veszélyeztetettnek minősül.

12.8. CIKK

Halászati termékek kereskedelme

A Felek elismerik annak jelentőségét, hogy biztosítani kell a halállomány megőrzését és a fenntartható módon való halgazdálkodást. Ennek érdekében a Felek vállalják a következőket:

- (a) megfelelnek a hosszú távú védelmi intézkedéseknek és a halállományok fenntartható kiaknázásának az érintett Felek által megerősített nemzetközi eszközökben foglaltaknak megfelelően, valamint betartják az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (a továbbiakban: FAO) és az ezen kérdésekhez kapcsolódó megfelelő ENSZ-eszközöknek az alapelveit;
- (b) hatékony intézkedéseket vezetnek be és hajtanak végre a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan (a továbbiakban: IUU) halászat elleni küzdelem céljából, ideértve szükség esetén a regionális halászati gazdálkodási szervezetekkel való együttműködést és dokumentációs vagy tanúsítási rendszereik végrehajtását a hal és halászati termékek kivitele céljából. A Felek elősegítik az IUU-termékek kereskedelmi forgalomból való kivonását és az IUU-tevékenységekre vonatkozó információk cseréjét;

- (c) hatékony nyomonkövetési és ellenőrzési intézkedéseket fogadnak el, hogy biztosítsák a védelmi intézkedéseknek, például a megfelelő kikötő szerinti állam intézkedésének való megfelelést; és
- (d) betartják a nemzetközi védelmi és gazdálkodási intézkedések nyílt tengeri halászhajók általi betartásának előmozdításáról szóló FAO-megállapodás alapelveit és tiszteletben tartják a kikötő szerinti államok által a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat (IUU-halászat) megelőzésére, megakadályozására és felszámolására hozandó intézkedésekről szóló FAO-megállapodás vonatkozó rendelkezéseit.

12.9. CIKK

Tudományos adatok

A Felek a környezetvédelemre irányuló, a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat érintő intézkedések előkészítése és végrehajtása során figyelembe veszik a tudományos bizonyítékokat és az alkalmazandó nemzetközi előírásokat, iránymutatásokat és ajánlásokat, amennyiben léteznek, valamint az elővigyázatosság elvét is.

12.10. CIKK

A kereskedelem és a fenntartható fejlődés terén környezetvédelmi szempontokkal kapcsolatban folytatott együttműködés

A Felek elismerik az e megállapodás célkitűzéseinek megvalósítása céljából a környezetvédelmi politikák kereskedelmi vonatkozású szempontjait illetően folytatott együttműködés fontosságát. A Felek kölcsönös együttműködési tevékenységeket kezdeményezhetnek többek közt, de nem kizárólag a következő területeken:

- (a) véleménycsere az e megállapodásnak a fenntartható fejlődés környezetvédelmi szempontjaira gyakorolt pozitív és negatív hatásairól, valamint ezek erősítésének, megelőzésének vagy csillapításának módjairól, figyelembe véve a valamely vagy mindkét Fél által elvégzett fenntarthatósági hatásvizsgálatokat;
- (b) együttműködés a kereskedelem és a fenntartható fejlődés szociális vagy környezeti vonatkozásaival foglalkozó nemzetközi fórumokon, köztük különösen a WTO-ban, az ILO-ban, az ENSZ Környezetvédelmi Programjában és a többoldalú környezetvédelmi megállapodások keretében;
- (c) együttműködés a kereskedelmi vonatkozású többoldalú környezetvédelmi megállapodások megerősítésének és hatékony végrehajtásának előmozdítása céljából;
- (d) információcsere és együttműködés az állami és magánvállalkozások tanúsítási és címkézési rendszerei terén, ideértve az ökocímkézést és a zöld közbeszerzéseket is;
- (e) véleménycsere a környezetvédelmi szabályozások, normák és szabványok kereskedelemre gyakorolt hatásáról;

- (f) a jelenlegi és jövőbeni nemzetközi éghajlatváltozási rendszer kereskedelmi vonatkozású szempontjaival kapcsolatos együttműködés, ideértve a kereskedelem éghajlatra gyakorolt kedvezőtlen hatásainak kezelési módjait, valamint a karbonszegény technológiák és az energiahatékonyság ösztönzésének módjait;
- (g) együttműködés a többoldalú környezetvédelmi megállapodások kereskedelmi vonatkozásaiban, ideértve a vámügyi együttműködést is;
- (h) fenntartható erdőgazdálkodás a fenntartható módon előállított faanyag tanúsítására vonatkozó hatékony intézkedések ösztönzése érdekében;
- (i) véleménycsere a többoldalú környezetvédelmi megállapodások és a nemzetközi kereskedelmi szabályok közötti viszonyról;
- (j) véleménycsere a környezeti áruk és szolgáltatások liberalizációjáról; és
- (k) véleménycsere az élő tengeri erőforrások védelmét és kezelését illetően.

D. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

12.11. CIKK

A fenntartható fejlődést ösztönző kereskedelem és beruházások

1. A Felek elhatározzák, hogy továbbra is különös erőfeszítéseket tesznek a környezetvédelmi áruk és szolgáltatások kereskedelmének és az azokkal kapcsolatos beruházásoknak a megkönnyítése és előmozdítása érdekében, egyebek mellett a kapcsolódó nem vámjellegű akadályok kérdésének kezelése révén. A Felek továbbá elismerik a fenntarthatóságot garantáló önkéntes vagy magánrendszerek (például ökocímkézés vagy tisztességes és etikus kereskedelem) alá tartozó árukereskedelem előmozdítására irányuló erőfeszítések hasznosságát.
2. A Felek többek között a rendelkezésre álló legjobb technológiák alkalmazását eredményező politikai keretek elfogadásával, a környezetvédelmi és gazdasági szükségletekre választ adó előírások előmozdításával, valamint a kereskedelem technikai akadályainak minimálisra csökkentésével különös figyelmet fordítanak a kereskedelmet és a beruházásokat nehezítő akadályok felszámolásának elősegítésére az olyan éghajlatbarát áruk és szolgáltatások, mint a fenntartható megújuló energiatermékek és a kapcsolódó szolgáltatások, vagy az energiahatékony termékek és szolgáltatások tekintetében.

3. A Felek elismerik annak szükségességét, hogy biztosítaniuk kell a fosszilis tüzelőanyagokra vonatkozó állami támogatási rendszerek kidolgozásakor azt, hogy megfelelő figyelmet kapjon annak szükségessége, hogy csökkenteni kell az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, és a lehető legnagyobb mértékben vissza kell szorítani a kereskedelem torzulásait. Jóllehet a 11.7. cikk (Tiltott támogatások) (2) bekezdésének b) pontja nem vonatkozik a széniparnak nyújtott támogatásokra, a Felek közös célja, hogy fokozatosan csökkentsék a fosszilis tüzelőanyagokra vonatkozó támogatásokat. E csökkentést kísérhetik a kis szén-dioxid-kibocsátást eredményező tüzelőanyagokra való átállással összefüggő szociális következmények mérséklésére irányuló intézkedések. Ezenfelül a Felek aktívan ösztönzik a fenntartható és biztonságos karbonszegény gazdaság létrejöttét, például a megújuló energiákba és az energiahatékony megoldásokba való beruházások révén.

4. A kereskedelem és a beruházások ösztönzése során a Feleknek külön erőfeszítéseket kell tenniük a vállalkozások önkéntes alapon vállalt társadalmi felelősségvállalási gyakorlatainak előmozdítása érdekében. E tekintetben a Felek olyan nemzetközileg elfogadott elvekre, szabványokra vagy iránymutatásokra hivatkoznak, amelyeket elfogadtak vagy amelyekhez csatlakoztak, mint a Gazdasági Együtműködési és Fejlesztési Szervezetnek a multinacionális vállalkozásokra vonatkozó iránymutatásai, az ENSZ Globális Megállapodása és az ILO-nak a multinacionális vállalatokról és a szociális politikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú nyilatkozata. A Felek vállalják, hogy a társadalmi felelősségvállalás előmozdítása terén információt cserélnek és együttműködnek.

12.12. CIKK

A védelem szintjének fenntartása

1. A Fél nem mondhat le környezetvédelmi vagy munkaügyi jogszabályairól vagy engedhet eltérést, illetve nem tehet erre vonatkozó ajánlatot a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat érintő módon.

2. A Fél köteles hatékonyan érvényesíteni környezetvédelmi és munkaügyi jogszabályait folyamatos vagy visszatérő tevékenység vagy annak hiánya útján, a Felek közötti kereskedelmet vagy befektetéseket érintő módon.

12.13. CIKK

Átláthatóság

Valamennyi Fél biztosítja, hogy a Felek között a kereskedelmet és a beruházást potenciálisan érintő környezeti és munkafeltételek védelmét célzó, általánosan alkalmazandó intézkedéseket belső jogszabályainak és a Tizenharmadik fejezetnek (Átláthatóság) megfelelően átlátható módon dolgozza ki, vezeti be és kezeli, továbbá kellő figyelemmel és lehetőséget teremtve az érdekelt személyek számára észrevételeik megtételére.

12.14. CIKK

A fenntartható fejlődésre gyakorolt hatás felülvizsgálata

1. Valamennyi Fél vállalja, hogy közösen vagy függetlenül és saját részvételi eljárásaikon és intézményeiken keresztül – meglévő gyakorlataikkal összhangban – ellenőrzi, értékeli és felülvizsgálja e megállapodás végrehajtásának a fenntartható fejlődésre gyakorolt hatását.

2. A Felek eszmecserét folytatnak a kereskedelmi fenntarthatósági hatásvizsgálat módszereiről és mutatószámairól.

12.15. CIKK

Intézményi felépítés és ellenőrzési mechanizmus

1. E fejezet végrehajtása érdekében valamennyi Fél kijelöl egy hivatalt saját közigazgatásán belül, amely kapcsolattartó pontként szolgál a másik Fél felé.
2. A Felek létrehoznak egy, a kereskedelemmel és fenntartható fejlődéssel foglalkozó bizottságot (a továbbiakban: bizottság). A bizottság az egyes Felek vezető közigazgatási tisztségviselőiből áll.
3. A bizottság e megállapodás hatálybalépését követő első két éven belül ül össze, azt követően pedig szükség szerint, hogy áttekintse e fejezet végrehajtását.
4. A bizottság valamennyi ülése nyilvános ülésből is áll, amelyen eszmét cserélnek az érdekelt felekkel az e fejezet végrehajtásával kapcsolatos kérdésekről. A Felek előmozdítják a releváns érdekek, egyebek mellett a munkáltatók, munkavállalók független képviseleti szervei, a környezetvédelmi és üzleti szervezetek, valamint adott esetben egyéb kapcsolódó érdekelt felek kiegyensúlyozott képviselését.

5. A Felek új mechanizmusokat hoznak létre vagy felhasználják a meglévőket, hogy tanácsot kérjenek e fejezet végrehajtásával kapcsolatban a megfelelő hazai érdekelt felektől, például hazai tanácsadó csoportoktól. Az ilyen mechanizmusoknak kiegyensúlyozottan képviselniük kell a gazdaság, a társadalom és a környezetvédelem független érdekelt feleit. Ezek az érdekelt felek lehetnek munkaadói és munkavállalói szervezetek, valamint nem kormányzati szervezetek. Ezen érdekelt felek saját kezdeményezésükre Feleik részére benyújthatják az e fejezet végrehajtásával kapcsolatos észrevételeiket vagy ajánlásait.

12.16. CIKK

Kormányzati konzultációk

1. Amennyiben a Felek az e fejezet szerint felmerülő bármely kérdésben nem értenek egyet, akkor kizárólag a 12.16. cikkben (Kormányzati konzultációk) és a 12.17. cikkben (Szakértői testület) foglalt eljárásokhoz folyamodhatnak. A Tizennegyedik fejezet (Vitarendezés) és a Tizenötödik fejezet (Közvetítő mechanizmus) nem vonatkozik erre a fejezetre.
2. A Fél a másik Fél kapcsolattartó pontjához intézett írásbeli kérés útján konzultációt kérhet a másik Félről az (1) bekezdésben említett egyet nem értés esetén. A konzultációt haladéktalanul meg kell kezdeni azt követően, hogy a Fél kézbesíti a konzultációra vonatkozó kérelmét.

3. A Felek mindent megtesznek az ügy kölcsönösen kielégítő rendezése érdekében. A Felek figyelembe veszik az ILO, illetve az illetékes többoldalú környezetvédelmi szervezetek vagy testületek tevékenységét, hogy előmozdítsák a Felek és e szervezetek munkája közötti szorosabb együttműködést és összehangoltságot. Adott esetben a Felek kölcsönös megállapodás függvényében e szervezetek vagy testületek, vagy bármely olyan személy vagy szerv véleményét kérik, akit vagy amelyet a kérdéses ügy teljes körű vizsgálatára megfelelőnek tartanak.
4. Ha egy Fél úgy ítéli meg, hogy az ügy további megvitatást igényel, akkor az adott Fél a másik Fél kapcsolattartó pontjához intézett írásbeli kérelem útján kérheti, hogy hívják össze a bizottságot az ügy megvitatása érdekében. A bizottság haladéktalanul összeül és arra törekszik, hogy az ügyben határozatot hozzon.
5. Adott esetben a bizottság konzultál az érintett érdekelt felekkel.
6. A bizottság által az ügyben hozott határozatot közzé kell tenni, ha a bizottság másként nem határoz.

12.17. CIKK

Szakértői testület

1. Amennyiben egy ügyet a bizottságnak nem sikerül a részére benyújtott, az ügy megvitatása érdekében a bizottság összehívására irányuló kérelem kézhezvételétől számított 120 napon, vagy mindkét Fél által elfogadott hosszabb időtartamon belül a 12.16. cikk (Kormányzati konzultációk) (4) bekezdése értelmében rendezni, úgy a Felek – a másik Fél kapcsolattartó pontjához küldött írásos kérelem útján – kérhetik, hogy szakértői testületet alakítsanak a szóban forgó ügy megvizsgálása érdekében.

2. E megállapodás hatálybalépését követő első ülésén a bizottság létrehozza a szakértői testület eljárási szabályzatát, hivatkozással a 14-A. mellékletben foglalt kapcsolódó eljárási szabályzatra. A 14-B. mellékletben foglalt alapelvek e cikkekre vonatkoznak.
3. A bizottság az e megállapodás hatálybalépését követő első ülésén létrehozza annak a legalább tizenkettő személynek a jegyzékét, akik hajlandók és képesek a szakértői testületben szolgálni. E jegyzék három aljegyzékből áll: egy-egy aljegyzék a két Fél számára és egy aljegyzék azon személyek számára, akik egyik Félnek sem állampolgárai, és akik a szakértői testület elnöki tisztségét tölthetik be. A Felek legalább négy olyan személyre tesznek javaslatot, akik saját aljegyzékükön szakértőként szerepelnek. A Felek legalább két olyan személyre is javaslatot tesznek, akik mindkét Fél egyetértésével az elnöki aljegyzékre is felkerülhetnek. A bizottság ülésein felülvizsgálja a jegyzéket és biztosítja, hogy legalább e szinten fenntartsa azt.
4. A (3) bekezdésben említett jegyzék az e fejezetben megnevezett kérdésekben, a munkaügyi vagy környezetvédelmi jogszabályokban, illetve a nemzetközi megállapodások keretében felmerülő vitás kérdések rendezése terén szaktudással vagy szakértelemmel rendelkező személyeket tartalmaz. E személyek függetlenek, egyéni minőségükben járnak el, és nem fogadnak el utasításokat semmilyen szervezettől vagy kormánytól a szóban forgó üggyel kapcsolatos kérdésekben, illetve nem állnak kapcsolatban Szingapúr vagy valamely uniós tagállam kormányával, illetve az Unióval sem.

5. A szakértői testület három tagú, kivéve, ha a Felek arról eltérően állapodnak meg. A szakértői testület létrehozása iránti kérelemnek a válaszadó Fél általi kézhezvételtől számított harminc napon belül a Felek egyeztetést folytatnak a szakértői testület összetételéről való megállapodás érdekében. Amennyiben a Felek ezen időtartamon belül nem tudnak megállapodni a szakértői testület összetételéről, úgy a (3) bekezdésben említett megfelelő aljegyzékről kölcsönös megállapodás alapján, illetőleg további hét napon belüli kölcsönös megállapodás hiányában sorsolás útján választják ki az elnököt. Valamennyi Fél kiválaszt egy olyan szakértőt, aki a 30 napos időtartam végét követő tizennégy napon belül megfelel a (4) bekezdés szerinti követelményeknek. A Felek megállapodhatnak bármely más szakértő személyében is, aki megfelel a (4) bekezdés szerinti, a szakértői testületben való részvételre vonatkozó követelményeknek. Amennyiben a szakértői testület létrehozására irányuló kérelemnek a válaszadó Fél általi kézhezvételétől számított negyvennégy napon belül nem fejeződik be a szakértői testület összetételének kialakítása, úgy a fennmaradó szakértő(ke)t hét napon belül sorsolás útján választják ki a (3) bekezdésben említett megfelelő aljegyzékekről az eljárást nem teljesítő Fél vagy a Felek által javasolt személyek közül. Amennyiben még nem készült ilyen jegyzék, a szakértőket a Fél vagy mindkét Fél által hivatalosan javasolt személyek közül sorsolás útján választják ki. A szakértői testület létrehozásának időpontja az az időpont, amikor a három szakértő közül az utolsót kiválasztották.

6. A Feleknek a szakértői testület létrehozásától számított hét napon belüli eltérő megállapodása hiányában a szakértői testület feladatmeghatározása a következő:

„a kereskedelem és fenntartható fejlődés elnevezésű fejezet vonatkozó rendelkezései fényében a szakértői testület létrehozása iránti kérelemben említett ügy megvizsgálása és a 12.17. cikk (Szakértői testület) (8) bekezdésével összhangban jelentés kiadása a kérdés megoldására vonatkozó ajánlások megtételével.”

7. A szakértői testület bármilyen olyan forrásból szerezhethet információkat, amelyet megfelelőnek ítél. A 12.3. cikkben (Többoldalú munkaügyi előírások és megállapodások) és a 12.6. cikkben (Többoldalú környezetvédelmi előírások és megállapodások) foglaltaknak megfelelően a többoldalú megállapodások betartásához kapcsolódó kérdésekben a szakértői testületnek tájékoztatást és tanácsot kell kérnie az ILO-tól, illetve a többoldalú környezetvédelmi megállapodás testületeitől. Az e bekezdés szerint kapott információkat ismertetik mindkét Féllel, és észrevételezés céljából eljuttatják hozzájuk.

8. A szakértői testület időközi és záró jelentést bocsát ki a Felek részére. E jelentések rögzítik a megállapított tényállást, a vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságát, valamint a testület megállapításait és ajánlásait alátámasztó alapvető indokokat. A szakértői testület az időközi jelentést legkésőbb a megalakulását követő kilencven napon belül bocsátja a Felek rendelkezésére. Bármely Fél írásbeli észrevételeket terjeszthet a szakértői testület elé az időközi jelentésről. Ezen írásbeli észrevételek mérlegelését követően a szakértői testület módosíthatja a jelentést és további vizsgálatokat végezhet, ha úgy tartja megfelelőnek. A szakértői testület a záró jelentést legkésőbb a megalakulását követő 150 napon belül bocsátja a Felek rendelkezésére. Amikor a testület úgy véli, hogy az e bekezdésben megállapított határidők nem tarthatóak, a szakértői testület elnöke köteles a Feleket írásban értesíteni, jelezve a késedelem okait és az időközi vagy a záró jelentés kibocsátásának várható időpontját. A szakértői testület a záró jelentést legkésőbb a megalakulását követő 180 napon belül bocsátja ki, kivéve, ha a Felek arról eltérően állapodnak meg. E záró jelentést nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, kivéve, ha a Felek eltérően állapodnak meg.

9. A Felek megvitatják a végrehajtandó megfelelő intézkedéseket a szakértői testület jelentésének és ajánlásainak figyelembevételével. Az érintett Fél a 12.15. cikk (Intézményi felépítés és ellenőrzési mechanizmus) (5) bekezdésében említett konzultációs mechanizmusok révén tájékoztatja érdekelt feleit és a másik Felet a tevékenységekről, és a jelentés Feleknek történő benyújtását követő legkésőbb három hónapon belül végrehajtandó intézkedésekről szóló határozatairól. A szakértői testület jelentésének és ajánlásainak nyomon követését a bizottság ellenőrzi. Az érdekelt felek benyújthatják ezzel kapcsolatos észrevételeiket a bizottságnak.

TIZENHARMADIK FEJEZET

ÁTLÁTHATÓSÁG

13.1. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- (a) „általánosan alkalmazandó intézkedés”: törvények, rendeletek, bírósági határozatok, eljárások és adminisztratív intézkedések, amelyek hatást gyakorolhatnak az e megállapodás hatálya alá tartozó bármely kérdésre. Nem foglalja magában az adott személyre vonatkozó végzést;

- (b) „érintett személy”: bármely olyan természetes vagy jogi személy, akinek/amelynek általánosan alkalmazandó intézkedések alapján jogai vagy kötelezettségei lehetnek.

13.2. CIKK

Célkitűzések és hatály

1. Felismerve azt, hogy a Felek szabályozási környezete hatással lehet a közöttük folyó kereskedelemre és beruházásokra, a Felek arra törekednek, hogy átlátható és kiszámítható szabályozási környezetet teremtsenek a területükön működő gazdasági szereplők – egyebek mellett a kis- és középvállalkozások – számára.
2. A Felek, ismételten megerősítve a WTO-egyezmény szerinti vonatkozó kötelezettségvállalásaikat, pontosításokat és továbbfejlesztett megállapodásokat fogadnak el az átláthatóság, a konzultáció és az általánosan alkalmazandó intézkedések jobb igazgatása érdekében.

13.3. CIKK

Az általánosan alkalmazandó intézkedésekkel kapcsolatos közzététel

1. Valamennyi Fél biztosítja, hogy az általánosan alkalmazandó intézkedéseket illetően:
 - (a) ezen intézkedések megkülönböztetésmentes módon az érintett személyek rendelkezésére állnak egy hivatalosan kijelölt médium útján – és ha lehetséges és kivitelezhető, elektronikus úton – olyan módon, hogy ezeket megismerhessék az érintett személyek és a másik Fél;

- (b) az ilyen intézkedések céljára és indokára a lehető legnagyobb mértékben magyarázatot adnak; és
- (c) kellő időt biztosítanak ezen intézkedések közzététele és hatálybalépése között, kivéve, ha a sürgősség másként nem indokolja.

2. Minden Fél köteles:

- (a) arra törekszik, hogy előzetesen közzétegyen minden általánosan alkalmazandó intézkedés elfogadására vagy módosítására irányuló javaslatot, ideértve a javaslat céljára és indokára vonatkozó magyarázatot;
- (b) észszerű lehetőséget biztosít az érdekelt személyek részére, hogy véleményezhessék az ilyen javasolt intézkedéseket, és különösen, hogy ennek megtételére elegendő idő álljon rendelkezésre; és
- (c) arra törekszik, hogy figyelembe vegye az érdekelt személyektől származó véleményeket az ilyen javasolt intézkedésekkel kapcsolatban.

13.4. CIKK

Tájékoztatás és kapcsolattartó pontok

1. E megállapodás hatékony végrehajtásának és az e megállapodás által érintett bármely kérdésben a Felek között folytatott kommunikáció előmozdítása érdekében a Felek e megállapodás hatálybalépésével egyidejűleg kapcsolattartó pontot jelölnek ki.

2. Valamely Fél kérésére a másik Fél kapcsolattartó pontja megjelöli az e megállapodás végrehajtására vonatkozó bármely ügyben illetékes hivatalt vagy tisztviselőt, és szükség esetén támogatást nyújt a kérelmező Féllel folytatott kommunikáció elősegítése érdekében.
3. A Felek létrehozzák vagy fenntartják a másik Fél érdekelt személyeitől érkező tájékoztatás iránti kérelmekre történő válaszadás megfelelő mechanizmusait az általánosan alkalmazandó, javasolt vagy hatályos intézkedésekkel és ezek alkalmazásával kapcsolatban. A tájékoztatás iránti kérelmek kezelhetők az (1) bekezdés szerint létrehozott kapcsolattartó pontok, illetve bármely más megfelelő mechanizmus útján.
4. A Felek elismerik, hogy a (3) bekezdés alapján adott válasz nem szükségképpen meghatározó és jogilag nem szükségképpen kötelező, hanem csak tájékoztatási célokat szolgál, kivéve, ha törvényeik és rendeleteik másképp rendelkeznek.
5. Az e cikk szerinti kérelem vagy információ az (1) bekezdésben meghatározott kapcsolattartó pontokon keresztül jut el a másik Félhez.
6. Bármely Fél kérésére a másik Fél haladéktalanul tájékoztatást ad és válaszol a tényleges vagy javasolt általánosan alkalmazandó intézkedéseket érintő olyan kérdésekre, amelyeket a kérdező Fél az e megállapodás működését érintőnek tart, függetlenül attól, hogy a kérdező Felet korábban tájékoztatták-e az adott intézkedésről.

7. A Felek megfelelő mechanizmusokat hoznak létre és tartanak fenn, amelyek feladata, hogy az általánosan alkalmazandó intézkedések alkalmazásából eredő, a másik Fél érdekelt feleinek problémáira hatékony megoldást keressenek. Az ilyen eljárásoknak könnyen hozzáférhetőnek, időhöz kötötteknek, eredményorientáltaknak és átláthatóaknak kell lenniük. Nem járhatnak bármely olyan fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárás sérelmével, amelyet a Felek hoznak létre vagy tartanak fenn. Az ilyen eljárások a Tizennegyedik fejezet (Vitarendezés) és a Tizenötödik fejezet (Közvetítő mechanizmus) értelmében nem sérthetik a Felek jogait és kötelezettségeit.

8. Az e cikk alapján nyújtott információk nem érintik azt a tényt, hogy az intézkedés összhangban áll-e e megállapodással.

13.5. CIKK

Igazgatási eljárások

Valamennyi általánosan alkalmazandó intézkedés következetes, pártatlan és észszerű módon történő igazgatása érdekében az ilyen intézkedéseket egyedi esetekben a másik Fél adott személyeire, áruira és szolgáltatásaira alkalmazó valamennyi Fél köteles:

- (a) arra törekedni, hogy a másik Félnek az eljárás által közvetlenül érintett érdekelt személyei részére eljárásaival összhangban észszerű tájékoztatást adjon az eljárás indításakor, ideértve az eljárás jellegének meghatározását, az eljárás kezdeményezésére vonatkozó joghatóság megnevezését és a vitatott kérdések általános leírását;

- (b) az ilyen érdekelt személyek részére észszerű lehetőséget biztosítani arra, hogy bármely végleges közigazgatási cselekményt megelőzően előadhassák az álláspontjukat alátámasztó tényeket és érveket, amennyiben ezt a rendelkezésre álló idő, az eljárás jellege és a közérdek lehetővé teszi; és
- (c) biztosítani azt, hogy eljárásai jogszabályain alapuljanak és azokkal összhangban legyenek.

13.6. CIKK

Az igazgatási intézkedések felülvizsgálata

1. Valamennyi Fél – belső jogszabályai függvényében – bírói, kvázi bírói vagy közigazgatási törvényszékeket vagy eljárásokat hoz létre vagy tart fenn az e megállapodás hatálya alá tartozó ügyekkel kapcsolatos igazgatási intézkedések¹ haladéktalan felülvizsgálata és – ha indokolt – kiigazítása érdekében. Ezek a törvényszékek pártatlanok és függetlenek az igazgatási végrehajtással megbízott hivataltól vagy hatóságtól, és nem lehet semmiféle lényeges érdekeltiségük az ügy kimenetelében.
2. Valamennyi Fél biztosítja, hogy bármely ilyen törvényszék vagy eljárás során az eljárás felei jogosultak legyenek a következőkre:
 - (a) észszerű lehetőség saját álláspontjuk alátámasztására vagy megvédésére; és

¹ Az egyértelműség kedvéért, az igazgatási intézkedések felülvizsgálata általános bírósági felülvizsgálat formájában is történhet, továbbá az igazgatási intézkedések helyesbítése magában foglalhatja a korrekciós intézkedésre irányuló eljárást kezdeményező szervhez való visszautalást is.

(b) olyan döntéshozatalra, amely a bizonyítékokon és a feljegyzések benyújtásán, vagy ha a jogszabálya előírja, a közigazgatási hatóság által összeállított feljegyzéseken alapul.

3. Valamennyi Fél biztosítja – a jogszabályai által biztosított fellebbezésre vagy további felülvizsgálatra figyelemmel – hogy az ilyen határozatot a szóban forgó igazgatási intézkedés tekintetében illetékes hivatal vagy hatóság hajtsa végre és gyakorlatában alkalmazza.

13.7. CIKK

A szabályozás minősége és teljesítménye, valamint a helyes hivatali magatartás

1. A Felek vállalják, hogy a vonatkozó szabályozási politikáik terén információk és bevált gyakorlatok cseréje révén együttműködnek a szabályozás minősége és teljesítménye fejlesztésében.
2. A Felek vállalják a helyes hivatali magatartásra vonatkozó elvek betartását és vállalják, hogy együttműködnek ennek közigazgatásaikban az információk és a bevált gyakorlatok cseréje révén történő népszerűsítésében.

13.8. CIKK

Különleges szabályok

E megállapodás egyéb fejezeteiben foglalt, az e fejezet tárgyára vonatkozó különleges szabályok elsőbbséget élveznek az e fejezet rendelkezéseitől való eltérés mértékéig.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

VITARENDEZÉS

A. SZAKASZ

CÉLKITŰZÉS ÉS HATÁLY

14.1. CIKK

Célkitűzés

E fejezet célja, hogy elkerülje és rendezze a Felek közötti véleménykülönbségeket e megállapodás értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban, abból a célból, hogy lehetőség szerint kölcsönösen elfogadható megoldást találjanak.

14.2. CIKK

Hatály

E fejezet alkalmazandó az e megállapodás rendelkezéseinek értelmezéséből és alkalmazásából eredő bármilyen véleménykülönbség rendezésére, kivéve, ha e megállapodás kifejezetten másképp rendelkezik.

B. SZAKASZ

KONZULTÁCIÓK

14.3. CIKK

Konzultációk

1. A Felek törekednek arra, hogy a 14.2. cikkben (Hatály) említett rendelkezések értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos véleménykülönbségeket úgy rendezik, hogy jóhiszeműen konzultációt kezdeményeznek egy kölcsönösen elfogadott megoldás elérése céljából.
2. Az egyik Fél a másik Félhez intézett írásos kérelem formájában kezdeményez konzultációt, amelynek másolatát megküldi a Kereskedelmi Bizottságnak, megjelölve a kérdéses intézkedéseket, a 14.2. cikkben (Hatály) említett alkalmazandó rendelkezéseket és e rendelkezések alkalmazhatóságának indokait.

3. A konzultációkra a kérelem beérkezését követő harminc napon belül sort kell keríteni, és a Felek eltérő megállapodása hiányában a konzultációkat a bepanaszolt Fél területén kell lefolytatni. A konzultáció a kérelem beérkezésének napjától számított hatvan napon belül lezártnak tekintendő, kivéve, ha a Felek a folytatásról döntenek. A konzultációk bizalmasak és nem sérthetik egyik Fél jogait sem a további eljárások során.
4. Sürgős ügyben folytatott – többek között a romlandó vagy adott esetben szezonális árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozó – konzultációra a kérelem beérkezésének napjától számított tizenöt napon belül kerül sor, a konzultáció a kérelem beérkezésének napjától számított harminc napon belül pedig lezártnak tekintendő, kivéve, ha a Felek arról eltérően állapodnak meg.
5. Amennyiben a kérelem címzettje a kézhezvételt követő tíz napon belül nem válaszol a konzultáció kezdeményezésére irányuló kérelemre, vagy amennyiben a konzultációkra nem kerül sor a (3), illetve a (4) bekezdésben megadott időkereteken belül, vagy amennyiben a konzultációkat kölcsönösen elfogadott megoldás elérése nélkül zárták le, a panasztevő Fél a 14.4. cikknek (A választottbíróági eljárás kezdeményezése) megfelelően választottbírói testület létrehozását kérheti.

C. SZAKASZ

VITARENDEZÉSI ELJÁRÁSOK

A. ALSZAKASZ

VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁSOK

14.4. CIKK

A választottbírósi eljárás kezdeményezése

1. Amennyiben a Feleknek a 14.3. cikkben (Konzultációk) előírt konzultáció igénybevételével nem sikerült rendezniük a jogvitát, a panasztevő Fél e cikknek megfelelően kérheti egy választottbírói testület felállítását.
2. A választottbírói testület létrehozására irányuló kérelmet írásban kell benyújtani annak a Félnek a részére, amellyel szemben panaszt emelnek, valamint a Kereskedelmi Bizottságnak. A panasztevő Fél kérelmében meghatározza a panasz tárgyát képező intézkedést és egyértelműen ismerteti, hogy az intézkedés miért képezi a 14.2. cikkben (Hatály) említett rendelkezéseknek a panasz számára elégséges jogalapot nyújtó megsértését.

14.5. CIKK

A választottbírói testület létrehozása

1. A választottbírói testület három választottbíróból áll.
2. A 14.4. cikk (A választottbíróválasztási eljárás kezdeményezése) (1) bekezdésében említett választottbírói testület létrehozása iránti kérelemnek a bepanaszolt fél általi kézhezvételtől számított öt napon belül a Felek egyeztetést folytatnak a választottbírói testület összetételéről való megállapodás érdekében.
3. Ha a Felek a (2) bekezdésben említett konzultációk megkezdését követő tíz napon belül nem jutnak megállapodásra a választottbírói testület elnökét illetően, akkor a Kereskedelmi Bizottság elnöke vagy megbízottja a (2) bekezdésében említett konzultációk megkezdését követő húsz napon belül sorsolás útján kiválaszt egy elnökként szolgáló választottbírókat a 14.20. cikk (A választottbírók névjegyzékei) (1) bekezdésében említett jegyzékből.
4. Ha a Felek a (2) bekezdésben említett konzultációk megkezdését követő tíz napon belül nem jutnak megállapodásra a választottbírókat illetően:
 - (a) valamennyi Fél a (2) bekezdésben említett konzultációk megkezdését követő tizenöt napon belül kiválaszt a 14.20. cikk (A választottbírók névjegyzékei) (2) bekezdése szerint meghatározott jegyzéken szereplő személyekből egy választottbírókat, aki nem látja el az elnöki tisztséget; és

- (b) amennyiben valamely Fél nem tud a (4) bekezdés a) pontja szerint választottbírót kiválasztani, úgy a Kereskedelmi Bizottság elnöke vagy megbízottja a (2) bekezdésben említett konzultációk megkezdését követő húsz napon belül sorsolás útján választ a 14.20. cikk (A választottbírók névjegyzékei) (2) bekezdése szerint a Fél által javasolt személyek közül választottbírót.

5. Amennyiben a 14.20. cikk (A választottbírók névjegyzékei) (2) bekezdésében meghatározott jegyzék nem készül el a (4) bekezdés szerint megállapított határidőre:

- (a) amennyiben a 14.20. cikk (A választottbírók névjegyzékei) (2) bekezdése alapján mindkét Fél javaslatot tett bizonyos személyekre, úgy valamennyi Fél a (2) bekezdésben említett konzultációk megkezdését követő tizenöt napon belül választhat a javasolt személyek közül egy választottbírót, aki nem látja el az elnöki tisztséget. Amennyiben valamely Fél nem tud választottbírót kiválasztani, úgy őt a Kereskedelmi Bizottság elnöke vagy megbízottja sorsolás útján választja ki azon Fél által javasolt személyek közül, akinek nem sikerült kiválasztania választottbíróját; vagy
- (b) amennyiben a 14.20. cikk (A választottbírók névjegyzékei) (2) bekezdése alapján csak egy Fél tett javaslatot bizonyos személyekre, úgy a (2) bekezdésben említett konzultációk megkezdését követő tizenöt napon belül valamennyi Fél választhat a javasolt személyek közül egy választottbírót, aki nem látja el az elnöki tisztséget. Amennyiben valamely Fél nem tud választottbírót kiválasztani, a Kereskedelmi Bizottság elnöke vagy megbízottja sorsolás útján választja ki a javasolt személyek közül a választottbírót.

6. Amennyiben a 14.20. cikk (A választottbírók névjegyzékei) (1) bekezdésében meghatározott jegyzék nem készül el a (3) bekezdés szerint megállapított határidőre, az elnököt sorsolás útján a WTO fellebbviteli testületének korábbi tagjai közül választják, aki egyik Félhez tartozó személy sem lehet.

7. A választottbírói testület létrehozásának időpontja az az időpont, amikor a három választottbíró közül az utolsót kiválasztották.
8. A választottbírók leváltására csak a 14-A. melléklet 19–25. szabályaiban leírt okokból, az ott leírtak szerint kerülhet sor.

14.6. CIKK

A sürgősségre vonatkozó előzetes határozat

Amennyiben valamely Fél úgy kívánja, a választottbírói testület a létrehozásától számított tíz napon belül előzetes döntést hoz arról, hogy sürgősnek tekinti-e az ügyet.

14.7. CIKK

A testület időközi jelentése

1. A választottbírói testület legkésőbb a létrehozását követő kilencven nappal bezárólag időközi jelentést készít a Felek részére, amelyben tájékoztatást nyújt a tényállásról, a vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságáról, valamint a megállapításait és ajánlásait alátámasztó alapvető indokokról. Amikor a bizottság úgy véli, hogy a fenti határidő nem tartható, a választottbírói testület elnöke köteles a Feleket és a Kereskedelmi Bizottságot írásban értesíteni, jelezve a késedelem okait és az időközi jelentés kibocsátásának várható időpontját. Az időközi jelentés kibocsátására semmilyen körülmények között sem kerülhet sor a választottbírói testület létrehozatalának időpontját 120 nappal meghaladóan.

2. Az időközi jelentés közlésétől számított harminc napon belül a Felek bármelyike írásban kérheti a választottbírói testületet, hogy vizsgálja felül az időközi jelentés meghatározott szempontjait.

3. Sürgős esetekben, ideértve a romlandó árukra vagy adott esetben szezonális árukra, illetve szolgáltatásokra vonatkozó eseteket, a választottbírói testület minden erőfeszítést megtesz az időközi jelentés kibocsátása érdekében, és bármelyik Fél az (1) és (2) bekezdésben meghatározott időkeretek felén belül jogosult írásban kérelmezni a választottbírói testülettől az időközi jelentés meghatározott szempontjainak felülvizsgálatát.

4. A Felek által az időközi jelentéssel kapcsolatban tett írásbeli megjegyzések vizsgálatát követően a választottbírói testület módosíthatja a jelentését és további, általa megfelelőnek ítélt vizsgálatot folytathat le. A testület végleges határozatának megállapításai alapos indokolást tartalmaznak az időközi felülvizsgálat szakaszában megfogalmazott érvekre, és világos válaszokat adnak a két Fél által megfogalmazott kérdésekre és észrevételekre.

14.8. CIKK

A választottbírói testület határozata

1. A választottbírói testület a választottbírói testület létrehozásának időpontjától számított 150 napon belül értesíti határozatáról a Feleket és a Kereskedelmi Bizottságot. Amikor a testület úgy véli, hogy a fenti határidő nem tartható, a választottbírói testület elnöke köteles a Feleket és a Kereskedelmi Bizottságot írásban értesíteni, jelezve a késedelem okait és a határozat kibocsátásának várható időpontját. Az időközi jelentés kibocsátására semmilyen körülmények között sem kerülhet sor a választottbírói testület létrehozatalának időpontját 180 nappal meghaladóan.

2. Sürgős esetekben, ideértve a romlandó árukra vagy adott esetben szezonális árukra, illetve szolgáltatásokra vonatkozó eseteket, a választottbírói testület minden erőfeszítést megtesz a határozatnak a létrehozatala időpontját követő hetvenöt napon belüli kibocsátása érdekében. A határozat kibocsátására semmilyen körülmények között sem kerülhet sor a választottbírói testület létrehozatalának időpontját kilencven nappal meghaladóan.

B. ALSZAKASZ

TELJESÍTÉS

14.9. CIKK

A választottbírói testület határozatának teljesítése

A Felek megtesznek minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy jóhiszeműen teljesítsék a választottbírói testület határozatában foglaltakat, és arra törekednek, hogy megegyezzenek a határozatban foglaltak teljesítéséhez szükséges határidőről.

14.10. CIKK

A határozat teljesítésének észszerű időtartama

1. A bepanaszolt Fél a választottbírói testület határozatáról a Feleknek küldött értesítés kézhezvételétől számított legkésőbb harminc napon belül köteles a panasztevő Felet és a Kereskedelmi Bizottságot tájékoztatni arról az időtartamról (a továbbiakban: észszerű határidő), amelyre szüksége lesz a határozatban foglaltak teljesítéséhez, ha az azonnali teljesítés nem lehetséges.

2. Amennyiben a Felek nem egyeznek meg a választottbírói testület határozatának teljesítéséhez szükséges észszerű határidőről, a panasztevő Fél az (1) bekezdés szerinti értesítésnek a bepanaszolt Fél általi kézhezvételétől számított húsz napon belül írásban felkéri az eredeti választottbírói testületet az észszerű határidő meghatározására. Az ilyen jellegű kérelmeket a másik Félhez és a Kereskedelmi Bizottsághoz egyidejűleg el kell juttatni. Az eredeti választottbírói testület a kérés benyújtásának időpontjától számított húsz napon belül értesíti határozatáról a Feleket és a Kereskedelmi Bizottságot.
3. Amennyiben az eredeti választottbírói testület bármely tagja már nem elérhető, a 14.5. cikkben (A választottbírói testület létrehozása) meghatározott eljárást kell alkalmazni. A határozat kibocsátásának határideje a (2) bekezdésben említett kérelem benyújtásának időpontjától számított harmincöt nap.
4. A bepanaszolt Fél köteles legalább egy hónappal az észszerű időtartam lejártát megelőzően a panaszos Felet írásban tájékoztatni arról, hogyan halad előre a választottbírói testület határozatának teljesítése.
5. Az észszerű határidő a Felek kölcsönös megállapodása alapján meghosszabbítható.

14.11. CIKK

A választottbírói testület határozatának teljesítése céljából hozott intézkedések felülvizsgálata

1. Az a Fél, amellyel szemben panaszt emeltek, értesíti a másik Felet és a Kereskedelmi Bizottságot az észszerű időtartam vége előtt azokról az intézkedésekről, amelyeket a választottbírói testület döntésének teljesítése érdekében hozott.
2. Abban az esetben, ha a Felek között vita támad az (1) bekezdés szerint bejelentett valamelyik intézkedés hatályosságával vagy a 14.2. cikkben (Hatály) említett rendelkezésekkel való összeegyeztethetőséggel kapcsolatban, a panasztevő Fél írásban kikérheti az eredeti választottbírói testület határozatát a kérdésben. A kérelemben meg kell határozni az érintett konkrét intézkedést, valamint a 14.2. cikkben (Hatály) említett azon rendelkezéseket, amelyekkel a panaszos Fél szerint az intézkedés nem összeegyeztethető, elegendő részletezettséggel ahhoz, hogy a panasz jogalapját világosan bemutassák, és abban ki kell fejteni, hogy ezen intézkedés miként nem egyeztethető össze a 14.2. cikkben (Hatály) említett rendelkezésekkel. Az eredeti választottbírói testület a kérelem benyújtásának időpontjától számított negyvenöt napon belül közli döntését.
3. Amennyiben az eredeti választottbírói testület bármely tagja már nem elérhető, a 14.5. cikkben (A választottbírói testület létrehozása) meghatározott eljárást kell alkalmazni. A döntés kibocsátásának határideje a (2) bekezdésben említett kérelem benyújtásának időpontjától számított hatvan nap.

14.12. CIKK

Ideiglenes jogorvoslatok a határozat teljesítésének elmulasztása esetén

1. Amennyiben a bepanaszolt Fél elmulasztja közölni a választottbírói testület döntésének teljesítése érdekében hozott intézkedéseket az észszerű időtartam lejárta előtt, illetve ha a választottbírói testület megállapítja, hogy a teljesítés érdekében nem született intézkedés, vagy a 14.11. cikk (A választottbírói testület döntésének teljesítése céljából hozott intézkedések felülvizsgálata) (1) bekezdése alapján közölt intézkedés nem egyeztethető össze az említett Félre a 14.2. cikk (Hatály) rendelkezései alapján háruló kötelezettségekkel, akkor a bepanaszolt Fél konzultációt kezd a panaszos Féllel, hogy kölcsönösen elfogadható megállapodást dolgozzanak ki a kártérítésről.
2. Amennyiben nem sikerül megállapodásra jutni a kártérítésről az észszerű időtartam végétől, illetve a választottbírói testületnek a 14.11. cikk (A választottbírói testület döntésének teljesítése céljából hozott intézkedések felülvizsgálata) szerinti arra vonatkozó döntése kibocsátásától számított harminc napon belül, hogy nem született a döntést teljesítő intézkedés, illetve a döntést teljesítő intézkedés összeegyeztethetetlen a 14.2. cikkben (Hatály) említett rendelkezésekkel, a panaszos Fél – a bepanaszolt Félre és a Kereskedelmi Bizottságot értesítve – jogosult felfüggeszteni a 14.2. cikkben (Hatály) említett bármely rendelkezésből fakadó kötelezettségeit a sérelem által okozott érvénytelenséggel vagy károkozással egyenértékű szinten. Az értesítésben meg kell határozni a panaszos Fél által felfüggeszteni kívánt kötelezettségek szintjét. A panaszos Fél az értesítésnek a bepanaszolt Fél általi kézhezvételétől számított tíz nap elteltét követő bármely időpontban megkezdheti a felfüggesztés alkalmazását, kivéve, ha a bepanaszolt Fél a (3) bekezdés szerint választottbírói eljárást kérelmezett.

3. Amennyiben a bepanaszolt Fél úgy ítéli meg, hogy a felfüggesztés szintje nem egyenlő az előnynek a jogsértés által okozott lehetetlenülése vagy a hibás teljesítés mértékével, írásban kikérheti az eredeti választottbírói testület határozatát. Ezt a kérelmet a (2) bekezdésben említett tíznapos időszak lejártát megelőzően kell a panaszos Félnek és a Kereskedelmi Bizottságnak elküldeni. Az eredeti választottbírói testület – indokolt esetben szakértők véleményének kikérését követően – a kérelem benyújtását követő harminc napon belül közli a Felekkel és a Kereskedelmi Bizottsággal a kötelezettségek felfüggesztésének szintjére vonatkozó döntését. Az eredeti választottbírói testület határozatának közléséig a kötelezettségek nem függeszthetők fel, és a felfüggesztésnek meg kell felelnie a választottbírói testület határozatának.

4. Amennyiben az eredeti választottbírói testület bármely tagja már nem elérhető, a 14.5. cikkben (A választottbírói testület létrehozása) meghatározott eljárást kell alkalmazni. A határozat kibocsátásának határideje a (3) bekezdésben említett kérelem benyújtásának időpontjától számított negyvenöt nap.

5. A kötelezettségek felfüggesztése ideiglenes és nem alkalmazható az alábbiakat követően:

- (a) a Felek a 14.15. cikk (Kölcsönösen elfogadott megoldás) értelmében kölcsönösen elfogadtak egy megoldást; vagy
- (b) a Felek megállapodtak arról, hogy a 14.13. cikk (A testület határozatának teljesítése céljából, a kötelezettségek felfüggesztését követően hozott intézkedések felülvizsgálata) (1) bekezdése szerint bejelentett intézkedés szerint a bepanaszolt Fél megfelel-e a 14.2. cikkben (Hatály) említett rendelkezéseknek; vagy

- (c) a Felek visszavonták vagy módosították a 14.2. cikkben (Hatály) említett rendelkezésekkel összeegyeztethetetlennek ítélt intézkedést annak érdekében, hogy azok összeegyeztethetők legyenek ezekkel a rendelkezésekkel, a 14.13. cikk (A testület határozatának teljesítése céljából, a kötelezettségek felfüggesztését követően hozott intézkedések felülvizsgálata) (2) bekezdésében foglaltak szerint.

14.13. CIKK

A testület határozatának teljesítése céljából, a kötelezettségek felfüggesztését követően hozott intézkedések felülvizsgálata

1. Az a Fél, amellyel szemben panaszt emeltek, értesíti a másik Felet és a Kereskedelmi Bizottságot azokról az intézkedésekről, amelyeket a választottbírói testület határozatának teljesítése érdekében hozott, és kérelmezi a kötelezettségek panaszos Fél által alkalmazott felfüggesztésének megszüntetését.
2. Amennyiben a Felek az értesítés kézhezvételétől számított harminc napon belül nem állapodnak meg arról, hogy a bejelentett intézkedés szerint a bepanaszolt Fél megfelel-e a 14.2. cikkben (Hatály) említett rendelkezéseknek, a panaszos Fél írásban felkéri az eredeti választottbírói testületet, hogy hozzon döntést az ügyben. Az ilyen jellegű kérelmeket a másik Félhez és a Kereskedelmi Bizottsághoz egyidejűleg el kell juttatni. A választottbírói testület határozatáról a kérelem benyújtásának napjától számított negyvenöt napon belül értesíteni kell a Feleket és a Kereskedelmi Bizottságot. Ha a választottbírói testület úgy dönt, hogy a teljesítés érdekében hozott valamely intézkedés összhangban áll a 14.2. cikkben (Hatály) említett rendelkezésekkel, akkor a kötelezettségek felfüggesztését meg kell szüntetni.

C. ALSZAKASZ

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

14.14. CIKK

A választottbíróági eljárás felfüggesztése és befejezése

1. A választottbírói testület mindkét Fél írásbeli kérésére a Felek által megállapított, tizenkét hónapot meg nem haladó időtartamra bármikor felfüggeszti munkáját. A testület a megállapított időtartam lejártakor a panaszos Fél írásbeli kérésére vagy a megállapított időtartam lejártát megelőzően mindkét Fél írásbeli kérésére folytatja munkáját. Amennyiben a panaszos Fél a megállapított felfüggesztési időtartam lejárta előtt nem kérelmezi a választottbírói testület munkájának folytatását, az e szakasz szerint kezdeményezett vitarendezési eljárás lezártnak tekintendő. A 14.21. cikkre (Kapcsolat a WTO-kötelezettségekkel) figyelemmel a választottbírói testület munkájának felfüggesztése és lezárása nem sérti a Felek jogait más eljárásokban.
2. A Felek írásban bármikor megállapodhatnak abban, hogy lezárják az e szakasz szerint kezdeményezett vitarendezési eljárást.

14.15. CIKK

Kölcsönösen elfogadott megoldás

A Felek bármikor kölcsönösen elfogadott megoldást találhatnak az e fejezet szerinti jogvitában. A Felek bármilyen ily módon elfogadott megoldásról értesítik a Kereskedelmi Bizottságot és a választottbírói testületet. Amennyiben a megoldás bármely Fél vonatkozó belső eljárásai szerint jóváhagyást igényel, az értesítésnek említene kell e követelményt és az e szakasz szerint kezdeményezett vitarendezési eljárást fel kell függeszteni. A vitarendezési eljárás lezárul, amennyiben nincs szükség jóváhagyásra, illetve bármely belső eljárás lezárultáról történő értesítést követően.

14.16. CIKK

Eljárási szabályzat

1. Az e fejezet szerinti vitarendezési eljárásra a 14-A. mellékletet kell alkalmazni.
2. A 14-A. melléklettel összhangban a választottbírói testület minden ülése nyilvános.

14.17. CIKK

Az információ benyújtása

1. Az egyik Fél kérelmére vagy saját kezdeményezésére a választottbírói testület bármilyen olyan forrásból szerezhethet információkat, beleértve a jogvitában érintett Feleket is, amelyet a választottbírói eljárást illetően szükségesnek ítél. A választottbírói testület saját belátása szerint jogosult megfelelő szakértői véleményt is kérni. A szakértők kiválasztása előtt a választottbírói testület konzultál a Felekkel. Az ily módon kapott információkat ismertetik a Felekkel, és észrevételezés céljából eljuttatják hozzájuk.
2. A Felek érdekelt természetes vagy jogi személyei jogosultak önzetlen tanácsadói (*amicus curiae*) leveleket küldeni a választottbírói testületnek a 14-A. melléklettel összhangban.

14.18. CIKK

Értelmezési szabályok

A választottbírói testület a 14.2. cikkben (Hatály) említett rendelkezéseket a nemzetközi közjog szokásos szabályai szerint értelmezi, a szerződések jogáról szóló bécsi egyezményben foglalt rendelkezéseket is beleértve. Amennyiben egy e megállapodás szerinti kötelezettség megegyezik a WTO-megállapodás szerinti kötelezettséggel, a választottbírói testület figyelembe vesz minden olyan értelmezést, amely összhangban áll a WTO Vitarendezési Testülete (a továbbiakban: DSB) döntéseiben foglalt bármely vonatkozó értelmezéssel. A választottbírói testület határozatai nem bővíthetők, illetve nem korlátozhatják a 14.2. cikkben (Hatály) említett rendelkezésekben előírt jogokat és kötelezettségeket.

14.19. CIKK

A választottbírói testület határozatai és döntései

1. A választottbírói testület minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy konszenzussal döntsön. Mindazonáltal amennyiben egy döntés nem hozható meg konszenzussal, az ügyet többségi szavazással kell eldönteni.
2. A választottbírói testület minden döntése kötelező a Felekre nézve, és a döntésből eredően semmilyen természetes vagy jogi személyre vonatkozó jog vagy kötelezettség nem keletkezhet. A döntés rögzíti a megállapított tényállást, a 14.2. cikkben (Hatály) említett megfelelő rendelkezések alkalmazhatóságát, valamint a testület megállapításait és következtetéseit alátámasztó alapvető indokokat. A Kereskedelmi Bizottságnak a választottbírói testület határozatait teljes egészében nyilvánosan elérhetővé kell tennie, kivéve, ha valamely Fél által megjelölt információk bizalmaságának megőrzése érdekében másképp nem dönt.

D. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

14.20. CIKK

A választottbírók névjegyzékei

1. A Felek e megállapodás hatálybalépését követően összeállítanak egy legalább öt olyan személyből álló listát, akik vállalják, hogy a 14.5. cikkben (A választottbírói testület létrehozása) említett választottbírói testület elnökeként járnak el, továbbá alkalmasak erre.

2. A Kereskedelmi Bizottság legkésőbb az e megállapodás hatálybalépését követően hat hónappal létrehozza annak a legalább tíz személynek a jegyzékét, akik hajlandók és képesek választottbíróként szolgálni. Valamennyi Fél e megállapodás hatálybalépését követően legalább öt, választottbíróként szolgáló személyre tesz javaslatot.
3. A Kereskedelmi Bizottság biztosítani fogja, hogy fenntartják a választottbírói testület elnökeként vagy választottbíróként szolgáló személyeknek az (1) és (2) bekezdés szerint létrehozott jegyzékét.
4. A választottbírók szakértelemmel vagy tapasztalatokkal rendelkeznek a jog, a nemzetközi kereskedelem vagy a nemzetközi kereskedelmi megállapodásokból eredő viták rendezése terén. A választottbírók függetlenek, egyéni minőségükben járnak el, és nem állnak kapcsolatban egyik Fél kormányával sem, továbbá eleget tesznek a 14-B. mellékletben foglaltaknak.

14.21. CIKK

Kapcsolat a WTO-kötelezettségekkel

1. Az e fejezet vitarendezési rendelkezéseinek igénybevétele nem sérti a WTO keretében tett intézkedéseket, ideértve a vitarendezési eljárásokat is.

2. Az (1) bekezdéstől eltérve, amennyiben az egyik Fél egy adott intézkedés tekintetében vitarendezési eljárást kezdeményezett vagy e fejezet, vagy pedig a WTO-egyezmény alapján, akkor más fórumon nem kezdeményezhet vitarendezési eljárást ugyanarról az intézkedésről, amíg az első eljárás be nem fejeződött. Továbbá egyik Fél sem kezdeményezhet e fejezet és a WTO-egyezmény szerinti vitarendezési eljárást, kivéve, ha a két megállapodás szerinti alapvetően különböző kötelezettségek képezik a vita tárgyát, vagy kivéve, ha a kiválasztott fórum eljárási vagy jogszolgáltatási okokból nem tud a kötelezettséggel kapcsolatos jogorvoslati kérelemről állást foglalni, feltéve, hogy a fórum nem a vitában álló Fél gondosságának hiánya miatt nem tudott állást foglalni.

3. A (2) bekezdés alkalmazásában

- (a) a WTO-egyezmény szerinti vitarendezési eljárást abban az időpontban kell kezdeményezettnek tekinteni, amikor az egyik Fél a vitarendezési szabályokról és eljárásokról szóló egyetértési megállapodás 6. cikke szerinti testület létrehozását kérelmezte, és akkor kell lezártnak tekinteni, amikor a vitarendezési testület elfogadja a választottbírói testület és adott esetben a fellebbviteli testület jelentését a vitarendezési szabályokról és eljárásokról szóló egyetértési megállapodás 16. cikke és 17. cikkének (14) bekezdése szerint; és
- (b) az e fejezet szerinti vitarendezési eljárást abban az időpontban kell kezdeményezettnek tekinteni, amikor az egyik Fél a 14.4. cikk (A választottbírói eljárás kezdeményezése) (1) bekezdése szerinti választottbírói testület létrehozását kérelmezte, és akkor kell lezártnak tekinteni, amikor a választottbírói testület a 14.8. cikk (A választottbírói testület határozata) (2) bekezdése szerint kibocsátja határozatát a Feleknek és a Kereskedelmi Bizottságnak, illetve amikor a Felek a 14.15. cikk (Kölcsönösen elfogadott megoldás) szerint kölcsönösen elfogadott megoldást találnak.

4. E fejezet egyik rendelkezése sem zárja ki, hogy egy Fél végrehajtsa a DSB által engedélyezett kötelezettségek felfüggesztését. A WTO-egyezményre annak megakadályozása érdekében nem lehet hivatkozni, hogy egy Fél felfüggeszse az e fejezet szerinti kötelezettségeit.

14.22. CIKK

Határidők

1. Az e fejezetben meghatározott valamennyi határidő, beleértve a választottbírói testületek számára a határozataik közlésére meghatározott határidőket is – eltérő rendelkezés hiányában – naptári napban számolandó, azon cselekmény vagy tény napját követő naptól számítva, amelyre hivatkozik.
2. Az e fejezetben említett valamennyi határidő a Felek kölcsönös egyetértésével módosítható.

14.23. CIKK

A fejezet felülvizsgálata és módosítása

A Felek a Kereskedelmi Bizottságban hozott határozattal módosíthatják ezt a fejezetet és mellékleteit.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

KÖZVETÍTŐ MECHANIZMUS

15.1. CIKK

Célkitűzés és hatály

1. E fejezet célja annak megkönnyítése, hogy közvetítő segítségével zajló átfogó és gyors eljárás révén kölcsönösen elfogadott megoldást sikerüljön találni a Felek között.
2. E fejezet e megállapodás hatálya alá tartozó bármely, a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat kedvezőtlenül érintő intézkedésre alkalmazandó, kivéve, ha e fejezet másként nem rendelkezik.

A. SZAKASZ

A KÖZVETÍTŐ MECHANIZMUS SZERINTI ELJÁRÁS

15.2. CIKK

Információkérés

1. A közvetítői eljárás kezdeményezését megelőzően bármely Fél írásban információt kérhet a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat kedvezőtlenül érintő intézkedésre vonatkozóan. Az információszolgáltatásra felkért Félnek húsz napon belül írásbeli választ kell benyújtania.

2. Amennyiben a válaszadó Fél úgy véli, hogy nem áll módjában válaszát húsz napon belül benyújtani, tájékoztatja a kérelmező Felet a késedelem okairól, valamint arról a legrövidebb becsült időtartamról, amely alatt válaszát módjában áll benyújtani.

15.3. CIKK

Az eljárás megindítása

1. Bármely Fél bármikor kérelmezheti, hogy a Felek közvetítői eljárást kezdjenek. Az ilyen kérelmet írásban kell közölni a másik Féllel. A kérelem kellően részletes ahhoz, hogy világosan bemutassa a kérelmező Fél számára problémát okozó pontokat, és:

- (a) azonosítja a kérdéses konkrét intézkedést;
- (b) megnevezi azokat a feltételezett hátrányos hatásokat, amelyekkel a kérelmező Fél szerint az intézkedés a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat érinti; és
- (c) kifejti, hogy a kérelmező Fél szerint az említett kapcsolatok hogyan kötődnek az intézkedéshez.

2. Ezt a kérelmet a címzett Fél jóhiszeműen mérlegeli, és a kézhezvételétől számított tíz napon belül a kérelem elfogadásával vagy elutasításával írásos választ ad rá.

15.4. CIKK

A közvetítő kiválasztása

1. A Felek törekednek arra, hogy legkésőbb a 15.3. cikk (Az eljárás megindítása) (2) bekezdésében említett kérelemre adott válasz kézhezvételétől számított tizenöt napon belül megállapodjanak a közvetítő személyében.
2. Amennyiben a megállapított határidőn belül a Felek nem tudnak megállapodni a közvetítő személyében, bármely Fél felkérheti a Kereskedelmi Bizottság elnökét, illetve az általa meghatalmazott személyt, hogy a 14.20. cikk (A választottbírók névjegyzékei) (2) bekezdése szerint felállított névjegyzékből sorshúzás útján nevezze ki a közvetítőt. A sorshúzás idején mindkét Fél képviselői jelen lehetnek.
3. A (2) bekezdésben említett kérelem benyújtásától számított öt munkanapon belül a Kereskedelmi Bizottság elnöke vagy megbízottja kiválasztja a közvetítőt.
4. A közvetítő egyik Fél állampolgára sem lehet, kivéve, ha a Felek arról eltérően állapodnak meg.
5. A közvetítő pártatlan és átlátható módon segíti a Feleket abban, hogy tisztázzák az intézkedést és annak a kereskedelemre és a beruházásokra gyakorolt lehetséges kedvezőtlen hatásait, valamint kölcsönösen elfogadott megoldásra jussanak. A 14-B. melléklet értelemszerűen a közvetítőkre alkalmazandó. A 14-A. melléklet 4–9. és 46–49. pontjai is értelemszerűen alkalmazandók.

15.5. CIKK

A közvetítői eljárás szabályai

1. A közvetítő kinevezését követő tíz napon belül a közvetítő eljárást kezdeményező Fél írásban benyújtja a közvetítőnek és a másik Félnek a probléma részletes leírását, különösen a szóban forgó intézkedés működését és annak a kereskedelemre és a beruházásokra gyakorolt kedvezőtlen hatásait. A probléma ismertetésének elküldését követő húsz napon belül a másik Fél írásban észrevételeket tehet a probléma leírásával kapcsolatban. Valamennyi Fél minden olyan információt megadhat problémaismertetésében vagy észrevételeiben, amelyet lényegesnek vél.
2. A közvetítő dönthet az érintett intézkedés és annak a kereskedelemre és a beruházásokra gyakorolt kedvezőtlen hatásainak tisztázására vonatkozó legmegfelelőbb módról. A közvetítő különösen megbeszéléseket szervezhet a Felek között, közösen vagy külön-külön konzultálhat a Felekkel, megfelelő szakértőktől és az érdekelt felektől segítséget kérhet, illetve konzultálhat velük, valamint a Felek kérésére bármely más további segítséget nyújthat. A megfelelő szakértőktől és érdekelt felektől kért segítséget, illetve a velük történő konzultációt megelőzően azonban konzultálnia kell a Felekkel.
3. A közvetítő tanácsot nyújthat és megoldást javasolhat a Felek számára mérlegelésre, melyek a javasolt megoldást elfogadhatják vagy elutasíthatják, illetve eltérő megoldásban is megegyezhetnek. A közvetítő tanácsa, illetve megjegyzései azonban nem vonatkozhatnak az intézkedésnek e megállapodással való összeegyeztethetőségére

4. Az eljárást annak a Félnek a területén kell lefolytatni, amelyhez a kérelmet intézték, vagy kölcsönös megegyezés alapján bármilyen más helyen vagy módon.
5. A Felek törekednek arra, hogy a közvetítő kinevezését követő hatvan napon belül kölcsönösen elfogadott megoldást találjanak. A végleges megoldás elfogadásáig a Felek lehetséges ideiglenes megoldásokról egyezhetnek meg, különösen akkor, ha az intézkedés romlandó árukra vonatkozik.
6. A megoldás elfogadására a Kereskedelmi Bizottság határozatával kerülhet sor. Az így elfogadott megoldást bármely Fél a szükséges belső eljárásainak lezárulásától teheti függővé. A kölcsönösen elfogadott megoldásokat nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni. A nyilvánosságra hozott változat azonban nem tartalmazhat olyan információt, melyet egy Fél bizalmasként jelölt meg.
7. Az eljárás befejeződik:
 - (a) a kölcsönösen elfogadott megoldásnak a Felek által történő elfogadásával, az elfogadás időpontjában;
 - (b) a Felek kölcsönös megállapodásával az eljárás bármelyik szakaszában, a megállapodás napján;
 - (c) a közvetítő írásos nyilatkozatával, a Felekkel való konzultációt követően, arról, hogy a közvetítésre irányuló további erőfeszítések nem vezetnek eredményre, a szóban forgó nyilatkozat időpontjában; vagy
 - (d) valamely Fél írásbeli nyilatkozatával, miután a közvetítői eljárás keretében megismerte a kölcsönösen elfogadott megoldásokat, és megfontolt minden tanácsadói véleményt és a közvetítő minden javaslatát, a szóban forgó nyilatkozattétel időpontjában.

B. SZAKASZ

VÉGREHAJTÁS

15.6. CIKK

A kölcsönösen elfogadott megoldás végrehajtása

1. Amennyiben a Felek megállapodtak egy megoldásban, mindkét Fél a megállapodott időtartamon belül megtesz minden olyan intézkedést, amely a kölcsönösen elfogadott megoldás végrehajtásához szükséges.
2. A végrehajtó Fél írásban tájékoztatja a másik Felet a kölcsönösen elfogadott megoldás végrehajtása érdekében tett lépésekről vagy intézkedésekről.
3. A Felek kérésére a közvetítő írásban a Felek rendelkezésére bocsát egy tényszerű jelentéstervezetet, amelyben röviden összefoglalja az alábbiakat: (i) ezen eljárásokban a szóban forgó intézkedés; (ii) az alkalmazott eljárások; és (iii) ezen eljárások végeredményeként kölcsönösen elfogadott megoldás, ideértve a lehetséges időközi megoldásokat is. A közvetítő tizenöt munkanapon belül fűzhet észrevételeket a jelentéstervezethez. A közvetítő a Felek határidőn belül benyújtott észrevételeinek mérlegelését követően tizenöt napon belül írásban tényszerű zárójelentést nyújt be a Feleknek. A tényszerű jelentés nem tartalmazhat e megállapodás értelmezésére vonatkozó megállapításokat.

C. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

15.7. CIKK

Kapcsolat a vitarendezéssel

1. A közvetítő eljárás nem sérti a Feleknek a Tizennegyedik fejezet (Vitarendezés) szerinti jogait és kötelességeit.
2. A közvetítő eljárásnak nem célja, hogy e megállapodás vagy bármilyen más megállapodás szerinti vitarendezési eljárás alapjául szolgáljon. Ilyen vitarendezési eljárásban egyik Fél sem támaszkodhat az alábbiakra vagy nem hozhatja fel bizonyítékként, és a testület sem veheti figyelembe az alábbiakat:
 - (a) a másik Fél által a közvetítői eljárás során elfoglalt álláspontok;
 - (b) az a tény, hogy a másik Fél jelezte hajlandóságát arra, hogy elfogadjon egy megoldást a közvetítés tárgyát képező intézkedésre; vagy
 - (c) a közvetítő által adott tanácsok vagy tett javaslatok.

3. A Felek eltérő megállapodásának hiányában és a 15.5. cikk (A közvetítói eljárás szabályai) (6) bekezdésének sérelme nélkül az eljárás valamennyi lépését bizalmasan kezelik, ideértve a tanácsokat, illetve a javasolt megoldásokat is. Azonban bármely Fél nyilvánosságra hozhatja, hogy közvetítésre került sor.

15.8. CIKK

Határidők

Az e fejezetben említett valamennyi határidő a Felek kölcsönös egyetértésével módosítható.

15.9. CIKK

Költségek

1. A közvetítói eljárásban való részvételből eredő kiadások esetében mindkét Fél a saját kiadásait viseli.
2. A Felek egyenlő mértékben megosztják a szervezési ügyekből eredő kiadásokat, ideértve a közvetítő díjazását és kiadásait is. A közvetítő díjazása összhangban van a 14-A. melléklet 10. b) pontjában foglaltakkal.

15.10. CIKK

Felülvizsgálat

A megállapodás hatálybalépése után öt évvel a Felek konzultálnak egymással arról, hogy – a szerzett tapasztalatoknak és a WTO kereteiben egy megfelelő mechanizmus kialakításának figyelembevételével – szükséges-e a közvetítő eljárás módosítása.

TIZENHATODIK FEJEZET

INTÉZMÉNYI, ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16.1. CIKK

Kereskedelmi Bizottság

1. A Felek létrehozzák a Kereskedelmi Bizottságot, amely egyrészt az Unió, másrészt Szingapúr képviselőiből áll.
2. A Kereskedelmi Bizottság két évente egyszer, az Unióban és Szingapúrban felváltva, vagy indokolatlan késedelem nélkül bármelyik Fél kérésére ülészik. A Kereskedelmi Bizottság társelnöki tisztét a szingapúri kereskedelmi és ipari miniszter és az Európai Bizottság kereskedelemért felelős tagja – vagy meghatalmazottaik – látják el. A Kereskedelmi Bizottság dönt az ülésezési rendjéről és meghatározza napirendjét.

3. A Kereskedelmi Bizottság:

- (a) biztosítja e megállapodás megfelelő alkalmazását;
- (b) felügyeli és elősegíti e megállapodás végrehajtását és alkalmazását, és előmozdítja általános célkitűzéseit;
- (c) felügyeli valamennyi szakbizottság, munkacsoport és az e megállapodás alapján létrehozott más testületek munkáját;
- (d) megvizsgálja a Felek közötti kereskedelmi kapcsolatok további javításának lehetőségeit;
- (e) a Tizennegyedik fejezet (Vitarendezés) és a Tizenötödik fejezet (Közvetítő mechanizmus) sérelme nélkül megfelelő módokat keres az e megállapodás hatálya alá tartozó területeken felmerülő esetleges problémák megoldására, vagy az e megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos viták megoldására; és
- (f) megvizsgál minden egyéb, e megállapodás hatálya alá tartozó területtel kapcsolatos kérdést.

4. A Kereskedelmi Bizottság:

- (a) határozhat szakbizottságok létrehozásáról vagy megszüntetéséről, felelősségi körökkel való megbízásról, kivéve, hogy a jogilag kötelező érvényű határozatok vagy módosítások elfogadására vonatkozóan a szakbizottságoknak biztosított hatáskörök csak a 16.5. cikkben (Módosítások) meghatározott módosításokra vonatkozó eljárások értelmében módosíthatók;

- (b) kommunikációt folytathat valamennyi érdekelt féllel, így a magánszektor és a civil társadalom szervezeteivel is;
- (c) megvizsgálja e megállapodás módosítási lehetőségeit vagy az ebben a megállapodásban kifejezetten meghatározott esetekben módosítja a megállapodás rendelkezéseit;
- (d) értelmezéseket fogadhat el e megállapodás rendelkezéseit illetően, amelyek a Felekre és az e megállapodás szerint létrehozott valamennyi testületre nézve kötelező érvényűek, ideértve a Tizennegyedik fejezetben (Vitarendezés) említett választottbírói testületeket;
- (e) határozatokat fogadhat el vagy ajánlásokat tehet az ebben a megállapodásban foglaltak szerint;
- (f) elfogadja saját eljárási szabályzatát; és
- (g) a Felek megállapodása szerint feladatkörének ellátása során egyéb intézkedéseket tehet.

5. A Kereskedelmi Bizottság tájékoztatja a PCA keretében felállított vegyes bizottságot saját és adott esetben szakbizottságainak tevékenységeiről a vegyes bizottság rendszeres ülésein.

6. Az átláthatóság és a nyíltság fontosságát elismerve a Felek megerősítik kapcsolódó gyakorlataikat a közvélemény figyelembevétele terén annak érdekében, hogy e megállapodás végrehajtásába a szempontok széles körét bevonják.

16.2. CIKK

Szakbizottságok

1. A Kereskedelmi Bizottság felügyelete mellett a következő szakbizottságok jönnek létre:
 - (a) Árukereskedelmi Bizottság;
 - (b) állat- és növényegészségügyi intézkedésekkel foglalkozó bizottság (az SPS-bizottság);
 - (c) Vámügyi Bizottság; és
 - (d) a szolgáltatáskereskedelemmel, beruházásokkal és kormányzati beszerzésekkel foglalkozó bizottság.
2. A szakbizottságok összetétele, jogai, feladatai és adott esetben azok működése e megállapodás vonatkozó rendelkezéseiben vagy a Kereskedelmi Bizottság által kerülnek meghatározásra.
3. Ha ez a megállapodás másként nem rendelkezik, a szakbizottságok szokásosan kétfévente egyszer ülnek össze megfelelő szinten, felváltva az Unióban vagy Szingapúrban, illetve indokolatlan késedelem nélkül bármely Fél vagy a Kereskedelmi Bizottság kérésére. Társelnöki tisztüket Szingapúr és az Unió képviselői látják el. A szakbizottságok döntenek ülésezési rendjükről, és meghatározzák napirendjüket.

4. A szakbizottságok az üléseik előtt kellő időben tájékoztatják a Kereskedelmi Bizottságot az ülésezési rendjükéről és napirendjükéről. A szakbizottságok a Kereskedelmi Bizottság minden rendes ülésén jelentést tesznek a Kereskedelmi Bizottságnak a tevékenységükről. Szakbizottság létrehozatala vagy fennállása nem akadályozhatja meg egyik Felet sem abban, hogy bármely kérdéssel közvetlenül a Kereskedelmi Bizottsághoz forduljon.

16.3. CIKK

A WTO-jogszabályok változása

Amennyiben módosul a WTO-egyezmény bármely, a Felek által e megállapodásba belefoglalt rendelkezése, a Felek szükség esetén a Kereskedelmi Bizottságon keresztül konzultálnak egymással abból a célból, hogy kölcsönösen kielégítő megoldást találjanak. Ilyen felülvizsgálat eredményeként a Felek – a Kereskedelmi Bizottság határozatával – megfelelően módosíthatják e megállapodást.

16.4. CIKK

Döntéshozatal

1. A Felek az e megállapodásban előírt rendelkezések szerint határozatot hozhatnak a Kereskedelmi Bizottságban vagy bármely szakbizottságban. Ezek a határozatok kötelező erejűek a Felekre nézve, akik megteszik a határozatok végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

2. A Kereskedelmi Bizottság vagy valamely szakbizottság az e megállapodásban előírt rendelkezések szerint megfelelő ajánlásokat tehet.

3. A Kereskedelmi Bizottság vagy valamely szakbizottság a határozatait és az ajánlásait a Felek közötti megegyezés útján hozza meg.

16.5. CIKK

Módosítások

1. A Felek megállapodhatnak e megállapodás módosításáról. Egy módosítás azt követően lép hatályba, hogy a Felek írásbeli jegyzéket cserélnek arról, hogy a módosítás eszközében meghatározottak szerint teljesítették a vonatkozó jogi követelményeket és eljárásokat.

2. Az (1) bekezdéstől eltérve a Felek a Kereskedelmi Bizottságban vagy valamely szakbizottságban határozatot fogadhatnak el e megállapodás módosítására vonatkozóan, amennyiben e megállapodásban foglaltak így írják elő.

16.6. CIKK

Adózás

1. E megállapodás csak annyiban vonatkozik az adóintézkedésekre, amennyiben alkalmazása szükséges a megállapodás rendelkezéseinek hatályosulásához.

2. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem érinti a valamely, Szingapúr és az Unió vagy tagállamai között létrejött adózási egyezmény alapján Szingapúrra vagy az Unióra vagy valamely tagállamaira háruló jogokat és kötelezettségeket. E megállapodás vagy valamely ilyen egyezmény összeegyeztethetlensége esetén az összeegyeztethetlenség erejéig az egyezmény élvez elsőbbséget. A Szingapúr és az Unió vagy egyik tagállama között létrejött adózási egyezmény esetén kizárólag az egyezmény szerinti illetékes hatóságok felelősek annak meghatározásáért, hogy fennáll-e bármilyen összeegyeztethetlenség e megállapodás és az adott egyezmény között.
3. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg a Feleket olyan adóintézkedések elfogadásában vagy fenntartásában, amelyek észszerű kritériumok alapján tesznek különbséget az adóalanyok, mint például az elsősorban lakóhelyüket vagy tőkebefektetésük helyét illetően eltérő helyzetben lévő adóalanyok között¹.
4. E megállapodásban semmi sem értelmezhető úgy, hogy megakadályozná az adók elkerülését és az adócsalást célzó intézkedések elfogadását vagy fenntartását a kettős adóztatás elkerüléséről szóló vagy más adózási szabályozások, illetve belföldi pénzügyi szabályozás alapján.

¹ Az egyértelműség kedvéért a Felek osztják azt a véleményt, hogy e megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy megakadályozná a szociális jólét, a közegészség vagy egyéb társadalmi-közösségi célkitűzésekre, illetve a makrogazdasági stabilitásra irányuló adóintézkedéseket, vagy a vállalat székhelyéhez és nem a vállalat tulajdonosának nemzetiségéhez kapcsolódó, adózásból eredő előnyöket. A makrogazdasági stabilitást célzó adóintézkedések a nemzeti gazdaságban jelentkező irányvonalakra és tendenciákra válaszul hozott intézkedések, amelyek célja, hogy kezeljék vagy megakadályozzák a nemzeti gazdaság stabilitását súlyosan veszélyeztető strukturális egyensúlytalanságokat.

5. (a) E megállapodásban semmi sem értelmezhető úgy, hogy megakadályozná Szingapúrt azon adóintézkedések elfogadásában vagy fenntartásában, amelyek Szingapúr számára a hely sajátos korlátaiból eredő nyomós közérdekek védelme szempontjából szükségesek.
- (b) Szingapúr haladéktalanul értesíteni fogja az Uniót ezen intézkedések meghozataláról, amelyek a kölcsönös megértés érdekében mihamarabb bekerülnek a Kereskedelmi Bizottságban folytatott konzultációk témái közé.
- (c) Amennyiben ezen intézkedések hatást gyakorolnak az e megállapodásban a Felek között megállapodás tárgyát képező kötelezettségek általános egyensúlyára, úgy a Felek a Kereskedelmi Bizottságban hozott határozattal módosíthatják ezen intézkedések miatt a Felek egyedi kötelezettségvállalásainak jegyzékét.

16.7. CIKK

Folyó fizetési mérleg és tőkemozgások

1. A Felek szabadon átváltható valutában¹ és a Nemzetközi Valutaalap alapokmányának VIII. cikke rendelkezéseivel összhangban bármilyen, folyó fizetési mérleg folyószámláról történő fizetést és átutalást engedélyeznek maguk között az e megállapodás hatálya alá tartozó tranzakciók tekintetében.

¹ „Szabadon átváltható valuta”: a nemzetközi devizapiacokon széles körben forgalmazott és a nemzetközi ügyletekben széles körben használt valuta.

2. A hosszú távú befektetés stabil és biztonságos keretei támogatásának céljából a Felek konzultálnak egymással az e megállapodás hatálya alá tartozó, egymás közötti tőkemozgás elősegítése érdekében, különösen a tőkeszámlák és a pénzügyi számlák fokozatos liberalizálása tekintetében.

16.8. CIKK

Állami befektetési alapok

Valamennyi Fél arra ösztönzi állami befektetési alapjait, hogy tartsák tiszteletben az ún. santiagoói elveket (általánosan elfogadott elvek és gyakorlatok).

16.9. CIKK

A fizetési mérleg védelmében hozott korlátozások

1. Amennyiben bármelyik Félnek súlyos nehézségei vannak a fizetési mérleggel és a külső finanszírozással kapcsolatban, illetve ennek veszélye fenyeget, korlátozó intézkedéseket fogadhat el és tarthat fenn a tőkemozgásokkal, az árukereskedelemhez kapcsolódó kifizetésekkel és átutalásokkal, szolgáltatásokkal és letelepedéssel kapcsolatban.

2. A Felek törekednek arra, hogy elkerüljék az (1) bekezdésben említett korlátozó intézkedések alkalmazását. Az e cikk szerint elfogadott vagy fenntartott korlátozó intézkedések nem megkülönböztetőek és korlátozott időtartamúak, továbbá nem haladják meg azt a mértéket, ami a fizetési mérleg és a külső finanszírozás helyzetének helyreállításához szükséges. A korlátozó intézkedések összhangban vannak a WTO-egyezménnyel megállapított feltételekkel, és adott esetben összeegyeztethetők a Nemzetközi Valutaalap alapokmányával.

3. Minden Fél, amelyik korlátozó intézkedéseket tart fenn vagy fogadott el, haladéktalanul értesíti azokról és azok változásairól a másik Felet.

4. Korlátozások elfogadása vagy fenntartása esetén, haladéktalanul konzultációt kell tartani a Kereskedelmi Bizottságban. E konzultáció értékeli az érintett Fél fizetési mérlegének helyzetét és az e cikk alapján elfogadott vagy fenntartott korlátozó intézkedéseket, figyelembe véve többek között az olyan tényezőket, mint:

- (a) a fizetési mérleggel és a külső finanszírozással kapcsolatos nehézségek természete és mértéke;
- (b) a külső gazdasági és kereskedelmi környezet; vagy
- (c) a rendelkezésre álló alternatív korrekciós intézkedések.

A konzultáció során foglalkoznak azzal, hogy a korlátozó intézkedések megfelelnek-e az (1) és (2) bekezdésnek. A Felek elfogadják a külföldi deviza- és monetáris tartalékokra és a fizetési mérlegre vonatkozó, a Nemzetközi Valutaalap (IMF) által beterjesztett statisztikai és egyéb adatokat, és a következtetések alapjául a Valutaalapnak az érintett Fél fizetésimérleg- és külső pénzügyi helyzetéről szóló értékelése szolgál.

16.10. CIKK

Tőkemozgásokkal és kifizetésekkel kapcsolatos ideiglenes védintézkedések

1. Az egyik Fél gazdasági és monetáris politikájának vagy árfolyampolitikájának működését érintő súlyos nehézségek kivételes körülményei, vagy ezek bekövetkeztének fenyegető lehetősége esetén az érintett Fél ideiglenes védintézkedéseket hozhat a tőkemozgások, a kifizetések vagy átutalások tekintetében. Az ilyen intézkedéseknek feltétlenül szükségeseknek kell lenniük, és időtartamuk semmilyen esetben sem haladja meg a hat hónapot¹, valamint nem szolgálhatnak a megállapodás valamely Fele és egy harmadik fél közötti hasonló helyzetben való önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetés eszközéül.
2. A védintézkedéseket elfogadó Fél haladéktalanul tájékoztatja a másik Felet, és a lehető legkorábban bemutatja az intézkedések megszüntetésére vonatkozó ütemezést.

16.11. CIKK

Biztonsági kivételek

E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy:

- (a) megkövetelné bármelyik Féltől olyan információk benyújtását, amelyek közzétételét alapvető biztonsági érdekeivel ellentétesnek ítéli;

¹ A védintézkedések alkalmazása a rendkívüli körülmények folyamatos fennállása esetén meghosszabbítható azok formális újrabevetésével, a javasolt formális újrabevetéssel kapcsolatban a Felek között tartott előzetes konzultációt követően.

- (b) bármely Fél számára megtiltaná az olyan fellépést, amelyet az alapvető biztonsági érdekei védelméhez szükségesnek ítél a következők terén:
- (i) fegyverek, lőszeres és hadianyagok gyártása vagy kereskedelme, valamint egyéb áruk és anyagok kereskedelme, továbbá azon gazdasági tevékenységek tekintetében, amelyeket közvetlenül vagy közvetve katonai létesítmények ellátása céljából végeznek;
 - (ii) azon szolgáltatásnyújtás tekintetében, amelyeket közvetlenül vagy közvetve katonai létesítmények ellátása céljából végeznek;
 - (iii) amely hasadó- és fuzionáló anyagokra, illetve ezek alapanyagaira vonatkozik; vagy
 - (iv) háború idején vagy más, a nemzetközi kapcsolatokban fellépő szükséghelyzet esetén; vagy a legfontosabb közműhálózatok, illetve infrastruktúra szándékos megrongálásától való védelme érdekében (árúknak vagy szolgáltatásoknak a nagyközönség számára történő biztosítása a kommunikáció, a víz- vagy áramellátást nyújtó infrastruktúra terén);
- (c) megakadályozná valamely Felet abban, hogy intézkedéseket hozzon a nemzetközi béke és biztonság fenntartása céljából.

16.12. CIKK

Az információk közzététele

1. E megállapodás egyik rendelkezése sem igényli egyik Félől sem, hogy olyan bizalmas információkat bocsásson rendelkezésre, amelyek közlése gátolná a jogszabályok végrehajtását, vagy más módon ellentétben állna a közérdekkel, vagy amely egyes állami vállalatok vagy magánvállalkozások jogszerű kereskedelmi érdekeit sértené.
2. Ha egy Fél a törvényei vagy rendeletei szerint bizalmasnak minősülő információt nyújt be a Kereskedelmi Bizottsághoz vagy szakbizottságokhoz, a másik Fél köteles az információt bizalmasan kezelni, kivéve, ha az információt benyújtó Fél másként rendelkezik.

16.13. CIKK

Hatálybalépés

1. Ezt a megállapodást a Felek saját eljárásaiknak megfelelően hagyják jóvá.
2. Ez a megállapodás az azon időpontot követő második hónap első napjával lép hatályba, hogy a Felek írásbeli értesítést cserélnek arról, hogy teljesítették az e megállapodás hatálybalépése tekintetében alkalmazandó jogi követelményeket és eljárásokat. A Felek megegyezhetnek egy másik időpontban is.

3. Az értesítéseket az Európai Unió Tanácsának főtávkársága és a Szingapúri Kereskedelmi és Ipari Minisztérium Észak-Amerika és Európa osztály igazgatója vagy megfelelő jogutódja részére kell megküldeni.

16.14. CIKK

Időtartam

1. Ez a megállapodás határozatlan időre szól.
2. Bármelyik Fél írásban értesítheti a másik Felet az e megállapodás felmondására irányuló szándékáról.
3. A felmondás a (2) bekezdés szerinti értesítést követően hat hónappal lép hatályba.
4. A (2) bekezdés szerinti értesítés kézbesítésétől számított 30 napon belül bármely Fél konzultációt kérhet arról, hogy az e megállapodás valamely rendelkezésének felmondása a (2) bekezdésben meghatározott időpontnál későbbi időpontban lép hatályba. E konzultációk a Fél kérelmének kézbesítésétől számított 30 napon belül veszik kezdetüket.

16.15. CIKK

A kötelezettségek teljesítése

A Felek minden általános vagy különös intézkedést meghoznak, amelyek e megállapodás szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez szükségesek. A Felek gondoskodnak a megállapodásban rögzített célkitűzések megvalósításáról.

16.16. CIKK

A közvetlen hatás hiánya

A nagyobb biztonság érdekében e megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az jogokat vagy kötelezettségeket ruház a Felek között a nemzetközi közjog alapján létrehozott személyektől eltérő személyekre.

16.17. CIKK

Mellékletek, függelékek, közös nyilatkozatok, jegyzőkönyvek és egyetértési záradékok

E megállapodás elválaszthatatlan részét képezik annak mellékletei, függelékei, közös nyilatkozatai, jegyzőkönyvei és egyetértési záradékai.

16.18. CIKK

Más megállapodásokhoz fűződő viszony

1. E megállapodás a partnerségi és együttműködési megállapodás által szabályozott átfogó kétoldalú kapcsolatok szerves részét és a közös intézményi keret részét képezi. E megállapodás a partnerségi és együttműködési megállapodás kereskedelmi rendelkezéseinek hatályosulását biztosító egyedi megállapodásnak minősül.
2. A nagyobb biztonság érdekében a Felek egyetértenek abban, hogy e megállapodás egy rendelkezése sem írja elő számunkra azt, hogy a WTO-egyezmény szerinti kötelezettségeikkel össze nem egyeztethető módon járjanak el.

16.19. CIKK

Az Unióhoz való jövőbeni csatlakozás

1. Az Unió haladéktalanul értesíti Szingapúrt minden, harmadik országok részéről az Unióhoz benyújtott csatlakozás iránti kérelemről.
2. Az Unió és az EU-hoz csatlakozni kívánó tagjelölt ország között folyó tárgyalások során az Unió arra törekszik, hogy:
 - (a) Szingapúr kérésére és a lehető legnagyobb mértékben információkkal szolgáljon az e megállapodás által érintett bármely kérdést illetően; és

(b) figyelembe vegye a megjelölt problémákat.

3. Az Unió tájékoztatja Szingapúrt a tagjelölt országgal folytatott csatlakozási tárgyalások eredményéről és értesíti Szingapúrt az Unióhoz való bármely csatlakozási szerződés hatálybalépéséről.

4. A Kereskedelmi Bizottságban, a harmadik ország Unióhoz való csatlakozását megelőző megfelelő időben, a Felek megvizsgálják a csatlakozás hatásait a jelen megállapodásra. A Felek a Kereskedelmi Bizottságban hozott döntéssel bevezethetnek szükséges kiigazításokat vagy átmeneti intézkedéseket.

16.20. CIKK

Területi hatály

1. E megállapodást alkalmazni kell:

(a) az Unió tekintetében azokon a területeken, amelyeken az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés alkalmazandó, az azokban a szerződésekben meghatározott feltételekkel; és

(b) Szingapúr tekintetében annak területén.

E megállapodás alkalmazásában a „terület” kifejezés kifejezetten ellenkező rendelkezés hiányában ebben az értelemben értendő.

2. Az áruk tarifális elbánására vonatkozó rendelkezések tekintetében ezt a megállapodást az Unió vámterületének azokra a térségeire is alkalmazni kell, amelyek nem állnak az (1) bekezdés a) pontjának hatálya alatt.

16.21. CIKK

Hiteles szövegek

E megállapodás két-két eredeti példányban készült angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén nyelven; a szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

MELLÉKLETEK JEGYZÉKE

A Második fejezet mellékletei és függelékei	
2-A. melléklet	Vámok eltörlése
2-A-1. függelék	Szingapúr tarifajegyzéke
2-A-2. függelék	Az Unió tarifajegyzéke
A 2-A-2. függelék csatolmánya	Az Unió tarifajegyzéke– Vámtarifasorok
2-B. melléklet	Gépjárművek és gépjárműalkatrészek
2-C. melléklet	Gyógyszeripari termékek és orvostechnikai eszközök
A Negyedik fejezet melléklete és függelékei	
4-A. melléklet	Elektronika
4-A-1. függelék	Hatály
4-A-2. függelék	Termékkategóriák
4-A-3. függelék	Fogalommeghatározások
Az Ötödik fejezet mellékletei	
5-A. melléklet	Illetékes hatóságok
5-B. melléklet	Az állati eredetű termékekkel foglalkozó létesítmények jóváhagyására vonatkozó követelmények és rendelkezések
A Nyolcadik fejezet mellékletei és függelékei	
8-A. melléklet	Az Unió egyedi kötelezettségvállalásokról szóló jegyzéke
8-A-1. függelék	Az Unió egyedi kötelezettségvállalásainak jegyzéke a 8.7. cikknek (Egyedi kötelezettségvállalások jegyzéke) megfelelően
8-A-2. függelék	Az Unió egyedi kötelezettségvállalásainak jegyzéke a 8.12. cikknek (Egyedi kötelezettségvállalások jegyzéke) megfelelően

8-A-3. függelék	Az Unió egyedi kötelezettségvállalásainak jegyzéke a 8.15. cikknek (Kulcsfontosságú személyzet és felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok) és a 8.16. cikknek (Üzleti szolgáltatások értékesítői) megfelelően
8-B. melléklet	Szingapúr egyedi kötelezettségvállalásainak jegyzéke
8-B-1. függelék	Szingapúr – Egyedi kötelezettségvállalások jegyzéke
8-B-2. függelék	Szingapúr – Egyedi kötelezettségvállalások jegyzéke – a pénzügyi szolgáltatásokról szóló függelék
A Kilencedik fejezet mellékletei	
9-A. melléklet	Az e megállapodásban foglalt rendelkezésekkel összhangban beszerzést végző központi szervek
9-B. melléklet	Az e megállapodásban foglalt rendelkezésekkel összhangban beszerzést végző, központi szint alatti szervek
9-C. melléklet	Az e megállapodásban foglalt rendelkezésekkel összhangban beszerzést végző közüzemek és egyéb szervek
9-D. melléklet	Áruk
9-E. melléklet	Szolgáltatások
9-F. melléklet	Építési szolgáltatások és építési koncessziók
9-G. melléklet	Általános megjegyzések és eltérések a 9.4. cikk (Általános elvek) rendelkezéseitől
9-H. melléklet	Közzététel
9-I. melléklet	Köz-magán társulások
A Tizedik fejezet mellékletei	
10-A. melléklet	A felek területén oltalom alatt álló, földrajzi árujelzőként alkalmazandó elnevezéseket tartalmazó lista
10-B. melléklet	Oltalom alatt álló földrajzi árujelzők
A Tizenegyedik fejezet melléklete	
11-A. melléklet	Az egyéb támogatásokra alkalmazandó elvek

A Tizennegyedik fejezet mellékletei	
14-A. melléklet	Eljárási szabályzat a választottbíróági eljáráshoz
14-B. melléklet	A választott bírósági testület tagjai és a közvetítők magatartási kódexe
Jegyzőkönyv	
1. jegyzőkönyv	A „származó termékek” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről (mellékletekkel és közös nyilatkozatokkal együtt)
Értelmező záradékok	
1. Értelmező záradék	A 16.6. cikkel (Adózás) összefüggésben
2. Értelmező záradék	A választottbírók díjazásával kapcsolatban
3. Értelmező záradék	Vámmal kapcsolatos további rendelkezések
4. Értelmező záradék	Az engedélyezett gazdálkodói (AEO-) programok kölcsönös elismerése
Közös nyilatkozat	a vámunióról